بێوار

رۆمانێکی مێژووییە

بەرگی دووەم

((گێژەن))

کامەران مەنتك

٢٠٠٤ ز ٢٧٠٣ ك

چاپی یەکەم

هەولێر ٢٠٠٥

لەبلاّوکراوەکانی سەنتەری لێکۆڵینەوەی فیکریی‌و ئەدەبی نما

زنجیرەی(٤٧)

سەرپەرشتیکردنی چیرۆك‌و رۆمان

زرار سەرتاش

ناوی کتێب:بێوار

ژانر: رۆمان

نووسینی: د. کامەران مەنتك

دیزایین: نما

تیراژ: ٥٠٠

چاپی یەکەم: هەولێر ٢٠٠٥

مافی لەچاپدانەوەی بۆ گۆڤاری نما پارێزراوە

ئێمە گەلێکین زۆرمان حەز لە گوڵە، کەچی لە دەرگای هەر باخێك دەدەین درکمان پێ نیشان دەدەن

پێشکەشە بە گیانی پاکی دایکی خۆشەویستم

لە باتی پێشەکی

ئاشکرایە نووسینی رۆمان وەك بابەتێکی ئەدەبی، لەگەڵ سەرهەڵدانی شۆڕشی پیشەسازی لە دایك بوو، دوای ئەوەی مرۆڤ بە هۆی داهێنانی ئامێرەوە زیاتر بەسەر سروشت زاڵ بوو، شێوازی ژیان و بیرکردنەوە گۆڕاو زیاتر بەرەو ڕیالیستیانە هەنگاوی نا، رۆمان، وەك رەنگدانەوەیەکی ئەو بارە نوێیە، جێگای (رومانس)، واتە چیروکی سوار چاکی گرتەوە . کە بابەتی ئەدەبی چێژلێکراوی چەرخە ناوەڕاستەکان بوو.

لەو سەردەمەوە، رۆمان شێوازێکی جیهانی وەرگرت . نووسەران هەوڵیاندا ژان و ئازارەکانی خۆیان، یاخود بیرو بۆچوون و ئایدیۆلۆژیای خۆیان. لە ڕێی ئەم بابەتە نووسینەوە دەربڕن. کە تا ئەمڕۆشی لەگەڵدا بێ ئەم ڕێچکە نووسینە بەردەوامە. هەرچەندە بەڕای ئێمە، ئەم شێوازە نووسینە لە دوا چرکەکانی ژیانیەتی، ئەو پێشکەوتنە خێرایانەی ئەمڕۆ هاتونەتە ئارا، کاتی لای مرۆڤی هاوچەرخ زۆر کەم کردۆتەوە. بە ڕاددەیەك ناپەرژێتە سەر خوێندنەوەی ئەم جۆرە نووسینە درێژانە ! ئەگەر چی رەنگ بێ لە رۆژگارێکی پڕ چەرمەسەریو ئاژاوەی وەك ئەمڕۆماندا رۆمان ئامرازێکی باش بێت، بۆ ئەوەی مرۆڤ لە دڵەڕاوکێ و جەختە دەروونیەکان کە ئێجگار زۆرن، دەرباز بکات و بیخاتە هەمێزی

جیهانێکی ئەندێشەیی و ئەفسووناوی. کە تیایدا لە ناخی دڵەوە، منداڵ ئاسا، پێ بکەنێ، یا زەنگوڵە فرمێسکان قەتار بکا.

ئەم چەند دێرەمان بۆ ئەوە خستە روو، چونکە، ئەو بەرگەی بێوار، ئەگەر چی بە بابەت و ناوەڕۆك تەواوکەری بەرگی یەکەمە، بەڵام بە شێواز، رەنگ بێ جیاوازیەکی لە گەڵ شێوازەکانی تری نووسینی رۆمان بەگشتی هەبێت،لەم بەرگەدا هەوڵدراوە شێوازێکی کوردانە بە نووسینی رۆمان بدرێت. واتە نەك بە تەنیا زمان و بابەتی رۆمانەکە کوردی بێت، بەڵکو شێوازی نووسینەکەشی کوردانەبێت، ئەویش بەتێکەڵ کردنی شێوازی بەیت و لاوکی کوردیو بە شێوەی پەخشان تیایدا...کەئەمەش پێموایە هەولێکی نوێ بێت..

رادەی سەرکەوتن یا سەرنەکەوتنی ئەم هەوڵە خوێنەرو رەخنەگران دیاری دەکەن. بەڵام هەرچۆنێك بێت . دەکرێت بە هەوڵێك بژمێردرێت، ئەگەر بچووکیش بێت.

کامەران مەنتك
٢٠٠٥/٢/١٠
هەولێر

بەشی یەکەم

- ((رۆیشت ... واژەی هات و وەك زریانێك بەڕێکەوت.داروبەرد، ئاگرو ئاسن،ئاخ وکەپکە شاخ... هەموو بە ناگزوریەوە سەیریان کردن. تێیان رامان. دەمەژییێخۆیان هەژاندولێیان وردبوونەوە.ئەویش تاویبەگوڕ،تاوێکیتربەنەرمیولەسەرخۆ...دەڕۆیشت ! هەنگاوەکان بە خێرایی لێك جوێدەبونەوە.سیەکان بە شەکەتیەوە هەناسەیان تیا دەهات و دەچوو.چاوەکان بە دیقەتەوە زێرەوانیان دەکرد.برژانگەکان بە جواناو تەڕببوون وکزوبێهێزدەهاتنە بەر چاو !))

رابۆ گوتی:

- ((چەندین ساڵە ژیانی ئێمە ئیوهایە ! ئەدی کوڕم ...تۆ چیت دیوە !؟ تالێ وسوێریت کەی چەشتوە. تۆ هێشتا ئازارت نەدیوە. ئا...ئازارت نەدیوە. ئەگەر باسی ئازار کرا،ئەگەر باسی ژان وخەفەتخانی و جگەر سۆژین کرا، ئەگەر باسی بێ ئەنوایی وبێکەسی کرا.تۆ یەکسەر وەرە کن دایکی خۆت. ریێوراست وەرە کن دایکی خۆت! دایکە پیرو کلۆڵەکەت. دایکە سەر سپی و دنیا دیوەکەت. هەتاوەکونێ ئەو واتای ئەو شتانەت فێربکا. تێتبگەیەنێ کەر لە کوێ کەوتوەو کوندە لە کوێ دڕاوە !))

* * *

((کاروانەکە خشەی دەهات و دەڕۆیشت.لاشەکان ماندوو، بەلەکی پێیەکان ڕەق ببوون. هەموو تووڕەو ئەنری ، واگەرم داهاتبوون وەك دەروێشی تەریقەت زەرگت لێدابوان هەستیان پێنەدەکرد ! بەرگەی هەموو شتێکیان دەگرت. بەڵێنیان دابوو شتیکێ وا بە مێژوو نیشان بدەن بتاسێ. پەڕەکانی بلەرزن و ڕۆندکیان لەچاو قەتیس بمێنێ !))

* * *

[دەنگیلاوکێك لەماڵێکدا بەرز بوەوە.پیرێژنێکی پرچ وەك پەمۆ،کە ساڵ پشتی وا دو قەدکردبوەوە تا ئاسمانی دەبینی شپرزە دەبوو.بە قوڕگە پڕ ئاورەکەی هاواری دەکرد. دەینالاند... دەگریا.بە نەرمی دەنگی دەلەراندەوە ولەسەرخۆ لاوکی دەگوت. لاوکێکی جگەر تەزێن،لاوکێکی خوێناوی ! لاوکەکە دەیگوت: گەلی برا..هەڤالینۆ، چیاو گوندەکان بێ خاوەن ماونەتەوە.دزەکان...نژدەکان، چەتەو سەرسەری و مرۆ کوژەکان. ڕۆژگار چەکی نامەردی داونەتە دەست. ئەوان خاوەن ماڵ ومەردان دەردەکەن ! مێرخاس و شۆڕەسوارو بەچکە شێران دەردەکەن. چەند سنورانیان پێدەشکێنن.گەلی و دۆڵ و زەندۆلانیان پێدەبڕن ! گەلی براو گۆهدێر...ئەوەی ئەمڕۆ ڕوو دەدا...ئەوەی ئەمڕۆ زۆر بە ئاسایی بە چاوانی خۆتان دەبینن. لە هیچ ئان و سەردەمێکدا. لەگەڵ هیچ نەتەوەو تیرەیەکدا نەکراوە، لەگەڵ ئەوەی بیر بکاتەوەو ڕوخساری لە مرۆڤان بچێ نەکراوە هەرگیزاو هەرگیزیش ڕێی تێناچێ لەگەڵیان بکرێ].

* * *

((کاروانەکە بەردەوام بوو. دەمێ بەگوڕ، تاوی بە ئارامی ڕێگەیان دەبڕی، لوولەی تفەنگیان هەردەم بەرز بوو.تاوانبارانیان دەکوشت. ڕێگرو چەتەو دزو درۆزن وتەڵەکە بازانیان دەکوشت. داگیر کەرو زۆڵ و تیرە مارانیان دەکوشت ! ئەوانەیان دەکوشت کە لە ئاخ و وارێ خۆ بۆسەیان بۆ دادەنانەوە. هەوڵیاندەدا قاچ بەستیان بکەن و لەو ڕێگەیان پەژیوان بکەنەوە کە تروسکەی ژیانیان تیا

بەدی دەکرد ! کەچی بێسود بوو. هەوا دەوەستا...ئەوان نەدەوەستان.باو بۆران وزریان کڕدەبوەوە..ئەوان کڕنەدەبونەوە ! ڕوبار لە شوێنی خۆی گۆمی دەکردو دەوەستا...ئەوان هەر نەدەوەستان. نەدەوەستان و بەردەوام بوون. دەیانزانی وەستان بۆ وان واتای مردنی هەیە. واتای لە ناوچوون و سڕانەوەی هەیە.سڕانەوەیەکی بێگومان ! سڕانەوەیەکی وا کە هەتاوەکۆنی دنیا ماوە پەڕە کاغەزێك ناویان بەخۆوە هەڵنەگری)).

* * *

[دەنگی لاوکەکە هەر وەکو خۆی.، وەکو دوکەڵێکی باریك. بە شێنەیی..لە چوار چێوەی خانوە قوڕەکە دەهاتە دەرەوە. بە خەمباری..بەزگاری دەلەریەوەو بەرز دەبوەوە. بەرز دەبوەوەو دەلەریەوە ! تا دەگەیشتە کەشکەلانی ئاسمان. وەك پۆلە کۆترێکی کێوی ،بە ئارەزووی خۆی.. بەکامی دڵی خۆی باڵی لێکدەدا. لە دەریای ئەو ئاسمانە پان و بەرینە مەلەی دەکرد. پەیڤەکان وەك پەپوولەیەکی خنجیلانە بە واتایەك خۆیان خەملاندبوو. ئەو باڵ وستۆیە ناسکەیان خستبوە ژێر باری واتایەکەوە.واتایەکی هێند گەورە گۆی زەوی بۆی هەڵنە دەگیرا ! ئەو لاوکە باسی وارێکی دەکرد.وارێی جوان وقەشەنگ.پارچە زەویەکی سەوز،کتومت بەهەشت بوو.لاوکەکە دەیگوت: ئەو وارە...ئەو دۆڵ و چیاو تیشە شاخانە. ئەو کانیو زەمەندو زنەو لوتکانە. خوا بە دەستی خۆی،بە دەستی ناسك و پاك و بەرزو پیرۆزی خۆی. لە بەهەشتی دەرهێناوپێشکەش ئەو میللەتەی کرد ! گوتی ها ئەو پارچە زەویە...ئەو خاکە دڵ نشینە. کە لە هیچ شوێنێکی دیکەی گۆی زەویەکەتان پارچەیەکی ئاوای لێ نیە ! ڕەنگینترین و دڵگیرترین واری لێ دروست بکەن. ئەو گێوژو کرۆسك و ڕێواس کەنگرو کاردیو پیفۆك و کوارگەی لەوێ هەیەلە هیچ شوێنێکی تردانیە. من ئەو پارچە زەویە دەکەمە دیاری بۆ ئێوە. پێشکەش ئێوەی دەکەم.چونکێ دەزانم ئێوە مێرخاسن !

ئـازاو بوێرو بەجەرگ وچاونەترسن. دەتوانن بیپارێزن. وەکو گیانیخۆتان خۆشتان بوێ و بەرگری لێ بکەن !

هـەر لەو ڕۆژەوە.. هەر لەو ساتەوە..هەر لەو چرکەوە دیاریەکەیان وەرگرت. سێ جـاران کڕنوشـیان بـۆ بـردو نێوچـەوانیان پـێوەنا،کڕنوشیان بۆ بردو نێوچەوانیان پـێوەنا. کڕنوشـیان بـۆ بـردو نێوچەوانیان پێوەنا..تێر تێر ماچیان کردوزەنگوڵە فرمێسکیان لە چاو تکا !].

❊ ❊ ❊

((کاروانەکە هەر دەڕۆیشت. لە دواوەش وردە وردە شتیان لێ بە جێدەما. لاشەی کـوژراوی بـێ گـیان. جێ قاچی ماندوو شەکەت، وشە...وشە، دێر...دێر... دیـرۆکیان لە دوا بەجێدەما. لەگەڵ خۆشیان جگەلە لاشەو نان . جگە لە چەك و جل و بەرگ. جگەلە ئەسپ و چارەوی. هەگبە یادێکیان لە دڵ هەڵگرتبوو. یادی ئاخەکـەیان. یـادی شەڕوشـۆڕو داسـتانە نەمـرە کانـیان. یـادی هـێلانە و ماڵ ومنداڵیان.. یادی گراوو خۆشەویست ودەزگیرانەکانیان.کە نەیاندەزانی چارەنوس بـۆ کوێـی ڕاپێچ کردون ولە نێو گێژەنی کام دەریا یاریان پێدەکا. لەگەڵ ئەوەش ...سـەرباری ئـەوەش ، بیریـان بەهـیچ کامێك لەوانە خەریك نەدەکرد. لە بیری سەرکەوتن وگەیشتنە لوتکە زێتر بواری هیچ بیر کردنەوەیەکی تریان نەبوو!))

❊ ❊ ❊

(کـوڕم تـۆ چیت دیوە !؟هەر لەبەر ئەوەی بە چاوێکی سوور سەیریان کردی.هەر لەبـەر ئەوەی لە کونجی زیندانێیان ئاخنی.جا ئەمە بۆ بستە منداڵێکی وەکو تۆ چـیە! یانی چی ئەگەر بە ناڕەوا زللەیەکیان لێدای.. تۆ بەزۆرداری تێدەگەی. کێ دەڵێ ئەوان ڕاست نەبوون!ئەی وا نیە ؟! ئەمە ژیانەو هەموو ڕێیەکی تێدەچێ !))

((ڕاسـت دەکـەی دایـە. ئەمـە ژیانـەو وهەمـوو ڕێیەکـی تێدەچێ.وەلێ ئەمە زۆرداری بـوو. چۆن دڵنیام هەنوکە تۆ بەرانبەرم ڕونیشتی ولەگەڵم داخێوی. واش دڵنـیام بووم ئەمە زۆرداری بوو. ئەی باشە دایە گیان، بێژە..پێم بڵێ. ناڵێن خوا

زۆرداری قەبـوڵ ناکـا. ناڵـێن خـوا پشـتی هـەژارو لـێقەوماوو بـێ دەرەتانـان دەگـرێ.پشتی دەربەدەرو بێ پەسیوو پەڕاگەندان دەگرێ.ئەی واناڵێن !؟ ناڵێن لە کاتـی تەنگانـەدا،لـە ئەسـتەنگ وناخۆشیدا وەفریاتان دەگا!ئەی بۆ ڕەفریای من نەکـەوت.بـێژە...بۆ نەکەوت ؟! بۆ بێدەنگ بووی. خۆ من هەموو شتێك بووم. دەربەدەر،هەژار، لێ قەوماو.. بۆ ڕەفریام نەکەوت..ها ؟))

((تـۆبە خـوایە. ئـەوە تۆ چی یەژی گەوجە! یانی ئەو گلیانەی دەڵێن لە کتێبان هەیـە،بـە درۆ گۆتراوە ؟!.. تۆبە خوایە، ئەو منداڵە گەمژەڵە وبە بێئاوەزی ئەو مەکـە. کـوڕم بەسیەتی. هەر بەسیەتی بەس. چیتر ماخێوە. لەدین وەرگەڕاوی ! گلی لە خۆت زلتر مەکە ، ئەو پەیڤانە کەی هی بستە منداڵێکی وەکو تۆیە !))

((مەغـەیـدی.. ئـەی گوایە وانیە ، درۆت لەگەڵ دەکەم. خۆت هەموو شتێك لە من باشتر دەزانی. ئەی وانیە ؟!))

((ووس بـە کـوڕم.ووس..س..س. چـیترماخێوە.چـۆن دەبـێ بە گۆلمە ئاوێك وا بکەویە مەلە. هەر لەبەرئەوەی دوو زللەیان لێدای !))

((ئـەی چـۆن... گوایا ئەمە کەمە.لە ناخەوە زامداریان کردم هێشتا کەمە. تۆ نازانـی چـۆن دڵـم پڕخوێن بوە.ئەگەر خۆت لا ژیرو ڕاست ویستە بڵێ کەی ئەمە ڕەوایە ؟!))

ڕابـۆ ترسـا. ڕەنگـی زەرد هەڵگـەرا. خیـزی لـە قورگی ووشك بوو؟ زانی تەحۆ گـۆڕاوە.بیری لەمە نەکردبوەوە ! گلیەکانی لە خۆی زلتر ببوون.شێوازی ئاخاوتنی گوڕابـوو. لـە شـێوازی ئاخاوتنـی هـۆمەری دەکرد بەرلەوەی بڕوا! بۆیە تا بیری کردەوە ترسەکەی زێدەتر بوو.قوڵتر بوو.. پتر ئازاریدا.ئەو کاتەی هاتەوە بەرچاو کە هۆمەرۆك ماڵئاوایی لێکردن. چۆن هەموو شتێکی ڕێکخستبوو، پێویستی بە گلـی ورازی ئـەوان نەمابو. لەگەڵ ئەوەش لە تەکی دانیشت. دەستی خستە سەر شانی وگوتی:

((دایـە... دایکـی مـن. ئەو بڕیەم داوە تۆ چی یەژی ؟! ئەگەر وا نەکەم تەمەن کـورت دەبم ،خاتـرجەم بە تەمەن کورت دەبم. لەداخا دەمرم، دەتۆپم لەوەك سەگ لەسـەر گوفەکان فرێ دەدرێم وگۆڕم پێ ڕەوانابینرێ... بڕیەم داوە دەڕۆم..تۆچی یەژی ؟!))

رابۆ سەری بادا. وەك ئەوەی هۆمەر هەنوکە بەرانبەری دانیشتبێ ئاوا وشەکان لە نێو گوێی دەزرگانەوە.

-((دایەکـەم... دایکـێ من. ئاگاداری هەموو شتێکی. بە چاوی خۆت بینیت چـیان لێکـردین.چۆن لەبەر زەقەی چاوامان گوندەکەیان ئاور تێبەردابن. توو ئەو خوایەی هانای بەبەردەبەی، ئەمە ڕەوا بوو، بێدەنگ بووغان بەشداری کردن نەبوو لـە تاوانەکـە؟! زمان گرتن لەو کاتانەدا یانی مافی خۆ سووتاندن. بەدڵنیاییەوە دەڵـێم وارەکـەم مافـی خۆیەتی هەنوکە گلی وگازاندانم لێ بکا.چەنکێ هیچمان بـۆی نەکـرد.ئەو هەموو شتێکی بۆ کردین..ئاوی پێبەخشین.سەوزی پێبەخشین. کەچـی ئـێمە هیچـمان بـۆ نەکـرد!!! بـۆیە خـۆم بـە تاوانـبار دەزانم بڕیەم داوە بـڕۆم...دەڕۆم ...ڕەزو باخەکـەمان پێویسـتیان بـە پەراکـردن هەیـە ،دەچـم پەرایاندەکەم !))

رابـۆ هـەر ئـەو چرکەیە زانی ئەگەر ئەو رازی بێ یانا ئەو کارەکەی خۆی ئەنجام دەدا.کـوڕی خـۆی بـوو لـە هەموو کەس چێتری دەناسی.بۆیەرێ‌وراست هەموو شتێکی پێگوت...پێیگوت :

((کـوڕم برۆ...خوات لەگەڵ.وارەکەت لە ئێمەزیاتر پێویستی بە تۆیە.برۆ خوات لەگـەڵ.بەلانەکونـێ پـیاو بـە هـا..بەزەیـیت بـە دوژمـن نەیەتەوە. وەلێ کوڕە شـیرینەکەم..گـەردەنت ئازاد ناکەم ئەگەر دڕندانە ڕەفتار بکەی! چونکێ ئەگەر وابکەی وەکوئەوانم دێیتەبەرچاو.تێگەیشتی..دەبێتۆوەکوئەوان نەبی !))

رابـۆ شـانازی بـە خۆی دەکرد کە ئەم پەیڤانەی دەربڕیبوو.موچڕکێکی خۆشی بە لـەش داهـات.هەرچـەندە بەرایـێ باوەڕی پێنەبوو وەلێ بەم دواییە ڕەگەکەی لە ناخی ڕۆچوو بوو...

((ئەگـەر بـە گوێـرەی ئەو شتانە بوایە کە تۆ دەتگوت.دەبوایە کابرا دەستی لە ئاسمـان ببێتە بەرد. دەبوایە خوا دەستی بکاتە بەرد. بیکا بە پەرجوو بۆ خەڵکی دیکـە ! بـۆ ئـەوەی هەمـوو کـەس بزانێ دەست درێژکردنە سەر ماڵی خەڵکی ئاکامەکەی ئاوا دەبێ !))

* * *

[کاروانەکـە هـەر دەڕۆیشـت..میلـی کاتژمێریش هەر دەسووڕا.تاوێ دەکەوتنە بەرچاوان، گاوێ‌شوون بزر دەبوون. زۆربەی‌خەڵکی وایاندەزانی‌تووانەوە لەسەر گوێ زەوی جـێگەیان نەبـوەوە،کەچی لە پڕێکا..دەنگی قاچیان بەرز دەبوەوە.بە هێزو گۆڕێکی نوێوە هەنگاویان دەنایەوە]

* * *

((کـوڕیژگەکەم... بڵـی چـی واکـاری تێکـردووی.ئـەو پەنگرە تووڕەییە چیە لە دەروونـت دایسـاوە ! مـن سـەروبەرەکەی دەزانم.وەلێ حـەز دەکەم بە تەواویم بۆ بگێـڕیتەوە.بلـێ بـزانم چـی بـوە. بـە چ چـەقۆیەك وا پـەڕەی هەسـتیان دادڕیـوی.دەبیگێـڕەوە.. بەڵکـو کوڵـی دڵـت دادەمرکـێ.ئـەو گرێیە کەسەرەی دەروونـت دەتوێـتەوە.من هەر وادەزانم گوایا دوو زللەیان بە ناحەق لێداوی.بەلام وێدەچـی شـتەکە لەوە زلتر بێ..بۆیە تکا دەکەم بۆم باس بکە،پەیڤ بە پەیڤم بۆ بگێڕەوە.وا دەری گوێچکەم بۆ والا کردی، دەی باخێوە)).

* * *

[دەنگـی لاوکەکـە بـەردەوام دەهـات. وەك تروسـکە ئاورێـك لـەدوورەوە دەبریسـکایەوەو تادەهـات زێـتر کلـپەی دەسەند. سەرنجی مرۆی زێتر رادەکێشا،

خەلکی زێتر بۆ لای خۆی پەلەکێش دەکرد. بەردەوام سەرگوزەشتەی دەگێڕایەوە، بەدرێژی لە وردو درشتی دەکۆڵیەوەو دەیگوت:

-((ئەو کاتەی خوای مەزن، خوای گەورەو گران، سەرداری سەرداران، ئەو پارچە زەوییەی لە بەهەشت جوێ کردەوەو پێشکەش بە باپیرانی ئێمەی کرد یەك سوێندی دان. داوای لێکردن بیپارێزن، ئەوانیش داواکەیان هێنایە جێ... لەهەر شوێنێك خێزانێکیان بەیەکەوەنا، هەر خێزانەی منداڵی بوو، هەرمنداڵەی گەورە بوو، پاشان ئەویش نەوەی نایەوە. رۆژ بەرۆژ زێتر دەبوون. ئەو بەڵێنەشیان لەیاد نەچوو کەبەخوای خۆیان دابوو. وارەکەیان دەپاراست. بەچاو زێرەوانیان دەکردو بەخوێنیش دەیان پاراست.))]

* * *

-((دایەگیان چیت بۆ بگێڕمەوە، ئەو شتانەی چەندین کەرەت دەست لەهەناوم وەردەدەن و جگەرم دەئەنجنن؟! باوەڕ بکە وشە ناتوانێ دەریانبڕێ، ژمارەش ناتوانێ بیانژمێرێ. نەچاو بەرگەی بینینی دەگرێ و نەهەستیش دەتوانێ دەریبڕێ! نابێژی چی بگێڕمەوە... ئەمجارەیان بەگوێرەی جارەکانی تر هیچ نەبوو، تەنیا هێندە بوو لێیاندام، دارکاریەکی وایان کردم لەگەڵ گوێ درێژی غەزریو نەکرابێ! من بەڵێدانەکە دلگیر نەبووم، ئەوەی منی پەست و دەهری کرد، شتەکە لەخت و خۆڕایی بوو. تاوانێکم نەبوو، هەر لەبەر ئەوە بوو داخوازیەکانی کابرام بەجێنەهێنا! ئەو شتەی من لەسەری گیرام گوایە قاچاخ و قەدەغەیە. هەر ئەو کەسەی بۆی هێنام خۆی کەلەپچەی خستە دەستم. چونکێ ئامادە نەبووم بەو نرخە لێی بکڕم کە ئەو گەرەکی بوو. بەدەست خۆم نەبوو، نرخێکی وای داوادەکرد من نەك قازانج بگرە زیانیشم دەکرد! دەیزانی بازاڕ چۆنە و چەند دەکا،...))

ویستی زێتر درێژەی پێ بدا، کەچی رابۆ هەڵیدایێ:

-((چی بوو کوڕم... ئەو شتە چی بوو، خۆ من ماوەیەك بوو لەو بەرەوە زێرەوانیم دەکردی. لەنکاوڕا سەیرم کرد نەمابووی! ئاگام لە هیچ نەبوو...))

((پاکەت بوو ... کەپاکەتەکەم لێ نەکڕی هەنجەتی ئەوەی پێگرتم گوایە جگەرەم گران فرۆشتوە! لەسەر ئەوە هەفتەیەك دارکاری کرام. خۆیان نایەتە بەرچاو کە بازرگانی بەخۆێنی ئەو خەڵکە هەژارە دەکەن.))

کەژێ لەو دەمەدا چوە ژوورەوەو بەچاوێکی خەواڵوەوە کزە نیگایەکی ئاڕاستە کردن. ماندوو بوونێکی زۆر لە روخساری بەدی دەکرا. باوەێشکی هاتێ وبەدەم بزەیەکەوە هەوڵیدا ماندووبوونەکەی بشارێتەوە، رووی لە تەحۆ کردو بەدەنگێکی نزم گوتی:

((ها لەکوێ بووی قارەمانە بچکۆڵەکەمان، لەکوێ بووی، دەشت و دنیامان لەدوات کرد ؟!))

((چیم بەسەر هات ؟! ها.ها.. ئەمجارەیان چاوتان پێم کەوتەوە کار وابڕوا نامبیننەوە، ئاگات لە چییە !))

رابۆ بە نیمچە هەڵچونێکەوە هەموو باسەکەی بۆ گێڕایەوە. بە شێنەیی پەیڤی دەجوییەوە. تا گێڕانەوەی بە چێژ تر بێ. بواری لە یادکردنی هیچ شتێکیش نەهێڵیتەوە.

کەژێ کە خۆی بەسەر سامی گوێی رادێرابوو، کاتێ ئەمانەشی بیست هێندەی دیکە سەرسام بوو ! وەلێ لەبەر ئەوەی زۆر ماندوو بوو وازی نەبوو بە هیچ لەگوێنێك باخێوی. تاوێبێدەنگ مانەوە. پاشان تەحۆ هەڵساوچوە دەرەوە رابۆ بە زۆر زانیەکەوە رووی لە کەژێ کرد:

((بۆ وا گیرۆ بووی.دنیا خەریکە تاریك دادێ.تووشی دوو دڵیت کردم !))

((چی بکەم.. خۆتدەزانی ریگاکە دوورە !))

((بەیانی منیش دێم بۆ شار. چەند رۆژێك لەبەر تەحۆ دەستم هیچی نەدەگرت. ئەوا خوا بەزەیی پێمان هاتەوە گەڕایەوە.))

((کوا بێوار ؟))

((لەژوورەوەیە . . .))

تـوورەو تەنگـەتاو...دڕدۆنگ وخەمبار بوو. لە هیچ شوێنێك ئۆقرەی نەدەگرت. لەنکاوڕا سەیری دایکی وکەژێی کرد. ویستی شتێك بدرکێنێ. بەلاّم نەیدرکاند ! وەك ئـەوەی دەسـتێك بـەر بینی گرتبێ. دانیشت وپشتی دایە دیوارەکە.تەوێلی خستە سەر چۆکیوهەناسەیەکی قووڵی هەڵکێشا.

* * *

[کاروانەکـە هـەر دەڕۆیشـت.مانـدوو بوونـی نەدەزانـی. رەهـێ شلی وکۆڵدانی نەدەزانی.هـەر دەڕۆیشـت ودەڕۆیشت. ساڵەهابوو بەڕێوەبوو. ساڵەها بوو چاوی بەرانـبەر لـوتکە راگرتبوو. بەئاواتەوە...بەخۆزگەوە...رێگەی دەبڕی وچاوەڕوان بوو]

* * *

کەژێ لە ترسانەکەی رابۆ واقی ورما.نەیزانی ئەگەری چییە!

((بۆ وادەترسی؟! بیر لە چیدەکەیتەوە. هەر لەبەرئەوەی تەحۆ چەند رۆژێك گیرا! ئـێ چـی تـیایە. خـۆ هـەر ئـەو نەگیراوە. ئەمڕۆ خەڵك هەمووی دەگیرێ وپێی دەکـەوێ!چـانیە بەریان دا. ئەی بەوانە چی یەژی کە شوون بزر کراون وجێگەیان دیار نیە !))

((کچـم کـەژێ مـن لـەو ناترسم. ئـەوەی مـن لێـی دەترسم تەحۆیە !دەترسم لەدەسـتمان بـەر هەڵدابێ. ئەمڕۆ کە سەیرم دەکرد نیگاکانی ئەوەیان پێدەگوتم ! پەیڤەکانیشـی هـەروایان دەگـوت. دەترسـم بـڕوا، هەرزەکارەو ئەو گرتنە داخی کردوە!))

((تـۆ چی دەڵێی. بابڕوا ! ئەی گوایا رۆیشتن بۆ ئەو باشتر نیە ؟ ! بەلای منەوە کن هۆمەر بۆ ئەو لەبارترە !))

((تەحـۆ مـنداڵە. بەرگـەی سـەرماو گـەرما ناگـرێ. ئـەو بسـتە منداڵە چی پێدەکرێ))

تەحـۆ کـە بەردەوام دەچوە دەرەوەو دەگەڕایەوە ژورەوە. لەپڕێکا بەرانبەر دایکی وەستا:

((گـوێ بگرە دایە گیان... دەمەوێ شتێکت پێ بڵێم. حەز دەکەم.. شتێکت پێ رابگەیەنم))

کەرەم کە کوڕەکەم...بزانم چی یەژی !))

رابـۆ بـە خێرایـی ئەمەی دەربڕی. لە کاتێکدا هەناوی لەگەڵ لەرینەوەی دەنگی کوڕەکەی خەریك بوو بەردەبووەوە. لە مەبەستی تەحۆ گەیشت.وەك گیانلەبەرێکی بێدەسەلاّت خۆی ئامادەی چەقۆ کرد. دەیزانی کوڕەکەی چی دەبێژی!

((دایـە گـیان باوەڕبکە..باوەڕبکە نەشێم چیتربەرگە بگرم. بۆیە بڕیەم داوە بڕۆم !گەلی ودۆڵ وزەندۆلاّن دەبڕم. دەچمە کن هۆمەری برام !))

رابۆ خیزی قوت دایەوە ! هەر چەندی کۆشای هیچ وەرامێکی بۆ نەدرایەوە...

((دایەکـەم.. دایکی من. باوەڕ بفەرمە بە دەست خۆم نیە. جام پڕ بوەو لەسەری دەڕژێ ! ئەگـەر لێـرە بمێـنم ئـەوا وەکـو ئەوانەی دیکە رۆژێك دادێ شوون بزرم دەکەن ! هەمـوو شتێکتان وام لێدەکا ئەو رێگایە بگرم. بە تەواوی بە پێچەوانەی بـیری منن.کە دەگرین من پێدەکەنم !چونکێ دەزانم گریانەکەیان ساختەو درۆیە. کە پێدەکەنن توورە دەبم !چونکێ دەزانم گەرەکیانە لە خشتەم بەرن. ئەوەی ئەوان بە سەوزی تێدەگەن لەبەر چاوێ من رەش رەشە ؟!))

رابـۆ بێـئەوەی سـەری بـەرز بکاتـەوە. وێ دەچـوو فرمێسك لە چاوانی قەتیس مابێ، بە دەنگێکی نزم گوتی:

((چی بڵێم کوڕەکەم... چی بڵێم. چیت لە کن باشە وابکە. چۆن وچی بە دروست دەزانی وا بکە !))

کەژێ ماوەیەك لە رابۆ راما. پاشان بە هێواشی رووی بۆ لاکەی تر وەرگێڕا. حەزی نەکرد خۆی بخاتە باوەشی گفتوگۆکەیان. بێدەنگیوتێکەڵ نەبوونی بە راستر زانی لە خۆ تێهەڵقۆرتاندن.دڵنیا بوو ئەگەر هەر وشەیەك بدرکێنێ. هەر چەندە نیازی چاکەشی هەبێ. گرانی لەسەر دەوەستێ وشێوەیەکی تر وەردەگرێ. لەگەڵ ئەوەش لە ناخەوە هەستی بە شتێك کرد. نامۆییەك ونیگەرانیەك دەستی لە هەناوی گێڕا.ئەو کاتەی هەتاوەیاد کە هۆمەری مێردی دەڕۆیشت ورابۆ چی دەگوت چۆن بە گەرمی داوایڕۆیشتنی لێدەکرد ! گوڕو تینی دەخستەبەر..تەکانی دەدا.هەنوکەش هەر هێندە بوو بەرۆکی تەحۆی نەدەگرت وخۆی پێوە شۆڕنەدەکردەوە !بۆی نەدەچوە سەر چۆکان ولەبەری نەدەناورایەوە. هەر چەندە رابۆ هیچ شتێکی لەو بابەتە نەگوت.وەلێ شێوازی وەرام دانەوەکەی خۆی لە خۆیدا دەبوە سۆنگەی دروست بوونیئەو بۆچونانە !

تەحۆ سەری وەریسەکەی رادەکێشاو نەیدەپچراند:

((کارەکە بە دەست خۆم نیە. نەشێم بەرگەی ئەو هەموو ئازارە بگرم. بە ئەنقەست وا دەکەن.خۆیان وا دەکەن راپەڕم ! ئەگەر وا نەبێ بۆ وا دەکەن ؟ ئەو هەموو تاوان و زۆرداریە لەچ زەمانێکدا کراوە..ها..پێم بڵێ لە چ زەمانێکدا کراوە ؟! نا...نەخێر...بە دەست خۆم نیە !هەر دەبێ بڕۆم. ئەگینا لە داخا دەبمە دوولەت، دوولەتی رێك))

((ئێ چی یەژم...گوایا دەتوانم لەمە باشترت پێ بڵێم ؟! شتەکە لەدەست خۆتەو بە ئارەزووی خۆت بکە. چۆنی بە راست دەزانی وا بکە ! گوایا لەمە باشتر چی بڵێم ! رابۆ کە ئەمەی تەواو کرد ، بەدەم هەنسك دانەوە هەڵسایەوە وچوە دەرەوە.

روخساری تەحۆ گوڕانێکی بەسەردا هات. وەك ئەوەی لە دایکی نیگەران بووبێ !نیگاکانی بۆ لای کەژێ وەرچەرخاند. کە دیقەتی دابوێ ولەدوڕ زاری رادەما.

((چی بکەم باشە ! نازانم بۆ بەم لەگوینە وەرامم دەداتەوە.دەبێ شتێك لە ئارادا هەبێ. بێژە تۆ دەڵێی چی ، تۆ رات چیە ؟))

((من ...من رام چییە !!!))

((تۆ رات چییە. رای خۆت بڵێ؟!))

((نزانم... نزانم چیت بێژمێ تەحۆ ، وەکو دایکت گوتی چۆنی بە راست دەزانی وابکە.))

کەژێ لە کاتێکدا ئەمەی دەگوت بیری لە سێ چوار ساڵ بەرلەوکاتە دەکردەوە. ئەو دەمەی هۆمەر دوا سەرنجی دەدایە. هەوڵی دەدا بە دەنگێکی نێرو مێرانەوە ماڵئاوایی لێ بکا ، کەچی بۆی نەدەلوا. سۆزو ئەوین وەك دەستێکی بەتێن بەربینیان گرتبوو. دەیویست ئەو هەموو کەف و کوڵە بشارێتەوە. لەکن خۆشی وابوو توانیویەتی بیشارێتەوە. بە شپرزەییەوە چاوی بە هەموان دادەگێڕا. وەلێ دزە نیگایەکی هەر لەسەر ئەوبوو.حەپەسابوو ونەیدەزانی چی بکا. چۆن وبەچ شێوازێك لەگەڵ ژنە خۆشەویستەکەی باخێوی.چی پێبڵێ ؟! لە ماڵئاوایی کردنێکی ئاوادا. کە بۆ ئەو واتای بێبەشی ولا چەپی بوو لە هەموو خۆشیەکی ژیان.دابڕان بوو لە هەمێزی ئەو کەسەی کە چەند ساڵان تامەزرۆی پێگەیشتنی بوو. کەدڵنیا بوو هیچی لەمانە بۆ ناکرێ. بە خێرایی هەنگاوی ناولە دەرگاکە چوە دەرەوە.هەتاوەکونێگەیشە سەریکۆلانەکە هیچ ئاوڕێکی نەدایەوە. لەوێ هەڵوەستەیەکی کردو ئاوڕێکی بە لەزی دایەوە.کە ئەوانی بینی لەسەر کۆسپەکە وەستا بوون وسەیریان دەکرد.بە شەرمەوە دەستی بە رۆیشتن کردەوەو لەبەر چاو بزر بوو. کەژێ لەبەر ئەو وردە ئەندێشانە ئاگای لە تەحۆ بڕابو کە بەردەوام داخاوت و دەیگوت:

((بۆ نازانی ...بڵێ رات چیە ؟! گەرەکمە بڕۆم.پێویستم بەڕای تۆش هەیە. دەبێ بزانی ئەمڕۆ بۆ من لە جێگەی هۆمەری...ئای.. چۆن نازانی! بە کورتی وکرمانجی دەبێژم ناتوانم لێرە بژیم !))

لەگەڵ هاتنی ناوی هۆمەر کەژێ راجفلی.بێئەوەی بزانی چی دەڵێ، گوتی:
((ئەوە تۆچی یەژی.لەبەر هەندێی چی ! وادەزانیمن تەنیا هێندەم دیوە؟!تواهوو...و... وادەزانی تەنیا هێندەم دیوە. ئەوە بە گاڵتە وا دەبێژی یا خۆتی لێ گێل دەکەی ؟! تۆ هێشتا منداڵی. باشە گریمان رۆیشتی ، چیت پێدەکرێ ؟! ها... خۆت بڵێ چیت پێدەکرێ. کە ئەوە دەڵێم وا تێنەگەی رام لێ نیە! نا...بە پێچەوانەوە. حەزیش دەکەم برۆی. چونکێ گەڕانەوەی خۆمان لە رۆیشتن وبەرەنگار بوونەوەی ئێوە دەبینم ...ئا... لە بەرەنگار بوونەوەی ئێوە دەبینم.بەڵام تۆهێشتا منداڵی. بەرگەی گەرمی وساردی ناگری. تێگەیشتی.بەرگەی گەرمی وساردی ناگری))
((ترحێو... منداڵی ...ی..ی !))
کەژێ دیقەتی دایە تەحۆ، لە ناخەوە هەستی بە خۆشیەك کرد.خۆشیەکی پڕ شانازی! لە هەمان کاتدا کز گری لە هەوکێ ماو بەزەیی بە خۆیان هاتەوە. لە دڵی خۆی گوتی:
((بۆ دەبێ ژیانی ئێمە ئاوابێ ؟ منداڵی خەڵکی لەو تەمەنە هێشتا فێری ئاخاوتن نابن !هی ئێمەش دەکەونە نێوەڕاست ئازار وتاڵی ژیان. بیر لە شتی لە خۆیان گەورەتر دەکەنەوە. خێرا بیر لەوە دەکەنەوە چۆن راپەڕن و بەرگی یاخی بوون لەبەر بکەن. ژیانێکی سەیرە. هێندەی بیر بڕ دەکا بەشی ئێمە هەر هەوڵدان وماندوو بوون ونەوەستانە. کەچی هەتاوەکونێ ئێستاش بەری رەنجەکەمان دیار نیە. گوڵە گەنمێك چیە دروێنەنەکراوە!))

* * *

[کاروانەکە بەردەوام بوو لە رۆیشتن.هێندێك ماندو دەبون ودادەنیشتن ! بەشێکی تر خۆیان رەپێش دەکردو لە گەڵ کاروانی دەکەوتن! ناوەناوەش... تاو ناتاویش بنە دارێکیان بە خوێن ئاو دەدا...گاو نا گاویش تاقمێك سنگیان بە خاك وە دەنووساند و دارێکیان لەسەر سینگ دەنێژرا. لەلایەك ریش سپی

دەبوون.لەلایەکی تر تازە خەتی سمێلان دادەنرا. هێندێك پشت دەچەمانەوەو قرچەیان تێدەکەوت.هێندێکی تر تازە پشتیان قیت دەکردەوە.]

* * *

تەحۆ وەك ئەوەی کێچی کەوتبێتە کەوڵی. داخاوت وبێدەنگ نەدەبوو:
((بۆ بێدەنگ بووی. بە منداڵم تێدەگەی ؟!قەینا ....نیشانتان دەدەم ! وا دەکەم بە چاوی خۆتان ببینن کە منداڵم یا نا. هەموو شتێکتان بۆ بەدەردەخەم))
ئەمجارەیان کە ئەم رستەیەی دەربڕی. چاوەڕوانی هیچیتری نەکردو راست چووە دەرەوە، لە هەیوانەکە بە دەستە چەپ چاوەکانی تارماییەکیان پێنیشان دا. کە رووی خۆی وەرچەرخاند. دایکی بە خەمباری دانیشتوو ئەژنۆی خستبوە باوەشی.کە کوڕەکەی بینی بە چاوێکی تەڕەوە نیگایەکی ئاڕاستە کرد، هێندەی نەمابو خۆی هەڵداتە باوەشی، سەربە سنگی بکاو لە قوڵپەی گریانێ بدا.وەلێ بڕیەدا وەکو مێران رەفتار بکا. بۆیە بەسەر خۆی نەهێناو بەردەوام بوو لە رۆیشتن، توڕەتر هەنگاوی نا !
رابۆ لە گەڵ دەنگی داخستنی دەرگاکە بە توندی چاوەکانی نوقاند. وەك ئەوەی بەردێکیان بە دڵی شۆڕکردبێتەوە هەستی کرد دڵی بەردەبێتەوە!. هەنسکی داو فنەیەکی لێوە هات. دەستی بە خۆدا شۆڕکردەوە. پشتی دەستی کەوتە سەر زەویە رووتەکەو هەستی بە سەرمایەك کرد. لەو دەمەدا بێوار بە چاوی بە خەوەوە سەری لە دەرگای ژوورەکە بردە دەرەوەو بەرەو لای چوو. ماوەیەك بەڕووی گرژیەوە. پاشان دەستی بەیاری کرد.رابۆ سەرسام بوو. ئەو وایدەزانی کە منداڵ لە خەو هەڵسێ دەگریێ. کەچی بێوار بە پێچەوانەوە یاریشی دەکرد!. سەری باداو گرنێژنەك روخساری ئەویشی گرتەوە !

* * *

[دەنگی لاوکەکە بەردەوام دەهات. نەدەوەستاو ونەدەوەستا. نەیدەزانی ماندوو بوون چیە.لە نێودەرو دیواری ئاکنجیەکە دەنگی دەدایەوە. لەناو شارەکان دەنگی

دەدایەوە. لەناو وولاّت دەنگی دەدایەوە. بەلاّم هێشتا مابووی لەسەر گۆی زەوی دەنگ بداتەوە!

هەموو گوێیان بۆ دەدێرا. گەنجەکان بەتامەزرۆییەوە ، بەو پەڕی خۆشحالّیەوە. لە پەنای دیوارەکان ، لەسەری کۆلانەکان. لە بازاڕو لەبەردەم کۆگاکان. دەوەستان وگوێیان بۆ شل دەکرد.ئاوازەکە کە تێکەلّ بە خوێنیان دەبوو. تێکەلّ بە گیانیان دەبوو. شادمان دەبوون. حەزیان دەکرد بگرین ! لە ناخەوە بگرینلە ناخەوە بگرین. تەزوویان بە لەش دادەهات و لەبن گوێی یەك. شتی ئاشکرا... شتی نهێنی وقەدەغەیان دەچرپاند. لاوکەکە هەمیشە بەسەرهاتی ژیانی خۆیانی بۆ دەگێڕانەوە. ئەو سەرگوزەشتەی تەواو دەکرد کە بێنێك بوو دەستی پێکردبوو. بە شێوەیەکی سەرسام کەرو تا سێنەر دەیگوت:

-((دوای ئەوی ... پاش ئەوەی. لە خاکەکە. لە پارچە زەویەکی بەهەشت. ئەوەی خوا بە دەستی خۆی، بەدەستی پیرۆزی خۆی کردیە دیاری بۆیان. نیشتەجێ بوون.بە خۆشیەوە ژیان، بە بەختیاریەوە ژیان. چەندەی وشە بڕەکا مرۆی پاك بوون. پاك ودەروون پاك بوون. رقیان لەکەس نەدەبوەوە. ئازاری کەسیان نەدەدا. بەزەییان بە هەموو لێقەماوێك دەهاتەوە.یارمەتی هەموو برسیەکیان دەدا.چاویان نەدەبڕیە مالّی کەس. پەنجەیان بۆ مالّی کەس درێژنەدەکرد. ئەگەر هەر پەنجەیەکیش ،هەردەستێکیش بۆ ئەوان درێژ کرابوایە، ئازایانە.. مێرخاس وچاپوکانە، لەبنەوە... لەبن بنەوە قوتیان دەکرد! هەتاوەکونێ خوایە خۆشەویستەکەیان لێیان زویرو نیگەران نەبێ. چونکێ ئەو ئاگاداری وزێرەوانی ئەو خاکەی دەستۆی وان نابوو. ئۆبالّی هەموو شتێکی خستبوە گەردەنی ئەوان.

ئەوان خاکەکەیان چاك پاراست ، چونکێ خۆشیان ویست. خۆشەویستیەکی مەزن.خۆشەویستیەکی خوایی. خۆشەویستیەکی وا کە هەر لە خۆیان دەوەشایەوە.چونکێ گەلێکی چاو نەترس بوون. رەووشت بەرز بوون.بە

ماوەیەکیکەم، زۆر کەم. بە شێوەیەکی وا پێشکەوتن چاوی حەسودانیان پێهەلّنەدەهات. لە هەموو شتێکدارێزی پێشەوەیان گرت.بوونە پێشڕەو و سەرقەتار.کە ئەمە بوە هۆی دلّگیرو پەست بوونی دراوسێکانیان. بوە هۆی ئەوەی ئێرەییان پێ ببەن. چاو لە مالّ وسامانیان بگرن.بۆیە نەخشەو تەلّەکەیان بۆ خستنە گەڕ.داویان بۆ نانەوە.کۆڕو کۆمەلّیان دژ بەستان. دوژمن وناحەز بوونە برای پشتێ وبەرانبەریان یەکیان گرت! ئەمە لە کاتێداشیرو تیریان لەیەك دەسویی.هەمووی لەسەر ئەوە رێکەوتن کە دەبێ ئەوانە لە نێو ببرێن. خاکیان داگیر بکرێ وولاّتیان بەش بکرێ ! بەلاّم هەیهوو...هەیهوو.هێزی ئەوان چۆن دەروەستی ئەو هێزە دەهات کەلەسەر جێ وبالینگانی خۆی دەجەنگا. کەلە پێناو مالّ وزارۆی خۆی دەجەنگا ! چۆن دەروەستی ئەوانە دەهات کە خوای راستیورەوشت بەرزیان لە پشت بوو. بۆیە لەگەلّ یەکەم هێرش شکان. وا شکان شەرمەزارو رووڕەشی مێژوو بوون ئاداریان لەسەر پاداریان نەما! ئەو هێرشانە چەند سالّ درێژەی کێشا. بەلاّم بێسوود بوو. رۆژ لە دوای رۆژ زێتر شکستیان دەهێنا. هەتاوەکونێ رۆژێك ئەهریمەن خۆی لەکەولّی مرۆیەك ناو چوە نێویان ! گوتی: من رێگەیەکتان بۆ دادەنێم. رێگەیەکی وا کە ئەوانە تا هەتایە نەشێن بەرانبەرتان بوەستن.نەتوانن دەستتان لە بەر دەستی هەلّێنن وبەرەنگارتان ببنەوە. کە ئەمەی گوت. بە پێکەنینەوە. بە پێکەنێکی دزێوەوە. بە توندی ناو لەپی لەزەویدا وداریێکی رەش هاتە دەرەوە ! دارێکی رەشی دزێو ! کە خەلّکەکە ئەمەیان بینی سەیریان پێهات. گالّتەیان پێهات. نەیانزانی مەبەستی لەمە چییە ! ئەهریمەن بەم گالّتە پێکردنە غەیدی. چاوی سۆرو پڕ خوێن بوو. بەلاّنەکونێ لەبەر ئەوەی بەندەو ئەلّقە لە گوێی خۆی بوون.لەبەر ئەوەی لەوەچەو تیرەی خۆی بوون. زویر بوونەکەی خستە دلّی وبەهەندی هەلّنەگرت ! پێی گوتن کە دەبێ بەپانەدزێ و وبەو پەڕی نهێنیەوە. لەسەرخۆو کەس نەدیتە. ئەو دارە لە ئاخی وان بچێنن ئەگەر واتان کرد ئیدی خۆشتان نازانن چیتان بەسەر دێت. هەر چەندە

دارەکە رەش ودزێوە. وەلێ سەرنج راکێشەرەو لە خشتەیان دەبا. هەر وەك چۆنی زۆری وەکو ئەوانەی لە خشتە بردوە ! ئێوە بڕۆن ئەو دارە بچێنن ئیدی هەقتتان بەسەر هیچەوە نەبێ.]

* * *

تەحۆ وەك سەرخۆشێك لە نێو بازاڕەکە دەخولایەوە. سەری وا گەرم ببوو بەر چاوی خۆی نەدەبینی. هەستی دەکرد کە دەشێ ببێتە پاڵەوانێکی گەورە. پاڵەوانێکی بە ناوو دەنگ.وەکو هۆمەر هەموو کەس بیناسێ ! گەلێ جار خۆی بە پاڵەوان دەهاتە بەر چاو. وای بۆ دەچوو مست لەهەر یەکێك بدا، لەوانەی بەرانبەری رەت دەبوون لەوانەیە هەڵنەسێتەوە ! بە تووڕەیی سەیری خەڵکەکەی دەکرد. تووڕەییەکی وا نیگاکانی ئاورینگیان لێ بەرز دەبوەوە. بەو بوایە بکەوێتە نێویان و هەموویان دارکاری بکا. تەنانەت یەکیان دەرباز نەکا !

رۆژێکی گەرمی مانگی گەلاوێژ بوو. دووەم رۆژ بوو کە کاری نەدەکرد. خۆشی سەری لە خۆی سوڕمابوو. بڕیەی‌دابوو بڕوا. لەهەمان کاتیشدا دەترسا. لە شتێك دەترسا کە نەیدەزانی چیە ! سۆنگەکەی نەدەزانی.بەلام هێندە هەبوو دەیزانی کە هەر باسی یاخی بوون و رۆیشتن دەکرا ئەو ترسەی لە دڵ دەگورا!

بە شەپڕێوی دەڕۆیشت. بە نارێکی هەنگاوی دەنا. لەبەردەم کۆگاکان دەوەستا. سەیری شتە جوانەکانی دەکرد. پێلاوی باتەی بریقەدار. پانتۆڵی جوان ، کراسی نایاب وباش. حەزی دەکرد هەموو ئەو شتانەی هەبێ. پڕ بەدڵ حەزی دەکرد ئەویش وەك ئەو خەڵکە جلی وا لەبەر بکا. بەلام ئەو تازە دەڕۆیشت وپێویستی بەو شتانە نەبوو! سەرباری ئەوەش پێی شوورەیی بوو... ئەو کارە دەبوە شکاندنی رچەی باب و باپیرانی، نەك ئەو بەتەنیا بگرە زۆر بەیان وای تێدەگەیشتن. لە پڕ رقی لەم جلە بوەوە. رقی لە هەموو شتێکی شار بوەوە!کە ئەو بیرەی بۆ هات حەزی کرد گاشەیەك بە جامخانەکان دابداو وردو خاشی بکا!

دەڕۆیشت وهەنگاوی دەنا. بەدوای شتێکدا دەگەڕا نەیدەزانی چییە.هەستی بە کەلێنێك دەکرد لە ژیانی پەیدابوو. شتێکی لەیاد چوو بوو. بۆیە هەر دەخولایەوە وشتی دێنایەوە یاد! بێسوود بوو... نەیدەزانی ئەو شتە چییە کە بەدوایدا دەگەڕا !

قاچەکانی وردە وردە ، بە هێمنی ولەسەرەخۆ بۆ لای مەزاتخانەکەیان راپێچ دەکرد. ئەو شوێنەی کە ئەم و هاوەڵەکانی کاریان تیا دەکرد. یاخود بە شێوەیەکی تر شتیان تیا دەفرۆشت. هێندەی زانی ئاسێ بەرانبەری وەستاوەو لەگەڵی داخێوێ. هەمدیس حەپەسا.نەیزانی چ وەرامی ئەو پرسیارانە بداتەوە کە بەلەزی ویەك لەدوای یەك لە زاری ئاسێ دەردەچوون. بۆیە مات وبێدەنگ بوو. بەشێنەیی لە چاوە سەوزو گەورەکەی ئاسێ ورد بوەوە. کە خەندەیەکی پڕ لە ئازاری تیا زابوو. ویستی ئازایەتی وپیاوەتی خۆی نیشان بدا. دەنگی بەرز کردەوە:

((بڕیەم داوە کە بڕۆم !!!))

ئەمەی بە نیمچە لە خۆبایی بوونێکەوە گوت

((بڕۆی... بۆ کوێ ؟!!))

((دەچمە کن هۆمەر ... ئەی بۆ پێت وایە ناتوانم .... ناگەمە لای؟!))

((با....!))

ئاسێ بەزمان وشك بوونێکەوەو بە زۆری ئەم وشەیەی لە زاری بەدەرنا،پاشان تەکانی دا خۆی ودرێژەی پێدا:

((بەلام بۆ .... بۆ دەڕۆی ؟!))

((ئێ هێی ... بۆ دەڕۆی ! جا تووخوا ئەمە پرسیارە دەیکەی !؟))

تەحۆ دوای ئەوەی ئەمەی گوت. بەبێباکی قاچەکانی بزواندو لێی دوورکەوتەوە.ئاسێ بە هێواشی لە دوای رۆیشت و بەسەرسامی گوتی:

((بەتەنیا دەڕۆی ؟))

((ئەی چۆن.. گوایا مندالّم ، بەتەنیا ناتوانم بڕۆم. دەترسم بە مندالّمان تێبگەی. وانیە.. ها.ها.های !))

تەحۆ کە خەریك بوو وەك جاری پێشوو بەبێباکی بڕوا.دەنگی کزی ئاسێ کە تێکەڵ بە ڕۆندك ببوو، سەر لە نوێ رایگرتەوە:

((پێت نەگوتم... کەی دەڕۆی ؟))

((ها....ئەمڕۆ.. ئەمڕۆ دەڕۆم ...!))

تەحۆ لەگەڵ ئەو وەرامە خۆشی دڵی کەوتە لەرزە ! ترسەکە سەر لە نوێ گیانی گرتەوە. لەم وەرام دانەوە خێرایە پەژیوان بوەوە! کەچی بەسەرخۆی نەهێنا.وەك جاری پێشوو بە گورجی هەنگاوی ناو لێی دوورکەوتەوە. تاسەیەك هێدی... هێدی پەنجەی بە هەناویدا داهێنا. دڵ تەنگ و زگار بوو. بە وریاییەوە ئاوڕی لەم لاوئەولای خۆی دایەوە.کەوتە نێو باوەشی بیرکردنەوەیەکی قووڵ. هەر چەندەی لە خەڵکەکە رادەما. پەشێویەکی لە روو بەدی دەکردن ! هەڵس و کەوت و بزوتنەوەیان ئاسایی نەبوو. زۆربەی هەرە زۆری رەنگ زەردو لێو بەبار دەهاتنە بەر چاو. بە سڵیەوە لەدەوروبەر رادەمان. تێکەڵ بە خەڵکی دیکە نەدەبوون ! وەك ئەوەی شتێك لە ئارادا هەبێ وخۆیانی لێ بشارنەوە. هەموو بێ فڕفینگ بوون و دەتگوت تازە لەنێو گۆڕ هەڵساونەتەوە. بزە لەسە ئادگاریان کۆچی کردبوو خەمێکی ئەستوور جێگەی گرتبوەوە! لەلایەکی دیکە خۆشبەزوکێ تازە مۆدێل و رەنگاوڕەنگ لەسەر شەقامەکە دەڕۆیشتن.جامەکانیان کرابوەوە. دەنگی پێکەنین، یاخودگۆرانی بە ئەسپایی دەهاتە دەرەوە.وەك ئەوەی دنیا شامی شەریف بێو نەشەڕ لەئارادا بێ نە هیچ !

تەحۆ لە مانە رادەماو هیچی لێ تێنەدەگەیشت. بەڵانەکونێ هەستی بە جیاوازیەکە دەکرد! دەیزانی تایتەرازوەکە لەنگەو خەراو بە لایەکدا کەوتوە. تاێکی کەوتۆتە قوڕولیتەی شەڕو بەشی هەر کۆست کەوتن و لێقەومان ومالۆیرانیە. تایەکەی تریش شەڕ بۆی بۆتە خێرو خۆشی و بەسەریدا باریوە !

پیکابی پڕ لە چەکدار بە هێواشی لەسەر شەقامەکان دەسوڕایەوە ! وەك ئەوەی لە بەرەی جەنگدابن. هەموو دەستیان لەسەر پەلاپیتکەی تفەنگەکانیان، تەیارو ئامادەبوون. تووڕەیی و رق لە نیوچەوانیان بریسکەی دەدا. بە چاوی باوە کوشتەو ودوژمنداری سەیریخەڵکەکەیان دەکرد. کەوەك مەڕێکی گێژو بێدەسەلاّت ، بەکزیەوە لەسەر شۆستەکە دەهاتن و دەچوون. نەدەشیان چاو لەبەر چاوی ئەوان هەڵێنن. هەر کاتێ نیگایەکیان ئاراستە کرابوایە. خێرا مژیلانەکانیان وێکدەهێنایەوە ! جاری وا هەبوو لە نکاوڕا.. کت وپڕ دادەبەزین و یەکێکیان قۆڵبەست دەکرد. دوای ئەوەی لەبەر چاوی خەڵکەکە دارکاریان دەکردو لە خوێنیان دەگەوزان. هەڵیاندەدایە نێو پیکابێك ودەیانبرد ! نەکەس دەیزانی بۆ کوێی دەبەن و نەکەسیش زاتی ئەوەی دەکرد ئەو پرسیارە بکا !

ویستی بۆ لای ئاسێ بگەڕێتەوە. بۆ ئەم مەبەستەش چەند هەنگاوێکی نا. کەچی خێرا پەژیوان بوەوە. حەزی نەکرد ئاسێ بەدەمچەفت و ترسنۆکی تێبگا. بۆیە رووی قاچەکانی رووەو ئەو شەقامە کردەوە کە هیچ کارێکی پێی نەبوو !

بازاڕەکە لە مردووی دەکرد. شارەکەش لە شاری مردوان ! بەرێکەوت دوو گەنج بەپێش ئەو کەوتن. یەکیان موزەردەی بە خۆوە بوو. ئەوەی تریان جلێکی کۆنی لەبەردابوو تۆزێك بنێستر بوو. بەپەشۆکاویەوە داخاوتن. بە ئاسانی گوێی لە ئاخاوتنەکەیان دەبوو. هەر چەندە زۆر لەسەر خۆ دەدوان !

((تووخوا کەی ئەمە ژیانە. مردن سەر کەرەت مێرانە وسەرفرازی تر نیە ؟! ژینێك بەو جۆرە بێ نەبوونی باشترە. ناتوانین دوو هەنگاوان بێ ترس هەڵێنین. وەکو مێردەزمە قاچەکانیان بەسەر سنگمان شۆڕ کردۆتەوە))

((بە راستی هێندەی نەماوە لەکەوڵی خۆم بچمەدەر! لە ناخەوە هەست بە بێزاری دەکەم. هەست بە دەستێك دەکەم قوڕگمی گرتوەو هەوڵی خنکاندنم دەدا ! نازانم ئەوانە چین، بەزۆرو زۆردارەکی خۆیان بە سەرمان سەپاندوە. دەست بەداری هەموو رەوشتێکی مرۆڤانە بوونەو باکیان بەهیچ نەماوە !))

-((تاوانی ئێمەشی تیایە ! بێدەنگ بوون واتای رازی بوونە. واتای ئەوەیە ئێمە ئەوانەمان گەرەکەو بە نوێنەرو پێشڕەوی خۆمانیان دەزانین. ئەو بێدەنگیەمان خەڵکی وا تێدەگەیەنێ کە ئێمە هیچ کەم وکوڕیەکمان نیە وئەوانە کت ومت رەنگدانەوەی بیرو بۆچوونەکانی ئێمەن. ئێمە هەڵمانبژاردوونەو لەو شوێنەمان داناون.))

((سەیر لەوە دایە ئەو هەموو تاوانە دەکرێ و کەسێکیش باسی ناکا ! لەو جیهانە گەورەو گرانە کەس باسی ناکا. ئەگەر چۆن ناوە ناوە خێرەومەندێك تیواوتیو نووکە قەڵەمێکی بۆ بخاتە کار. ئەویش هەر کە بەرژەوەندی نەما، قرقەپ دەبێ و نە ئەو کەسەی جاران !))

((مەسەلەکە هەموو لێرەیە. ئێمە چاومان لەوەیە خەڵك بەزەیی پێمان بێتەوەو سەردولکەمان بۆ بڵێن. جا ئەو باسکردنە ساختە بێ یا فرمێسکی راستەقینە ! ئەگەر راستیت گەرەکە پێویستە ئێمە بەو شتانە خەمبارو دڵگیر نەبین. چونکێ دڵنیابە ئەو شتانە بۆیان ناکرێ هیچ لە مەسەلەکە بگۆڕن.دەڵێن ڕای گشتی جیهانی و نازانم چی و چی ! ئەو ناوە زلانە. بەرای من هەمووی پوولێکی سووتای ناهێنێ ! هەمووی ناکا تاقە بەردێك بە دەستی خۆت بیگریە دوژمنەکەت. مەبەستم ئەوە نیە خەڵکی هەمووی خەراون ! نا... وەلێ وەك پێشینان دەڵێن بەدەستی خۆت نەبێ خورشتی لەشت داناکەوێ !))

-((راست دەکەی برام.. ئەمڕۆ وای لێهاتوە هەموو شتێك بە چاوی بەرژەوەندی و قازانجەوە سەیر بکرێ. لەراستیشدا هەروابوە. ئێمە لە گوێی گادا خەوتبووین و تازە ئەوەمان بۆ دەردەکەوێ. کاکی خۆم... ئەگەر خۆت بەزەییت بەخۆت نەیەتەوە خەڵکی چۆن فرمێسکت بۆ دەڕێژێ ؟! لەسەرەوە هەموو برای پشتێن و لە ژێرەوەش وەکو دوپشك چزیلکیان خستۆتە سەرپشت. ژیان هەر وا رۆیشتوە. ئەگەر لەبەر هەنگوین نەبێ مێشهەنگوین ئەو زیندەوەرە نیە لە مالاّن بە خێو بکرێ و پەرای بکەن ! ئەو هەموو رێکخراوە جیهانیەی دانراوە.. لە رێکخراوی

مافی مرۆڤەوە بگرە تا نەتەوە یەکگرتوەکان و جڤاتی ئاسایش ! هەموو هەرناوی زلن و بەرژەوەندی دەوڵەتە گەورەکان دەپارێزن. ناوێکی گەورەنەو هیچی تر. بۆ ئەوە دروست کراون تا بە هۆیانەوە نەتەوە بچووك و ژێر دەستەکان هەڵخەڵەتێنن و بەراگرتن و هێورکردنەوە لە رەوتی شۆڕشگێرانەیان دووربخەنەوە ! ئەگینا هەتا ئێستا بۆ ناوی ئێمەیان نەهێناوە. زۆر مەسەلەی لە هی ئێمە بچووکتریان گەورە کردوە وهی...))

((باشە بەڕای تۆ چی بکەین باشە....... دەرمانەکە لە کوێیە ؟!))

((دەرمانەکە لە گیرفانی خۆمانە ..... بەر لە هەموو شتێك پێویستە خۆمان پاك بکەینەوە. بیرمان... دڵمان. نیازمان پاك بکەینەوە. پاشان چاومان لە دەستی خۆمان بێت. ئەوە خالێکی زۆر گرنگە. پێویستە چاومان لەدەستی خۆمان بێت. ئەگەر خۆمان شتێك نەکەین کەس بۆمانی ناکا. هەتاوەکونێ ئێمە گلی وگازاندە لە خەڵکی بکەین و پشت بەم و بەو ببەستین، نەڕزگارمان دەبێت و نەمافی رزگاربونیشمان دەبێ ! بۆیە بێ هێزو بێدەسەلاّتمان تێ بگەن ها.......پێم بلێ ......بۆ؟!))

تەحۆ ئاوێتەی باسەکە ببوو ئاگای لەخۆی نەمابو. بەشێکی تێگەیشت بەشەکەی تریش بۆ ئەو گوێز ژماردن بوو !

((پێویستە خۆمان بەزەییمان بە خۆمان بێتەوە.ئەگەر بە خۆمان شتێك نەکەین کەس نایکا !))

زۆر شتی وای لەبەر چاو روودەدا کە دەرکی پێ نەدەبردو لێی تێ نەدەگەیشت. بۆیەبە سەرسامی لەدەوروبەری رادەما. چەند دیمەنێکی وای
بەر چاوکەوت ئەوەی هێنایەوە یاد کە بڕیەی دابوو بڕوا ! ئەو خەونانەی هاتەوە یاد ، کە بە لوتکە وکێو و بەندەنانی بینیبوو ! گوندەکەی خۆیانی هاتەوە یاد ، وێنەکەی لە مێشك چێ دەبوەوەو نەدەبوەوە. ئاخێکی قووڵی هەڵکێشا. دەستێکی بەسەرە پاك تاشراوەکەی داهێناو خوراندی.هەستی کرد تاکە پێلاّوی

پێی راستەی شل بوە. کەداهاتەوە توندی بکاتەوە. بینی قەیتانەکەی پسابوو. بایەخی پێنەداو بەردەوام بوەوە لە ڕۆیشتن. وێنەی رەزو شاخ و چیاکان وەك خۆی لەبەر چاوی بوو. هۆمەری دەبینی بەسەر لوتکەکە هەڵدەگەڕا ! ماندوو ببوو گیانی بەسەر ئاو جواناو کەوتبوو. وەکو پێشان بە تورەییەوە هەنگاوی دەنا. بەرقەوە قاچی لە زەوی دەچەقاند!

هەناسەیەکی تری هەڵکێشا ! هەستی بە شانازیەك کردو خۆشیەکی لەدڵ گورا. سەیری ئەو چەکدارانەی کرد کە لە سەری پێچەکە وەستابوون. پێکەنینی هات ! بیری لە چارەنوسیان کردەوە. لەبەر ئەوەی هەموو رۆژێ ئەو شتانەی دەبینی زۆر گرنگی پێ نەدا. هەر هێندەی لێیان رەت بوو ئیدی وەك ئەوەی نەیبینیبێ دیبێ. جگەلە رقێکی پیرۆز هیچ شوێنەوارێکیان لەدڵ جێنەهێشت. هەمدیس گەڕایەوە نێو گوندەکەی. گەڕایەوە کن هۆمەر. خۆی بینی چەکی لەدەست بوو، فیشەکدانی خستبوە سەر مل وخۆی لەنێو گوللە بزرکردبوو. بێ ترس... بێباك تەماشای ئەو لوتکەیەی دەکرد کە زۆری نەمابو بیگەنێ ! هەر پێچێکی تریان کردبوایە خۆیان لە ترۆپکەکەی دەدۆزیەوەو دەکەوتنە باوەشی ئاسمانیشین وگەورە. ئیدی ژیانێکی بەهەشتیانە دەژیان. لەو کاتەدا هەستی دەکرد ئەوە بوو کە هۆمەر لێی ناڕازی بوو! بۆیە دەستی خستە سەر شانی و بەدەنگێکی پڕ لە پاڕانەوە پێی گوت:

((کاکە گیان... برای گەورەم. بۆ زویر بووی، ژ بەرچی ئەنری. گوایا پێت ناخۆشە هاتوومە کنت ! گوایا پێت ناخۆشە منیش وەك تۆ دەستم داوەتە چەك و بەرەنگاری دوژمنان دەبمەوە. تۆڵەی خوێنی وارەکەمان دەکەمەوە. تۆڵەی ئەو هەموو تاوانانە دەکەمەوە کە بەرانبەر میللەتەکەمان کراوە. گوایا پێت ناخۆشە. ئەی چی بکەم باشە. بەڕای تۆ چی بکەم ؟! ئەگەر هەر یەکێك لە ئێمە بەرگری لە خۆی نەکاکێبەرگری لێدەکا...ها... خۆت بلێ کێ بەرگری لێدەکا ؟!))

((ئەوە چی یەژی تەحۆ ...بڵێی تۆ تەحۆی برای بچووکی من بی؟!! یەژە ئەم گلیانە لە کوێ فێربووی.تۆ بڵێی تەحۆ ئاوا باخێوی. نەخێر... هەرگیز باوەڕ ناکەم. ئەمەم ناچێتە مەژیێ. نا... نەخێر... بەلاّنەکۆنێ کەرەم کە... باخێوە. وا دەبینم خۆتی. رەپ و راست تەحۆی.یەژە کێفێری ئەو گلیانەی کردووی. هەرگیز باوەڕ بە چاوانی خۆم ناکەم !))

((دوژمن فێری کردووم. کاکی خۆم. دوژمن فێری کردووم ! بۆ باوەڕ ناکەی. گوایا منداڵم ؟! لەمە گەورە تر بم،گوایا منداڵم ! من ئەوەم پێ ناخۆشە. بەمەدڵ تەنگ دەبم. بەمە قەڵس دەبم. ئێوە هەر بە چاوی منداڵ دەڕواننە من! بە چاوی بستە زارۆیەکم تەماشادەکەن. من بەمە دڵ تەنگ دەبم.باوەڕ بکە کاکێخۆم ، برای خۆم. من دەمێکە کەوڵی منداڵیم فڕێداوە!))

((چی بڵێم ...! دەزانی تەحۆ گەلێ زۆرزان بووی !فێری ئاخاوتن بووی.ئاخاوتنی ژیرانە. ئاخاوتنی مێرانە. ببوورە کە بەرایی باوەڕم نەکرد. هەرگیز لەم باوەڕەدانەبووم تەحۆ ئەو زەلامە ڕێك وپێکەیلێ دەرچووبێ. چی بکەم... خۆت بلێ چی بکەم. تۆش لە جێگەی من بوای هەروادەبوی. بۆیە تکا دەکەم گازاندەم لێ مەکە. برا بچوکەکەم گازاندەم لێ مەکە.))

((ناچار بووم ... ناچار بووم برایە گەورەکەم. نەمتوانیچیتر بێدەنگ بم. بۆیە هاتم.گوتم بچم لەگەڵ ئەو خەبات بکەم باشترە.گوتم لەگەڵ ئەو مێرانە بمرم باشترە. گوتم بچم لەگەڵ هۆمەری برام بەگژ زۆرداراندا بچمەوە. بەرگری لە ئاخەکەم ، لەوارە خاپوورکراوەکەم بکەم !))

- ((خۆشحاڵم...خۆشحاڵم تەحۆ بەم بیرکردنەوەیەت. گەلێ خۆشحاڵم کەبەم شێوازە بیر دەکەیتەوە. بەلاّنەکۆنی شتێکت لەیاد کردوە. بیرت لە شتێك نەکردۆتەوە !))

— ((چیە ئەو شتە... یەژە برای خۆم، چییە ئەو شتەی من بیرم لێی

نەکردۆتەوە. من سەرسامم. بەلای خۆم وابێ بیرم لە هەموو شتێك کردۆتەوەو بەسەر هیچم باز نەداوە.))

((با ... شتێکی گرنگت لەیاد کردوە. بەلاّم لەزی مەکە. هەنوکە پێت دەڵێم، لەزی مەکە. ئەی ئەوەت لەیادچوە کە دایکم و کەژێت بە تەنیا جێهێشتوە ! ها... ئەی ئەمە هەڵە نیە ؟ پێویست بوو تۆ ئاگات لەوان بێ. یاخود ئەوانیشت لەگەڵ خۆت هێنابوایە. ئەدی ... وابوایە باشتر دەبو. بەڕای تۆ باشتر نەدەبوو!؟))

تەحۆ تاوێ داما.

-((با ... بەلاّنەکۆنی هەموو کەس دایکی هەیە.کەس لە کونە دیواران نەهاتۆتە دەرەوە. چۆن دەمتوانی ئەوان لەگەڵ خۆم بێنم. ئەگەر وات لا باشترە نەچوە وبچێ. دەتوانین بەیەکەوە بزورینەوە وبیانهێنین!))

هۆمەر پێکەنی:

-((نەخێر... هەرگیز باوەڕ ناکەم ! ئەمە تەحۆیە. تەحۆ ئاوا داخێوی ؟! ئاوا زیخ وژیرانە بیردەکاتەوە، هەرگیز باوەڕ ناکەم !))

لەگەڵ ئەوپەیڤانە خۆشیەك دلّی داگیر کرد. سمێلە خرچەی هاتێ وخۆی بە مرۆیەکی ژیرو بەئاوەز هاتە بەر چاو. بۆیە سینگی دەرپەراندو وبەگورجی ڕێگاکەی بڕی ! گرنژی و گەشایەوە. بێئەوەی ئاگای لەخۆی. یاخود لە دەوروبەری بێ ! کەسەیری ئەو بەری شەقامەکەی کرد ئاسێی بینی. بە خۆشحالّیەوە ویستی لە شەقامەکە بپەڕێتەوە. چەند هەنگاوێکی نا. هەستیکرد شتێکی گەورەخۆی لێیدا. لەگەڵ ئەوە گوێی لە زریکەی ئاسێ بوو. ئیدی هەر ئەوەندەی ئاگا لە خۆ بوو!

ئاسێ قیژاندی و تاوتاو خۆی گەیاندێ. بەرچاوی تاریك بوو دنیای لێ وێکهاتەوە ! بەردەوام زریکاندی. قیژەی هات. تیتکی رنیەوەو لەخۆیدا. لەو کاتەدا خەڵکێکی زۆر کۆبونەوە. بەلەزی تەحۆیان هەڵگرت و بردیان.

* * *

[کاروانەکە دەڕۆیشت و نەدەوەستا. لەلایەك خەڵك دەکوژرا لەلایەکی دیکەمندالّ لە دایك دەبوو. لەلایەك دار دەسوتێنرا ، لەلایەکی تر دار دەچێنرا. لەلایەك سترانیان بۆ سەرکەوتن وسەرفرازی دەچڕی. لەلایەکی تر بەشەڕو خاپوربوون و مالوێرانیان هەلّدەگوت. لەلایەك شالوول ئاوازیئەویینداری دەژەند.لەلایەکیترکوندە پەپوچاوی دەگێڕاودەیخوێند!]

* * *

رابۆ لەبەر هەیوانەکە دانیشتبوو. بسکە سپیەکانی لە بن چارۆگەکەی سەریان دەرهێنا بوو. لچکی کەواکەیبە چاویەوە نابوو دەگریا. لەبەر خۆی دەیگوت:

((هاوار بە مالّت رابۆ. هەر ئەوەت لە دەست مابوو، ئەویش ڕۆیشت.وەك کۆترێکی کێوی هەلّفڕی وجارێکی تر ناگەڕێتەوە. هاوار بە مالّت رابۆ.بابان وێرانێ رابۆ. ئەوەت مابوو ئەویشت لە دەست دەرچوو. تەحۆ ، کوڕی خۆم... هەنوکە دەبێلە کوێ بی؟! دەبێ گەیشتبێتە هۆمەر ؟ نا... دلّنیام نایگەیتێ ! نەشارەزاو نابەلّەدی. لەو کێو بەندەنانە پەکت دەکەوێ وگورگ دەتخوا. رابۆ ... لە خۆت بابان وێرانێ. ئەویشت لەدەست دەرچو. لەوکێو بەندەنانە پەکی دەکەوێو گورگ دەیخوا !))

کەژێ کە ماوەیەك بوو لەژوورەوە قرقەپ دانیشتبوو. چیتر خۆی بۆ نەگیرا. بەلەزی خزیە تەکی و پشتی دایە دیوارەکە. بە تیلە چاوێك سەیری کرد. رابۆ بەردەوام وڕێنەیدەکرد:

((بینایییت دایێ رابۆ. بابان وێرانێ رابۆ. هەشت بەسەر رابۆ. قوڕی دنیات بەسەر رابۆ. لەو چیاو کێوانە گورگ هەلا هەلای دەکەن. یاخود هرس دەیڕفێنێ. بینایییت دایێ رابۆ، چیت بەسەر هات. چۆن بوویتە خەمکی خەمان. چۆن دەروازەی هەموو شتێکت لە روو داخرا.ئۆیلەو دنیایەی. هێ..ی ی ...دنیا...دنیای زۆرداران. دنیای خوێن مژو چاوسۆران.کورم تەحۆکە... پاشە

بـەرەی دایکـی خۆت. دەبێ هەنوکە لەکوێ بی. لە چ پەنابەردێك ، یاخود لە چ ئەشـکەوتێك خۆت مەلاس دابێ! لەسەرمان... لە ترسان هەڵدەلەرزی. کەسیش نـیە بـە دەنگتەوەبـێ، کەسـیش نـیە یارمەتـیت بـدا ، ئـای رابۆ چیت بەسەر هات...))

کـەژێ دەنگـی بەرزکـردەوە. پەیڤەکانی کردە چەقۆیەك و نیمچە سەردولکەکەی رابـۆی پچڕاند. بە شێوازێکی هێمن ،کەلەلایەك بەزەیی پێهاتنەوە، لەلایەکی تر زویر بوونی پێوە دیار بوو. گوتی:

((بـۆ وارەشـبینی؟ تەحـۆ منداڵە. هەنوکە شتێك یەژێ ، دوای نەختێ شتێکی تـر. تـۆ هەسـتت نەکـرد گلیەکانـی لە خۆی زەلامتر بوون. تۆزێك پەستی بوو، خەمـباری بـوو هێنابویە هەژان. باوێژ بوو لەزگی دەردەکرد. جگە لە دامرکاندن وئاسـوودەکردنی دەروونـی مەبەسـتێکی دیکـەی نەبـوو. ئەگەر هەر شتێکیشی گوتبێ. مانای ئەوە نیە.دەقاودەق دەیهێنێتە جێ!))

((کچم کەژێ گازاندەم لێ مەکە. نازانم بۆ... چ ئەگەرە ئەمرۆ دڵم پەستە. پشیم سـوارو تـەنگ بوە! سەیرکە... تۆ سەیرکە. هەناسەم بە زۆری دێ ودەچێ.نازانم بـۆ وام لێهاتوە. دەڵێن مرۆڤ ئەگەر شتێکی ناخۆشی لێ روبدا، دڵ تەنگ دەبێت ! لـە دورەوە هەسـت پـێدەکا. بۆیە دەترسم شتێکمان لێ رووبدا. تووکی ناحەزو ناگـەهان کارمان لێ بکاو بە کۆستی خۆمان بکەوین. هەروەك کەوتووینە. تەحۆ مـنداڵە...گـێلە ، بێـئاوەزە. هێشـتا فێـری بیرکردنەوە نەبوە. دەترسم تووشی هەڵەیـەك بـێ. لـەو چیاوچۆڵە. لەو وارە خاپوور کراوە. ببێتە خۆراکی گورگان. ببێـتە خۆراکـی درنـدان. دەترسـم کـەژێ. دەترسم کچەکەم.هۆمەرم لە دەست بەرهەڵدابـوو رۆیشـت. ئـەوە بـۆ سێسـاڵ دەچـێ. سێساڵی رەبەق نەمبینیوە. هـۆمەرە جوانکیلەکەم نەبینیوە.تووخوا کەی رەوایە؟! بڵێ ... کەی رەوایە. بەو پیریە.پێمەردە هەر کاتێکی ئێخەم بگری دەگرێ، لە بینینی کورەکەم بێبەش بم.. یەژە.. بۆ من نا.. بۆ خوا..بۆ پیاو چاك و ردێن سپیان. کەی رەوایە ؟!))

((ئـەوە چـی یـەژی. بەرایـی چیت گوت و ئێستا چی یەژی. ئەوپرسیارە لە من مـەکـە. لەخۆتـی بکـە. دەبـێ دایکێك کە کورەکەی ، کورە قارەمانەکەی،کەلە پێـناو وارەکەی بەرگی شادی فرێدابێ و بەرگی دێوانانی لەبەرکردبێ. حەسانەوەو ئارامی لە خۆ حەرام کردبێ. شێرانە پەنجە لە چاوی دوژمن بنێ و وارەکەیانی لە قـورگ دەربێنـێ ، ... ئـاوا بـەو شـێوەیە رەفتار بکا ! ئەی بەمن چی دەڵێی. باوکـی بـێوار. بـێوارە خۆشەویستەکەم. تێر بە ئارەزووی خۆمان. بە کامی دڵی خـۆمان لە نێو یەك جێو بالینگان نەرازاین. سەرمان بەسەر یەك سەرین نەکرد. ئەی بەمن دەڵێی چی ؟پاشان بڵێ بۆ وا خۆت سەخڵەت کردوە. هەر لەبەر ئەوەی تەحـۆ ئـەم گلیانەیکـرد ! دەبـێدەنگ بەتووخـوا. بـێدەنگ بـە. هەنوکەبزانە، هەربزانە هاتەوە. هیچی لەیادنەبوو، هەر هیچ هیچی لەیاد نەبوو!))

((ئاخ خوایەکەم. کچم بە دەست خۆم نیە دەترسم. دنیام لێ بۆتە کونی دەرزی ! نـازانم چـی بکـەم ، چـۆن و بـە چ شێوازێك بیربکەمەوە.ئاخ خوایەکەم.. چیمان بەسـەرهات. چـۆن بووینـە گاڵتەجاری ناکەس بەچان. کامە لوتکە ئەستەنگ و رژدە کەوتـە رێمـان. ئـاخ...خـوایەکەم ئـاخ. دەبـێ چـیمان کردبـێ. تاوانـی ئێمەچیبێ. دەسـتمان بـۆ ماڵـی کەس درێژ نەکردوە. چاومان نەبریوەتە ماڵی کـەس! ئاخ...خوایەکەم ئاخ. خۆ هێلینە پەرەسێلکەمان تێك نەداوە. مزگەوتمان نەسووتاندوە. قورئانمان نەدراندوە. دەبێ تاوانمان چیبێ. دەڵێن مرۆ ئەگەر پاك بێ شتی پیس زوو کاری تێدەکا. ئێمەش پاکین... پاك و بێگەردین وەك ئاوی‌کانی. بـۆیە وامـان بەسـەر هاتـوە.ئەگەنا گومانی هیچ لە خۆمان ناکەم. هەتاوەکونێ هـەردە پەنجەیان بریندار نەکردبین پەنجەی کەسمان بریندارنەکردوە ! دەبێ تاوانمان چیبێ، خۆ مزگەوتمان نەسوتاندوە. دەبێ تاوانمان چی بێ ؟!))

* * *

[لاوکەکـە وەك خـۆی. جارجـار بەنزمـی و جارجاریش بە تورەیی بەرزدەبوەوە. رەهێیەکانـی روخسـاری پیرێژنەکە گرژ ببوەوە. قورگی پرو چەنەگەی بلند ببوو.

ئاوازەکەش لەگەڵ دەنگەکە تیژ دەبوو. یاخود بە ئەستوورایی قوڕگی دەهاتەدەرەوە. لاوکەکە دەیگوت : دوای ئەوەی ئەهریمەن. ئەهریمەنی شەڕ خوازو چاو بە ئاشتی هەڵنەهاتوو. نەخشەی بۆ دانان. دوژمنان وردبینانە. زیرەکانە دارەکەیان چاند. هەموو زێرەوانیان کرد هەتاوەکونێ ئەنجامی بیری گەورە کەیان ببینین ! لەوکاتە...گەنجێکی پوتەڵە. گەنجێکی منۆخ و سەرسواڵکەر. کەروبێئاوەز. کەلەبەر برسیەتی. لەبەر گەمژەڵی وچاو چنۆکی.لە گوندەکەیان وەدەرکەوتبوو بە دوای نێچیرێکدا دەگەڕا. نێچیرێکی چەورو بە دۆن. ئەو دارەی بینی. بەرایێ قێزی لێبوەوە. ڕێ وراست بۆ دواوە کشایەوە. بەڵام پاشان سەرنجی راکێشا، لێی ورد بوەوە وسەرسام بوو. کاتێ بینی ئەوداره رەشە لیرەی زێڕی گرتوە ! بە خۆشحاڵیەوە... بەشادمانیەوە دەستی بۆ درێژ کرد. لەگەڵ ئەوە ئاسمان بروسکەیدا. دنیارەش داگەڕا! دەنگێك بەرزبوەوە. هاواری کردو پێی گوت:
-((کوڕۆ گەنجۆ. شێت وشووری ماڵوێرانێ. لەقە لەبەختی خۆت مەدە. ئەم دوو دلێەت مەهێڵە. لیرەیەکی لێ بخۆ ! دەست درێژ بکەو لیرەیەکیلێ لرف بکە ! سەیرت پێ نەیە. چۆنیپێت دەڵێم ....وابکە !))
دەنگێکی تر لە شوێنێکیدیکە بەرز بوەوە ! پێی گوت:
((هێی گەلحۆ. لەخۆت گەمژەڵی بێئاوەزێ. لەخۆت منۆخێ، سەرکزی بابان وێرانێ.ئەوشتەی تۆ گەرەکتە بیکەی هەرگیز کەس نەیکردوە ! لەباتی ئەوەی ئەو ژارە بنۆشی تفێکی خەستی پێدابکە. بیخە ژێر پێ و بیپلیقێنەوە. لیرەی هەموو دنیا ناکاتە چرکەیەك لەوژیانە خۆشەی ئێستا دەژی.بڕۆ لێی دوورکەوە.. تووڕی هەڵده. بڕۆ لێی دوورکەوە ...))
دەنگەکەی تر گوتی :
((لەم ژیانەدا... تەنیا خۆت بەختەوەر بی، تەنیا خۆت ئاسوودەبی و باش بژی، ئەوەی دیکە بە گوێرەی تۆ بایەخی نیە. هەمووی درۆیە! درۆیەکی زڕت و زەلام. بڕۆ بینۆشە. ئەوەی گەرەکتە دەیگەیتێ. رەزو باخت زۆر دەبێ. زەوی پاراوت زۆر

دەبێ. هەرهیخۆت دەبێ ، هی خۆت بە تەنیا ! بینۆشە. ئەگەر خۆت دڵشادبی.. ئەگەر خۆت بەختەوەربی چ باکت بە خەڵکی دیکە هەیە !))
-((فریو نەخۆی، باوەڕنەکەی! ئەگەر بەرایێ زارت شیرین بکا ،دواتر ژارە. ژارێکی تاڵ کە تاماویبەدەستیەوە دەناڵێنێ، ئەوەی ئارامی بێ نایەتەلات! ئەوەی ئاسوودەیی بێ خۆی لێت بزر دەکا.نەکەی... بڕۆ لێی دوورکەوە. ئەوەی خەریکە دەستیبۆ درێژدەکەی ئەو چەقۆیەیە داری شادی خۆتی پێدەبڕی ! پەردەی ئابڕوو ناموسی خۆتی پێدادەڕی.))
- ((بڕۆ بیخۆ... دەست درێژ بکە. ئەمڕۆ هەرکەس خۆی گەرەکە، خۆی و تەنیا.ئەگەر وانەبوایە. ئەگەر لەبەرخۆپەرستی نەبوایە.قابیل سەری هابیلی پان نەدەکردەوە. ئەگەر تۆ نەیخۆی یەکی تر دەیخوا !))
گەنجەکە لە نێوان ئەو دوو دەنگەدا حەپەسا. نەیزانی کامیان راستن. یاخود دەیزانی و گەرەکی بوو خۆی لەخشتەبەرێ ! ماوەیەکی زۆر لەدەوری دارەکە خولایەوە. لەپڕ بێئەوەی بیرکاتەوە.ئاواتی دەنگی یەکەمی هێنایەدیو داخوازیەکەی بەجێ گەیاند. هەرلەگەڵ ئەوەی لیرەکەی لرف کرد. هەستیکرد گۆڕانێك لە روخساریدا پەیدابوو.خورشتی کەوتە کەوڵ و تووشی نەخۆشیەك بوو.حەزیکرد ئەوانەی بەرانبەری هەمووی بەرەورووی یەکتر ببنەوە. دەست لە بینی یەکتر بنێن و خوێنی یەکتر بڕێژن! لە هەموو شتێك بێبەش بن. نینۆکیان نەبێ خۆ پێبخورێن...
گەنجەکە کەئەو کارەی کرد ئەوەی لەیادچوو کاتێ خوا زەویەکەی پێبەخشین. وتەیەکی لەگەڵ لەبن گوێ چرپاندن.پێی گوتن:
-((من ئەو پارچە زەویەتان دەدەمێ دەبێ بیپارێزن و بەرگری لێبکەن. ئەگەر هەر دارێکیرەشی تیاچاندرا دەبێ خێرا لەڕەگەوە هەڵیکەنن.بەری ئەو دارە لە ئێوەحەرامە وەکو گۆشتی سەگ. ئەگەر بە گوێرەی فەرمایشتەکانم نەجوڵێنەوە کارێکی واتان پێدەکەم بۆ حاڵی خۆتان بگرین. من ئەمە بە فەرمان شکاندن

دادەنـێم. وای لەوەی کە فەرمانی منیش دەشکێنیێ ! لە یادتانە کاتی خۆی چیم لــە ئادەمــی بــاوە گەورەکەتان کردو لەسەر چیش بوو؟! ئەگەر ئێوەش بەری ئەو دارە بخۆن ، یاخـود ڕێگــە بـدەن لــە خاکەکــەتان شـین بــێ. ئەوا سەربەستیتان لێدەسـتێنمەوە.دەتانخەمــەبن دەسـتی دزو جــەردەو پیاوکوژان.دەتانخەمەژێرباری گرانی دیلی وبن دەستی. کەهەتاوەکونێ نەیبینن.نازانن چۆنە!))

گەنجەکـە کـە گەڕایــەوە نێو میللەتەکەی هەمـوو بە چاوی سووك سەیریان کرد. لەگـەڵ ئــەوەش بەشـێك فـریویان خواردوتووشی نەخۆشیەکە بوون. ئیدی خواش بڕیەی خۆی ئەنجام دا. دوژمنەکانیان لێهاتنەدەست وخاکەکەیان لێداگیرکردن] تەحـۆ وەك لاشــەیەکی بــێ گـیان کــەوت وبردیان.ئاسێقیژاندی. بەدەم گریانەوە ڕێگـەی ماڵــەوەی گـرتەبەر.وەك سەرخۆشـێکی لێهاتبوو نەیدەزانی چیدەکا. کە سـواری پاسـەکەبوو هـێدم گـر بـبوو. وای بـۆ دەچـوو تەحـۆ مرد. لەبەر ئەوە تادەهـات گریانەکەی بە کوڵتر دەبوو.بەزەیی بە تەحۆ دەهاتەوە کە ئاوای بەسەر هـات. ئەوانــەی لە نێو پاسەکەش بوون بەزەییان بەو دەهاتەوە وسۆنگەی گریانە کــەیان لێدەپرســی ! ئــەویش بەدەنگــی نــەرم وتــێکەڵ بەگــریان. ناوەنــاوە دەوەستا،پاشان دەستی پێدەکردەوەو ڕووداوەکەی دەگێڕایەوە...

((٢))

رابـۆ بــە هەڵەداوان ، بەتەنگە تاوی. بەپەشۆکاوی وچاوتژی فرمێسکەوە. بەسەر کۆتی وپیێ پەتیەوە. خۆی گەیاندە نەخۆشخانەکە.لەنێو قاوشەکان رای دەکرد. بە گوێـرەی ئــەو وەرامانــەی بۆ پرسیارەکانی دەدرایەوە هەنگاوی دەنا.دەگریاوقژی دەڕنیەوە.

کـەژێ بێواری لە هەمێز بو لەدوای ئەو دەڕۆیشت. بێوار دەگریاو وگریانەکەی لە نـێو قاوشــەکان دەنگــی دەدایــەوە. وای دەکـرد هەمــوو خەڵك بەسەرسامیەوە

تەماشـایان بکا. کە گەیشتە شوێنەکە. هەر چەندەی هەوڵیانداو خۆیان پچڕیەوە نەیانهێشت بچنە ژوورەوە!

خەڵکێکی زۆر لەوناوەبوو.هەر یەکەی تووشی داوی خۆی ببوو بە دەردی خۆیەوە دەیــناڵاند! وەلێ لەبــەر ئــەوان، لەبەر هاوارو فیگانی ئەوان. خەریك بوو دەردی خۆیان لە یاد دەکردو بەزەییان پێیان دەهاتەوە ...

دوای ئــەوەی نــوژدارەکە چوە دەرەوە هەموو شتێکیان زانی. خەریك بوو نەختێ هــێور دەبــوو نــەوەو خاتــرجەم دەبوون. کاتێ گەنجێك لە رابۆ نزیك بوەوەو چەند پەیڤێکـی بە نهێنی لە بن گوێی چرپاند.رابۆ لە جێی خۆی تاسا ، ترسێك گیانی خستە لەرزەو سەرسام بوو. گەنجەکە مرۆیەکی خاوێن و روخۆش بوو

((ئێوە خەڵکی ژوورینە ؟!))

((.......!))

((لەڕاگوێزراوەکانن وانیە ؟!))

رابۆ غەیدی !

((ئەگـەر بڵێم نا .... چیدەکەی ؟! سەرباری ئەو هەمـوو دەردەسەریەی تووشی هاتــووین. گەرەکــتە تووشــی چــیترمان بکــەی ! قاچــمان بخەیــتە چ قەفێکی تر ...!!!))

رابۆ خەریك بو وردە وردە. بێئەوەی هەست بکا دەنگی بەرز دەکردەوە، کە ئەمە کــاری لــە ئادگــاری کــوڕەکە کــردو رەنگی تێکچوو.خێرا دەزووی گلیەکانی لێ پساند !

((نا دایکم...نا... ئەوە چی دەڵێی! کەس داوی بۆ دایکی خۆی ناوەتەوە. کەس داو بـۆ بـرای خۆی دەنێتەوە ! تکا دەکەم دەنگت نەوی بکەو تووشی بەڵایەکمان مەکـە ! تکـا دەکەم بە هەڵەم تێمەگە.مەبەستم لەو پرسیارانە ئەوەیە ئاگادارت بکەمەوە ، شتێکت پێ بڵێم !))

رابـۆ سـۆزی بـزواو وێـنەو ئادگـاری هـۆمەری لـە روو بـەدی كـرد. هەستی بە خۆشەویستیەك كرد بەرانبەری!

((بڵـێ... بـۆ. قاتی حاشا لە وارو گوندی خۆم ناكەم.حاشالە باب و باپیرو شیرو بنەچەی خۆم ناكەم.. بڵێ بۆ ؟!))

((هەیهـو...و...و. مـن دەڵێم نێرە تۆ دەڵێی بیدۆشە ! مەبەستم ئەوە نیەحاشا لـە هەمـوو ئەوانـەی بكەی. گەرەكمە پێت بڵێم ئەگەر بزانن لە راگوێزراوەكانن چـارەی كـوڕەكەت ناكـەن ! هەنـوكە لـە مەبەستم گەیشتی ! چارەی كوڕەكەت ناكـەن.پێویستـە بزانـی چـارەكردنی ئـێوە قەدەغەیە.ئەی نازانی !؟ بۆیە دەڵێم دەنگت نەوی بكەو جڵەوی زمانت توند بگرە.))

كـەژێ كە ئاگای لەو گفتوگۆیە بوو لێیان چوە پێش وخۆی تێ هەڵقورتاند. چەند پرسـیارێكی یـەك لـە دوای یەكـی ئاڕاسـتەی كوڕەكەكرد.ئەویش هەروەك چۆن شتەكەی بە نهێنی بە رابۆ گوت. بە هەمان شێوە وەرامی كەژێی دایەوە.كەژێش دوای ئەوەی نیگایەكی پڕترسی ئاڕاستەی رابۆ كرد. بێدەنگ بوو متەقی نەكرد ! كەرێگەیانـدان دا بچـنە ژوورەوە تەحـۆ هێشـتا وەخـۆ نەهاتـبووەوە. روخسـاری زامـدار، هەمـوو لەشـی داماڵا بوو. بە گوێرەی پێچانەوەكەی دیار بوو دەستی راسـتی شـكابوو. رابـۆ بـە غەمـباری وچاوی پڕ فرمێسكەوە لە دیاری وەستا. چەندخەم و ئازاری ئەوەندە ساڵەی دوای گوێزرانەوەكەیان بوو، لە رووی كوڕەكەی بەدی كرد. گریەی لەقورگێ ماو نەشیا تاقە پەیڤەكیش دەربڕێ. دوای ماوەیەكی زۆر تەحـۆ چـاوی هەڵێـنا.خەواڵوو دەهاتە بەر چاو.نوزەی لێوەهات و دەستی بە هوڕێنان كرد.

((هـۆمەر... بـرایەگەورەكەم. كاكـی خـۆم. ئـەی چۆن. تۆ هەتاوەكو ئێستا وا تێدەگیشـتی من منداڵم ! نەتزانیوە گەورە بووم. ئەی چۆن. گەورە بووم وبەرگەی هەمـوو شـتێك دەگـرم. سەیر مەكە بە لەش بچووكم. بەبیر گەورە بوومە! ئەی ئەگـەر وانەبـوایەدوای تـۆ چـۆن دەژیـاین. ئـەی چـۆن. گەورە بوومەو بەرگەی

هەمـوو شـتێك دەگـرم. ناگەڕێمـەوە ... باشـە ! تكـا دەكەم ئەو داوایەشم لێ مەكـە. تـازە مـن ناگەڕێمـەوە. چـۆن بگەڕێمـەوە ئـەو دۆژە. ئـەوەی بـەزۆر و زۆردارەكی ئێمەیان تیا ئاخنی. ناگەڕێمەوە..نا.. ناگەڕێمەوە!))

رابـۆ خـۆی بـۆ نـەگیراو لەناخـەوە گـریا. بە كوڵ گریا، بەدڵ گریا.گریانێك كە هەناوی دەتەزاند. گیانی سڕ دەكرد. كەژێش بە هەمان شێوە. لەگەڵ ئەوەی ناوی هـۆمەری ژنـەوت لەجێـی خـۆی موچـڕكی بەلـەش داهـات و گەزگـەز گۆشتیبەردا.رابردووی هاتەوە بەرچاو.لەنێو ئەو خەمە قەترانیە خۆی لە هەمێزی هـۆمەر دۆزیەوە. رام وسانی كرد ! پەنجەی بە سمێڵە زورەكەی داهێنا. باسی ئەو كـۆرپەیەی بـۆ كـرد كـە بـە ئاواتیەوە بوون. لەگەڵ ئەوە ئاخی بەبادداو جواناوی سڕیەوە....

كـە نـوژدارەكە گەڕایـەوە كنیان تەحۆ هێشتالە هوڕێنەنەكەوتبوو. رووی لەرابۆ كرد:

((هـیچ نـیە. تەنـیا نەختێك ئازاری پێگەیشتوە. كەمێكیش ترساوە ! دڵ لەدڵ مەدەن. ئەوەی پێویست بێ بۆی كراوە.))

دوای ئـەوە ی نـوژدارەكە چـەند پرسـیارێكی تایبەتـی ئاڕاسـتە كردن. بێدەنگ بـوونەكەیان خۆی لەخۆیداوەرامێك بوو. بۆیە نوژدارەكە جگە لەوەی ماوەیەك بە چـاوی بەزەیـیەوە سـەیری تەحـۆی كـرد.هیچـی دیكەی نەگوت.زێتر بایەخی بە دۆزەكـە نـەدا. لەسـەرخۆ قاچـەكانی ئـاژواو بەرەو دەرەوە هەنگاوی نا. هێشتا نەگەیشتبوە دەرگاكە كە دەنگیرابۆ رایگرت:

((گەرەكمانە بیبەینەوە !))

-((نابێ... نا... چۆن كاری وا دەكەن !))

نـوژدارەكە بـە دەنگێكی بەرز دەستی بە ئاخاوتن كردو بە دەنگێكی نزم دیماهی پێهێنا. رستەكەی چەند جارێك دووبارە كردەوە.

((ناتوانین.باوەڕ بفەرمە ناتوانین ئێمە وەکو خەڵکی تر نین. بۆمان ناگونجێ. پێویستە یارمەتیمان بدەی !))

((ئەو شتەی تۆ دەیڵێی ڕێی تێناچێ. من بۆ بەرژەوەندی کوڕەکەی تۆمە. با ڕاستت پێ بڵێم. کوڕەکەت دەستی شکاوە ! پێویستە چەند ڕۆژێك لێرە بمێنێتەوە. من ترسی هێندێك شتی تری لێدەکەم ! بۆیە باشتر وایە لێرە بمێنێتەوە...))

((دەبێ بیبەینەوە. هەر چۆنێك بێ دەبێ بیبەینەوە. ئەدی چاوەکەم !تۆش زویر مەبە.هەر دەبێ بیبەینەوە))

کەژێ کە ماوەیەك بوو بێدەنگ بوو. بەڕێکی خستە مزگەوت و شەکرێکی شکاند:

((دیارە ئەو باشتر دەزانێ. واز بێنە با لێرە بمێنێتەوە !))

نوژدارەکە بەبزەیەکەوە سەری‌ئافەرینی بۆ لەقاندو چوە دەرەوە.

-((بۆ وات کرد. ئەوە چییەژی. کەی ئەمە گلی کردنە.ڕێی بۆ دادەنێی. تۆ ماڵی خۆمان نازانی. نابینی لە چیداین. بە گوێی خۆت گوێت لێ نەبو ئەو کوڕە چیگوت !))

کەژێ ویستی وەرامی بداتەوە و پەژیوانی خۆی دەربڕێ.تێی بگەیەنی کە گلیەکانی کوڕەی هەر لە یاد نەبوە. بەڵام ئەو بوارەی دەست نەکەوت لەبەر ئەوەی تەحۆ لەو کاتەدا دەنگی بەرز کردەوە:

((ئەدی هۆمەر... ئەدی برایە گەورەکەم. ئەوەی من دڵ تەنگ دەکا. ئەوەی من زگار دەکا. ئەوەیە کە ئێوە بە زارۆ لەمن دەگەن ! تۆ سەیرکە وا خەتی سمێڵم ڕەش بوە. سەیری قەدو باڵام بکە چەند چیڕ بومەتەوە. ئەوەی دڵ تەنگم دەکا ئەم شێوازە ئاخاوتنەی ئێوەیە. باشە بۆ ناتوانم.دەڵێی چەکت پێهەڵناگیرێ ؟! دەبێنە بزانە بە تاقە دەستێك ، بە یەك دەست بۆتی‌بەرز دەکەمەوە یا نا. دەبێنەدەی !))

لەگەڵ ئەوە هەوڵێدا دەستی بەرز بکاتەوە.وەلێ دەستی داخوازیەکەی بەجێ نەهێنا، هۆپەکی لە خۆزانی ! کە چاوی هەڵێنا خۆی لە شوێنێکی سەیر دۆزیەوە. ئەوەی یەکەم شت نیگاکانی بەرزەفت کرد ساپیتەی ژوورەکە بوو. بەترسەوە سەری لار کردەوەو لەم بەرو ئەو بەری خۆی ڕاما.کە دایکی بینی پشیەکی وەبەر هاتەوە. بە دەنگێکی پچڕاو گوتی:

((چییە... ئێرە کوێیە...دایە گیان ئێرە کوێیە ؟!))

((......!))

-((چی بوە دایە گیان. من چیم لێهاتوە. ئەی کوا هۆمەر... تازە پێکەوە بووین. پێم بلێ بۆ کوێ چوو ؟!))

((وس بە. وس..س..س. هەر وس بە کوڕم. بەرخۆڵەکەم. سەرمان بە فەتارەت مەدە. بێدەنگ بە زارت داخە.لێرە دیوار بە گوێیە. هەنوکە دەچینەوە. تۆزێ پشیت هەبێ. هەنوکە دەچینەوە))

رابۆ بیری لە ریگاکە کردەوە. تفی قوتدایەوەو دڵی کەوتە لەرزە.دەستی بۆ گیرفانی برد. خاڵی هیچی تیا نەبوو! ڕەنگی تێکچوو. سەیری کەژێی کردو بەچاو بانگی کرد. مەسەلەکەی تێگەیاند. سەری بردە بن گوێی وچرپاندی:

((ئەوپارەیەی هەمانبوو تەنیا بەشی هاتنی کرد. ئەی خۆت ئاگادار نی ؟!))

رابۆ مێشکی وا گەرم داهات وازی گوێگرتنی وەرامەکەی کەژێی نەبو.. لەگەڵ ئەوەش بڕیەیدا وەسەر خۆی نەهێنێ. دەستی لەسەر هەنیەی کوڕەکەی دانا:

((کوڕی خۆم ئەوە چی یەژی ؟! باسی هۆمەر مەکە. ناوی هۆمەر مەهێنە ! باش نیە. وریابە ئاگات لە زارت بێ. ناوی مەهێنە. ماڵ لە خۆی نیە با مێوانیشی نەیەتەسەر !))

لەسەرەوە هەوڵیدەدا بەزیخی ئەو وشانە دەربڕێ. لەناوەوەش وەك ئەوەی بەندی دڵی پچڕابێ خەریك بوو هەناوی بەردەبۆوە. خۆشی نەیدەزانی چۆن بیردەکاتەوە. تاوێ بە لەزی دەهات ودەچوو، دەمێ لە جێگەی‌خۆی دادەنیشت و هێندەی

نـەدەما لـە پڕمەی گریانێ بدا. هێند بگری هەتاوەکونێ کولێ دلێ دادەمرکێ و نەتوانێ لە جێگەی خۆی هەڵسێتەوە. بە هێمنی و ئارامی ، بە یەکجارەکی چاو لێکبنـێ و بـێ کێشـەو ململانێ ماڵئاوایی لەو ژیانە بکا ! کەژێ پڕێ‌خەوش و شـوورەیی بـوو وا بەئاسـانی خـۆی بـدا بە دەستەوە. پشیەکی قولێ هەلکێشاو وەدەریـناوە. بـەو مەبەسـتەی تـرس و دڵـە راوکێـیەکەی لەگەڵ دەراوێ. وەلێ بێسـوود بـوو. تووشـی دژایەتیەکی دەروونی سەیرهات لە هەموو کاتێك زێتر هەستی بە نامۆیی خۆیان کرد:

-((ئـێ بـۆ... خـوایە گەورەکـەم .... بـۆ.... بـۆ دەبێ وامان بەسەر بێت ! هەنـوکە چـی بکـەم... قـوڕی کـێهە دەشـت بە سەری خۆکەم ، سەر لە کێهە بەردەشاخی بدەم ! ئێ بۆ... خوایە گەورەکەم بۆ ؟!))

کزەنیگایەکـی تـری بـڕیە تەحـۆ... چـاوەکانی داخسـتبو. پێدەچـوو کەوتبێتە گەرمـەی خەوێکـی شـیرینەوە. بـە شـێنەیی خزی و بەرانبەری دانیشت. پشتی سەری بە دیوارەکە نوساندو چاوەکانی بە توندی نوقاند.ماندوبوونێکی زۆری پێوە دیار بوو.

کەژێ تا ئەو کاتە بێواری هەر بە هەمێزەوە بوو، لێی نزیك بوەوە:

-((چی بوە ؟ بۆ واپەشوکاری. رەنگت ئاسایی نایەتەبەر چاوم !))

-((چـیم بـێ...! ئـەوا خـۆت دەبینـی و لێت شاراوە نیە. لەربەچاوت روون و ئاشـکرایە. دوو ئافرەتـی تـاك وتەنیا. لەم شارە جەنجاڵە. لەم شارە بێ بەزەییە. چیان بەسەر هاتوە. چۆن وەك پەزێکی گێژ بە دەوری خۆیان دەخولێنەوە! نازانن چی بکەن. چاویان قوچاندوەو ملیان لەبەر ملی ئەو رۆژگارە دلڕەقە ناوە. هەموو شـت دژی خواسـت ویسـتی ئەوانە. لەلایەك خەریکی گرێدانەوەن لە لایەکی تر دەپسێتەوە !))

کە دیماهی بەو پەیڤانە هێنا. بەلەزی دەستی بە چاویەوە ناو نەیهێشت ئەو دلۆپە فرمێسکە بەدیار کەوێ کەخەریك بوو لە چاوی دەتکا.

کـەژێ زانـی چـی دەلێ. هاوڕێی‌خەمـی بوو لە هەموو کەس زێتر لە واتای ئەو وشانە دەگەیشت. بۆیە ئەویش لە ناخەوە هاتە هەژان. تاوێ بێدەنگ بوو نەشیا هیچ بدرکێنێ. پاشان بە دەم هەنسك هەڵدان دەستی بە ئاخاوتن کرد:

-((دڵ تـەنگ مەبە. هەموو تاریکیەك روناکی لە دوایە. کە تاریکی هەبێ. بەیانیش هەیە. دڵ تەنگ مەبە !))

بەلـەزی ئەمەی‌گـوت و لێـی دوورکەوتەوە. لەپەنایەك وەستاو دەستی بە گریان کـرد. رابـۆ بـە پێچـەوانەی پێشـان ئەگـەر شـتێکی وای دیبوایە زوو خۆی تێ هەڵدەقـۆرتاند. بـێدەنگ بـوو. چـۆن سـەری بـە دیـوار کـردبوو هەروا مایەوە. چاوەکانی بەرانبەر تەحۆ لە مۆلەق راگرتبوو. زۆر بیرو وردە ئەندێشەی بە مەژی داهـات ! حەپەسـاو ترسـێك دڵـی گـرتەوە. هێـندەی زانی دیوارەکە شەق بوو، تارمایـیەك هاتەدەرەوە! بە بزەیەکەوە سەیری کرد. رووێکی پاك وگەشی هەبوو. لە تەحۆ نزیك بوەوە. هەترەشی چوو. وایزانی پێمەردەیەو هاتوە گیانی بستێنێ ! ویسـتی بـزریکێنێ‌یەك بـە دەنگـی هاوار بکا. بەلاّم وای نەکرد. نەدەبا ئەگەر پـێمەردە بێـو رووی بۆ لای ئەو وەربگێڕێ ! هەستی لە خۆ بڕی و نقەی نەکرد. تارمایـیەکە زەلامێك بوو دەستە جلێکی سپی خاوێنی لەبەر بوو. لەژوور سەری تەحـۆ وەستا. دەستێکی بە رووی داهێناو پاشان لەسەر تەوێلی راگرت. بۆ تاوێ دەمـی بـزواند.دوایـی فووێکـی لـە روخسـاری تەحـۆو دەورو بەرەکەی کرد. بە ئەسـپایی رووی بـۆ لای رابـۆ وەرچـەرخاند. رابـۆ هێندەی دیکە زەندەقی چوو. وایزانـی کـاری تەحۆی تەواو کرد و بۆ کن ئەو دەچێ ! بەلاّنەکونێ کە باشی لێی ورد بـوەوەو بـە چـاکی دیقەتـی دایە. زەندەگرتی ما ! ویستی باوەڕ نەکا. چۆن دەبـێ وێسف بێ ! وێسف لە مێژ بوو کوژرابوو. ئەوە هیچ گومانێکی تیا نەبوو. وای بـۆ چـوو کـە لەوانەیـە بەکارێك هاتبێ. یان لە بەهەشتەوە رەوانە کرابێ ! چەندی بیری کردەوەو لێی ورد بوەوە. لەوێسف زێتر کەسی دیکە نەبوو ! لێی چوە

پێش ، بەرانبەری وەستا. رابۆ ویستی لە بەری هەڵسێتەوە.نەیهێشت وبە پەنجە دیاردی بۆ کرد :

-((بۆ دەترسی رابۆ. بۆ دەترسی. کەس لە مێردی خۆی ترساوە ! بلێ بۆ وا دڵ تەنگی؟! وا پەست و پەشێو حاڵی. ئەگەر لەبەر تەحۆتە خاتر جەم بە. بۆ ماوەیەکی کەم چاك دەبێتەوە. هیچی لێ نایەو تەمەنی درێژ دەبێ ! بە هەوەنتە وەناڵێم. شتەکە گاڵتەی تیا نیە. من بەو چاوانەی خۆم گەلاّی تەمەنی ئەوم دیوە ! کەوای لێهات یەکسەر چوومە ئەو شوێنەی داری ژیانی لێیە. سەیری گەلاّی ئەوم کرد. سەوز ...سەوز بوو. واتای ئەوەیە زۆر دەژی. تەمەنی درێژ دەبێ !))

((وێسف ئەوە چی دەڵێی. تو بلێی وا بێ ! خوا بەزارت دا بڕۆنی. بەلاّم تۆ بلێی وابێ؟ ئا... پێم بلێ لەیادم نەبوو. تۆ جێگەت چۆنە. خۆ ئازارت نادەن. لەسەر دنیایێ بەکوشت چووی قاتی لەوێش هەڵیان نەداویەتە کورەی دۆژێ. پێم بلێ ... خۆ ئازارت نادەن. لێرە وا باوە ئەگەر مرۆ مرۆی کوشت ئەوا بێ سێ ودوو. بێ حەق وحسێو هەڵی دەدەنە کورەی دۆژێ.بە کوتکی ئاگر هەنجن هەنجنی دەکەن. هەموو رۆژێ چەند جار ئەو کارەی لەگەڵ دەکەن. لە تۆ دەترسم وێسف. بۆیە ئەو پرسیارانەدەکەم ! چونکێ کاتی خۆی تۆ گەلێك کەست کوشت. ئا... دەمزانی. هەر چەندە تا ئێستاش ئەوەم بەبەر رووی هەڵنە هێنای. وەلێ دەمزانیو ئاگاداری هەموو شتێك بووم. دەمزانی چەند کەست بەو دەستانەی خۆت کوشتوە !))

خەندەیەکی خوایی رووی وێسفی گرتەوە. هەر هێندە بوو هەستی پێدەکراو نەدەکرا:

((ئەوە تۆ چی دەبێی رابۆ. ئەوەتۆ چی دەبێی. هەر چەندە من بۆ ئەم مەبەستە نەهاتووم وەلێ ناچارم وەرامت بدەمەوە. هەتاوەکونێ بەسەهو نەچی و بە هەڵەم تێنەگەی ! بە پیاو کوژو دڕندەم دانەنێی. بۆیە وەرامت دەدەمەوە، دەزانم نەك تۆ ،زۆری وەك تۆ ئەو باوەڕەیان هەیە، وا تێدەگەن ئەگەر مرۆ مرۆیەکی دڕندەی

کوشت. با ئەو مرۆیە دوژمنیش بێ ئەوا لەو دنیا سزای لەسەرە. دەخرێتە کورەی دۆژی ودەسوتێنرێ. گوێ رادێرە رابۆ با شتێکت پێ یەژم ، کە هاتمە ئەو دنیایە گلی وگازاندەی ئەوەیان لێدەکردم کە زۆر کەس هەبوە نەمکوشتوە !گوێ بگرە رابۆ. ئەگەر یەکێ ماڵی خەڵکی زەوت کرد. خاکی خەڵکی داگیر کرد.چاوی بڕیە ئابڕووی خەڵکی. هەژارانی کوشت. ئەوا خوا لە لیستەی مرۆڤانی رەش دەکاتەوە. یەکسەر دەخرێتە لیستەی دڕندان. کە کوشتنیان پێویستەو خوێنیان حەلاڵە ! ئەوە لە مێشکی خۆت دەربێنە. بەزەییت بە وانە نەیەتەوە کە دژی تۆ دەوەستن و گەرەکیانە وەك کلوە بە فرێك بتوێننەوە. ناوو مێژوو رابردووت بسڕنەوە ولە ناوت بەرن. کە ئەوان ویژدانیان نەبێ هەموو تاوانێ بکەن. بۆ تۆ لە پێناو بەرگری کردن لە خۆت. بۆ پاراستنی بوونی خۆت. ئەگەر بە کارێ هەڵسای ئەوا بە تاوانی تێبگەی. بۆ ... ؟! کە ئێوە دەبینم وا بیر دەکەنەوە ئاورم لەهەناوی بەردەبێ. قەت نەبوەو نەگونجاوە لە ئاخی خۆت ئاوات لەگەڵ بکەن !نا... نەخێر.... هەرگیز نەبوەو نەگونجاوە. من ئەو بەهەشتە جێدەهێڵم ...ئا.. بەجێدەهێڵم ودەگەڕێمەوە بەرگری لە وارەکەم دەکەم ! بۆ ئەو مەبەستەش چەند جارێك داوام لە خوای خۆم کردوە ! بەلاّم رێگەیان نەداوم. نەك بە تەنیا من. هەموو ئەوانەی لەگەڵ منن. مردوەکانی گوڕستان هەموو ئەو داوایەیان کرد. خوا گوتی نەخێر. ئەگەر ئەوان نەتوانن بەرگری لە خۆیان بکەن و وابە ئاسانی چۆك دابدەن. پێویستە لەوەش خەراوتریان بەسەر بێت!))

((ئاخ وێسف ئاخ. چەندی دەکەم هیچم لە دەست نایێ، باوەڕبکە منیش وەکو تۆم. ئەگەر بلێن بەهەشتت دەوێ یا گەڕانەوە بۆ گوندەکەت. ئەوا بێ سێودوو. یەکسەر دەڵێم گەڕانەوە بۆ گوندەکەم ! ئەرێ بەو خوا گەورەی لەبان سەرانەوەیەو تەماشامان دەکا. بێ هیچ دوو دڵیەك وا دەڵێم. ئەی چۆن وا نەڵێم وێسف...ئەی چۆن وا نەڵێم... تۆ دەردی بەلەنگازیت دیوە ، وای ئەگەر دەتدی !))

وێسف پێکەنی :

-((نەمدیـوە ؟! هـێ.. هێی.. ئەوە چی یەژی. چۆن رابەکە من نەمدیوە ! چما کەسـێك هەیـە لـە ئـێمە ئـەو ئـاورە نەیسوتاندبێ. ئەی ئێمەشیان ئەو کاتە وا پەڕاگەنـدە نەکـرد.ئەو سەردەمە ئێمە منالّ بووین. بەلاّم هێندە هەبوو ئەو کاتە ئـاوا بەئاسـانی دەسـت نـەدرا. ئەوی دەستی داری گرت لەگەلّ کاروانێ کەوت ! کـەس نـیە لە ئێمە ئەو ئاورە نەیسوتاندبێ. بەر لە هەزار سالّ زێتر هەتاوەکونێ ئەمـرۆ ژیانـی ئـێمە ئاوا بوە. کەس نەماوە ئازاری نەدابێ. دەستی بە خوێنمان سـوور نەکردبـێ. دەزانم هەنـوکە دەردی ئـێوە چـەند گرانە. چەند تژی کوڤان و بـرینە. هـەر لەبـەر ئـەوەش داوای گەڕانـەوەت لـێدەکەم. بگەڕێوە. پەلی تەحۆ ومـندالاّن بگـرەو بگەڕێـوە گوندی. بگەڕێوە واری باب و باپیرانت. هەتاوەکونێ چاوت لـە دەسـتان نەبـێ ، ژیانـت لەمە ئەستەنگ و دژوار تر نەبێ. پێویستە بگەڕێنەوە ...))

رابۆ هەناسەیەکی هەلّکێشا

((راست دەکەی پێویستە بگەڕێینەوە ؟ کەی ئەمە ژیانە...پێویستە بگەڕێینەوە واری خۆمان. بگەڕێنەوەگوندو نشیمەنی خۆمان ...))

لەگـەلّ ئەوەگـرنێژنەك بـە تەنکی رووی گرتەوە. خۆشیەك ختووکەی دا. هەستی کـرد فێنکایـیەك دەروونی دەگرێتەوە. لەنکاوڕا شتێك لە گوێچکەی زرنگایەوە. لەگـەلّ بـەرز بـوونەوەی دەنگـێك راجفلـی و برژانگەکانی لێکترازاند. نەخشین و ئاسێیکچی خۆیان کوتایە ژوورەوە. نەخشین هەرکە یەکەم قاچی کەوتە ژوورەکە. لەگـەلّ کەژێدەستی بە ئاخاوتن کرد. دوای ئەوەی ئەمەی گەرەکی بوو زانی. بە شەرمەوە رووی لە رابۆ کرد:

-((رابەکە زویر مەبە. بەدەست خۆم نەبو. هەتاوەکونێ گەیشتمە ئێرە گیرۆ بووم))

رابۆ وەك ئەوەی لە خەوێکی خۆش واگاهاتبێ. بە حەپەساویەوە پرسی:

((چـییە، نەخشـین. چـی بـوە. بۆ وا دەلەرزی. لەزی کەو بێپێچ و پەنا هەموو شتێکم بۆ بدرکێنە. لەزیکە ، بزانم چیبووە ؟!))

کەژێ کە نەخشینی بەو لە گوینە بینی. بە هێواشی چوە لای و گوێی بۆ رادێرا. پاشان سەری بردە بن گوێی و بەشەرمەوە گوتی:

-((باش بوو هاتی. بێژە پارەت پێیە ؟!))

نەخشین بەسەرسامی تەماشای کرد:

((ئا... ئەی چۆن ؟!))

((پارەی گەڕانەوەمان پێنیە!))

کەژێ بە غـەمبارییەوە ئەمەی گوت. نەخشین بە رەنگ هەلّبزڕکاویەوە درێژەی بە گلیەکانی دا:

-((ئـا... مەترسە پـارەم پێـیە. بەلاّئێکونـێ گرنگ ئەوەیە بتوانین دەربازی بکەین! پێویستە بە زووترین کات لێرەی بەرینە دەرەوە !))

رابۆ خیزی قوتدایەوە :

-((چـی بـوە نەخشـە ؟! لەچی دەترسی. دەلّێی گەرەکتە شتێ بێژی. وێدەچی شـتێکت لەدلّدابێ. ئا... وا دیارە... لە تەختی تەوێلت بریسکە دەدا. شتێکت لەدلّدایـە. کچـم کـەژێ ئـەی وانیە. تۆش ئەوەی لە چاو بەدی ناکەی. ئەوەتانی ترس بەتەوێلیەوە نوساوەو وەك مانگی چواردە دیارە.))

-((ئـەوە چـی ئـێژی رابـە. قەت تۆ نی وابێ ئاوەزانە داخێوی. چۆن... گوایا نازانـی ئـێمە لێرە لە توتن قاچاغ ترین ! ئەوە چیئێژی رابە خۆ دیارە و گومانی تیا نیە لێرە جێگەمان نابێتەوە. ئەی لەوە ناترسی کوڕیژگەکەت بالّ بەست بکەن و شوون بزری بکەن.))

کەژێ زۆر بە ترسەوە لەزاری نەخشین رادەما. چاوەکانی زەق ببوونەوە. دەنگی بە ئاستـەم لـە قوڕگـی هاتـەدەرەوە. لەبەر هەناسە بڕکێیەکەی وشەکان پچڕپچڕ بە ناڕێکی دەبیستران:

((نەخشـین راست دەکا. راست راست دەکا ! گلیەکانی بەڕێوجێیە. لە یادت چو چۆن ئەوانـەی تـریان شـوون بـزر کرد ! ئەرێ بەخوا نەخشین راست راست دەکا. پێویستە بەزووترین کات لێرەی بەرینە دەرەوە))

رابۆ بە شلەژاویەوە گوتی:

((چـی بکـەین نەخشـین. پێم بڵێ چی بکەین. ئەوەی دەیبێژی راست و دروستە، بەڵام پێم بێژە چی بکەین ؟!))

نەخشین تاوێ تێی راماو نیگایەکی پڕ پرسیاری ئاڕاستەی کرد. پاشان بە سووکی بـەرەو لای تەحـۆ چـوو، کـە تـازە خـەریك بوو چاوی هەڵدێنا. ویستی لەگەڵی باخێوێوەڵێ تەحۆ دەست وەکەری کردو زووتر ساپی خۆی هەڵدا:

((ئەی کوا ئاسێ ؟))

نەخشـین شـەرمێك دایگـرتەوە ! دەسـتێکی بە ئەنیەی داهێناو بە هێواشی لێی دوورکەوتـەوە. رابـۆ بۆ ئەوەی دڵی کوڕەکەی خۆش بکا. دەستی کرد بە شێلانی شـان و پیلـی و دڵـی دایەوە. پاشان ئەویش لێی دوورکەوتەوە. بەرانبەر نەخشین وەستا. لەپڕ بە گورجی نەخشینی وەلاداو گەڕایەوە کن کوڕەکەی!

((تەحـۆ ... کوڕەکەم ... کوا هەڵسە سەر پا. بزانم دەتوانی، بزانم دەتوانی... بـڕۆی ؟! دەتوانـی بگەیـتە بـەر دەرگای نەخۆشخانە. تەحۆ..کوڕەکەم...دەی.. کـوڕە شیرینەکەم دەی. هەوڵێ.... تەکانێ. دەی .... دایکت لە دەوری سەرت گەڕێ...دەی))

کە تەحۆ هەوڵیداو خۆی کێل کردەوە. بزەی خۆشی کەوتە سەر لێوی هەموان. بۆ ماوەیـەك بەسەرسامیەوە بێدەنگ بوون. پاشان بیری خۆ دەرباز کردن لە کەللەی هەموانـی دا! کـەژێ بە هشتاوی لێی چوە پێش و بە دەنگێکی بەرز وەك ئەوەی بیەوێ دەوروبەری گوێیان لێبێ گوتی:

((کوڕێژگە خەریکە میز بکا بە خۆیدا. بۆ کەس نایباتە ئاودەستخانە !))

نەخشـین لە پێشەوە ڕێگەی سەح کردەوە. ئەوانی دیکەش بە پانەدزی لە دوایەوە ڕۆیشـتن. کە گەیشتنە بەر دەری نەخۆشخانە، بە خێرایی سواری خۆش بەزۆکێك بـوون و تێـیان تـەقان ! چـەندی ڕێگاکـەیان دەبـڕی ولـە نەخۆشـخانەکە دوور دەکەوتـنەوە، هێـندە زیاتـر هەسـتیان بـە ئارامـی ودڵنیایـی دەکـرد ! ترسـی وەگیرکەوتنەوەیان لە مێشك نەدەما. لەنکاوڕا نەخشین گوتی:

((ئـەدی دایکـم... واباشترە. ئەوانە بێدینن. هەموو شتێکیان لە دەست دێ. لەخوا ناترسن. کەسێکیش لە خوا نەترسی هەموو شتێکی لێ ڕەچاو دەکرێ.خوا بەزەیی بە ئێمەهاتەوەو بەسانایی دەربازی کردین.))

((ئەوەی راست بێ خوا هەر راستی بۆ دێنێ !))

رابۆ ئەمەی گوت لە کاتێکدا خەریکی خۆشکردنی جێگەی تەحۆ بوو.کەژێ زۆر شت هەبوو لەو کاتەدا بیگوتبایە. بەڵام هیچی نەگوت. چۆن دەستی خستبوە ژێر چـەنەی هـەروا مایـەوە.لـە پەنجەرەکەی تەکی لەدەوروبەر رادەما. هیچ شتێکی وایەنەدەبینی‌سـەرنجی رابکێشـێ!لـە هەمـوو شـتێك بێـزارو وەڕەز بـبوو. جگە لەبیرکـردنەوە هیچـی دیکـەی بە دروست نەزانی. هەر بیرکردنەوەو ئەندێشە بوو دەیتوانـی بۆ ئەو جێگایەی راپێچ بکا کە هەمیشە خەونی پێوەدەبینی. سەرسام بـوو لـەو هەمـوو شتەی بەسەریان دێ. یەك لە دوای یەك بینە قاقایان دەگرێ! تائەو دەمەش تۆزی ترسی رابردوی هەربەروخسارەوە بوو.شوفێرەکە کە کابرایەکی قەڵـەوی ورگـن بـوو. تەوقـی سـەری روتابـوەوەو ئاوێنە ئاسا بریقەی دەدایەوە. سەربەخۆ هاتە دەنگ:

((هـەر بـۆ دەسـت شـکان بـردوتانە نەخۆشـخانە ! ترحێو......بەخوا بەیتاڵی خۆمان سەد قات چاترن.ئەو منداڵ وتوارانەچ دەزانن ؟!))

شـوفێرەکە هەناسـەیەکی بـە ئەسـتەنگی هەڵکێشـاو تاوێ بێدەنگ بوو. پاشان مژێکی لە جگەرەکەی داو دوکەڵەکەی بەرهەڵدای ئەو ناوە کرد.

((باشە بۆ دەستی شکاوە ؟!))

ئەو پرسیارە دڵی هەموانی دوچاری دڵە راوكێیەك كرد !

((لەسەر بان كەوتوە!))

هـەر چـەند ئـەو وەرامـەی رابـۆ بینی كابرای نەهێنا. یاخود رابۆ هەر خۆی لە گلـیەكەی خـۆی بـە گـومان بوو بێدەنگ بوو. لەچاو برینە كەژێ لە ئاوێنەكەی بەردەمـی زێـتر هیچی تری نەكرد ! لە راستیدا ئەو پرسیارانەی هەر بۆ دواندنی ئەو بوو !

كابـرا بـە هێواشیولەسەرخۆ خۆش بەزەكەكەی داژوت.كات ئێوارەیەكی درەنگ بـوو.خـۆر بە ئاستەم ودوو پەنجەی مابولە پەنای كێوەكان بزر بێ.خەڵكێكی زۆر لەسـەر شۆسـتەكان هات و چۆیان دەكرد، هەریەكەی جۆرە جلێكی لەبەربوو بە شـێوەیەك دەهاتـە بـەر چـاو. هێـندێك شـادمان وهێندێكـی تر زگارو خەمبار دەهاتـنە بـەر چـاو.كـە گەیشـتە سـەر ئەو شەقامەی بۆ ئاكنجیەكە دەڕۆیشت شوفێرەكە گوتی:

((كات درەنگەلەوانەیە رێمان نەدەن!))

نەخشین وەرامی دایەوە:

((بۆ رێگەمان نادەن. نەدرندەین ونە پیاو خەراویشمان لەگەڵدایە))

شـوفێرەكە بەدەنگێكـی بـەرز پێكەنـی. كـە ئـەو پێكەنینەشـی وەك هەمـوو بزووتنەوەكانـی دیكـەی پێدەچوو لەبەر كەژێ بێ! بۆیە هەمدیس بە تیلەچاوێك لە ئاوێنەكە سەیری كرد

((كێ دەلێ من كابرایەكی خەراو نیم و لە رێگا لەخۆم ناترسم ؟!))

رابۆ لە باتی ئەوانەی دیكە بە درندونگیوبزەیەكی دروست كراو وەرامی دایەوە:

-((مەبەسـتی ئـەوە نەبـوو!...كاكـە... خۆشـت باش دەزانی مەبەستی ئەوە نەبوو))

كابرا گڕی پێكەنینەكەی بە جۆشتر كرد !

((دەزانم پـیرێ ژن، دەزانم ... ! گاڵـتەی لەگـەڵ دەكەم. هەرچەندە وەكو دەڵێن ئەمـڕۆ پـیاو نەماوە ! ئەگەر چی خۆشمان بە پیاو دەزانین. بەلاٚم ئەگەر. پیاو بین ئەو هەموو شتەمان پێ قبوڵ ناكرێ !))

رابـۆ لـێوی خـۆی گەسـتەوە ؟ بـاوەڕی بە شوفێران نەدەهات و زۆر شتی دەربار بیستبوون. بۆیە متەقی نەكردو توند زاری خۆی گرت.

كابرا سەر لە نوێ بەسەر بادانەوە هەمان رستەی دووبارە كردەوە

((نابەخوا... دایكم. ئەگەر پیاو مابێ ئەو هەموو شتە قبوڵ ناكرێ!))

رابۆ بە تیلە چاوێك سەیری كردو بەبنی زاری گوتی:

-((بۆ ... پیاو زۆرن ! چی رویداوە...چی وات لێدەكا ئاوا باخێوی ؟!))

شوفێرەكە بزەیەكە هاتێ

((ئەهـ ... ماڵت بە قوڕ نەگیرێ. دەڵێی لەم ولاٚتە ناژین ئەتبینیوە چۆن قاچیان لەسەر ملان شۆڕكردوینەوە. هەر هێندە ماوە...))

چەند جارێك بە نارەزاییەوە سەری باداو دەستی پێكردەوە

((ماڵت بە قوڕ نەگیرێ ! دەڵێی لەم ولاٚتە ناژی ...!))

بە دیقەتەوە سەیرێكی رابۆی كرد. گرنێژنەكی هاتێ !:

-((پیرێژن خۆت لە گێلی مەدە.خوا دەزانی تۆ لە هەموو كەس باشتر دەزانی!))

ئەم پەیڤانەی دوایی رابۆی لە جێی خۆی تاساند. بە قوڕگ وشك بوونێكەوە چاوی زەق بـوەوەو.نەیزانـی چـی وەرام بداتـەوە. هەوڵـیدا بێدەنگ بێ ولێرەوە دەزووی باسەكە بپچڕێنێ. كەچی كابرا دیار بوو ئەوەی بەدڵ نەبوو !

((دەزانـی چیان لە ئێوەكرد ! ئەو تاوانەی لەگەڵ ئێوەی كرد سالێ بیگێڕیتەوە تـەواو نابـێ. مەگـەر هـەر خـوا لـە كن خۆی نووسیبێتەوە وبزانێ چی كراوە ! ئەوتاوانـەی ئەوانەكـردیان... بەلاٚنەكونێ چیدەكەی ! ئاخ .... پیرێژن پێم بڵێ چیدەكەی !))

رابـۆو ئەوانـەی دیکـە هێندەی تر زارەترەك بوون. تا رادەیەك خاترجەم بوون ئەو ماستە بێ موونیە. دەیانزانی ئەگەر یەکێك پشتی بە دیوار نەدابێ. ناتوانێ بەو لەگوێـنـە دەزوەکـە رابکێشـێ ! بـۆیە توندتـر زاری خۆیان گرت.وەلێ کابرا وەك ئـەوەی بـڕیەی دابـێ بە ئاسانی وازنەهێنێ. هەمدیس بالێ پرسیارانی بەرهەڵدا کرد:

((نەتانگوت ئەو کوڕیژگە بۆ وای لێهات. وێدەچێ دەستی خراو شکا بێ!))

-((......!))

-((دەبـێ شـتێکی سەیری بەسەر هاتبێ ئەگینا قەت لەسەر دڵتان نەدەبوە ئەو کەسەرە ، بەستە زمان زۆر بە ئازار دیارە.))

نەخشـین و کـەژێ کـە لـە دواوەدانیشـتبوون. بـە هیچ جۆرێ‌خۆیان تێکەڵ ئەو ئاخاوتنە نەکرد. جگە لە سەیر کردن وگوێ رادێران ورتەیان لەدەم دەرنەهات.

((چـی بڵێم ...! لە ماڵەوە زەنگاڵم دەچنی کە ئاسێ خۆی کوتایە ژوورەوە. پێی راگەیانـدم کـە خۆش بەزۆك لە تەحۆی داوە.هەرهێندەم لەیادە.ئیدی وەك شێتانم لێهات و زەینم لە خۆ برا))

کاری ئەم وشانە لە روی شوفێرەکە دیاریدا:

((کابرا گیرا؟))

((گیرانـی چـی ... چـەندی تـۆ دیوتە منیش هەر هێندە. گوتیان نەوەستاوەو رایکردوە!))

شوفێرەکە بە تووڕەیی تفێکی خەستی تووڕ هەڵداو شەقێکی لە سوکانەکەدا

-((چ ویژدانێکی هەبوو ؟ بەلائەکونێ چیدەکەی. ئەمڕۆ بەڕەڵڵاییە.هەر کەس بە ئـارەزووی گونـی خـۆی دەکـا. بەشـێك قەیسـەریان لێ بـۆتە کـونە مشـك و بەشـێکیش لە پای پیلان دەدەن. سەرەنجام خەڵکەکە هەمووی سەرخۆش بوە. لە گەرمـەی خەوێکـی خـۆش دان و بـەریان بـە دنـیانەماوە. ئەدیـدایکم. ئەگەر

خۆپەرسـتی بگاتـە ئـەو رادەیـە شـار ئاوای لێدێ. ئەمڕۆش وایان کردوە خەڵك خۆپەرست بن. جگە لە بەرژەوەندی خۆیان هیچی تر نەبینن!))

رابـۆ بـۆ یەکـەم جـار دیقەتی سەروکوتەلاکی کابرای کرد. جیاوازیەکی زۆری لە نـێوان ئادگـارو جـۆری کارەکەی بەدی کرد ! بۆ ئەوەی زێتر تێی بگا گوێچکەی قیت کردەوەو وهەستی راگرت ...

((چـیدەکەی ... ئەمـڕۆ ئـاوای لـێهاتوە. یـەژە چـیدەکەی.دارێکـت لەدەستە هەردوو سەری بە گوە ، خەڵکەکە بە جارێ گۆڕاوە ! بەقا نەماوە. هەموو شتێك بـۆتە پـوول وپـارە. ئابـڕوو...ئـایین...دنیا. هەمووی بۆتە دینار. بازرگانی بە خـوێن.. بـە مـرۆڤ دەکرێ. ئەوەی سەیرە هەمووی گلەوگازاندان لەوەی‌تر دەکاو بـەردی تێدەگـرێ.هەمـووی واتـێدەگا ئەگـەر سـەریان لـەبن بەر بێ.گرنگ نیە باقنگیان هەر لەدەر بێ ! وەك گێژەنێك تێك دەسورێین. مەست و خومارین. هەر کەس بەرژەوەندی خۆی گەرەکە. بەرژەوەندی خۆی بە تەنیا))

شـوفێرەکە ئەگـەر چـی مانـدوو بـوو جوانـاوێکـی زۆری کردبوو. وەلێ دەتگوت بێدەنگ بوونی لە کن تاوانە دەیرست وکڕنەدەبوەوە. نەیدەویست ئەو چرکەیە لە دەست بدا کە بەبایەخەوە گوێیان بۆ شل کردبوو...

((خـوا ئەگـەر بـیەوێ شـتێك بەسـەر گەلـێك بێنێ. سەربەستی لە نەتەوەیەك بسـەنێتەوە. سـێ شـتیان دەخاتە ناو. یەکەم پارە پەرستی. دووەم دەروون پیسی سێیەم خۆخۆری. ئەو سێ شتە بەسە بۆ ئەوەی بکەونە بن نیری زۆرداران و هەتك بکرێن. ئەو سێ شتەش هەنوکە لەبرەودایە. گرنگ ئەوەیە ئێستا هەیەو پێویستە نەمێـنن. دەڵـێن مـاران گـاز لـە گوریسی پچڕای دەترسێ، ناحەقی نیە!ئێمەش دوژمنمان زۆرە و هیچ شوورەیی نیە کەبترسین...!))

رابـۆ نەیویست کابرا زێتر بپرسێ. ماندوو بوو توانای گوێگرتنی نەما. زۆری ئەو قەوانانـە بـۆ لێدرابوو ! هەموو کەس دەیزانی.هەریەکی داخاوت و بێ سێو دو ئەرکەکـەی لەئەسـتۆی خـۆی وەلادەنـاو وەك سەکردەو لێزانێك لە خۆی دەڕوانی

نەدەبوایە بەشداری هیچ بکا ! چونکێ ئەگەر ئەو لەدەست چوو ئەوا کەسی دیکە ناتوانێ جێگەی بگرێتەوە !!! بۆیە دەبێ ئەرکی ئەو تەنیا ئامۆژگاری و رێ نیشاندانی خەڵك بێ!

((ئای ئەمڕۆ گەمژەڵ و هەڵپەرست زۆر بوونە ...!))

کە لەبەر دەرگاکەیان دابەزین هەرچەندی کۆشایان کابرا کرێی لێوەرنەگرتن! مکوڕبوون و پێداگرتنیان هیچ سودێکی نەبوو. وێنەی کابرایان لەبەرچاوبەشێوەیەکیتر گۆڕا. زانیان بەزەیی پیا هاتەوە.

هاوسێکانیان، کە لەگەڵ دەنگی وەستانی خۆش بەزۆکەکە هاتبوونە دەرەوە. دەورەیان دان و کەوتنە هەواڵ پرسین.ئەوەی دەهات تەندروستی تەحۆی دەپرسی. بە ماوەیەکی کەم ئاپۆرەیەکی بچوك پەیدا بوو. کە دەرگایان کردەوەو چوونە ژورەوە. هەموو لەگەڵ ئەوان چوونە ژورەوە. دانیشتن وجڤاتیان بەست. تووڕەیی ورق لە روخساری هەموان دەخوێنرایەوە. نێرینەکانیان زۆربەی منداڵ یا مێرد منداڵ بون !هەندێکیان لە ئاوقەرانی تەحۆ بون و تازە خەتی سمێڵیان دادەنا.کەژێ بە هیلاکیەوە لە قوژبنێك هولکورما. سەیری ئەو هاوڕێیانەی کرد کە دەورەی تەحۆیان دابوو. زۆر وێنەی ناتەباو دژ بەیەکتری وەبەر چاوی تێپەڕی !هۆمەرو هاوڕیکانی هاتەوەیاد کە ئاوا لەبن دیوارێك کۆدەبوونەوە.بە ئارەزوو کامی دڵی خۆیان داخاوتن وهەر یەك بە گوێرەی دڵی خۆی لێیدەدا ! بە دەنگی بەرز پێدەکەنین.کە لە نێو چیاو دۆڵەکان دەنگی دەدایەوە ! لە هەمان کاتدا ئەوەشی هاتەوە یاد کە چۆن هەموو پیاوەکانیان بەپێش خۆداو شوون بزریان کردن. چرکە بەچرکەی هاتەوە بیر. هەرلەوکاتەی چوە سەربان ولە پەنای ستارەکە سەیری کردن.تا ئەو دەمەیخۆیان هەڵدایە ژورەوەو لە رابۆیان دا ! وەك ئەوەی تازە روویدابێ ئاوا لای نوێ بوەوە. ترسا ! کەژێ بە قونەخشکە لە رابۆ نزیك کەوتەوە سەری بردە بن گوێی :

((بیرم لە شتێك کردەوە. بیرێکی سەیرم بۆ هات ! خەریکە بڵێم دەترسم. ئەگەر واش نەبێ وا خەریکە هێدی هێدی ترس دەروونم داگیر دەکاو بەربینم دەگرێ!))

رابۆ بە بنی چاوی سەیری کرد.

((بیر لە چیدەکەیتەوە کچی خۆم ، بیر لە چیدەکەیتەوە. بەو شەوە بۆ خۆت دڵ تەنگ وسەخڵەت دەکەی؟!))

((خۆشم سەرسامم. نازانم بۆ ، سۆنگەی چی بوو. لەکاتی سەیر کردنی هاوڕێکانی تەحۆ ، ئەو کاتەم وەبیرهاتەوە کە پیاوەکانیان بردین. ئەوانەش وا گەورە بووینە... بۆیە دەترسم!))

رابۆ تاوێ بێدەنگ بوو ، مشیەکی لێوەهات

((دەزانم چی یەژی ... ترسەکەت لەجێی خۆیەتی. ئەوانە سڵ لەهیچ ناکەنەوەو هەموو شتێکیان لەدەست دێ. دەزانم چی یەژی !))

رابۆ ئەم رستەی وا دەربڕی ،کە ترسێکی زۆر خۆی لە قاوغی پەیڤەکان ئاخنی بوو.

((کەواتە نابێ دەستەوەستان دانیشین. بۆ کارێ نەکەین ؟! وێدەچێ تۆش وەکو من بیردەکەیتەوە. بەرایێ گەمژەڵ و نەزان بووین خۆ ئەمجارەیان وانین ! گۆشتی خۆمان بە شیشەوە بینی. پێویستەکارێ بکەین !))

رابۆ دەستی خستە ژێر چەنەی و بە نەرمی گوتی:

((وێسفیش هەروای گوت. گوتی بگەڕێنەوە. وەك باڵندە لە شەقەی باڵێ بدەن و لە ژیانی ئێخسیری وبن دەستی دوورکەونەوە.گوتی بگەڕێنەوە وارو جێ وڕێی خۆتان. گوندەکەتان ئاوەدان بکەنەوە. وێسفیش هەروای گوت. گوتی چیترلێرە مەمێنن وبگەڕێنەوە وارەکەی خۆتان.گوندە شیرین وقەشەنگەکەیخۆتان.ئەویش هەروای گوت!))

((راستی گوت. راست راستی گوت. پێویستە بگەڕێینەوە وارێ خۆ. ئەمڕۆ ترسێکی گەلێ زلم لەدڵدا گوراوە. ئای ئەگەر بەچاوی من دەتبینی. دڵنیام

هەرگیز خۆت بۆ دەروەست نەدەکرا. چی بکەم... کۆنە برینم هاتنەوە کول. هەناوم تژی زوخاو بوو. باوەڕبفەرمە واتاساوم هەتاوەکونێ ئێستاشی لەگەڵ دابێ نەهاتومەتەوە سەرخۆ ! ئەدی... ئەگەر جارێك ئەوان تاوانبار بکەین، ئەوا دەبێ خۆمان دووجار. ئێمە دەمچەفت و کەرو گەمژەڵ و بێئاوەزین ...!))

تەحۆ لە جێگاکەی لەسەر تریقەی پشتێ راکشابوو. تازە خەریك بوو هەستی بە ژانی لەشی دەکرد.برژانگەکانیلەسەریەك نابوو. ئاوێتەی گلیەکانی ئەوان ببوو. ناوە ناوە کە وشەی زورینەوەی بەرگوێ دەکەوت. بزەیەك لێوی دەخەملاند. موچڕکی بەلەش دادەهات و ئۆخژنی دەکرد. هەناسەی تاڕادەیەك بە ئاسودەیی دەهات و دەچوو. هەر پرسیارێکیان لە یەکتردەکرد. ئەو بەدڵە راوکێوە چاوەڕوانی بیستنی وەرامەکەی دەبوو. هەر کە ناوی گوندەکەی دەژنەوت وێنەکەی نەدەهاتەوە بەرچاو. بەڵام لەوە دڵنیابوو هێندە بەسە تەنیا جارێك بەناویا بسوڕێتەوە، هەموو شتێك دۆخیجارانی وەردەگرێتەوەو بەرگی نامۆیی دادەدڕێ.لەگەڵ ئەو بیرکردنەوەگەڕایەوە ناو گوندەکەی. هەموو شتێك گۆڕابوو. هیچ شتێك وەکو خۆی نەمابو ! یەك دوو جار زمانی بە سمێلی داهێنا. هێشتا هەرگەندەموو بوو...

((کەی مندالْم ! توو ئەو خوایە کەی مندالْم !؟ ئەدی ئەو شینە سمێڵە چییە؟! بە خوا ئەوەی من دەتوانم بیکەم کەس ناتوانێ. ئا... تا ئێوارە هاوار بکەم کەس باوەڕ ناکا. گاڵتەیان پێدێ... گرنگ نیە ! کاتێ بە چاویخۆیان هەموو شتێ دەبینن ئەوجا باوەڕ دەکەن. دەزانن دنیا چ باسەو چ باس نیە.دەزانن تاریکی چییەو روناکی چییە!...))

لە نێو ئاواییەکە دەسوڕایەوەو نەیدەزانی چی بکا. هەستی بە تێنویەتیەکی گیانی دەکرد. بۆیە تاوێ بە لەزی وتاوێ لەسەرخۆ هەنگاوی دەنا.

((یەکەم شت بەدوای بگەڕێم کەروێشکەکانن ! لە وانەیە ئێستا زۆر بووبن. ژمارەیان لە سەد تێپەڕبووبێ. جا سەد چییە. لەوانەیەهەزاریش زیاتربن!

شتێکی چاکم کرد لەگەڵ خۆم نەبرد. ئەگینا ئێستا وا زۆر نەدەبوون. هەزار کەروێشك گەمە نیە. ئاواییەك پڕ دەکا. باش بوو لەگەڵ خۆم نەبرد. ئاسێ کە ئەو هەزار کەروێشکە ببینێ پەژیوان دەبێتەوە کە هینەکانی خۆی وا تەفروتونا کرد. شەرم لە خۆی دەکاتەوە کە ئەو کەروێشکە جوانانەی بە پارە گۆڕیەوە. بەو کاغەزە سووروشینانە. جاپارە چییە ! هەر کەروێشکەك هەزار دینار دەهێنێ. ئەوە شوورەییە. نەدەبوایە بیفرۆشێ.زۆر پەژیوان دەبێتەوە. زۆر زۆریش پەژیوان دەبێتەوە. بەڵام دوای چی. منیش یەك دانە چییە نایدەمێ. نابەخوا نایدەمێ. با ئەویش وەك منی کردبوا. سەد کەڕەت باشتر بوو. بەڵام چیدەکەی... ئەویش بێتاوانە. بەزەییەم پیادێتەوە. هەرگیز لە کن ئەویش وانالێم .... گوناهە... باوکی ئەویش شوون بزر کرا!؟ بێکەس ماونەتەوە. نا... لە کن ئەو وەنالێم. با هەستی بریندار نەبێ. هەر چۆنێکی بێ دوو دانەی هەر دەدەمێ !!!))

دەستی بە گەڕان کردەوە. خەندەش هەر بە ئادگاریەوە وەبوو:

((با ئێستاکێ واز لە کەروێشکەکان بێنم ، سەربەستیان لێ تێك نەدەم. لە وانەیە ئەوانیش لە گوند دوور کەوتووبنەوەو لەو کێوانە گیرسابنەوە ! جارێ بیر لە شتێکی تر بکەمەوە باشترە. ئا... بەلێ. پێویستە بیر لە شتێکی تر بکەمەوە. خانوەکەمان بنیات بنێمەوە. ئەمە لە هەمووی گرنگترە!))

لە پڕدڵی کەوتە خورپە.دیمەنی ئەو دوکەڵەی هاتەوە بەرچاوکە لەگوندەکەیان بەرز بوەوە. ئەوەی هاتەوە بەرچاو کە چۆن خەڵکی ئاوایی تێکڕا وەستان. لە داخان تا ماوەیەك کەس نەیتوانی تاقە هەنگاوێك هەڵێنێ. ئەوەشی هاتەوە بەرچاو کە چۆن سەگەکەیان وەستاو ئاوڕی لە ئاوایی یەکە دایەوە. چۆن نوزایەوە لەگەڵ رابۆ گریا! ئەو دیمەنانەی یەکە یەکە هاتەوە بەر چاو.بیری لەوەکردەوە کە یەکەم جار شەقامی قیرتاوی رەشی بینی. ئەو کاتە زۆری حەز دەکرد بزانێ چۆن ئاوا رەش بوە !

تەحۆ لـە شـوێنەکەی دەجـولایەوەو لەبـەر خۆی داخاوت. تاوناتاو دەنگی بەرز دەبوەوە.کەژێ روی لە رابۆ کرد:

((دەبێ هیچی لێ نەهاتبێ ؟ حەجمانی لێبڕاوە و زۆر بە ئازار دیارە !))

تەحۆ حـەزی دەکرد وەرامی کەژێ بداتەوە.چونکێ تا رادەیەك هۆشی لای خۆی بوو. بەلاّم واینەکرد. چۆن خۆی مات کردبوو، هەروا مایەوە. رابۆ گوتی:

-((هـیچ نـیە هورێـنان دەکـا هـەر چـۆنێکی بـێ دەبـێ بەیانـی بیبەینە کن بەیتالێك...!))

خەریکـی ئاخـاوتن بـوون. کاتـێك.تـەق.. تەق.. تەق. چەند جارێك بە خێرایی لەدەرگادرا. رابۆ بەترسەوە گوتی:

((دەبێ کێ بێ لە دەرگا بدا. شەو درەنگە؟))

کەژێ بە هێواشی هەڵسایەوە وبە دەنگێکی نزم وەرامی دایەوە...

((چی بڵێم ...!!!))

((چیدەکەی ، بۆ هەڵسایتەوە))

((بزانم کێیە ؟!))

((بوەستە کچم.. با جارێکی تریش لێی بدەنەوە. ئەوسامن خۆم دەچم!))

چـەند جارێکـی تـر بـە هەمان شێوە لە دەرگا درایەوە. رابۆ ئەگەر چی دەترسا. لـێوی دەبـزووت و لەبەر خۆی نزای دەکرد. بەگورجی هەڵسایەوە. وەك ئەوەی لە شوێنێکی ترسناك و قەدەغە بڕوا.بە ئەسپاییەوە قاچەکانی لە زەوی دادەنا. تا لە دەرگـا نـزیك بـوەوە. چـەند جارێکـی تـر لـە دەرگا درایەوە. لە کونی دەرگاکە تەماشای کرد:

((کێـــیە ...؟))

- ((خۆمانین......... بیکەوە !))

هەر چەندە دەنگەکەی لا نامۆ نەبوو. لەگەڵ ئەوەش ترسا!

((خۆتان کێن؟!))

-((بیکەوە دایە گیان...منم، تۆزێخێرا بە. بیکەوە !))

نەخێـر... بە هەڵەدا نەچوو بوو دەنگەکە خۆی بوو. بە خێرایی دەرگای کردەوە. زەلامـێك خـۆی کـوتایە ژورەوە. دەمامکـی خـۆی دابوو تەنیا کونی چاوەکانی دەبینـرا. ئەوەی لە هەموو شتێکی زیاتر سەرنجی راکێشا چەکەکەی دەستی بوو ! دوای ئەوەی بە تامەزرۆییەوە دەستی رابۆی ماچ کرد. بەبێدەنگی، بەبێئەوەی یـەك تاقـە پەیڤـیش دەربـڕێ. بـە دەسـت دیـاردی بـۆ کـردو چوە ژوورەوە. کە دەمامکـی خـۆی کـردەوە هـۆمەر بوو. بە خۆشەویستیەوە لە کەژێ راما. وەك ئەوەی گەرەکی بێ بەو نیگایە ئەوەی ماندوو بوونە لە لەشی بەدەرنێ.

هەمـوو حەپەسـان. رابـۆ ئەگـەر چی بە بینینی کوڕەکەی هەستی بە خۆشیەکی مەزن کرد. لە هەمان کاتدا ترسا ! تا ماوەیەك قوڕگی گیراو هیچی بۆ نەگوترا. پاشان بە زمان تەتەڵەییەکەوە گوتی:

((خێرە ...کوڕم. چۆنە هاتیەوە خۆ کەس نەیبینی ؟!))

-((مەترسە وام نەکرد کەس ببێنێ!))

هۆمەر هەر چەندە رەنگ و رووی گۆڕابوو. لە جاران خڕوپان وپۆڕتر ببوو. لەگەڵ ئـەو وەرامـە دەرکـەوت کـە دەنگی هەر وەکو خۆی بوو. ئەوەی گۆڕان چییە بەسـەری دانەهاتـبو. کـەژێ بـەر لـە بینینی هۆمەر زۆر شتی دانابوو کە بینی لەگەڵی باس بکا. کەچی لە دەمەدا هیچی لەبیر نەما! تەنیا بیری لەوە دەکردەوە کـە ئافرەتێکـی وەکـو ئـەو لـە کاتێکی ئاوا پێویستە چی بکا. بۆیە بە گورجی هەڵسـایەوەو بـەرەو ناندیـنە بچـوکەکە هـەنگاوی نـا. دوای تاوێ... چۆن بە خێرایـی چـوە دەرەوە. بـە هـەمان شـێوە گەڕایەوە ژورەوەو بەرانبەر مێردەکەی دانیشت.

هۆمەر سەری شۆڕکردبوەوەو لەبەردەم خۆی رادەما. وەك ئەوەی چاو رووی نەبێ بەرانبەریان دابنیشی !بەشەرمەوە لەبەرخۆی گوتی:

((بەکاردابەزیـوین. لەبـەر ئـەوەی ماوەیـەك بـو نـەتانم بینـی بـوو. حەزم کرد سەردانێکی خێراتان بکەم))

دوای ئـەوەی ئـەو چەند وشەی بە خێرایی دەربڕی، بێدەنگی دایگرتەوە. بەتیلە چاوێك سـەیری کەژێـی کـرد. کـە بەتامەزرۆیـیەوە تێی رادەماو گوێی بۆ شل کـردبوو. بزەیەکـی بـۆ کـرد. وەك ئەوەی لەگەڵ کەسانێکی نامۆ دانیشتبێ ئاوا بەپارێـزەوە داخـاوت ! بـە وردی چـاوی بەماڵەکەدا دەگێڕا. لە پڕ نیگاکانی لە شوێنێ چەقی:

((کێیە رازایە؟!))

((بێوار ...))

کەژێ بە خۆشیەکەوە ئەمەی گوت.

لەگـەڵ هاتنی ناوی بێوار لە جێگەی خۆی راچەنی. ماوەیەکی زۆر بوو بە هیوای دیتنـی بـوو، زۆر وێـنەی بـۆ لـە مێشـکی خـۆی چێکردبوو. بـەردەوام بـیری لێدەکـردەوەو لـە ئەندێشـەی جـیانەدەبووەوە. لـە شـوێنەکەی بـزووت و بـۆ لای کـوڕەکەی خـزی.،جاجمەکـەی لەسـەر وەلاداو تاوێ تێی راما. لەسەر خۆ ماچی کردو جاجمەکەی پێدادایەوە.کەژێ بە دەنگێکی نزم. کە هەر هێندە بوو دەبیسترا گوتی:

((واگای بێنە ... با بتبێنێ !))

هـەر چـەندە هۆمەر لە دڵەوە حەزی دەکرد داخوازیەکەی بەجێ بێنێ.کەچی وای نەکـرد. نیگایەکی وای ئاڕاستەی کرد. کەبەس بوو بۆ ئەوەی رازی دڵی خۆی پێ بڵێ ! رابۆ بەناگزوریەوە گوتی:

((ناتناسـێ. بیـنایم دایـێ ناتناسـێ ! چۆن بتناسێ. کەی تۆی دیوە؟ نابەخوا دڵنیا بە کە ناتناسێ!!!))

لەوکاتەدا تەحۆ لەبەر خۆی دەستی بە ئاخاوتن کردەوە:

((نادایەگـیان... نامەترسە هیچم لێ نایەت. خۆمنداڵ نیمە، ئای... مەترسە. ئەگـەر باوەڕ بەمن ناکەی لە هۆمەر بپرسە.دەڵێی بپرسە دەی. بزانە چیت وەرام دەداتەوە. ئەو بەزاری خۆی گوتی نەمدەزانی هێندە ژیرو بە ئاوەزی !هێندە کۆك وزیخ وزرنگی ...دەڵێی بپرسە ...دەی ؟!))

هۆمەر هەستی لە خۆی بڕی وبەوریاییەوە گوێی بۆ شل کرد:

((تەحۆ چییەتی؟!))

((هیچ ...!))

کـەژێ بـە خەمـباریەوە وەرامـی دایـەوە. هـۆمەرلە وەرامەکـەی گەیشـت. بە ئەسـپایی بۆ لای خزی.کەبینی دەستی بەستراوەتەوە. لە جێگەی خۆی حەپەسا. ویسـتی هـۆیەکەی بپرسـێ.بـەلام لەبەر ئەوەی تەحۆ لەو گاڤەدا واگا هات. ئەو بـوارەی وەگـیر نەکـەوت.ئەو چەند حەپەسا کە تەحۆی بەو لەگوینە بینی. تەحۆ سەد هێندە !ماوەیەك چاوی بەرانبەری لە مۆلەق راگرت. پاشان بە توندی بۆ لای خـۆی راکێشـا. وەك یەکـێك ترسـی لەدەست بەر هەڵدابوونی هەبێ ئاوا گرتی ! لەگەڵیدا لە پڕمەی گریانێداو فرمێسکی لە چاوان گلۆر بوەوە:

((هـۆمەر... ئەوە تۆی ؟! هاتیەوە. چۆن زانیت لەم کاتەدا من پێویستم بە تۆ هەیـە. چـۆن زانیت ها. بڵێ چۆن زانیت ! باش بوو هاتیەوە. ئەمجارەیان بە تەنیا نازوریـتەوە ! منـیش لەگەڵت دێم. نابێ جێم بهێڵی. ئا..ئاگاداربە. نابێ خۆم لێوەشێری وبەتەنیا جێم بهێڵی.))

تاوی کڕبوەوە. رووی خۆی وەرچەرخاندو تەماشایەکی دایکی کرد. پاشان دەستی پێکردەوە.

((ئەوەتا دایەگیان. لێی بپرسە بزانە گەورەبوومە یا نا.دەڵێی بپرسە دەی. بزانە گەورە بوومە یانا !))

تا دەهات دەنگی زێتر بەرز دەبوەوە. کە ئەمە تاڕادەیەك رابۆی ترساند! بە هێنکە بڕی و شلەژاویەوە چوە سەری. دەستێکی بەڕووی داهێناو فرمێسکی سڕیەوە:

((دەنگت نزم کە کوڕم ... بەلاگەردانی بالاّت بم ، لەدەوری سەرت گەڕێم... دەنگت نزم کە. با کەس گوێی لیٚ نەبیٚ. وەکو دەلّێن دیوار بە گوێیە ! با ئەو دەنگ بەرزیەت نەبێتە هۆی تەرفاندن وکاولکردنی مالّەکەمان. دەنگت نزم کەباکەسمان لیٚ واگا نەییٚ ! وەرەوە سەر خۆ ،هوشیار بەوە. ئەوە هۆمەرەو هاتۆەتەوە خەون نیە. کاریٚ وا مەکە دلّ تەنگی بکەی. بۆ ماوەیەکی کەم هاتۆتەوە با توشی شتێك نەبیٚ..... بێدەنگ بە))

هۆمەر سەیری چاوەکانی تەحۆی کرد. بەدەنگێکی نزم گوتی:

((نەختێکی تر دەڕۆم. دەبیٚ بڕۆم.. هاوڕێکانم چاوەڕێم دەکەن. بەکار هاتووینەتە خوارەوە. وەك ئەوەی تراره ئاوێکی تەزیت بە رابۆ داکردبیٚ لە جێگەی خۆی سارد بوو. کەژێش بە هەمان شێوە. لە کاتێداخەریك بوو نانی دەهێناو خواردنی ئامادە دەکرد. تەحۆ کە ئەمەیگویٚ لیٚ بوو زێتر خۆی پێوە شۆڕکردەوە:

((جێم مەهێلە هۆمەر گیان.منیش لەگەلّت دێم. خەمت نەبیٚ ، هەموو شتێکم پێدەکریٚ و بەرگەی هەموو شتێك دەگرم.جێم مەهێلّە. باوەڕ بکە چیتر ناتوانم لێرە بژیم. دایکم دەزانیٚ چیم بەسەر هاتوە. ئەوەتانیٚ خۆی لێرەیەو لێی بپرسە. لێی بپرسە ئەگەر باوەڕناکەی. ئەگەر تۆش نەهاتبوایەوە من خۆم دەهاتمە لات.دایکم دەزانی.من خۆم دەهاتمە لات. بەلاّم ...))

نەیتوانی درێژە بە ئاخاوتنەکەی بداو گریانەکەی بە کوڵتر بوو. پاشان دەستی پێکردەوە:

((من دەهاتمە لات. ئەگەر تۆش نەهاتبوای من خۆم دەهاتمە لات. هەردەهاتم. بەلاّم هەر چەندەی هەولّم دەدا دلّم بەرایی نەدەدا دایکم وکەژیٚبە تەنیا جیٚ

بهێلّم. بەزەییم پیاهاتنەوە! ئێستاکەش مادامەکونیٚ تۆ هاتیەوە. منیش لەگەلّت دێم. تازە ناتوانم چرکەیەك لێرە بمێنمەوە... نەخێر... ناتوانم ...))

لە نێو ئەو هەموو وشە دلّ تەزینانەدا شادیەك ختووکەی هۆمەری دا !

بە خۆشەویستیەکەوە تەحۆی ماچ کرد:

((کەواتە بویە پیاو تەحۆ.راست راست یەژی کە دەلّێی گەورە بوومە. ئەی نابینی هەست بە لێپرسراویەتیەدەکەی ! ئای خوایە. ئێستاکیٚ خاترجەم بووم وتەنکێشم کەوتە عەردی. تەحۆ گەورە بوەو بۆتە پیاو ! پیاوێکی پیاو پیاو... بۆیە هەر چەندە پێویست بەوەش ناکا.برای شیرینم. لەگەلّ ئەوەش داوات لێدەکەم کە ئاگات لە مالّەوە بیٚ.تۆ پێویستە ئاگات لەمالّەوە بیٚ.تۆ دەتوانی لێرە بژی. ئا.... باش باش دەتوانی لێرە بژی. خاترجەم بە زۆری نەماوە بەیەکجاری دەگەڕێینەوە گوندەکەمان. دەگەڕێینەوە هەوارونشیمەنی خۆمان. خاتر جەم بە تەحۆ ...... هەردەبیٚ وا بکەین. بیٚ ئارەزوو بێدەستی خۆمان دەبیٚ وابکەین ! هیچ چارەیەکی ترمان نیە. وەلیٚ ئەمە پێویستی بە پشی درێژی هەیە. دەبیٚ پشیت درێژ بیٚ.))

هۆمەر دوای ئەوەی ئەو رێزە وشەی بەرانبەر برا بچووکەکەی دەربڕی. رووی لە دایکی کردو چەند پرسیارێکی ئاراستە کرد.ئەویش بیٚ سیٚو دوو، دەست بە جیٚ سەر لە بەری رووداوەکەی بۆ گێڕایەوە. هەموو شتێکی بەوردو درشتی تێگەیاند. بە دوو قۆلّی لەگەلّ کەژیٚ.ئەوەیان بۆ گێڕایەوە کە تەحۆ چۆن بەر لەچەند ڕۆژێك خەو خۆراکی لەخۆ حەرام کردبوو، ئالاّی رۆیین و یاخی بوونی هەلّدابوو. پاشان چۆن لە مالّەوە چوە دەرەوە و دوای ئەوەش چی بوو چی روویدا.

هۆمەر دوای ئەوەی نانەکەی خوارد. پاشان رووی لە تەحۆ کردەوەو دەستی بە دلّدانەوەی کرد. ئەو دەمەتەقێیەی لە نێوانیان روویدا بیری زورینەوەی گوندی لە

کن هەموان پتەو بەهێز کردەوە ! کەژێ کە تارادەیەك گرژ ببوولە دڵی خۆی گوتی:

-((تەحۆ راست یەژی. ژیان لێرە ناچێتە سەر. راست یەژی. پێویستە بزورینەوە.ئەگەرکاروابڕوا ئەوا دەبێ بەرو پشتی دەستی خۆمان ماچ بکەین تەنیا بۆ ئەوەی لێمان گەڕێن بژین ، تاکەی ئاوابین ! شنگ وهێزمان لەبەربڕا. بێزارو وەڕەزبووین. ئەو چاوەڕوانی کردنە تاکەی...؟!))

رابۆش لە هەمان کاتداو بە هەمان شێوە بیری دەکردەوە. وێسفی دەهێنایە بەر چاوو لەدڵی خۆی دەیگوت:

((هەرچەندە تەحۆ ناساغەو لەوانەیە هورێنان بکا. وەلێ راست یەژێ. خوا هەڵناگرێ راست یەژی ! پێویستە بگەڕێینەوە گوندەکەمان، هیچ نەماوە چاوەڕێی بکەین.ژیان لێرە سەختە. ئەگەر بەخۆنەکەوین ولەزی نەکەین ئەوا مشەختی وئەژواریدیماهی نایێ. تادێ زێتر دەکەوینە قووڵایی گۆمەوەو دەرباز بوونمان ئەستەنگتر دەبێ!))

تاوێکی تر بیری کردەوە. بەچاکی زانی چیتر بێدەنگ نەبێ:

-((کوڕم هۆمەر شتێك یەژم. هێویدارم نە ئەنری ، زویرو دڵ تەنگ نەبی ، خۆت دەزانی تا دێ لێرە ژیانمان سەختتر دەبێ. بۆیە ئەگەر هەمومان بزورینەوە گوندەکەی خۆمان باشترە...ئا.....باشترە.زۆریش باشترە. خۆهەر نەبێ لەو سەگساریەی ئێرە رزگار دەبین))

کەژێکە ماوەیەك بوو لەناوەخۆی دەکولا. لەزاری رابۆی سەندەوەو بۆی تەواو کرد :

-((ئەرێ بەخوا هۆمەر. دایەت راست یەژێ.یانی چی ئێمە هەروا لێرە بمێنینەوە. تاکەی ئازاری دووری بچێژین ! لێرە هێوی بڕ بووینەو تروسکەیئومێدمان کوژاوەتەوە. باوەڕبکە هیچ خۆشیەکمان نەدیوە. شوکور زۆرت دنیا دیوەو گەلێ شوێنان گەڕاوی. باش دەزانی هەنوکە ئێمە هەست

بەچێدەکەین. ئافرەتێکی جوان وجحێڵ وپیرێژنێکی وەکو دایکت. بە تەنیا لە تاراوگەو دورە وارێ دەبێهەست بە چی بکەن ! جگە لەبیری گەڕانەوە دەبێ چیتر هەبێ بیریانی پێوە مژول بکەن. باشە خۆت بلێ مادامەکونێ بۆمان دەکرێ بۆ ئەو خەونە نەهێنینەدی. ناوی خوای لێبێنین و بزورینەوە! دەزانم تۆ ماندووی رێگای و بەکار دابەزیوی. دروست نیە من بەو لەگوینەت لەگەڵ باخێوم.بەلاّم چی بکەین.. چی بکەین باوکی کوڕە شیرینەکەم. جگە لە تۆو لەوخوایە زێتر کەسی دیکە گومان نابەین. چیدەکەی کەتۆ تاکە پشت وئەنوای ئێمە بی. باوەڕ بکە بە دەست خۆمان نیە ! هیچ شتێك نیە لێرە بۆی بژین !پێویستە شتەکە بکەینە راستەقینەو بە گورج وکۆکی ئەنجامی بدەین.))

تەحۆ کە زانی دەرگای باسەکە خرایە سەر گازەرەی پشت.گلی ورازو نهێنی نێو دلاّن کەوتە بەرچاوان. هەرچەندە ژان وئازار سەخڵەتیان کردبوو. بە شادمانیەوە دەستی بە ئاخاوتن کرد:

((چیت گوت ؟ ئەی نەمگوت لەدایکموان بپرسە ! ژیان لێرە سەختە.زۆر ئاساییە ئەگەر بەرگەی دۆژێ بگرین. وەلێ بەرگەی ئەو هەموو شتەی ئێرە ناگیرێ. سەد کەڕەت باشترە لەڕێی گەڕانەوە بمرین. لە شاخێك هەڵدێرێین. گوللەیەکمان بەتەختی نێو چاوانی بکەوێ. نەوەك لێرە بەو دەردە بچین ! چیت گوت...؟! بەڕای هەموان وا باشترە... دەبلێ دەی ... بزانین چی دەڵێی. ئێمەش لەگەڵ تۆ دەگەڕێینەوە!))

هەموو دەورەیان لە هۆمەر دابوو بۆی داخاوتن. ئەویش لە لایەك بیری لێدەکردەوەو لە لایەکی تر بەزەیی پیا دەهاتنەوە. دەیزانی بیرکردنەوەیان تا رادەیەك ئەندێشەییە! دووری وخۆشەویستی گوندەکەیان ئەو راستەقینە تاڵەی لێ بزرکردوون کە ئەگەر بشگەڕێنەوە. دەگەڕێنەوە کاولگەیەك وگوندێکی تێك تەپیوو خاپور کراوو ! سەرباری ئەمەش بیرکردنەوەی وەکو ئەوان بوو.گەڕانەوەو ئاوەدان کردنەوەی بەراست و دروست وهاتنەدی ئاواتێکی گەورە دەزانی !

((لەزی مەکەن... بەم زوانە دێمە واتان. ئێستاکێ کاتەکەی لەبارنیە. من لە ئێوە باشتر دەزانم.ئەگەنا من لە ئێوە تامەزرۆترم. بەلاَم جارێ کاتەکەی لە بارنیە.تۆزێ پشیتان هەبێ !))

((پشی درێژی تاکەی... قاتی ئەیوب نین ! تۆ دەزانی ئێمە چیمان بەسەر هاتوە ؟! پشی درێژی لەمە زیاتر یانی چی. بەرگەی هەموو شتێکمان گرت. هەتاوەکونێ نسکۆیەکمان بەسەرنەیەو گۆشتی خۆمان بەشیشەوە نەبینین. بیرناکەینەوە ! هەولێ نادەین. ئەو گاوەش هەموو شتێك لە دەست دەردەچێ و پەژیوانی داد نادا. ئەگەر تۆ هیچت پێناکرێ ئێمە خۆمان دەیکەین.راست بلێ کوڕی خۆم، شەرمی گەرەك نیە ! دیارە لە تەوێلمان نووسراوە تەرشەبوس بە تۆریان بکەین !))

ئەو وشانە پەژارەیەکی زۆریان لە دلێ هۆمەر چێکرد. هەستیکرد شتاق لا ناهەقیان نەبوو. هەر کەس بەرپەی خۆی دەپیوا.هی هەردووکانیش دۆغری و بەرەو روو بوو. رەق وراست بوو. لەراست راستریش وەکو دەلێن زمان لالە. بۆیە لە بێدەنگی زێتر نەیزانی چی بکا ! سەیرێکی تەحۆی کرد؟ چیربوون و گەورە بونی پێوەدیاربوو. ترسێك لەدلێ نیشتەوە.بزربوون و سەرنگون کردنی پیاوەکان هەمدیس مێشکی داگیرکردەوە ! تووشی دلەڕاوکێ و پشی تەنگیەك بوو. گەیشتە ئەو بڕوایە کە پێویستە بەزووترین کات چارەیەك بدۆزێتەوە:

((راست دەکەن. پێویستە بە زووترین کات چارەیەك بدۆزینەوە پێویستە ئێرە جێ بهێلن !))

رابۆ هەلێدایێ !

((ئێرە جێ بهێلن یانی چی ... ئەی تۆ !؟))

((گوێ رادێرە دایکی شیرینم. من وەك روونم کردەوە هەنوکە ناتوانم بتانبەمەوە. بەلاَم وەك بەلێنم پێدان، دێمەوە دواتان. ئێستا بۆیە ئەو داوایەتان لێدەکەم.

چونکێ مانەوەتانم لێرە پێ پەسند نییە. هەتامن رێگەیەك دەدۆزمەوە. وا بە دروست دەزانم لێرە نەمێنن!))

کەژێ کە بەبایەخەوە.گوێی رادێرابوو. بەسەرسامیەوە گوتی:

((باشە چی بکەین... بچینە کوێ ؟ لێرە وەك دەست بەسەر واین و زێرەوانیەکی باشمان دەکەن!))

((هەر چۆنێك بێت... بگوازنەوە شار. چڕوپڕەو کەس بە کەس نیە. لەو ئاکنجیە مەمێنن... شار بۆ ئێوە باشترە))

ئەوان خەریکی ئاخاوتن بوون.تێکەلێ بەئەژواری وتەنگ وچەلەمەکانی ژیان ببوون و لە چارەیەك دەگەڕان. وەکو بەردی بن گۆم مات ببوون و ئاگایان لەدەوروبەر نەمابو. لەنکاوڕا بوە تەقە. هەموکپ و بێدەنگ بوون. جگە لە هۆمەر ئەوانەی دیکە هەموو لەجێی خۆیان سارد بوون. ترس بە ئادگاری هەموانەوە لکا. هۆمەر گورج هەلسایەوە. سەیری کاتژمێرەکەی دەستی کرد. لێوی خۆی گەستەوە. چەکەکەی هەلگرت و بە خێرایی چوە دەرەوە:

((ئاگام لەخۆم نەماوە زۆر دواکەوتم ... وەکو گوتم وابکەن ... باشە!))

کە دیماهی بە گلیەکەی هێنا. بەبێ چرپە دەرگاکەی کردەوەو چوە دەرەوە. دەنگی تەقە تا دەهات زێتر دەبوو. لەگەلێ هەر تەقەیەکیش رابۆ خێراتر زاری دەبزواندو بە هەناسە بڕکێوە لەبەر خۆی نزای دەکردو لە خوا دەپاڕایەوە. کپی وخامۆشیشەو تا دەهات لەناو دەچوو. هەموو بەکزی لەژوورەوە دانیشتبوون. ولەچارەنوسی هۆمەر دەترسان. ئەو شەوەیان تا بەیانی بەو شێوەیە بەسەر برد. هەموو هەولێکیان بۆ نووستن پوچەلێ بووەوە.

((٣))

ئاسمان پاك وبێگەردبوو. ئەگەر یەکی بە جوانی سەیری کردبوا هیچ پەلە هەورێکی نەدەبینی. تەنیا لە دوورەوە نەبێ چەند پەلە هەورێکی سپی وەکو

لۆکە بەبنی ئاسمان وەنوسابوون. خۆر خەریك بوو وردە وردە بۆ تاقی ئاسمان هەڵدەزنا. هەزارەها... ملیۆنەها چاو... گەورەوبچووك . بەتامەزرۆیی وئومێدەوە تێیان دەڕوانی. هەموو شوشەی گیانی خۆیان لەدەست گرتبوو، تەیارو ئامادە بوون. هەر کاتێبۆ بەرزکردنەوەی خۆرەکە پێویست بێ بیکەنە گوری !

کاروانەکە لەوێ دەمێ بەگەرمی هەنگاوی دەنا. ئەگەر چی ماندوو بوون و جواناوی زۆریان کردبوو. هەستیان پێنەدەکرد ! گیانیان بەو نەسیمەی لە ناوەوە هەڵیکردبوو.دەشنایەوە. خوێنیان کەفی کردبوو بە چوستی دەبزوتنەوە. وەکو شێر هەڵمەتیان دەبرد. دەڕۆیشتن... دادەبەزین و دەگەڕانەوە.

لەبەری دوژمنان . لە بەری دڕندەو بەچکە گورگان . ترس ونائارامی بوو چارەنوسی خۆیان رەش و تاریك دەهاتە بەر چاو. سەرسام ببوون و نەیاندەزانی چ ڕێگایەك بدۆزنەوەو چ تەڵەیەك بتەقێننەوە. بۆ ئەوەی پشکۆی ئەو گڕە بتەزێنن. لەجێی خۆی وەك جەستەیەکی بێ گیان ساردوسڕی بکەنەوە. بۆ ئەم مەبەستە. بەو نیازە گلاۆە. دەستەیەك لە گەورەکانیان دانیشتن. کەوتنە دوان و ئاخاوتن. پەڕە بە پەڕەی دیرۆکی ئەوانیان هەڵدایەوە. یەکێکیان گوتی :

((ئەگەر کار وا بڕوا ئاگرەکە هەمومان دەسوتێنێ. گڕو جۆشێکی وای سەندوە ئەگەر زێتر تەشەنە بکا کوژانەوەی کارێکی سەخت ودژوار دەبێ. جا بەر لەوەی بمانسوتێنێ پێویستە لە بێخەوە هەڵیکەنین. ئەگینا بۆمان دەبێتە نسکۆیەکی گەلێ گەورە. کۆست کەوتنێکی زل وزەلامی بەدواوەیە!))

یەکێکی دیکەیان گوتی:

((ساڵەهایە ئەو کاروانە بەڕێوەیەو نەگەیشتۆتە لوتکە. ئەگەر بێتوو لە سەردەمی ئێمە بەمەرام بگا. ئەوا روو رەش و شەرمەزاری مێژوو دەبین. ئەمە سەرباری ئەوەی کە ئەوانە دڕندەنە ...کێوینە ... هەر کە گەیشتنە لوتکە دەبنە دژوارترین و سەخترین کۆسپ بۆمان!))

((نابێ هەرگیز بگەنە ئاوات. هەڵۆ ئەگەر پەڕوباڵی قوت نەکرێ وا بەرز دەفڕێ هیچ باڵدارێك ناتوانێ خۆی لە قەرەی بدا. دەبێ هەموو مل کەچی بین و کڕنوشی بۆ بەرین. لە بەر هەندێ پێویستە زوو باڵ بەستیان بکەین. بەربەستێکی سەختیان بۆ هەڵچنن . هەتاوەکو پوچەڵ دەبنەوەو باوەڕو ورەیان نامێنێ. بە دێوو سەخرەجنمان تێدەگەن ! خۆیان لە ئاست راستی گێل دەکەن و پەنا بۆ خۆ هەڵخەڵەتاندن دەبەن. پێویستە کارێکی ئاوا بکەین. ئەگینا...))

دەنگی پێکەنینێك بەرز بوەوە ... بەرز بوەوە... بەرزبوەوە. هەتاوەکونێ ئەو شوێنەی خستە لەرزە.

((ئەو شتەی ئێوە وا بە زل و مەزنی تێدەگەن. هەوسارەکەیم توند توند لە دەستی خۆم ئالآندوە ! ئەو کۆترەی لە کن ئێوە سڵەو ناگیرێ. وا لەبەر دەستی منەو هێدی هێدی یاریبە پەڕە نەرمەکانی دەکەم. نازانم ئێوە چۆن دەهزرن ! هێندێك شت هەیە بۆی ناچن کە زۆر گرنگە. ئاگاتان لە زۆر داو تەپکە نیە کە لە کۆنەوە بەکار هاتوە ! هەر کاتێکیش بەکاری بێنن ، مادامەکونێ ئەوان هەروەك خۆیان بێئاوەزو ساویلکەنە. وەکو جاران کاری خۆی دەکا !))

دەنگی پێکەنینەکە تا دەهات بەرزتر دەبوەوە.

-((ئەگەر گەرەکتانە کاروانەکە لەجێی خۆی رپ ورووو بکەوێ. وەك پیرو پەککەوتەیەك بکەوێتە ئاویلکەو هەڵنەستێتەوە. ئەگەر دەتانەوێ مەلی هیوای ئەو نژدو چەتەو یاخییانە لە پەل وپۆخەن. پێویستە سڵ لە هیچ شتێك نەکەنەوە. درۆ... بێ بەڵێنی... دوو روویی... ئەمانە کلیلی سەرکەوتنن ! سەیری رەگی ئەو شتانە بکەن. وەکو رەگی بنەچەکەی ئەم چەتانە بەناخی زەویدا رۆچوە. بەهەرچەند پشتیان دادەڕۆن... بڕۆن. هەر پەڕەیەکی دیرۆکیان هەڵدەدەنەوە ، هەڵدەنەوە ! ئازان... چاونەترسن... بە ئەمەك وپیاون... بەجەرگ وئەگیدن، راستە، وەلێ بە چەپڵەیەك دەکەونە سەما. گەمژەڵ و نەزان و سادەن. پێویست

ناکا وا لێیان بترسن و بەبایەخەوە سەیریان بکەن. من ڕێگایەکتان بۆ دادەنێم !))

یەکێك پرسی:

((تا ئێستا سڵمان لە هیچ نەکردۆتەوە. ئاگر... ئاسن... کوتك... قامچی... درۆ. هەموومان تاقیکردۆتەوە. بێسودە. وەکو شەپۆلێکی یاخی شالاو دێنن و ناگەڕێنەوە ! بەری خۆبدەنە شەقامەکان . لەو چاوانە رامێنن کە پلوکە بەردیان لەمستدایە. دەزانی چ رق و تۆڵەیەکیان تیا کۆبۆتەوە. دەزانی چ ئاورێکیان لێدەبارێ !))

دەنگی پێکەنینەکە بە شێوەیەکی ترسناك بەرزبوەوە

-((ئەو ئاورەی ئێوە وا بە سوتێنەری تێدەگەن. من وادەکەم بەدەستی خۆیان بکوژێننەوە ! بەزگاری ... بەنامرادی بەرانبەر ژیلەی بوەستن و ئاهی بۆ بەبادەن. لەزی نەکەن ... سەیری مێژوو بکەن. ئەو دارەتان لە یاد چوو کە باپیرتان پێشکەشی کردن وگوتی لە ئاخیێ وانەی بچێنن و خەمی هیچتان نەبێ! ئەی نەیگوت هەر کاتێ دەروەستیان نەهاتن ئەو داوە دانێنەوە. لەیادتان چوو ؟! با ئەوەشتان پێبڵێم دارەکە رەگی داکوتاوەو ئامادەیە. هێندە لەسەر ئێوەیە بنی بدەنەوە.))

((باشە چۆن دەبێ... ئەو کارە چۆن ئەنجام دەدرێ ؟.))

((ئاسانە ...! ئەوانە چەند لقێکن و هەریەکە بەرانبەر ئەوەی تر سەری دەرهێناوە. هێندە بەسە خۆراکێکی ناو بۆشی ئەفسانەییان پێ نیشان بدەی، ئیدی هەموو لەیەکتر بەردەبن.وەك سەگی هار دەکەونە ناویەك ... ئای کە گەمژەڵ و نەزانن !))

خەڵکەکە ئاگایان لە هیچ نەبوو. بەردەوام بوون لەسەر کاری خۆیان. هەڵمەتی دلێرانەیان دەبردو لە چاوی مار نەدەگەڕانەوە. دەگیران...دەکوژران. باکیان

نەبوو. تووڕەتر ... بە باوەڕێکی پتەوتر... بەگوڕو جۆشێکی نوێوە هێرشیان دەبردەوە !

لە ناکاوڕا...کت وپڕ... ئاسمان رەش داگەڕاو تاریك داهات. خۆر وردە وردە، بەترس وبەچاوی پڕخوێنەوە خۆی حەشاردا ! ئەستێرەکان بەبێدەستی خۆیان... بە نامرادی خۆیان کێشایەوە. غەڵبە غەڵب و دەنگە دەنگێك ئەو ناوەی گرتەوە. دەنگی شمشاڵێك بەکزی هاتە گوێیان. ئاوازێکی تژی خەم و خەفەت بوو. ئاوازێکی هەناو بڕو جگەر تەزێن بوو. هەموو حەپەسان ! قەل وداڵ و کوندەپەپۆیان بینی لە ئاسمان باڵیان لێکدەداو بە ئارەزووی خۆیان گۆرانیان دەگوت. لەبەر تاریکیەکە بەشێکیان هێڕو گێژ بوون. وەك کوێریان لێهات و چاویان هیچی نەبینی.

کاروانەکە لە نێو خۆیان بوە مشت ومڕ. چەند شتێکی پوچ و بێ بایەخ لەنێۆیان سەری هەڵدا ! دەستیان لەبینی یەك نا. گەلێکیان پەیڤی توندو نادروست ئاماژەی یەك کرد. پاشان بوە شەڕە گوللە.خوێن لەگەڵ دەنگی شمشاڵەکە لە چیایەکان شۆڕبوەوە.هاوارێك بەرزبوەوەو دەنگی گۆرانیەك هات :

هاوار بە ماڵم دایێ   لە خۆمان بێ پشت وتەنهایێ
ئەهریمەنی رەش وپیس   لێمان هاتە سەرایێ
هەڵۆ دەروون رەش بووینە   رێك نابنەوە بە تکایێ
پێمگوتن براینە وانیە   ئەوە نایبێ مفایێ
دەستیان لەبینی یەك نا   برا لەگەڵ برایێ
سەبەب هەموو گەورەنە   تێناگەن لە دنیایێ
خۆ پەرست وبێ بیرن   ... هاوار بە مالم دایێ

خەڵك هەموو. زارۆ... پیر... گەنج..تولاز.. کە سەیری ئەو تێك بەربونەیان کرد ، لە جێگەی خۆیان سارد بوون و چۆکیان شکا. دەستیان شل بوو. بە هەناسە ساردیەوە وەستان. بێ مگێزو ئارەزووی خۆیان پلوکە بەردیان لە مست

کەوتـە خـوارەوە . دوو دڵـیەك كەوتـە نـێویان. لە هەمـوو شتێك بێزار بوون و باوەڕیان بە هیچ نەما. هەنیەیان دانەواندو خۆیان دایە بەر سەرەسمكی ڕۆژگار.

* * *

تەحـۆ فێـر بـبوو ئەو ماوەیە زۆربەی ڕۆژەكان دەچوە شار. بە فرفینگ وشادمان دەهاتـە بەر چاو.لەگەڵ ئەوەش تادەهات دەبنسا ! ئەمە رابۆی سەرسام كردبوو. نەیدەزانـی كـوڕەكەی چـییەتی.جارناجار لە كاتی دانیشتن ویەیواندن بە گورجی هەڵدەسـتایەوە، وشەی وای لە زار دەر دەچوو جێگەی ترس بوو بۆ دایكی. لێوی دەكرۆشـت و بـە توندی مستی لەدیوار دەدا. هەر چەندە رابۆ ئاگاداری هەمـوو دەنـگ وباسـێكی شـار بـوو. تەنانەت زۆر جارانیش هەموو شتێكی بە زەقەی چـاوانی خـۆی دەبینی.دەیدی چۆن لافاوی خەڵكە تووڕەكە پەنگی دەخواردەوە . خـۆ نیشـاندانی قوتابـیان هەمـوو شـوێنێكی گرتبوەوە. لەكانگای دڵەوە هێوی سەركەوتن و سەرفرازی بۆ دەخواستن. حەزی دەكرد دوژمن لە بێخەوە هەڵكەنن و وەكو مار سەری پـان بـكەنەوە.

زۆر جاران بێزی لە دوژمن دەبوەوە كەبەو شێوەیە رەفتاری دەكرد. ئەگەر چی ئەو بەڕای خۆی زۆر شتی دەربارەی دوژمنەكەی دەزانی وچاكی دەناسی. وەلێ گەلێ كەڕەت بیری لێدەكردەوە ودڵنیا دەبوو كە هێشتا نەیناسیوەو ئەوەی ئەو دیویەتی هیچ نیە لە چاو ئەوانەی دەیبینێ ! ڕۆژێكیان ... كە هەرگیز لەیادی نە دەچوو. لەبـەر چـاوی ئـەو لەكچۆڵەیەكی جوانی ناسكیان دا. كراسە سپی و خاوێنەكەی خلتانـی خـوێن بوو سوور سوور هەڵگەڕا. كەچی ورەی بەرنەدەداو كۆڵی نەدەدا. بـەردەوام دەیقـیژاندو جنـێوی دەدا. لەوەدەمەدا حەزی دەكرد ببێتە پاڵەوانێكی بەتـێن. وەك پاڵەوانـی ئـەو چـیرۆك و ئەفسـانانەی كـە شەو لە گوێ ئاگردانی گـوندەكەیان دەگێـڕدرانەوە. تـوند خنخـنۆكەی ژاندرمـەكان بگرێ وئەو خاكەی خۆیانـی لێـپاك بكاتەوە. لاوەكان بە شێوەیەكی سەیر چاویان كرابوەوە. پەردەی سـام وترسـیان، كـە چـەند ساڵ بو دەستی لە بینێ نابوون. بە ئاشكراو بێ ترس

دەدڕانـدو لەگەڵ یەك داخاوتن. بە دەنگی بەرز زۆر شتی وایان دەگوت كەبەر لەو كاتـە بـە نهێنـیش نەدەوێـران باسـی بكـەن. تەنانەت كار گەیشتبوە رادەیەك منداڵی قوتابخانەی سەرەتایی دەرژانە سەرشەقامەكان ونارەزاییان دەردەبڕی. بە دەنگی ناسك و زولاڵی خۆیان هاواریان دەكردو داوای مافی خۆیان دەكرد. داوای پسـاندنی زنجـیرو پـێوەندی خاكەكـەیان دەكرد. كە بەشی هەرە زۆریشیان واتای خۆنیشـاندان و راپەڕیـنیان نەدەزانـی ! لـە واتـای ئەو پەیڤانە نەدەگەیشتن كە دەریاندەبـڕی ! نەیاندەزانـی ئـەو هەوایـە تـووڕەی كـە لە قورگی بچوكی ئەوان دەردەچـێ نـیازی لەناوبردنی دوپشكێكی رەش وپیسی هەیە ! نیازی هەڵكەندنی رەگی زوحاكێكی هەیە كە خوێنی میللەتەكەیانی لە نینۆك دەتكا...

* * *

هـۆمەر ئەو شەوە كە لەماڵەوە دەرچوو. خۆی وهاوڕێكانی ئەستەنگێكی زۆریان بینـی لـە ئەنجامدانـی ئـەو كارەی بۆی چوو بوون. گیرۆ بوون و مانەوەی ئەو لە ماڵـەوە هێـندەی نەمابـوو بیانفەوتێنـێ و سەریان بە فەتارەت بدا! زۆر پەژیوان بـوەوە. سەد خۆزگەی دەخواست هەر نەچووبوایە. خۆی بە بەرپرسیار دەزانی لە بـریندار بوونی شێركۆ. ئەو شێركۆیەی كە ماوەیەكی هێجگار زۆر بوو بەیەكەوە بوون. هەرلەگەڵ چوونە دەرەوەی یەكتریان ناسیو بوونە هاوڕێی گیانی بە گیانی. هـیچ كاتـێك بێی یەكیان هەڵنەدەكرد. زۆربەی شەڕەكانیان لە پاڵ یەك كردبوو. بەیەكـەوە هێرشـیان بـردبوە سـەر زۆر بـنكەی دوژمن ولەزۆر مەتەرێزیشدا بە یەكەوە بەرگریان كرد بوو.

ئـەو شـەوە هـۆمەر دەبـوایە لـە كاتـی دیـاری خـۆیدا بگەڕێتەوە لایان ولەگەڵ هێزەكانـی تریان یەكتر بگرنەوە. كە هەموو بە گوێرەی نەخشەیەكی رێك پارڤە ببوون.كەچی هۆمەر گیرۆ بوو نەشیا لە كاتی خۆیدا بگاتە شوێنیخۆی.

ئـەو شەوە بە نیازی ئەوە هاتبوون زیانێكی زۆر لە دوژمن بدەن. وەلێ لەبەر چاو سـاغی كردنی زۆلێك ئاشكرا بوون. یەكەم تەقەی كە بۆیان كرا شێركۆی پێكا.

کـە لـە نـزیك دیوارەکەبـوو. بەرایـیؒ شێرکۆی نەناسی ، بە دوژمنی تێگەیشت ویسـتی تەقەی لـیؒ بکا. بەلاّم کە گوێی لە دەنگی بوو گازی هاوڕێکانی دەکرد. هەلّوەسـتەیەکی کردودەنگەکەی ناسیەوە. دلّنیا بوو کە شێرکۆیە. لەگەلّ ئەوەش سـلّی کردەوەو دوو دلّ بوو. لەوە ترسا تەلّەبیؒ و بۆی دانرابێتەوە. بەلاّم کە جاری دوەم گوێی لەدەنگەکە بوو. یەك رێ بوو هیچ گومانی نەما. بە ئەسپاییەوە لە دەوروبـەری خـۆی رامـاو سـەیری شـوێنەکەی کـرد. ماوەیەك خۆی مات کرد. لـەنکاورا دەرپـەڕی وەك هەلّـۆیەك خـۆی گەیانـدە کنـی. هەر چەندە بوونە جیؒ نیشانەو تەقەیەکی زۆریان پێوەنرا، توانی دەربازی بکا.

شـێرکۆ زۆر جـاران ئـەو کایـەی بەبا دەکردەوەو سوپاسی دەکرد.خۆشحالّی خۆی دەردەبڕی کە خاوەنی هاوڕێیەکی ئاوا دلّسۆزە. کەچی ئەو بە پێچەوانەوە، خۆی بـە تاوانـبار دەزانـی ولەناخەوە گازاندەی لە خۆی دەکرد. بەوەی کە ئەگەر گیرۆ نەبوایە لەوانەبوو شێرکۆ ئاوای بەسەر نەهاتبوایە!

شـێرکۆ و هـۆمەر هەریەکەیان سەر بە دەستەوپارتێکی جیا بوون. هەریەکێکیان سـەر بـە کـۆمەلّە ولایەنـێك بـوون. کەچی وا لەگەلّ یەك گونجابوون، موویان بە کەلێنـی وەنەدەچـوو. ئـەو جـیاوازی بیرو بۆچونەی لە هەندیؒ کەسیان دەبیست. ئـەوان قـەت هەسـتیان پێنەدەکـرد نەبـە ئەندێشـەیان دادەهـات ونە بیریشیان لێدەکـردەوە! دەربـارەی ئـەوەی کەهەریەکـەیان سەر بە بەرەیەك بوون و چۆن وا لەگـەلّ یـەك گونجابـون. ئەوا شتێکی تا رادەیەك ئاسایی بوو. بەراییؒ کە یەکێك دەسـتی دەدایـە چـەك و بەرگـی یاخـی بوونێی لەبەردەکرد. یەکسەر دەچوە کن هاوڕێیەکانـی ، یـا دۆسـت و ناسـیاوێکی. نەیدەزانـی دژایەتـی بیری وجیاوازی بۆچـوون و ئـەو شـتانە چییە. ئەو چەکی هەلّدەگرت. بەمەبەستێك. بەیەك تاقە مەبەسـت. ئـەویش راژەکردنـی خاك ونیشتمانەکەی بوو، ئازاد کردنی میللەت ونەتەوەکەی بوو لەبن باری دیلیەتی.

هاوڕێیەتیەکەیان گەیشتبوە رادەیەکی وا کە هەردوو لا گومانیان لێدەکردن ! زۆر جارانـیش بـەرەو روو... بـیؒ پـێچ و پـەنا ئەمـەیان دەدرکاند . وەلیؒ ئەوان بە شـێوەیەکی تـر بەرپەچـیان دەدانـەوە. خاترجەمیان دەکردن کە ئەو شتەی ئەوان بیریـان لیدەکردەوە ولییؒ دەترسان . ئەوان رۆژێك لە رۆژان بە ئەندیشە دانەچوە ! ئەمەسـەرباری ئـەوەی هـیچ بایەخیشـیان بـەو جۆرە کەسانە نەدەدا. چونکیؒ بە تـەواوی بۆیان روون ببوەوە کە ئەو گومان وناکۆکی ودوو دلّی خستە نێو خەلّکی . فەنـدو فێلّـی دوژمـنانە و دەیانـەویؒ بـەو شـێوەیە لـە زەویـان بـدەن. بـۆیە هەولّـیاندەدا بە هەر شێوەیەك بیؒ پوچەلّی بکەنەوە ولە پێناوی بەرگەی هەموو شتێك بگرن. ئەوەیان بە تەواوی بۆ ئاشکرا ببوو کە ئەو شتەی ئەو جۆرە کەسانە دەریاندەبڕی فڕی بەسەر راستەقینەوە نەبوو. دروستکراوی ناحەزو دوژمنان بوو. کـە لـە هەموو لایەکەوە هەولّیاندەدا سوود لە خۆش باوەڕی وساویلکەیی ئەوان وەرگـرن وتۆوی رق وکینەیان لە نێو بچێنن. هەتاوەکونیؒ بتوانن بەرانبەریان سیر لە سمێلی بدەن و بە گالّتەجاریەوە سەیریان بکەن !

شـێرکۆ بە چەند سالّێك لە هۆمەر بچووکتر بوو. بەقەد وبالاّش لەو پوتەوبنێستر بـوو. چـونکیؒ چیانشـین هـەردەم چوسـتتر و رەقەلّە ولاوازترن لە خەلّکی شار . شـێرکۆ ماوەیەکـی زۆر بـوو لـە چیا بوو وەکو ئەوانی لێهاتبوو. هەورازی رژد وسـەخت بـەز چییە لە لەشیان نەهێشتبوو،گەلیؒ جاران هۆمەر گالّتەی لە گەلّ دەکـردو بە شارنشین و ناسکی ناو دەبرد. کەچی ئەو بە هێمنی وەرامی دەدایەوە و دەیگوت :

-((بـرام هۆمەر ... راستە من خەلّکی شارم. بەلاّم من لەو کەسانە نیم کە تۆ تـێیدەگەی ! چـۆن هەمـوو پەنجەکانی دەست وەکو یەك نین ، خەلّکی شاریش ئـاوا. هەریەکـەی بە جۆرێك دەژی، بە جۆرێك سەیری ژیان دەکاو بە جۆرێك بیر دەکاتـەوە. هەیانـە بـیؒ مانـدوو بوون دەخواو لە سێبەر رادەکشیؒ. هەشیانە تا ئـێوارە غاردەدا. بە هەموو شێوەیەك کاردەکاو دانیشتنی بەر چرقەی گەرماشی

پێ ڕەوا نابینرێ ! ئەدی برام... ئەو شارەی تۆ ئاوا بە جوان دێتە پێش چاوت. لە روخسار سەرنج راکێش و دڵڕفێنە. کەچی قاوغەکەی زۆر شتی ناحەزو دزێوی بە خۆوە گرتوە. ئەمەش ئەگەر باش لێی ورد نەبیتەوە دەرکی پێنابەی ! ژیان تیایدا بەشێوەیەکی سەیر ئاڵۆزکراوە. دەباش بزانە. خاترجەم بە. زۆرکەس لەسەر حسێوی ئەو خەبات وماندوو بوونەی ئێمە کەوتوونەتە خۆشی !))

چۆن هەموو جارێك لە کاتی ئاوا ئەو وشانەی دووبارە دەکردەوە.هۆمەریش بە هەمان شێوە ، هەموو جارێك قسەی پێدەبڕی ودەیگوت :

((من وام نەگوت نا ... شێرکۆ. من هەرگیز مەبەستم ئەوە نیە تۆ بریندار بکەم. باوەڕبکە من هیچ شتێك بە پەلار وتوانج ناڵێم. دەشێ شێوازەکەم ئەو واتایە بگەیەنێ، بەڵام باوەڕبکە...))

شێرکۆ پێدەکەنی. دەستی لە ملی دەکردو دەستیان بە پیاسە دەکرد. جا ئەگەر لە ئاوایی بوونایە ، کاتێ ماندوو دەبوون لەبن دیواری مزگەوت دادەنیشتن. ئەگەر لەچیاش بوایە. ئەوا لە پەنای بەردێکدا پاڵیان دەدایەوە. هەردووکیان بە چاکی شارەزایی دەروونی یەکتر ببوون. هەریەکەیان بەرلەوەی ئەوەی تر باخێوی دەیزانێ چی یەژی! وەك هەموو هاوڕێیەك زۆر جاران لێك زویردەبوون و بەڵام هەر ئەو دەم بوو. کە هێور دەبوونەوە هیچیان لەبەر دڵان نەدەما. ئەو کاتەی شێرکۆ بریندار بوو. هۆمەر بڕیەی دا لەگەڵی بڕواو بیگەیەنێتە بنکە. وەلێ ئەمە بە پێچەوانەی خواست ویستی لێپرسراوەکان بوو... لەبەر ئەوەی سەربەلایەنی ئەوانیش نەبوو، نەشیا هیچ بڵێ. بۆیە بێدەستی خۆیان لێك جوێبوونەوە!

هۆمەر لەو کاتەی شێرکۆی لەگەڵ نەدەبوو . تووشی هەر ئەژواری و تەنگە تاویەك بوایە. خۆی بە تەنیا دەهاتە بەرچاو. ئەگەرچی زۆر دۆست وهاوڕێی بە ئەمەك و پیاوانەی لەگەڵ دابوو.

شێرکۆ هێشتا زامەکەی بە تەواوی چاك نەببوەوە کە گەڕایەوە. دەمێ یەکتریان بینی وا یەکتریان گرتە باوەش وەك ئەوەی هەزارساڵ بێ چاویان بەیەکتر

نەکەوتبێ. یەکەم پرسیار کە هۆمەر لێی کرد. ئەگەری خێرا زورینەوەکەی بوو.کەهێشتا برینەکەی ساڕێژ نەبوو ئێش و ژانی هەر مابوو. شێرکۆ بە بزەیەکەوە وەرامی دایەوە:

-((چیت وەرام دەمەوە. هەرچەندەی هەوڵمدا نەمتوانی دڵم داورێنمەوە. ئێمە فێری رۆیشتنین وناتوانین دابنیشین.گوتم با بگەڕێمەوە باشترە. باوەڕبکە ئەو ماوەیە هەر رۆژێکم لە کن بە ساڵێك هەبوو. نەدەڕۆیشت ونەدەڕۆیشت!))

هۆمەر پێکەنی:

((ئەوەی راستی بێ منیش وابووم. زۆر حەزم دەکرد بێمە کنت. بەڵام خۆت دەزانی نەمدەتوانی ! لەگەڵ ئەوەش هێشتا زوو بوو نەدەبوایە بگەڕێیەوە. بەختی تۆش ئەمجارەیان هێزەکانمان لەگەڵ یەك کەوتن ولێك جوێ نەبووینەوە!))

-((ئێمە چیایین. نابێ دابنیشین. دەبێ هەردەم بە پێوە بین. بەپێوە لەدایك بین ، بەپێوەبژین ، بە پێوەبمرین!))

((باشە قەینا... ئەوا گوتمان بە پێوەژیاین وبەپێوە شوڕشگێرانە مردین. پێم بڵێ چۆن بە پێوەلەدایك بین ؟! کەلە دایك بوون بە دەست خۆمان نەبێ !))

هۆمەر بە پێکەنینەوە ئەمەی گوت

((ئەی چی بڵێم ؟!))

هەردووکیان بە دەنگێکی بەرز پێکەنین ودوای تاوێ بێدەنگ بوون. وەك ئەوەی پەیڤیان دیماهی هاتبێ وهیچیان لەپریاسگەی نەمابێ !

-((ژیانی ئێمە ئاوایە. ئەگەر شتێکیش نەکەین هەروا دەمێنێتەوە. هەر دەبێ بە پێوە بمرین. راستە جێگەی شانازیە. بەڵام ئێمە وایین و خەڵکی دیکەش، کە لەوانەیە بە هێندەی ئێمەش شایستەی نەبن. بە حەساوەیی لێی رادەکشێن وبەئازادی دەژین.کەس ناتوانێ پێیان بڵێ لەسەر چاوتان دوو برۆ هەیە ! بە ئارەزووی خۆیان چۆنیان گەرەك بێ ئاوا دەژین !))

شێرکۆ ئەمەی بە بێزاریەکی وا گوت هۆمەر سەرسام بوو. چرکەیەك بەر لەو کاتە هـەمان رسـتەی بـە شـێوازێکی وا دەربـڕی کـە بۆنـی خۆڕاگـری و ورە بـەرزی لێدەهات. تووڕەیی وبەرەنگاربوونەوەیەکی بە خۆوە گرتبوو.کەچی هەمان رستە، هەمان پەیڤ. ئەمجارەیان شێوازێکی تری وەرگرت!

هـۆمەر بەرایـیّ وای بـاوەڕ بـە خـۆی هێـنا کە شێرکۆ ئەو مەبەستەی نیە کە وشـەکان بـۆ ئـەویان گواسـتەوە. وەلێ بـە پێچەوانەوە ،دوای ئەوەی تاوێکی تر ئاخاوتن. ئەو بێزاریەی بەزەقی لە وشەکانی شێرکۆ بەدی کرد ! حەزی نەکرد دڵی هاوەڵەکەی بشکێنێ بۆیە بە رووێکی خۆشەوە گوتی :

-((وا دیـارە بـریندار بـوونەکەت کارێکـی زۆری لێکـردووی. ئەوەی من زانیم دەستت بریندار ببوو. نەمزانی ئەژنۆشت لەگەڵی شکاوە !))

شـێرکۆ چـۆن بـوو هــەروا مایەوە. بگرە سارد بوون وپەستی زیاتر پێوە دیاریدا. ماوەیـەك بەبێدەنگـی لەهـۆمەر رامـا.ئەمـە وای لـە هـۆمەر کـرد هەست بە پەژیوانـیەك بکا. بەڵام بواری ئەوەی نەبێ بیدرکێنێ. شتاقیان هیچیان نەگوت. لەنکاوڕا شێرکۆ گوتی :

-((خۆزگە ئەژنۆم بشکابوایە، بکوژرابومایە... تەنیا دڵم بریندار نەبوایە !))

هۆمەر هۆپەکی لەخۆ زانی

((چی بووە کاك شێرکۆ. دەڵێی شتێك هەیەو من نایزانم.))

ئەمــەی گـوت. کەچـی کـە روخساری شێرکۆی بەو لەگوینە بینی. زوو پەژیوان بـوەوە. ئەگـەر بشـیابوایە پەیڤەکانی یەکەیەکە دەگێڕایەوە زاری. ئەوەی لە یاد چووبوو کە هەر یەکەیان سەر بەلایەنێکن و نابێ بەبێ دەستنویژ لەگەڵی باخێوی ! نـەوەك پرسـیارکردنەکە ببێـتە هـۆی زێتر ئاڵۆزکردنی کارەکە. بۆیە هەولێدا پێچیّ بکا :

((ببوورە کاك شێرکۆ. وابزانم لەبەرەکەی خۆم زیاتر پێم درێژ کرد !))

شێرکۆ برژانگەکانی لێکترازاندو بەبنی چاوی تەماشای کرد. بێ ئەوەی هیچ بڵێ هەناسەیەکی قوڵی هەڵکێشا!

((دووبارە داوای لێ بووردن دەکەم. نەمزانی بەو لەگوینە کارت لێدەکا. باوەڕبکە هـــــیچ مەبەســــــتێکی خۆتـــــــێهەلقورتاندنم نەبـــــــوو!))

شـێرکۆ وەك جاریـبەری تەماشای کرد.بەڵام ئەمجارەیان گرژینەوەکی لەگەڵ بوو. گرژینەوەیەکـی پـڕ ئـازار. گـرژینەوەیەك بۆنی دڵشکان و هەست بریندار بوونی لـێدەهات! بەدەنگێکـی تـەڕ. تـەڕ بـە فرمێسـکێك کەسەرچـاوەی سـۆزێکی قووڵ.... قووڵ بوو. سۆزی ناخێکی سادەو ساویلکە. هاتە دەنگ وگوتی:

-((ئـەوە چـی یـەژی هۆمەر. من تۆم لەمەبەگەورەتر دەزانی. ئەوە چی یەژی. راستە ئێمە هەریەکە سەر بەلایەنێکین بەڵام هەردووکمان یەك مەبەستمان هەیە. تاکـە هـۆیەك هانـی داویـن ، ئـاوا حەسـانەوە لەخۆ حەرام کەین ودەشت و چیا بگـرینە بـەر. هەردوو یەك ئاوات وخۆزگەمان هەیە. دەبڵێ دەی... تۆ بۆ ئەوە نەهاتـووی کـە زنجـیری دیلـی و بـن دەسـتی لەهەوکـی خۆت و هاوخوێنەکانت بپچڕێنی ! دەبڵێ دەی ؟!))

هۆمەر خیزی لەقوڕگی ماو هیچ وەرامێکی بۆ نەدرایەوە! بۆیە شێرکۆ... کە تا دەهات چاوەکانی زێتر دەکرانەوە ! کرنەبوەوەو زێتر درێژەی پێدا:

((لەوانەیــە هێندێك گەمژەڵ ونەزان. هێندێك داوێن پیس وخۆخۆر ... کە تفیان لـە شـیری دایکـیان کـردوەو تامـی نـان و نمەکـی ئـەو خەڵکـەیان لـەبن زاری دەرهاوێشـتوە. ئەگـەر ئەوانـە بەدەسـت نێـردرابن. یاخود بۆ مەبەستیتایبەتی خـۆیان هـاتبن. ئەگـینا ئێمەلەسەرفرازی و ئازادی بەولاوە دەبێ چ مەبەستێکی تـرمان هەبـێ ؟! خاتـرجەم بـە، سوێندیش بە هەمـوو شتێك دەخۆم. ئەوەی تۆ باوەڕت پێیەتی و ئەوەی من باوەڕم پێیەتی. هەتاوەکونێ ئێستا من چرکەیەك بۆ خـۆم نـەژیاوم. هەمـوو شتێکم هەر بە هی ئەم گەل و ئاخە زانیوە. بلێ هۆمەر ..... خۆت بڵێ. کەتۆ لە هەمـوو کەس نزیکتری لێم. باشت لەیەك نەشارینەوە.

خۆت دەزانی لەسەر ئەو هاوڕێیەتیە تووشی گەلێ تەنگ و چەڵەمە بووین !ڕۆژێك لە ڕۆژان چ بەزار چ بەکردەوە. چ لەگەڵ خۆم چ لەگەڵ خەڵکی دیکە. شتێکی وام کردوە. وتەیەکی وام زەلاندوە کە دژ بە ئاواتی گەلەکەم بێت ؟!))

((... ! نەخێر.))

-((بەڕای تۆ ڕۆژێك لە ڕۆژان کارێکی وات کردوە ؟.))

-((... ! نەخێر.))

شێرکۆ پڕ هەڵمابوو نقەی لێوە نەدەهات،جار ناجار بە توندی پشتی سەری لە دیوارەکەی پشتی دەدا !

((هۆمەر گیان لێم مەگرە ! ئەگەر هەرچیەکم کرد دڵگیر نەبی من هەموو شتێکم کردۆتە گوری ئەم خەڵکە. هەموو هیواو ئاواتێکی خۆم لە ڕێگەی ئەوان داناوە... تێدەگەی...؟ کە ئەوە دەڵێم مەبەستم ئەوە نیە منەت لەسەر کەس بکەم. نا... چاویشم لەوە نیە خەڵك بەزەیی پێم بێتەوە. زۆر شادمانم کە توانیومە وابکەم. بەڵام ئەوەی گەرەکمە بیڵێم یەك شتە. هۆمەر... من بۆ ئەوەهاتووم خەبات بکەم ، تێبکۆشم دژی ئەو کەسانەی خوێنمان دەمژن ! لوولەی تفەنگ ئاڕاستەی ئەوانە بکەمەوە کە بە چاوی حیز سەیری ئافرەتەکانمان دەکەن و دەیانەوێ لەناومان بەرن. من یەك دوژمنی ڕاستەقینەم هەیە. لەو زیاتر ئامادەنیم چەك بەرووی کەسی دیکە بەرز بکەمەوە. ڕاستە باوەڕم بەرێکخستن و مل کەچکردن بۆ بڕیەی لەسەرەوە دەرچوو هەیە. بەڵام هەرگیز ناتوانم ببمە داردەستێك وئەوان بۆ مەبەستی تایبەتی خۆیان بەکارم بێنن !))

هۆمەر هەمدیس بە شتێکی تایبەتی تێگەیشت ونەیویست خۆی تێهەلقورتێنێ. دەیزانی لەو شوێنانە مرۆڤ پێویستە بە ئاگادارییەوە ڕەفتار بکا. هەموو وشەیەك بە پارێزەوە بدرکێنێ. ئەگەرنا گرانی لەسەر دەوەستێ. لەوانەیە پیاوەتی و چاکە ببێتە گەورەترین تاوان ولێخۆش بوونی نەبێ ! ئەو ماوە زۆرەی لەوێ ژیابوو. فێری هەموو شتێکیان کردبوو. باش لەوە گەیشتبوو کە زۆر کەسی

دڵڕەق و دوو ڕوو مەرایی کەر ، هەربۆ خۆ خۆشەویست کردن و پلەوپایە. تەڕو وشك تێکەڵ دەکەن. بۆیە قرقەپ بوو. نەبادا کەسێکی تر گوێی لێ بێ و بە شێوەیەکی تر باسی بکەن !

((گازاندەم لێ مەکە ئاوا داخێوم. نە مرۆڤێکی بەڕەڵلامەو نەگێرەشێوێنم ! باوەڕ بکە... باوەڕ بکە نازانم بە چ شێوازێك ڕازی دڵی خۆمت بۆبدرکێنم! برام هۆمەر ... ئەگەر تۆ سەیرت بەم وشانە بێت، من هەرگیز سەیرم پێنایە. دەزانم کوێم دێشێ. گوێ بدەرێ هۆمەر ... هەر چەندە لە وانەیە زۆر جاران بەو باسە سەرم یەشاندبی. دەبێ ببووری. جوینەوەش وەکو دەڵێن لەزار ناخۆش وبێتامە. لەگەڵ ئەوەش هەمدیس دەیگێڕمەوە ! من خێزانێکم جێهێشتوە کە جگە لە من کەسی دیکەیان گومان نەبردوە! کۆشێ خێزان. سێ برای بچوك و چوار خوشك. من بە کرێکاری بەخێوم دەکردن. نەمتوانی بخوێنم چونکێ هەرلەگەڵ ئەوەی دەستم داری گرت، کەوتمە کار کردن. باوکم نابینا بوو کاری بۆ نەدەکرا. بەم دواییە زانیومە دایکم بۆتە کارگوزار لە قوتابخانەیەك. ئەویش دەڵێن لە وانەیە دەری بکەن !دەزانی بۆ.. لەوانەیە ئەگەر نەزانی بپرسی . منیش پێت دەڵێم. لەبەر من ! چونکێ من لە دەرەوەم. سەرباری ئەوەی من ناتوانم یارمەتیان بدەم ئەوان یارمەتی من دەدەن. بومەتە بارگرانی زۆر بەسەریانەوە. باوەڕبکە هەر چەند جارەی دایکم دێتە لام و پارەم دەداتێ. هێندەی نامێنێ ببمە دڵۆپێك ئاوو بەناخی زەویدا ڕۆچم ! تۆ سەیرکە. من ئەگەر لە پێناو دۆزێك و لەبەر دڵسۆزی نەبێ. ئەو ڕەشە خێزانە چۆن جێدەهێڵم !))

هۆمەر سەری دابوە بەرخۆی و بە خەمبارییەوە گوێی ڕادێرابوو. بە دەنگێکی نزم و لەسەر خۆ گوتی :

((کەس نکۆڵی لەوە ناکا. دڵنیام ئەگەر لەبەرژەوەندی ئاخ و وارێ خۆت نەبێ. هەرگیز بەو ژیانە کولەمەرگیە ڕازی نابی.))

شێرکۆ وەك ئەوەی ئەو وەرامەی بە هەل زانیبێ. بەلەزی گلی پێبڕی و دەستی پێکردەوە:

((تۆش ئاوای ... دلّنیام تۆش ئاوای ! تۆش خێزانەکەت لە ئاکنجیان کەوتوە. گوندیان لێ خاپوورکردوویو لە مالّی خۆیان بەدەرناوی. هەر چەندە شاریش واری خۆت حسێوە. بەلاّنەکونێ بە گوێرەی ئێوە لە چیای شیرین ئاوابوون ئاوارەیی و دەربەدەری و پەڕاگەندەییە. بۆنی نامۆیی لێدەکەن. ئێ وایە... هەقی خۆتانە مرۆڤ هەرکە لە دایك دەبێ بەو بستە خاکە دەبەسترێتەوە کە تیایدا لەدایك بوە.))

وشەکان تادەهات زێتر بیری هۆمەریان مژوول دەکرد. خێراتر بەرەو رابردویان دەگێڕایەوە. یادی خێزانەکەی کردەوە ! کەژێ... بێوار...رابۆ... تەحۆی برای. کە زوریەوە مالّ و تەحۆی بەو لەگوینە بینی. بیری لێکردەوە. خەمی بۆ خواردو لە دلّی دەرنە دەچوو.

((هۆمەر گیان ... ئێمە هەموو وەکو یەکین. هەموو لە خێزانێکی هەژارو زەحمەتکێشین. یەك ئامانجمان هەیە. جاسەر بە هەر لایەنێك بین. یەك مێردەزەمە قاچی بەسەر ملی هەمومان شۆڕکردۆتەوە.گیرۆدەی دەستی یەك تاریکین. بۆیە پێویستە تا بۆمان دەکرێ هەولّی لەیەك نزیك بوونەوە بدەین. گڕی ئەو دووبەرەکیە لەناو بەرین کەبوە بەخالّی بێ هێزیمان و سالەهایە بەدەستیەوە دەنالّێنین.))

هۆمەر گەڕابوەوە وارەکەی لەنێو گوندەکەی دەهات و دەچوو. بەرانبەر خانوەکەی خۆیان وەستا. سالّحۆکی هاتەوە یاد ! ئەو دەمەی بیر کەوتەوە کە لە بناری چیای شیرینی تووشی سالّحۆك بوو پێکەوە بەرەو مالّ بوونەوە. رەنگی سالّحۆکی هاتەوە بەرچاو کەبەر لەو کاتە هەرگیز بەو کلۆجەی نەبینیبوو! ئەو دەمە نەیدەزانی ئەو نهێنییە زلەی لە دلّدایە. ئەو نهێنییەی بوە سۆنگەی گۆڕینی رێڕەوی ژیانیان. ئەو نهێنییەی کەدەزووی تەمەنی سالّحۆکی پچڕاندو بەرەو

ئەودیوی شۆڕکردەوە. کاتێکی سەیر بو. کاتێکی ئەفسانەیی و ئەفسوناوی بوو. گوندەکەی وەك ئاوێکی وەستاو لەنێو خۆی دەپەنگیەوە. کەس بیری لای خۆی نەبوو.هەریەکەی چاوەڕوانی ئەوەیتر بوو چارەیەك بدۆزێتەوە. کارەکەیان بە بەرپرسیاریەتیەکی زەلام دادەناو زاتی ئەوەیان نەدەکرد خۆ لەقەرەی بدەن ! ئای کە کاتێکی دژوار بوو. هەنوکەش ماوەیەکی زۆری بەسەرتێپەریبوو، لەجاران زیاتر دنیایان بینیبوو، سەریان بەزۆر کون وقوژبنان کردبوو. مێوانداریەتی پیاو ماقولّ وکەللە رەق و جینگز وقرچۆك ودۆم وقەرەجانیشیان کردبوو. نەدەشیان ئەو ژان و ئازارە دەربڕن کە ئەو دەمە هەستیان پێدەکرد.بیری لەوە کردەوە کە سالّحۆك دەیویست نهێنیەکەی بۆ دەربڕێ ، ئەویش پرسیاری خەساربونی کەژێی لێدەکرد. کە سالّحۆك دەیگوت دایکی کەژێ خەسار دەبێ. وەك دێو هەلّیدەلوشن وتاهەتا چاوی پێی ناکەوێتەوە. ئەو گەمەی پێدەهات. بەقسەی قۆڕو بێ ڕێ و جێ وترۆهاتی تێدەگەیشت. وایدەزانی سالحۆك خەلفاوە وهۆشی لە کن خۆی نەماوە! ئای کەساتێکی پڕ شوورەیی بوو. هەر چەند جارەی بیری لێدەکردەوە ،جواناوی شەرمەزاری گشت گیانی تەڕ دەکرد. لەگەلّ ئەوەش رابردووی بوو نەدەشیا لێی جوێبێتەوە. هەرکەبیری دەکەوتەوە هەموو شتەکانیلا نوێ دەبوەوەو وەك ئەوەی ئەوساتە رویان دابێ ئاوای لێدەهات ! بەم دواییە بۆی دەرکەوت کە گلیەکانی سالّحۆك سەنگێکی تایبەتی یان هەبوو. راست ودروست وچڕوپڕ وگەلێ واتادار بوون. واتایەکی وایان دەبەخشی کە زۆر کەس بە درێژایی تەمەنی شت دەخوێنێتەوە وخۆی پێدەگەیەنێ ، تێی ناگا ! واتایەکی یەکجار سادە. بێگرێ وگۆلّ. راست ورەوان... لە هەمان کاتدا یەکجار قوولّ !

((برای شیرینم .... ئەوە زێتر لە پێنج سالە.. پێنج سالّی خشت.ئەو خێزانە رەش وروتەی خۆم جێهێشتوە. پێنج سالّی بتوونە داومەتە شاخ وپێخەف و نوێنی گەرمم لەخۆم حەرام کردوە. ئەوەی پێی یەژن خۆشی لێی بێبەری بوویمە... تۆ

سـەیرکە... تەمـەنم لەسـی رەتی داوە. هەتاوەکو ئێستا نەمتوانیوە ژن بهێنم ومالـێك بەیەکـەوە بنـێم. باشـە پێم بڵێ تەمـەنی مرۆڤ چەندە ؟ ئەگەر پێمەردە بـرای گیانـی بە گیانیم بێ.باسی ساڵی تر بژیم. لەمەبەستم دەگەی هۆمەر ... وانـیە ؟! قاتی ئەو گلیانە بە هەڵە تێناگەی. من پەژیوان نیم لەو تەمەنەی ئاوام بەسـەربردوە. خۆت دەزانی شانازی پێوەدەکەم. کەسیش وەك ئەو کەسە بەختیار نـیە کـە بۆ خۆشی خەڵکی تر بژی. منیش لەوەتەی فامم کردوە وخۆم دیوە هەر ئـاوا بـوویمە.تا منداڵ بووم هیچم نەدەزانی دوای ئەوەی شەشی سەرەتایم تەواو کـرد ناچـار بـووم دەست لـە خوێندن هەڵگرم وقۆڵ و باسکی کرێکاری لێ هەڵ بکـەم. بـەو تەمەنـە کەمـەم ملم دایە کرێکاری ! باوەڕ بکە هەر چەند جارەی هاوڕێکـانم دەدی دەچـوونە قوتابخانە ئاورم لەهەناوی بەردەبوو. چونکێ خاترجەم بـووم کەسـیان وەك مـن حـەزی لە خوێندن نەدەکرد. لە هەمویان زیرەکتر بووم. تـاوازم لە قوتابخانە هێنا هەمـوو ساڵێ یەکەمی پۆلەکەم بووم. ئای کاك هۆمەر چـەندە هـیواو ئاواتم هەبوو.... هەمووی بووە تراویلکەو شوێنەواری نەما ! بەو تەمەنـە بچـووکە بـیرم لەوە دەکردەوە کە چۆن ببمە نووسەر ! گاڵتەت پێ نەیە. راسـتە ئەو کاتە نەمدەزانی نووسین چیە. وەلێ نەمدەزانیهۆ ، هەروا لە خۆمەوە ئـەو بـیرەم دەکـردەوە ! بـەم دوایـیە خولـیای ئەوەم کەوتۆتە سەر شتێك لەسەر گەلەکـەم بنووسـم. ئەشـکەنجەو ژان وئازارەکانـی نیشـانی هەمـوو دنیا بدەم. دەمـەوێ رۆمانێك بنووسم دەربارەی راگوازتنەوەی ئێوە.. بە تایبەتی ئەو کاتەی کـە تاراوگـەی ژێـریتان بەسـەربرد. ئـەوەی راسـتی بـێ زۆریشـم لەسـەر نووسیوە...زۆریش حەزدەکەم تەواوی بکەم.بەلاّم... ئاخ...!!!))

هۆمەر وادیاربوو ئاگای لەم چەند وشەی دوایی هەبوو. بۆیە گلی بڕی :

((هەنـوکەش باشە... هەرچەندە من خوێندەواریم نیە. وەلێ وەکو گوێم لێ دەبێ زۆر کـەس پەسـنی نووسـینەکانت دەکـا ، کەلەگۆوارەکان بلاّو دەکرێتەوە. وەکو دەڵێن.. ئەمەش راژەیەکی گەورەیە !))

-((ئـەوە هیچ نیە ! ئاواتی من گەلێ لەوە زلتر بوو. یاخود بڵێم زلترە. چونکێ وام بەڵێن بەخۆم داوە هەتاوەکونێ هەناسەم بێ وبچێ کۆڵ نەدەم و هەرگیز هێوی بـڕ نەبم. ئەوەی من گەرەکمە پێویستی بەبێن درێژی هەیە. ئەدی هۆمەر.نووسین هەروا شتێکی ئاسان نیە !نووسین لێپرسراویەتیە. بەرانبەر بەخۆت... بەرانبەر بە کـۆمەڵ... ژیان... مێژوو... مرۆڤایەتی ، بەرانبەر زۆر شتی دیکە.دەبێ بزانی چـۆن باسـیئازارەکانی ئـەم گەلـە دەکەی. چۆن بە دروستی ژان وئازارەکانیان ، هەسـت و سـۆزیان ، ئەوین و ئەمەکدارییان دەردەبڕی. هەر لادانێك..تاوانێکە، تاوانێکی یەکجار گەورەیە.ئاخ هۆمەر گیان... خۆزگە نەدەمردم و دەمتوانی ئەو شتەی بکەم کە گەرەکمە.. خۆزگە...))

تاوێ بێدەنگ بوو، دواتر دەستی پێکردەوە:

((بـە گوێـرەی تۆش... شوورەییە ئاوا بمێنیتەوە.. پێویستە خوێندەواریەکەت بە هێـز بکەی. بەو هەوڵەی داومانە کەمێك فێر بووی. وەلێ پێویستە زیاتر خۆت ماندوو بکەی. زیاتر هەوڵ بدەی.))

-((تـۆ واز لـەمن بێنە. گرنگ تۆی. بەردەوام بە لەو هەولاّنەت. سەردەکەوی وبـەئاوات دەگـەی.مادامەکونـێ وابـۆی بەپەرۆشـیت هەردەیگەیتـێ. بەردەوام بـە.لەوانەیـە لێـرەو لـەوێ، لـەزۆر جـێگەی تر.زۆرکۆسپ وتەگەرەو ئەستەنگت بخەنەڕێ. چونکە ئەوەی تۆ هەوڵی بۆ دەدەیت و گەرەکتە. لەگەڵ بیری خەڵکێکی کـەم... زۆر...زۆرکـەم دەگونجێ. ئەوانـیش لـە هەناسـەو ئاخ هەڵکێشان زێتر هیچـیان بـۆ ناکرێ. تادەگاتە جێی خۆ تووشی زۆر دەردەسەری دەبێ، لەوانەیە مارەیـی ئـەو ئاواتـەت ژیانت بێ... ! ئا ... ژیانت بێ. گرنگ ئەوەیە تۆ کۆڵ نەدەی ، بەردەوام بی.))

هـۆمەر بەلەگوینـێ داخاوت دەتگوت شتێکی لەبەردەمەو دەیخوێنێتەوە. خۆشی هەسـتی بەمـە کرد. وشەکان زۆر بە سووکی لەزاری دەچوونە دەرەوەو ماندوویان نەدەکـرد. بـاوەڕی نەدەکرد ئەو گلیانە ئەو بیکا ! تائەو کاتە گرنگی بەو لایەنە

نەدابوو. نەیدەزانی توانای ئەو ئاخاوتنەی هەیە. تاڕادەیەکی زۆریش کاری لە شێرکۆ کرد.. بۆیە دەم ودەست هاتە گلی وگوتی:

-((برام هۆمەر... تۆ خوێندەواریەکەت بەو شێوەیە نیەوزۆر بایەخ بە کتێبانیش نادەی! هەرچەندە دڵنیام رۆژێك دێ بایەخی پێدەدەی. ئەگینا ئەوەی تۆ دەڵێی ولەتۆی دەبیەم بە قسەی کتێبانی تێدەگەم ! ئەو وشانەم لەکتێبان بەرچاو کەوتوە !))

((کتێبی من تاقیکردنەوەکانی خۆمە . قوتابخانەو خوێندنگەی من ژیانە. گەڕان و ستەم و دەربەدەری ولێقەومان ونەبوونی مامۆستای من بووینە. زۆر شتیان لێوە فێر بووم. لەگەڵ ئەوەش ئەو گلیانەی خۆم. ببوورە کە ئەمە دەڵێم کاك شێرکۆ... پێ لە گلی گەلێ کتێبان راستترە ! دڵنیام کەراست و راستەقینەن . من زۆرجاران گوێم لێبوە کە نوسەرەکانی ئێستا زۆربەیان خۆیان لە کیس داوە. پاکیان نەماوە... بۆیە شتەکانیان بێ بایەخن. وەلێ ئەو شتانەی من راستەقینەن. هەر نەبێ بەپاکی وبەدڵێکی پاکەوە دەینووسم !))

ئەوان خەریکی ئاخاوتنی خۆیان بوون. هاوەڵەکانیان وردە وردە خۆیان ئامادە دەکرد. بەپێکەنین ودەنگی بەرز داخاوتن. ئەگەر چی ئەو شەوە شتێکی نا ئاسایی هەستی پێدەکرا ! وەلێ وەك ئەوەی خۆیان لێ گێل بکەن کەس بەسەر خۆی نەدەهێنا. چوست وچاپوك وگورج وگۆڵ بوون. بە سووکی دادەهاتنەوەو هەڵدەستانەوە. خوێن گەرم وروح سووك بون.یەك لە دوای یەك قەتاریان بەست وبەڕێکەوتن.

ئێوارەیەکی درەنگ بوو. ئەستێرەکان بەرەو بێدەنگیەکی قووڵ دەڕۆیشتن. لەنێوە راست کاروانەکە نووزەیەك بەرزبوەوەو یەکێك لەبەر خۆی سترانی چڕی.

هۆمەر کە لە دواوەی شێرکۆ دەڕۆیشت. سەیری دەوروبەکەی دەکردو لێی وردبوەوە. هەوایەکی پاك وبێگەردی هەبوو. دەنگی سترانەکە زۆر لەسەر خۆ دەگەیشتە گوێی. کە هەستی خۆی دایە دەنگەکەی ناسیەوە. لە شێوازە

نامۆیەکەی زانی کێیە دەیچڕێ ! سۆنگەی ئەو خەفەتخانیەی زانی کە خۆی لەقاوغی ئەو ئاوازە ئاخنی بوو. هێمن... هەر چەندە زۆربەی کات سترانی نامۆو غەمگین و فرمێسکاوی دەگوت. گەنجێکی نوکتە بازو قسە خۆش بوو. هەردەم دەم بە پێکەنین بوو. هۆی ئەو خەم و خەفەتەشی وەکو ئەو دەیزانی هەواڵی گیرانی ماڵەوەیان بوو. هاوەڵەکانی لەمێژبوو دەیانزانی. بەڵام تا ئەم دواییە کەس پێی نەدەگوت. جا کەبەو خەمباریەیان دەبینی بە گاڵتەوە پێیان دەگوت:

((جاچی تیایە... رزگار بوونیان ئاسانە. چەك دانێو بەرگی پێشمەرگایەتی دادڕە...بڕۆوە...!))

ئەگەر چی ئەوان ئەمەیان بە گاڵتەوە دەگوت لەناخەوە کاری لەهێمن دەکرد. دەئەنری... بەرایی هیچی نەدەگوت. تاوێ بە کزیەوە دادەما.پاشان بە دەنگێکی پڕناڕەزایی دەیگوت:

- ((ئەوە چی یەژن ... گوایا نازانن ئەو شتە لەمن دوورە. نەك لەزیندانییان بکەن بگرە بیانسووتێنن. من هەرگیز ملیان بۆ کەچ ناکەم. هەرچی دەکەن با بیکەن... چۆن مل کەچ دەکەم ؟! ئەوەی بتوانێ مل بە من کەچ بکا هێشتا لەسکی دایکیەتی. ئەو کەسەی بتوانێ مل بەمن کەچ بکا هێشتا نەدۆزراوەتەوە !))

وردە وردە دەڕۆیشتن و کزە بایەکی ساردیش خەریك بوو هەڵیدەکرد. کە ئەمە خۆشیەکی گیانی پێدەبەخشین. زیاتر هەستیان بە دەرون فراوانی و لەش سووکی دەکرد. هەریەکەی شتێکی هێنابوە یادی خۆی وبیری لێدەکردەوە !مانگ لەزگ بوو هێدی ...هێدی بەرز دەبوەوەو دنیای روناك دەکردەوە. جوانیەکی لەڕادەبەدەری بە دیمەنی ئەو چیاو کێوانە دەبەخشی ، هۆمەر لەسەر خۆ گوتی :

-((بەراستی کارێکی لە رادەبەدەر دڕندانەیە. لەهیچ جێگەو شوێنێك بەو لەگوینە رەفتار لەگەڵ مرۆڤان نەکراوە. کارێکی ترسنۆکانەیە ! چۆن دەشێ یەکێك لە جێگەی یەکێکی تر بگرن ؟!))

ئەم پەیڤانە برینی شێرکۆیان نوژەن کردەوە. دڵ توندو پشی تەنگ بوو. ئەو ئاو وهەوا خۆشەی وەك بەهەشتی لێ بوو بە دۆژ.

هۆمەر مشەیەکی لێوەهات ، بەهەمان شێواز گوتی:

((بەلاّم قەینا. لەوبڕوایەدام زۆریان نەماوە ! تەمەنیان سی ونۆ ڕۆژی بەسەرچوە ! جامیش پڕبوە. خاترجەم بە بەم زوانە دەگەینە ئاوات. دەزانی بۆ وا بەرچاو روونم ؟! چونکێ میللەتمان لەگەڵدایە. ئەو نارەزایی وهەڵسانەوەیە بۆتە خۆرێکی گەش وشەوی تاری لێ کردووینەتە رۆژی روون !))

شێرکۆ کە خەریك بوو دانی بە خۆیدا دەگرت. لەپڕوەك فیشەکە شێتە تەقیەوە :

((تۆ دەستم دەبینی چی لێهاتوە ؟!))

((. . . !!!))

((باوەڕ بکە حەزم دەکرد ئەو گوللە سەرشێتە دڵی پێکابوام !))

((. . . !!!))

((دەزانی بۆ ؟!))

-((ئەوە تۆ دەڵێی چی ، کێئەو باسەی کردۆتەوە !؟))

((چونکێ گوللەی دوژمن بوو. مرۆڤ ئەگەر بە گوللەی دوژمن بکوژرێ شانازیە ! سەربەرزیە. لاپەڕەیەکی گەش پڕدەکاتەوە.))

دوای ئەوەی تاوێ بێدەنگ بوون و لە تاریکایی شەو رامان. شێرکۆ وەك جاری یەکەم تەقیەوە:

((هۆمەر. . . برای شیرینم. توو ئەو خوایە خۆت بڵێ ئێمە یەکترمان چەند خۆشدەوێ؟! چەند خۆشی و ناخۆشی وتاڵی سوێریمان بەیەکەوە چەشتوە. چەند شەڕمان لەتەك یەك کردوە. ئەگەر چی سەربەدوو لایەنی جیاوازین. وەلێ یەك

مەبەستمان هەیە. گەیشتوومەتە ئەو باوەڕە ئەو قسەگەورانەی دەربارەی ئەم بیروڕایانە دەکرێ هەموو شتی پڕوپوچن. هەمووی گەرەکیانە ئێمە لە هێڵی راستی خۆمان دوورکەنەوە ، زۆر جاران ئەوەم دوبارە کردۆتەوە. زۆر جاری تریش دووبارەی دەکەمەوە.ئیمە هەموو یەك مەبەستی سەرەکیمان هەیەو هەر لەپێناوی‌ئەویش خۆمان بەکوشت دەدەین ! توو ئەو خوایە پێم بڵێ. . . ئەمە راستەقینە نیە. ئەوە لەدڵی هەمومان وەکو یەك نیە ؟! ئەو قسە گەورانەی دەکرێن ، زۆربەمان نازانین چیە ، ئەگەر بشزانین باوەڕی پێناکەین ! کەچی ئەوا دەبینی لە پێناوی دەست لە بینی یەکتر دەنێین. برا گوللە ئاڕاستەی برای دەکا. بێئەوەی بزانێ بۆ ! خۆی بە چەند وشەیەك کەنازانی واتای چیە. وەرامت دەداتەوە . هەولدەدا بڕوات پێبێنێ. کەچی ئەو خۆی تێی نەگەیشتوەو نازانێ چیە! تووشی حاڵەتێکی زۆر سەیر بووین ترسنۆکین وناتوانین بەرەو رووی راستەقینە ببینەوە. توو ئەوخودایە خۆت بڵێ. . . بەبێ پێچ و پەنا. دەستت دەڕوا من بکوژی ؟!))

سترانەکە لەو دەمەدا دەنگی زێتر بەرز بوەوە ! بە سۆزتر لە قوڕگی هێمن لەریەوە. ئەگەر چی سترانەکە هێمن دەیگوت. وەلێ هەموو لەگەڵی دەتوانەوەو وەك ئەوەی ئەوان بیلێین وابوو! لە ناخی ئەوانیشەوە هەڵدەقولاّ. هەستیان بە لەرینەوەو دەنگدانەوەی پەیڤەکان دەکرد.

هۆمەر. . . کە ئەویش دەنگێکی بەسۆزوخۆشی هەبوو. ئەگەر سترانی گوتبا لەهێمن باشتری نەگوتبا خراوتری نەدەگوت. ئەو وەك ئەوانەی تر نەبوو. لە جیاتی ئەوەی هەولبدا گۆرانیەکە لە دڵی خۆی بلێتەوە ، گۆرانیەکە ژیانی ئەوی دەگوتەوە. بەسەرهات و سەرگوزەشتەی ئەوی دەگێڕایەوە! لە کاروانەکە رادەما. هەموو گەنجی قۆزو کۆك. دەست بەچەك وسڵ لە هیچ نەکردەوە. ئازایانە هەنگاو بۆ ناو چاوی شێر دەنێن وملی بە بەرزترین هەوراز کەچ دەکەن. بەدەم ئازارەوە نەختێ گژریەوە، بە ئەندێشەی داهات ئەگەر ئەو سترانە لە شار گوترابوا ئەوا

مسیان لە قوڕگ دەکرد. کەلەپچەیان لەخنخنۆکەی دەخست! بەڕای خۆی لە هەموو کەس زێتر نرخی گۆرانی دەزانی و لە هەموو کەس زێتر کاری تێدەکرد. دەیزانی دوژمنەکانی هێندەی لە ستران وگۆرانی دەترسن و هێندە لە خوا بترسن هێسکیان لە ئاگری دۆژێ حەرام دەبێ بەبێ ترسو بە پێلاوەوە دەچنە دوڕ بەهەشتێ. گۆرانی لای ئەوان دێوێك بوو...ئەژدەهایەك بوو. لەئەژدەهاکی مەڕ خۆمان دڕندەتر! نەکەس دەشیا چاوی بەرانبەر هەڵێنێ ، نەکەس دەیتوانی رووی لەبەر رووی بەرزبکاتەوە. ئەگەر بۆیان بلوابوایە ، ئەوەی گۆرانیە وەکو یەسوع لە چلیپایان دەدا ! تا هێزیان لەبازووی هەبوو فڕێیان دەداو لە عەردی غارەیان دەبردە خوارێ. نەیدەزانی بۆ هێندە لە ستران دەترسن ! خۆ بەلای ئەو سادەو ساکارو مرۆڤانە بوو. بە پێداویستیەکی ژیانی دەزانی. تەنانەت زۆر جاران وای لێکدەدایەوە کە گۆرانی خۆی ژیانە . ئەگەر گۆرانی نەبێ ژیان نابێ ! یاخود ئەو تام وبۆیەی نابێ. ئەو رۆژگاروتەمەنەی ئەو بەسەری بردبوو زۆر شتی لەو بابەتەی پێ نیشان دابوو. لە شایی و زەماوەند هەر گۆرانی بوو دڵی خەڵکی شادو بەختەوەر دەکرد. لە کاتێ شیوەن وکۆست کەوتن و فرمێسك رشتندا هەر ستران بوو کولی دڵی دادەمرکاندن. تەنانەت زۆر جاران باوکی خوا لێخۆش بووی لە کاتی نەخۆشی و نەساغیدا . لەسەر جێگا رادەکشاو لەبەر خۆی نوزەی لێوە دەهات وهێدی....هێدی سترانی دەچڕی. لاوك وحەیران وسەردولکەی دەگوت ! کە منداڵ بوو زۆری مەراق بوو سۆنگەی ئەوە بزانی کە چۆن باوکی وا ئاشقە ستران بوە ! خۆ چ ستران بێژو گۆیندەش نەبوو. هەر ئیوها... لەخۆوە کەیفی پێدەهات . لە یادی بوو چۆن جارێکیان ئەگەرەکەی لە باوکی پرسی.باوکیشی ئەو دەمەکە لە ناوەندی تەمەنی بوو بە زەردەخەنەیەکەوە وەرامی دایەوە:

((کوڕم هۆمەر... تۆ هێشتا منداڵی لە واتای سترانان ناگەی ! نەختێکی تر گەورە بی ئەوسا تێدەگەی ودەزانی چەند کاریگەرە. ئەدی کوڕم ... چونکێ ستران لە ناخی مرۆڤ هەڵدەقولێ. باسی ناخی مرۆڤیش دەکا. لەدڵەوە

هەڵدەقوڵێ. بۆیە هەموو دڵێك گۆرانی رەسەنی پێخۆشە. لەودنیایەدا... لەسەر ئەو گۆی زەویە. کەس نیە حەز لە گۆرانی نەکاو دڵی پێخۆش نەبێ. تەنیا ئەوانە نەبێ کە بێ دڵن و زیاتر لەدڕندان دەچن نەك لە مرۆڤ ! بائەوەش بێژم ... خواش حەزی لە گۆرانیە ! ئەگەر حەزی لێ نەباوئاشقە گۆرانی نەبا وا لە ناخی بەندەی خۆی گرێ نەدەدا. گۆرانی... کوڕی خۆم نازانم بلێم وەکو چیە !))

دەیزانی هەموو شتێك کۆتایی هەیە بە تەنیا گۆرانی نەبێ. هەموو شتێك سەرەتای هەیە بە تەنیا گۆرانی نەبێ. مرۆڤ هەر کە دێتە دنیاو بۆنی ژیێ دەکا دەیبینێ. کە دەزورێتەوە باوەش خاك بەهەمان لە گوێن دەبیسێ. هەرگۆرانی بوو وای لە خوا کرد بەزەیی بە ئادەم بێتەوەو هاوسەرێکی بۆ بگورێنێ. لەو کاتەی ئادەم گوراو چاوی هەڵێنا فریشتەکان گۆرانیان بۆ مەزنی خوا دەگوت . بۆیە یەکەم شت کە گوێی لێ بوو گۆرانی بوو ! کە بە تەنیا لەرەز وباخەکەی بە هەشت دەخولایەوە لەبەر خۆی هەرنوزەی دەهات و گۆرانی تەنیایی دەچڕی. خوا کە گوێی لێ بوو بەکسەر حەوای بۆ گوراند! کە تاوانیان کرد پەنجەیان بۆ گوڵە گەنمە قەدەغە کراوە برد خوا لە بەهەشتی وەدەرنان. هەمدیس گۆرانیان بۆ نامۆیی خۆیان گوت !

هۆمەر ئەمجارەیان کە زریزەی ئەندێشەی پچڕا. هێمن کڕبیوەوەو بێدەنگیەك کاروانەکەی گرتبوەوە.کەس سەیری کەسی نەدەکرد. هێندێك خەمبارو دڵتەنگ و وهێندێکی تر تووڕە دیار بوون. ئەوەی تۆزێك مەژیهەبوایە دەیزانی شتێکی نا ئاسایی لەنێویان دەخولێتەوە. ماوەیەك بو هەستی بە شتێك کردبوو. کەوەك چەقۆیەکی تیژ جگەری لەت دەکرد.نەیدەزانی چ بکاو بەچ شێوازێك ئەو زامە زلەی دەروونی سارێژ بکا. سایەی ئەو ترسە لەسەر خۆی لابەرێ !!!

* * *

شالاوی گەنجە خوێن گەرمەکان ناوە ناوە بەسەر شەقامەکە وەردەبوو. پلوکە بەرد لە هەوا بەیەك دەکەوت. وشەی تورە ونارەزایی بەبێباکی وبەدەنگی بەرز لە

ئاسمـان باڵـی لێکدەدا. ئەوەی پێشان جلی بەسەردادرابو.بە ئاشکراو لەبەر چاوی خەڵك باس دەکرا !

نیوەڕۆیەکـی گـەرم . چـەکدار وەکو مێرووله بە شەقامەکان وەربببوون. لەم بەرو لەوبـەر لەسـەر شۆسـتەکان وەسـتا بـوون. هەمووی تەیاروئامادە بوون ، لەگەڵ ئەوەش رەنگ زەردی و ترسیان پێوە دیار بوو !

دوو قوتابـی دەڕۆیشـتن. ئازایانـە ... بەجەرگانـە. بەبێئەوەی سڵ لە هیچ شتێ بکەنەوە هەنگاویان دەناو دریان بە ڕێگاکە دەدا. یەکیان گوتی :

((وا پارڤە بووینە وا دەزانن بەو هەڵوێستە دەتوانن ترس بخەنە دڵی ئێمەوە. ئای کەگـەوجن. باخاتـرجەم بـن سـەرێکە هێناومانەو ناگەڕێینەوە. کاتی گەیشتن بە ئاوات نزیك بۆتەوە. مرۆڤین وپێویستە وەك مرۆڤان بژین.))

ئەوەی تر گوتی :

((ئەگـەر بە زۆری وایان لێنەکەین وەك مرۆڤ سەیرمان بکەن ، ئەوا بە ئارەزووی خـۆیان نایکـەن. بـە زۆر مافـی خۆمان لە قوڕگیان دەرنەهێنین. بەخۆشی‌نایدەن !... راست دەکـەی ومـێژووش گـەوا هـی بـۆ ئـەم راستیە دەدا. چەند جاران دەسـتیان لەگەڵ تێکەڵ کردین وخۆیان بەبرای پشتێ نیشاندا ، کەچی کە دەستی خۆیان بینی مارێکی سەر زل بوون. دەبوایە رەحمەت بۆ کفن دز بنێرین . کەئەوە دەڵێم وا تێنەگەی مەبەستم ئەوەیە کەست خۆش نەوێ ! بە پێچەوانەوە ...ئێمە مـرۆڤین وپێویسـتە ئەوەی لە رەگەزی مرۆڤاندا بێ خۆشمان بوێ. پێویستە ئەگەر بـۆمان لـوا بـە گوێـرەی توانا یارمەتی خەڵك بدەین. بەو گرۆیەی خۆمان لەیاد نەکـەین. ئـەژواری هـەرە گـەورەی ئـێمە بەڕای من هەتاوەکونێ ئێستا ئەوەیە هەمـوو کـەسمان خـۆش ویسـتوە ... تەنـیا خـۆمان نەبێ. ئەمـەش گوایا مرۆڤ پـەروەرین ! تـۆ سەیری ئەم بیرکردنەوەیە بەزەییمان بە هەموو کەس هاتۆتەوە تەنیا بە خۆمان نەبێ ! نازانم بۆ دەبێ وابین ؟ پێویستە خۆمان خۆشبوێ ئەوسا گەلان وخەڵکی تریش.))

((دروسـتە. بـەڵام ئـەم بیرکردنەوەیەمان لە ساویلکەیی و پاکیەوەیە. باوەڕناکەم هیچ کەسێك هێندەی ئێمە خەڵکی خۆشبوێ .))

-((وایە... بەڵام پێویستە چۆن بەزەییمان بە خەڵك دێتەوە هەر بەو لەگوینەش ئـاوڕێ لە خۆمان بدەینەوە. چۆن خەڵکمان خۆشدەوێ با نەختێ بیر لە خۆمانیش بکەینەوە .))

زەردەخەنەیەك کەوتە سەر لێوی ئەوەی تر. کە تا رادەیەك مۆر هەڵگەڕابوو

-((هـەر چـۆنێك بێت... راپەڕینی ئەمجارەمان پێویستە بەردەوام بێت. هەنوکە پێویسـتە بـیری خۆمان بەوە خەریك بکەین. ئەوراپەڕینە وەکو دەڵێن چارەنوسمان دیار دەکات .))

((لەیادم نەبو... ئەمڕۆ چەندی مانگە ؟))

((١٩٨٢/٥/٢))

-((کاتژمێر چەندە ؟))

((چوارو نیوی ئێوارە.))

-((نەختـێ بلەزیـنە. ئیسـتا چاوەڕێمان دەکەن. زۆر نەماوە دەست پێبکا.. نیو کاتژمێر ماوە !))

بەبێئەوەی سەیری یەکتر بکەن پێیان سوك کردو هەنگاوەکانیان خێرا کرد.

* * *

تەمێکـی رەش.. رەشی قەترانی.رەشێکی تۆخ تۆخ بەری ئاسمانی گرت. دنیا بوە شـەوێکی ئەنگوسـتە چـاو. شـەوێك لـە شـەوانی دۆژ چوو. هەمـوو حەپەسان. هێـندێك گوتـیان دێـوەو بـەری ئاسمانـی لێگـرتوین. ئەژدیهایـەك وەك ئـەو ئەژدیهایانـەی کـە لە چیرۆك و ئەفسانان باس دەکرێ. هێندێك گوتیان لەوانەیە خـوا لـێمان زویر بوبێ و وەك نەتەوەی نوح بە دەردێکمان بەرێ. هێندێکی دیکە گوتـیان نـا بابـە ! نەدیوەو نەهیچ. تاوانەکانی خۆمانە بەرانبەر یەکتری. دەزانن چـەند دڵ پـیس و دەروون رەش بوینە. برا لەگەڵ برای ساغ نەماوە !هێندێکی تر

... کە ئەمانە ژمارەیان لەهەموان کەمتر بوو بە پەنجەی دەست دەژمێردران، گوتیان ئێمە هیچمان نەکردوە تا تاوانمان هەبێ. نەخاکی کەسمان داگیرکردوەو نەهیچ.نەلاقمان بەسەر ملی کەس شۆڕ کردوەتەوە نەهیچ ! ئەو پەیڤانەی ئێوە دەیدرکێنن هی دوژمنە. دوژمن لە نێو ئێوەی بلاّو کردۆتەوە ! ئەوە دەستەو بێئەوەی ئاگاداربین ئەو شتانەمان لە نێو بلاّودەکەنەوە ! وامان لێدەکەن بە دڵ پیس و رموزن و دەروون رەش لە خۆمان بگەین. کوڕینە ئەو شتانەی کە ئێوە دۆڵی بۆ لێدەدەن ئاخاوتنی دوژمنەکانمانە. تڕوتەشقەڵەو کەڵەکە بازی دوژمنەکانمانە.ئەگینا ئێمەش مرۆینە وەك هەموو مرۆیەکی تر لەم سەر زەمینە. چاوو دەست وگوێ و مەژیمان هەیە. دەتوانین ببینین. دەتوانین بیر بکەینەوە. هیچ شتێکمان لە خەڵکی کەمتر نیە. راستە ئێمە زۆر نەخۆشیمان لەنێوبلاّوبۆتەوە. نەخۆشی ترسناك وکوشندە. بەلاّم دەبێ ئەوە بزانین چەند ساڵە لە ژێر نیری بن دەستی دەناڵێنین. کاروانی زۆر ناحەزو نەیاران بەسەر خاکی ئێمە تێپەڕیوە. ئەوەی هاتوە چەقۆیەکی بە نێوان داهێناوین. تا بۆیان لواوە هەوڵیانداوە لە یەکترمان دووربخەنەوە. ئەگینا ئێمەش مرۆینە ، وەك هەموو مرۆیەکی تری سەر ئەو گۆیزەمینە.نەشاخمان لەسەر رواوە ونەکلکیشمان هەیە !

❊ ❊ ❊

[کاروانەکە لە رۆیشتن گەرم ببوو. تورەییەکی مەزن لە چاوی خەڵکەکە دەخوێنرایەوە. قاچەکان بە توندی هەنگاویان دەنا. دەستەکان بە خێرایی دەهاتن وەدەچوون. پێیەکان کە لە زەوی نزیك دەکەوتنەوە. زنارو کەڤرو بەردەکان لە ترسان چاویان دەنوقاند ! دار بەڕوو مازوو قەزوان وبی و گوێزەکان لە خۆشیا دەمەبەشکەیان گرتبوو گەشابونەوە. بەردەوام بوون لە رۆیشتن.

هێمن هەمدیس دەنگی لەراندەوەو سترانی گوت. شێرکۆ کە چەند هەنگاوێك لە هۆمەر دوورکەوتبوەوە پێیەکانی سووك کردو خۆی گەیاندە کنی. هەستی بەدڵ

توندیەکی زۆر دەکرد. هۆمەر کە ئاوڕی دایەوەو شێرکۆی بینی. بزەیەکی بۆ کردو بێدەنگ مایەوە.

شەو تاریك بوو. چەند ئەستێرەیەك کە زۆر گچکە دیاربوون لە دوورەوە دەبریسکانەوە. ئەگەرچی ریگاکە رژدوسەخت بوو. یەکێك فێری رۆیشتنی چیا نەبوایە نەیدەتوانی بە ئاسانی رێبکاو زووو هەڵدەدێرا. ئەوان بە ئاسانی و بەبێئەوەی بیریانی پێوە خەریك بکەن دەیانبڕی. بەدەم رۆیشتنەوە شێرکۆ گوتی :

((پشیم تەنگە... خەریکە بخنکێم !))

((زۆر بیرمەکەوە. سەیری رێگاکە بکەو بەس. تەنیا لە رێگاکە رامێنێ. یەك دوو هەناسەی قووڵ هەڵمژە لەوانەیە باشتر بی. بەلاّم بڵێ... بۆ دڵتەنگ بووی ؟ بیرلەچیدەکەیتەوە. دەمادی هێندێك شتت گوت. ئەوەی راستیبێ ئاگام لێنەبوو باش زەینی خۆم نەدابوێ ! ... ببوورە.))

شێرکۆ تاوێ بەکڕی مایەوە. پاشان هێندێك شتی گوت. هۆمەری لە جێوە حەپەسان ! شێرکۆ گوتی:

-((برام هۆمەر.. بیر لە شتێك دەکەمەوە. شتێکی زل ومەزن. کە هەرچەندی دەکۆشم ناوێرم خۆم لە قەرەی بدەم. لەگەڵ ئەوەش چارم نیەو هەر بیری لێدەکەمەوە. بە ئەرکی سەر شانی خۆمی دەزانم کە خۆم لێی بدەم!))

هۆمەر وا تێگەیشت کە ئەو پەیڤانە گەرەکیانە پێی یەژن کە خۆی بۆ شەڕێك ئامادە دەکا، بەردەوام بوو:

-((ماوەیەکە بیر دەکەمەوە شتێك بنووسم. نووسینێك خۆمی تیا ببینم. جا لەژێر هەر شێوازێك وهەر ناوێك بێ گرنگ نیە. سەیر دەکەم ئەمڕۆ پێنووس بە دەستێك نیە تفێك لە ناو لەپی خۆی بکاو باسێکی ئەم خاکە زنجیرکراو خەڵکە بن دەستە بنووسێ ! بۆیە بڕیەم داوە قۆڵ وباسکی لێهەڵکەم. ئەوشتە تەواو بکەم کە دەمێکە دەستم پێکردوە. پێویستە تۆش یارمەتیم بدەی.چونکێ نوسینەکە دەربارەی ئێوەیە. ئەوکاتەی لەژێری بوون !))

هۆمەر لە خۆشیا دانی وێك نەكەوتەوە. ئەو شەوە تارەی لە كن بوە رۆژی روون. زۆر شادمان بوو بەوەی كەسانێك هەن خەمی ئەو بە هی خۆیان دەزانن. بیری لە گوندەكەی كردەوە. ئەو دەمە لە جاران زێتر بە زەیی بە خۆی هاتەوە. شتەكەی لە جاران قوولتر وەرگرت.

-((ئای هۆمەر گیان. خۆزگە دەمتوانی چۆنم گەرەكە ئاوا بنووسم ! ئاوا باسی ئەو شتانە بكەم . بەدڵسۆزیەوە ... بەڕاستگۆییەوە ئەو روداوو تاوانانە بۆ مێژوو تۆمار بكەم. بەنەوەكانی دوای خۆمان بڵێم : كوڕینە... هۆ ئەوانەی ئێمە نابینن و تەنیا لە نێو كتێبی مێژوو دەمانخوێننەوە. ئەو كتێبەی ئێمە بە هەڵس وكەوت وكرداری خۆمان دێر بە دێرمان نووسیوە. بزانن رۆژانێك هەبو خەڵك بە خوێنی ئێوە نەبووبێ تینویەتیان نەشكاوە ! هەرچی هەڵساوە خۆی بە بەگزادەو میری ئێوە زانیوە. هەتاوەكونێ بزانن ئێمە لەسەردەمێك ژیاوین گوند وماڵ و هێلینی خۆمانیان پێ رەوا نەدیوە. تەنانەت خوێنی تەیرو توارو سەگ وئاژەڵ ودارو رەزەكانیشیان رشتووین. كانیاوەكانیان لێ تەقاندوینەتەوە. دەمەوێ بۆ ئەوانە بنووسم كە دوای ئێمە دێن. پێیان بڵێم نرخی سەربەستیەكەتان بگرن. وەكو دڵتانی راگرن. ئێوە نازانن ئێمە چۆن وچیمان پێكراوە هەتاوەكونێ بۆ ئێوەمان هێناوەتەبەر. چەند مارو دوپشك بە دەستی وەداوین. چەند دڕكەزی وسوژنمان لە دەست چەقیوە تا ئەو گوڵەمان بۆ هێناونەتە بەر. ئەوسەربەستیەی ئێوە هەناسەی پێوەدەدەن. ئێمە هەزارەها هەناسەمان بۆ كوژاندۆتەوە. ئەگەر هەر باوەڕ بە مێژووش ناكەن. بە خۆ هەڵكێشان و قسەی پڕو پوچ وبێ ڕێ و جێی تێدەگەن ! بڕۆن پرسیار لە وارەكەتان بكەن. بڕۆن پرسیار لە رووبارو كانی و چیاو شاخ وهەوراز ونشێوەكان بكەن. تا ئەوان بۆتانی بگێڕنەوە. كە چۆن وچەندین كەس. چەندین جحێڵی خوێن گەرم ، ئازاو چاپوك و لەخۆ بوردو. ژیان وشادیان لە خۆ حەرام كردوە. بە خوێن وجواناوفرمێسك ئەو گوڵەیان بۆ هێناونەتە بەر. بۆیە دەبێ بیپارێزن. بە هەوەنتە وخۆڕاییی لەدەستی نەدەن. ئێمە

ئەو سەربەستیەمان بە خوێن گوراندوە. تەمەن.. ماڵ..منداڵ.. سامان.. وار... جێ... خۆشی، هەموو شتێكمان لە پێناو كردۆتە گوری پێویستە بیپارێزن...!))

((تۆ بڵێی ئەو رۆژە زووبێ ؟!))

((لەزی نەكە. هەردێ... بۆ كوێ دەچێ ؟ ئەو پیادەو ئێمە سوارین. هەر چی بكا ناتوانێ لەبەر دەستمان رزگار بێ !))

هێمن دەنگی زێتر بەرز كردەوە. پەیوەكان روون و ئاشكراو بێگرێ بوون. لە پەیوەكانیش نەگەیشتبوان بۆ ئەمان بەس بو گوێ لە ئاوازەكە بگرن. دەیانزانی چی دەڵێ وهەمووی تێدەگەیشتن. سترانەكە لاوكی شێخ مەحمودی كاوێساغا بوو.

دەستی خۆم دایە داری جانبێزارێ...

دەگرم شارێ كەركوكێ... شارێ بەغدایێ !

هەتاوەكونێ گەیشتە ئەوەی...هاوار برا كورد...!!!

كە گەیشتە ئەوە شێركۆ غەیدی. لێوی خۆی كرۆشت و لەدڵی خۆی گوتی:

((نەخێر وانیە !... هەرگیز وانیە. داروبەردو هەموو شتێك بڵێن وایە من دەڵێم نەخێر وانیە. ئەگەر بە تەنیاش بم خەڵكی هەموو بە هەڵە دەزانم. هەمووی هەریەك قەوان لێدەدەن. ئەو لەوەی تر وەردەگرێ و ئەوەی دیكە دەیسەنێتەوە ! هەمووی ئەوە دەردەبڕن بەبێئەوەی بیری لێبكەنەوە. سەیرە...نازانم بۆ هێندە بلەزین لەخۆشكاندن و ورە رووخاندنی خۆمان ! من هەرگیز باوەڕناكەم هیچ میللەت ونەتەوەیەك هێندەی میللەت و نەتەوەی ئێمە خۆڕاگربێ. دارو بەردمان دوژمنەو چاویان لەئاخ وارێ بڕیوین. هەر یەكێكی تر بوایە لە جێگەی ئێمە هەنوكە تواوەوە و ئاداری لەسەر پاداری نەمابوو. بەڵام نازانم بۆ ...!))

هۆمەر مشەیەكی لێوەهات نیوە ئاوڕێكی دایەوە

-((بیر لە چیدەكەیتەوە ؟))

-((...!))

شـێرکۆ نـەك ئاگای لێنەبوو بگرە هەرگوێشی لێنەبوو ! بۆیە هۆمەر ناچار دوای نەختێ چاوەڕوانی پرسیارەکەی دووبارە کردەوە !.

-((بـیر لـە خـۆمان دەکەمـەوە. بیر لەو میللەتە هەژارو بەلەنگازو بێ ئەنوایە دەکەمەوە. ئەگەر چارەیەك نەکرێ ئەوا لە ناوانی دەسڕنەوە. پێویستە یەکگرین ! پێویسـتە خەڵکـی فێـری یەکگـرتن بکـەین. ئەمە تاکە دەرمانی ئێمەیە. تاکە ڕێگەیەکە بمانگەیەنێتە لوتکە))

ئەمــەی گـوت و تــەزوویێك گیانـی هێـنایە هەژان. ئەو گلیانەی بیر کەوتەوە کە ژنەوتبووی. ئەنری وهەستی بە مێشك تەقینێك کرد! خیزی لە قوڕگی وشك بوو. لـەو کاتــەدا حــەزی دەکـرد بـە چـەپەرۆکان بەربێتەگیانی خۆی !دەیزانی ئەوان پێویسـتیان بە چ هەیەو ڕووداوەکان بەرەوکوێیان ڕاپێچ دەکەن. لە جیاتی ئەوەی بــەرەو هــەوراز وتـرۆپکیان بەرێ. بەرەو نشێوو قوولاییی دۆڵاَن غڕۆڵ دەبوونەوە. نەیدەتوانـی بەتەنـیا چی بکا. وەکو دەڵێن تاقە سوارێ بە تەنیا تۆزی پێناکرێ ! هەسـتی دەکـرد هـیچ توانایەکـی نـیە بەرەنگاری ئەو دێوە. ببێتەوە. لە ناخی دڵــەوە حــەزی دەکـرد پــێمەردە لــە ژوور سـەری خـۆی ببینـێ. بەڵاَم ئەو شتانە نەبینـێ. چـی لـە کـن لـەوە ناخۆشتر نەبوو، کەدەیبینی وا بەرەو ناخی تاریکی شۆڕدەبنەوە هیچیشی پێنەدەکرا!

ئـەوان خەریکـی ئاخـاوتن و تێکەڵ بە دنیای دەربڕین و پەیواندن ببوون. دنیاش تادەهات تاریکتر دەبوو. لوورەی گورگ تا دەهات لێیان نزیکتر دەبووەوە. مـەرگ بـە ئاشکرا باڵەکانی لێکدەداو لەسەر سەریان دەخولایەوە ! ئەگەر چی ئەوان لەو دیمەنـە ڕاهاتـبوون. وەلێ ئەمجارەیان وەك هیچ جارێکی تر نەبوو.گۆڕانێکیان تیا دەبینی. گۆڕانێکی سەیر !

هێمن بەردەوام بوو لەسەر لاوکەکەی. دەنگەکە وەك خۆی تاریکایی شەوی دەبڕی و تێکەڵ بە دەنگەکانی تری سروشت دەبوو.

لـەنکاوڕا... بەبێـئەوەی بـە خـۆیان بـزانن دەنگی تەقە بە گەرمی بەرز بووەوە. خـۆیان بــە زەوی داداو ســەنگەریان گرت. شەڕ دەستی پێکرد. بەرایێ وایانزانی دوژمنــی ڕاســتەقینەیانە، بـۆیە بــە گەرمــی هاتــنە دەســت. پاشـان لە دەنگی بەرانبەرەکەیان بۆیان دەرکەوت شەڕەکە خۆتڕین و براکوژیە. بۆیە دەستیان لەسەر تفەنگ ساردبوو.

شـێرکۆ زانـی چ باسـە ! خاتـرجەم بوو کەدیسان داوی داگیرکەرانە تێیکەوتوون. بۆیە هەنیەی بە ئاخی وەنوساندو لە پڕمەی گریانێیدا.

((٤))

ئــەوەی خەڵکەکــەی سەرســام کــردبوو هەمووی خستبوە گێژاوی پرسیارکردن و سەرسـامیەوە. ئــەوە بــوو چــۆن ئــەو دەریایە ڕۆندکە. لەبەردەری ماڵێك..تاقە ماڵــێك پەیدابـوو، ئەگــەر فرمێسکی خڕ مرۆی سەر زەوی کۆ بکرایەوە هێندەی نەدەکرد!

فرمێســك پەنگــی دەخــواردەوەو کەفــی دەکــرد. ئەگەر چی دەنگی شڵپەی ڕۆژە ڕێــیەك دەڕۆیشــت. کــەس گوێی لێ نەدەبوو ! یاخود گوێیان لێدەبوو خۆیان لێ گــێل دەکــرد. تــوانایان نەبوو کاتی بۆ بەفیڕۆ بدەن ! تەنانەت بەشێکی زۆری نێو خانوەکەش خۆیان لە ئاستی کەڕ دەکرد !

لاوکەکــەش ماوەیەك بوو دەنگی کز ببووەوە. کاتێ ئەو فرمێسکە بینرا بەر دەری ماڵـی پیرەژنــێ گــیرا. ویســتیان ســۆنگەکەی لێ بپرســن. بـزانن هۆی چیە ئەو فرمێسـکەی لە چاوان دەتکێ. ئاخۆ لە چاوانی جوانی خۆی. لەو چاوانەی دنیای ڕوونی پێدەبینێ ناترسێ بینایی نەمێنێ و وەکو پەڵە هەورێك بسڕێتەوە. زۆر لە زارۆیــە وردەکان. ئەوانەی تازە بۆ ژیان پێنگاویان دەناو خەریك بوون لە هێلکەی دەردەهــاتن. ئــەو پرســیارانەیان دەکـرد. ئــەویش بە پێچەوانەوەی پێشان کە بە

زمانێکی رەوان وبێگرێ وەرامی دەدانەوە. ئەمجارەیان زمانی تەتەڵەی دەکرد. زاری دەلەرزی و وشەی دەجویەوە. وەلێ پەیڤەکان ئاشکراو دیار بوون ...

((ئەوە چی یەژن ..... من بینابیم چۆن دادێ. دنیای روونم چۆن لەبەر چاوان تاریك دەبێ. زارۆیە دڵسۆزەکانم.دنیا لەبەر چاوی من چۆن تاریك دادێ. ئێوە هێشتا من باش ناناسن. ئەمەش گەورەترین هەڵەتانە... ئەمەش گەورەترین تاوانتانە . ئەی ئێوەو ئەو داروبەردەی پێم بەخشیون. ئێوەو ئەو ئاخ وارەی پێم بەخشیون. لەوە تاوانتر هەیە مرۆڤ دایکی خۆی نەناسێ ؟! ئاخ منداڵە قشتەکانم . دەزانم تەنیا سوچ و گونەی ئێوەنیە . گەورەکانیشتان، ئەوانەی خۆیان بە مەزن و ئالاٚ هەڵگرو رێبەری ئێوە دەزانن. من ناناسن...! چرایان بە دەستەو لە پشت خۆیان گرتوە. ئەمەش سۆنگەو ئەگەری هەموو ژێرکەوتنێکە. چۆن دەبێ مرۆڤ خۆی گوری شتێك بکا کە نەیناسی ! جا ئەگەر هاتوو دایکیشی بێ. ئێوە خۆتان ماندوو دەکەن. شەونخونی دەکێشن، گومانم لە دڵسۆزی زۆربەی هەرە زۆرتان نیە. ئەگەر چی رژدو زۆڵیشتان لەنێو هەیە. پیسکەوراڕاو خۆترێنتان لەنێو هەیە. ئەمەش شتێکی ئاساییە ! لە نێو هەموو کەسان ومیللەتانی تردا هەیە. هەموو گەلێك ئەو کرمەیان تێدایە. بەلاٚم تاوانی ئێوە ئەوەیە خۆتان ناناسن. بە فوویێك دەبنە پووشکەو لە هەوا دەسەنگرێنەوە. خاترجەمتان دەکەم دوژمنەکانتان ئێوە لە خۆتان چاکتر دەناسن ! ئەگەر ئێوە خۆتان باش بناسیبوایە هەرگیز لەوە نەدەترسان رۆندك بینایی من ببا. رۆندك چۆن دەروەستی چاوانی من دێت. ئەگەر ئێوە باشتان بناسیبوام دەتانزانی چاوەکانی من ئەستێرەن. دوو ئەستێرەی شین شینن. خۆرن... خۆرێکی گەش وبەتێنن. دوژمنەکانتان دزیویانە ! رووناکیەکەیان دزیوەو مفای لێ وەردەگرن. بۆیە راست راست ، دەقاودەق پێتان یەژم : ئەگەر حەز بە سەربەستی دەکەن. ئەگەر حەز دەکەنماڵی خۆتان بۆ خۆتان بێ. پێویستە بەر لە هەموو شتێك دایکتان بناسن ... خاکتان بناسن. نشیمەن و واریخۆتان بناسن. ئەوسا خۆتان بناسن. بزانن چۆنن وچ سروشتێکتان

هەیە. بزانن بۆ وا دەستتان لە بینە قاقای نراوە. هەموو بە کێوی و دڕندەو حەزیاتان تێدەگەن! وادەزانن ئێوە بەری ئاوتان لێگرتوونەو سەر چاوەی شەڕو ناخۆشین بۆ ژیانی ئەوان ! بۆیە دووبارەی دەکەمەوە.دەبارەو سەد بارەی دەکەمەوە. پێویستە خۆتان بناسن. باوکتان... باپیرتان... باپیری باپیرتان ... بناسن . ئەوەی یەکەم لقە داری لەو خاکە چاند. هەمووی بناسن. ئەوسا دەزانن لەبەرچی واتان لەگەڵ دەکەن. بۆچی بە هەموو شتێکتان تێدەگەن تەنیا بە مرۆڤ نەبێ ! ئەگەر وا برِوا دەشێ لەرەگەوەتان هەڵکەنن. یاخود هەڵتاندەدەنە بیابان و لەتێنووان هیشك دەبنەوە. ئەو کاتە جارێکی تر سەوز بوونەوە بە چاوتان نابینن. هەروەك چۆن بەشێکی زۆرتان ئاوای لێکراوە. نەوەك هەر ئێستا ، بەڵکو بە درێژایی مێژوو. ناوە ناوە کۆمەڵێکیان لێ شون بزرکردوون. کۆمەڵێکیان لێفڕێداونەتە تاراوگەو تامردوون، وبەدەردی دووری سەریان ناوەتەوە. کە ئەوە یەژم لە هەمان کاتدا دان بەو راستیە دادەنێم. ئەوەی لە دەستتان هاتوە کردوتانە. بەقەدەر ماوەی نێوان زەوی وئاسمان گوریتان داوە. زۆر قەلاٚی بەرز لە کەللە سەری ئێوە چنراوە. ساڵەهایە کاروانتان بەرێخستوە. کەچی هەتاوەکو ئێستا نەگەیشتۆتە لوتکە. دوژمنتان زۆرەو پێویستە سڵ لە هەموو شتێك بکەنەوە. هەروەك چۆن ئەوان. گوێیان قولاٚخ کردوە و هەموو وشەیەکتان هەڵدەقۆزنەوە، ئێوەش وابن! ئەگەر ئەوان ئاخی ئێوەیان پارچە پارچە کردوەو لە خاچیان داوە. پێویستە بە خوێن پارچەکانی لێکدەنەوە. ئەگەر وانەبێ ئەوا لە ژێر هەوری مەترسیەکی زەلامدان. ترسێکی یەکجار زۆر.رێی تێدەچێ بتوانن لەسەر نەخشەتان بسڕنەوە. من دڵنیام هیچ میللەتێك لەناو ناچێ وڕەگیهەر دەمێنێ . بەلانەکونێ ئەگەر کار وابڕوا لەتڕی سەی دەچن. دەسڕێنەوەو زیاتریش !.

*   *   *

[پیرێژنەکـە دوای ئـەوەی زۆری ئاخاوت ، دەنگی لاوکی بەرز کردەوە. لاوکەکە بەو شێوەیە دەینالاندو هاواری دەکرد :

لەمنـی ماڵوێرانـی. لەمنـی بابان وێرانێ. لەمنی خاك بە سەرێ.لە منێ هەش بەسـەرێ. چـەندەم رسـت. چـەندەم دمگۆ کردو پەیڤانم رێزکرد.نەکەس گوێی بۆ رادێـرام ونەکەسـیش بـە دەنگیەوە هات. گەلی برا ...گەلێکم پەیڤ قەتار کرد، کەچـی نـە کەس گوێی بۆ رادێرام، نەکەسێکیش پوولێکی بەگلیەکانم دا. ئەوجا پـێم بلـێن. خۆتان ببنە دادیار وخواتان لەسەر سەرە ئەگەر راستیم پێ نەیەژن. پیاوەتی دنیاییێ هەمووی لە ئێوە بێبەری دەبێ. ئەگەر نکوڵی لە راستی بکەن. ئەوەی نکوڵی لە راستیش بکا ، ئەوەی زاری خوار بێ خوار دەبێ. ئەوەی چاوانی بچـێتە تەوقـی سـەری دەچێ ! بۆیە یەژم بۆ من مەلێنن، بۆ راستەقینەو مێژوو بلـێن. کەچـەندم گـوت. چـەندم هاوار کرد براینە... برادەرینە. ئەمن دەردێکی گەلـێك زلم لەدڵدایـە. دەردی مـن وەك دەردی ئاشـق وماشـقان نیە. دەردی من دەردی دیلـیە. دەردی ئێخسیری و بن دەستییە. دەردی نەزانی و ساویلکەییە کە هەمومانـی گـرتۆتەوە. بـۆیە هـاوارم کـرد... هـاوار دەکـەم... دەناڵێنم .... دەنرکێنم. هەتاکەی ئێمە دەرگەوانی خەڵکی بین. لە کاتێکدا خۆمان بەهەشتمان هەبـێ. کـەی رەوایـە لـەم چـاخەدا. چـاخی پێشـکەوتن و رزگـاری، ئاوا وەکو گاوگۆلك. وەکو گورگی چنگ بە خوێن بەنێو یەك وەربین. تێنویەتیمان بە خوێنی خـۆمان بشـکێنین ! گـەلی بـراینە... دەسـت دەخەمـە بن گوێ و دەنگی خۆم هەڵدەبـڕم.لاوکی چەتۆ.. شێخ مەحمود.. شەڕی شاخۆران.. گەنج خەلیل..شەڕی کرمۆکـێ ! هەموتان بۆ دەڵێم. لەوانەیە بزانن چەتۆ چییە.. لاوکی شێخ مەحمود چیـە... شـەڕی شـاخۆران چـۆن روویدا. بەڵام دڵنیام کە نازانن لاوکی کرمۆکێ چییە ! مـن ئەو ناوەی لێدەنێم. جائێوە هەرچیەکی تری بۆ هەڵدەبژێرن مەیل و ئـارەزووی خـۆتانە. مـن نـەلاوك بـێژم ونەهیچ. نازانم لاوك چۆن دەگوترێ. خوا لەسـەر سـەرانەو مـێژووش بەرانـبەر دەنووسـێ.. یـەك تاکـە مەبەسـتم هەیـە

گەرەکمە راستیتان پێ بلێم. راستیش رەق و تاڵە... زۆر گوێچکە قبوولێ ناکا.. سەرباری ئەوەش هەر راستیتان پێ یەژم. چونکێ خاکەکەم فێری کردووم راستگۆ بم. دەلێ لێ لەمنـی وایێ... هـۆ خەڵکیـنۆ. کرمۆکی نەلاوکەکی مێرخاسییە. نەسـترانێداوەتیە.. کرمۆکـێ فرمێسـکە ! دلـۆپەك رۆندکـی روون وبـێگەردە. لاواندنەوەیە... لاوکێکی کۆنەو رەگی لە ناخی ئەم خاکە چۆتە خوار. جارەکی لە جـاران گازیـان کـرد ئـەی نەزانـی بۆ وازمان لێ ناهێنی ؟ دار بەرووێك لاوکی کرمۆکێـی گوت ! لەبن دەستی وئێخسیریان خوری هەی بابان وێرانی لەمە بابان وێرانتر چیبوو ئۆغرت نەکردو لە دەستت رزگار نەبووین. کەلەپچەو زنجیرو پێوەند لاوکـی کـرمۆکێیان گـوت. ئـەوەی دەردو مەینەتـی وناسـاغییە. ئـەوەی خـەم وخەفەت وژان و ئازارە. خری ئەو لاوکەیان گوت. یەکێك گوتی:

-((مـن زانـیومە لاوك هـەر باسـی مێرخاسـی و سوارچـاکی وشەڕوشـۆڕو بەسـەرهاتی کەڵەمێـرد و پاڵـەوانان بکـا. گـوێم لـە زۆر لاوکانـیش بوە. بەڵام قەتاوقەت لاوکی کرمۆکێم نەبیە. ئەو کرمۆکییە یە دەبێ مانای چی هەبێ؟!))

یەکێکی تر وەرامی دایەوە:

-((هۆی. گەمژەلێ نەزان ! گوایا نازانی کاتی خۆی باپیرانی ئێمە بە هەشتیان دراوەتـێ ! خـوا بەدەسـتی بە موفەرکی خۆی لە بەهەشتی دەرهێناو پێشکەشی کـردوون ! ئەهـریمەنیش خێـرا داری یـەکتر خواردنـی لەنێو چاندن و وای لێکردن خۆیان ببنە کرم بۆ یەکتر، جا ئەو لاوکە باسی وان عەگیدوشۆڕە سواران دەکا کە بـوونە گـوری و بەدەسـتی یـەك بە کوشت چوون ! کە بە فیت و فەندی دوژمنان دەسـتیان لەهەوکـێ یەك ناوە. نمونەش گەلێ زۆرە. پێی ناوێ خۆی پێوە ماندوو بکـەین. هەرلاپەڕەیەکـی دیـرۆك هەڵدەدەیـتەوە، چـەندین رووداوی وات بەرچاو دەکـەوێ. ئەگـەر کرمـی خۆیـی دوژمنـی نەبـردبوایە سـەر سەرچـاوەی ئاوێ. لەوانەبوو قەڵای بەرزی دمدم وا بە ئاسانی نەروخابوایە !

ئـەدی لاوکێ من ...هەرگیز نابێژم ئەوانە تاکە هۆیەك بووین. وەلێ بێ دوودڵی هۆیەکـی بنەڕەتـی وگـرنگ بوویــنە. کلیلــێك بــوە دوژمــن دەرگــا ئاســنین وتوندەکانێتری پێکردۆتەوە !

هــەر لەبــەر هەنــدێ دەگازم ...دەناڵم.. گەلی برا.. گەلی عەگیدوشۆڕەسواران، وەرن بـا سـەری ئـەو کـرمە پـان بکەیــنەوە. ئـەو دارە لە رەگەوە هەڵکەنین کە ئەهـریمەن بـە دەسـتی پـیس و نەگریسی خۆی لەئاخێ مەی چەقاندوە. با ستران وگۆرانـی بـۆ ئەهرۆمـزدا بچـڕین. یەکگـرین. بـا تەکانێك بدەین... هەڵمەتێ بـەرین. ئاواتــێ مــە ... هێوی وخۆزگەیێ مە. لەسەری چیایێ... لەبەرزترین دونـد دایـە. ئەگـەر یەکـنەبین ... ئەگـەر ئـەو کـرمە لەدڵ و دەروونی خۆمان نەکـوژین. هــەروا بــن دەسـت دەبین. هەروا ئێخسیرو بەلەنگاز دەبین. هەر دەبێ هــاوار بکــەین دوژمــن مالــی وێران کردین ! هەر دەبێ لەتیتك رنینەوەو سینگ کـوتاندابین. هەمــوو رۆژێ دەبــێ سـەردولکە بڵـێین و سـەر بۆ یەکێکمان لەخم هەڵێــنین ! وەرن کوردیــنۆ. بارەشپۆشیەکە بەیەکجاری بێ و بېڕێتەوە. تاڵی وژان وئازار بکەینە یەك پەرداخ وبە جارێ بینۆشین !)) .]

* * *

شـالاوی گـەنج و خۆرت وبەتایبەتی قوتابیان لەسەر شەقامەکان دەڕۆیشتن. وەك شـەپۆلێکی بەربەسـت شـکاو لـە پـڕێکدا بـە شـوێنێك وەردەبـوون. وابـە گوڕ هــەنگاویان دەنـا. وایاندەزانـی تــەواو، سەربەسـتیان کەوتە باخەڵ ! دڵنیا بوون ئەگــەر کارەکــە وابــڕوا ئــەوەی خەونــیان پــێوە دەدی دەبــوە راســتەقینە. راستەقینەیەکی وا دڵـی هەموانی دەگەشاندەوە. لەیادیان نەبوو کە گەیشتن بەو ئاواتــە پێویستی بە یەکبوون هەیە. پێویستی بە بەشداری کردنی هەموان هەیە. ئــەوان حــەزیان دەکـرد ئازاد بن.حەزیان دەکرد بگەنە ئاوات و وەك مرۆڤ بژین. لەهــەمان کاتدا زۆربەی دەیویست شتەکە بەدڵی بێ و بەدەستی نەبێ! سەرباری ئەمــەش ئاورەکــە تـا دەهــات زێتر تەشەنەی دەکردو کڵپەی دەسەند. زۆر وانەی

فێری خەڵکەکە دەکرد. خەریك بوو زۆر شوێنی دەگرتەوە. وەلێ کارێکی واکرا ، داوێکـی وانـرایەوە ، تەڵەیەکـی وا چـێکرا کەهەر بە خۆیان.. بە دەستی خۆیان بەربەست بۆ ئاورەکە دابنێن !.

کاروانەکـە دەڕۆیشـت. وەلێ بە بێزاریەوە ! لەسەر خۆ دەلەنگی و هەر هێندە بو هەناسەی دەهات و دەچوو. کاروانچیەکان بێمگێزو فڕفینگ بوون. خڕ دڵشکاو، زگـارو پەرێشـان بــوو. لەو شەرە خۆتڕێنەدا سەرکەوتن وبن کەوتنیان لەکن هەڤ یـەك بــوو!. بـۆیە هەمـوو چەواشە ببوون. نەیاندەزانی کێهەیان راستن وکێهەیان راست نین. تاوانی ئەو خوێن رشتنە لەئەستۆی کێ دەکەوێ !؟

ئەهـریمەن لەنـێویان دەگـەڕا ایپێدەکەنـی.. بە دەنگێکی یەکجار بەرز پێدەکەنی! گاڵـتەی پێدەکردن. تاوناتاویش دارێکی لە ئاورەکە وەردەدا ! هەرایەکە گەرمتر دەبـوو.بـرا توندتـر دەسـتی لـە خنخـنۆکەی برای گیر دەکرد. هاورێ ئازیزترین هاورێـی دەکوشـت. دۆست بە چاوی دوژمنترین کەس سەیری دڵسۆزترین دۆستی دەکرد !.

* * *

لە بناری قەندیل کۆمەڵێك بە خەمباری لە دیار سێتەرم دانیشتبوون. یەکێکیان بـە کـۆڵ تەرمێکـی دەلاوانـدەوە. فرمێسك وەك رووبار لەبەر چاوی دەڕۆیشت ! لەسەری خۆی دەداو سەردولکەی دەگوت:

((بـرای ئازیـزم... بـرای جـوانەمەرگم. بینایـیم دایـێ وەك داهـات. تاقە برایە شـیرینەکەم. لەدارەتـی دنیایـێ تـۆم هەبوو. لەکاتی لێقەومان و تەنگانەدا بەتۆ پشـت ئەسـتوور بووم. توو ئەو چاوانەی کە جارێکی تر هەڵیناهێنی. قەت رۆژێ بـیرت لــەوە دەکـردەوە. بە ئەندێشەت دادەهات بە دەستی من بکوژرێی ؟! ئای چـەرخ داد.. رۆژگـار داد..زەوی.. ئاسمان.. سروشت داد.. چۆن نەمزانی ئەوسێ کەسـەی وابـە چـاپوکی لەچیا واژی دەبوونەوە تاقە برایەکەی منی لەگەڵ دایە. ئەی تفەنگە روو ڕەشەکەم.. ! بڵێ چۆن بەزەییت بە تاقە برایەکەم نەهاتەوە. ئای

ئەگـەر دەمزانی تووشی ئەو رۆژە دەبم هەرگیز بیرم لەوە نەدەکردەوە تخوونی چەك بکەوم، هەرگیز...هەرگیز.))

* * *

رابۆ رووی لە تەحۆ کرد:

((هـەر دەبێی دەڕۆم.. پێم نالێی بۆ کوێ دەچی ؟!..ها.. کوڕێژگۆگە ئاوارەکەم. نابێـی بۆ کوێ دەچی. بۆ ئەوە دەڕۆی هەتاوەکونێ بە دەستی هۆمەر بکوژرێی ! چ ماوە تابڕۆی ؟ ! ئەوە پیشەی ئێمەیە. هەرکەگەیشتینە قزگە ، لەلوتکە نزیك بووینـەوە. گـورج وەك کەڵـەباب دەنووك لەیەك قیت دەکەینەوە. لە کاتی ئاوادا دەبـێ ئـێمە کەراتیو وبێئاوەزی خۆمان وەدەرخەین ! بینابیت دایێ رابۆ هەنوکە لاشـەی چـەند شۆڕەسواران کەوتوە ! چەند هەڵۆی ئازا لە خوێنی خۆی گەوزیوە. بینایـیت دایـێ رابـۆ دەبـێ هەنـوکە هـۆمەر چی بەسەر هاتبێ ؟ لەکام پەنا بە خەمـباری دانیشـتبێ. ئەگـەر مابـێ ! دەبێ رای چیبێ ؟ ئای کوڕەکەم.. کوڕی خـۆم هۆمەر.. دەبێ هەنوکە رات چیبێ. ئایا تۆش دەستت کردۆتەوە ؟ تفەنگت بـەرەو سینگی براکەت تەقاندوە ؟ دەستەکانت وەکوپێشان بە پاکی ماونەتەوە ؟ یاخـود لەکەی تاوانیان پێوە لکاوە ! دڵنیام تۆ رات لەسەر ئەو شتە نیەو تەقەش ناکـەی. دڵنـیام لەگەڵیشـدا بووبی دەستت وەکو دەستی موسا پێغەمبەر پاك و سـپییە. ئەگەر گوندەکەی خۆت بێتەوە بەرچاو چیان لێکرد. ئەگەر کوڕانی ئازاو قارەمانانـی گـوندیت بێتەوە یاد چیان لێکرا. ئەگەر تۆزقاڵێك پیاوەتیت لەلەش مابـێ و کـوڕی من بی هەرگیز نەئەو تاوانە دەکەی ونەپێشی رازی دەبی. ئەگەر هـەر هیچـت پـێ نەکـرێ. دەتوانـی تـا هێـزت لـە باسـکاندایە تفەنگەکـەت تووڕهەڵـبدەی ووردو خاشـی بکـەی. ئەی چییە. ئەگەر تفەنگێك بەرەو دوژمنی راسـتەقینەی نەکرێ بۆ شکان وتووڕهەڵدان نەبێ بۆ هیچی تر باش. نیە ئەگەر تفەنگێك دوژمنی خودانەکەی نەناسێ ، شەرمەزاری مێژووی میللەتەکەی دەبێ. نا... هەرگیز... هەرگیز هۆمەر کاری واناکا...!))

کەژێ کە بەتەواوی بنسابوو. رەنگ و رووەگەشەکەی جارانی هیشك، تەڕاتی تیا نەمابـوو. بەکـزیەوە هـات و بەرانـبەر رابـۆ دانیشـت. دوای ئەوەی پشتی دایە دیوارەکە هەناسەیەکی پڕ خەفەت وقووڵـی هەڵکێشا.

((ئەوە چی دەبێی. بۆ بەو لەگوینە داخێوی. ئاو تاچك دەکا هەر روون و بێگەرد نابێ، تاوێ لە کانی هەڵدەقوڵێ و دەمێ قوڕاوی لەگەڵ دەڕوا ! چۆن وا داخێوی . ئەگـەر ئەمڕۆ سەریان لێشێوابێ و بەفیت و زۆڵیەتی دوژمن لوولەی تفەنگیان لەیـەکتر کردبێ. دەستیان لە بەرۆك و بینە قاقای یەکتر نابێ.خاترجەم بە رۆژێك دادێ دان بـەو هەڵـەی خـۆیان بنـێن. ئەدی چۆن.. ئەوانیش وەك هەر مرۆڤێك هەڵە دەکەن ، پاشان پەژیوان دەبنەوەو راستی دەکەنەوە !))

((تـڕحێو... ئـەوە تۆ چی دەبێی. ئەو شتەی ئەمڕۆ ڕێککەوتوە لەوانەیە بەسەد دانـە ساڵی تریش وا ڕێکنەکەوێتەوە. ئەو شتەی تۆ دەبێی...قسەی رووتی پێ یەژن. چەند ساڵە. چەند ئان و زەمانە ئەو قەوانە دەجوینەوە. هەرگوتمان سبەینێ خـۆر بەدەردەکـەوێ. هەتاوەکونـێ لـە گـەرمای خـۆری ئەمڕۆ بێبەری بووین ! تڕحێو... بوکە خۆشەویستەکەم ئەوە تۆ چی دەبێی. لەگەڵ یەکی گەلحۆی بێئاوەز ئـەو گلـیانە بکـە. ئـەو پەیڤانە لای من وەکو نوشتەیەکی کراوەیە. هیچ سودو مفایەکیان نەماوە! ئەوە چەندین جارە ئەو کۆستە بە چاوی خۆم دەبینم. چەندین جاریشـم لـە باوکم بیە. هەروەك چۆن ئەویش چەند جاران لە باوکی گوێ لێبوە. گـەرەك نـەس خۆمانی پێوە مژوول بکەین. هەتا دنیا دنیابێ هەر ئاوا بن دەست وکـۆلە دەبـین. هـەر ئـاوا پەڕاگەنـدەی نـاو ئاخی خۆو هەندەرانیش دەبین. دەبێ هەرچـاومان لـەوە بێ خەڵك بەزەیی پێمان بێتەوە ! دەستمان بە سەری دابێنن و وەك ئازیـز مـردە دڵمـان بدەنـەوە.)) تەحـۆ کـە سەری شۆڕکردبوەوەو دامابوو. بەشەرمەوە گوتی :

((ئـەو شـتانەی ئـێوە دەبێژن هەمووی راستە. وەلێ ئەوە بزانن کە ئێمە خۆمان هـۆی سـەرەکین بـۆی. بەردێکـی زلـین... کۆسـپێکی زەلامین لەبەردەم خۆمان!

لەگەڵ ئەوەش دەبێ باوەڕتان بە چاکبونەوە هەبێ. پێویستە بگۆڕێین و خۆمان پاك بکەینەوە. هیچ چارەیەکی دیکە نیە. پێویستە خۆمان پاك بکەینەوە. گەرەکمان بێونەبێ. بە دەستی خۆمان بێوبەدەستی خۆمان نەبێ ئەوە تاکە ڕێگایەو هەر دەبێ بیبڕین !))

* * *

[دەنگی لاوکەکە تێکەڵ بە گریان ببوو لەنێو دۆڵ و ئەشکەوتەکان... لە نێو چیاو چۆڵ و ئاوەدانی ئەم کوردستانە. لەبن هەموو بەردێك. لەسایەی هەموو گەلاڵدارێك دەزرنگایەوە ! کێهەی دڵی ڕەق بوو ئەوا وەك پەمۆ لەباریەکی دەردەهێناو دەیحەلاند. کێهەی لە خوانەترس و بێ ویژدان بوو کە دەیژنەوت موچڕکی بە لەشدادەهات و لە قوڵپەی گریانیی دەدا. دەنگەکە وەك مووس وابوو. بەهەر شوێنێك دارۆچوبا دەیبڕی و خوێنی پیا دەچۆڕایەوە. دەنگەکە بەردەوام دەڕۆیشت. کەیەکێك گۆرانی دەگوت خۆی تێداخنی. کە یەکێك دەگریا تێکەڵ بە فرمێسکی دەبوو. کە یەکێك هەناسەی هەڵدەکێشا تێکەڵ بە هەناسەی دەبوو. بە ئەسپایی... لەسەرەخۆ لەوناوە دەخولایەوە. ڕازی دڵی خۆی بۆ هەموو شتێك دەدرکاند. ئەوەی دەیگەیشتێ دەردی دڵی خۆی بۆ هەڵدەڕشت.ئەوەی گوێشی لێبوایە دەشلەژاو سەرگەردان و پەشێوحاڵ دەبوو. لەنێو دڵ و دەروونی خۆی تووشی چۆڵ و بیرونێك دەهات کە نەسەری دیار بوو نەبن. هێزی لەبەر دەبڕا. کەسێك نەدەما خەمی دڵی خۆی بۆ هەڵڕێژی. ئەنوایەك نەدەما پەنای بۆ بەرێ. ئەژنۆی لە باوەش دەگرت و تەوێلی شۆڕدەکردەوە. وەلێ هەر خێرا... قیت دەبوەوە،ڕەهێیەکانی بازووی گرژ دەبوونەوە. توڕەییەك لەنێو چاوانی دەبریسکایەوە ، تەکانی بەرەو ڕێگای ڕاست دەدا و بڕیە وبەڵێنی نوێ دەکردەوە!

* * *

لەو کێوانە کەوێك بە غەمباری دەخولایەوە. دار بەڕووێك پێی گوت :

((ئەرێ هۆ کەوە جوانەکە. هۆ کەوە چاورەشەکە. سۆنگەی چیە ماوەیەکە گریان رووی لەو خەڵکە کردوە ؟ ڕەنگ و رووی هەموانی گرتۆتەوە. خەندەیەك ... بزەیەك... گرژینەوەیەك بۆ دەرمان وەگیرناکەوێ. بێژەو وەرامی ئەو پرسیارەم بدەوە.تۆ گەڕیدەی و زۆر جێگەو شوێنانت دیوە.لە پەسارێ ئۆقرە ناگری. هەر هەوەست لێبێ لە شەقەی باڵێ دەدەی و هەر بستە خاکێ مگێزت لێبێ دەیگەیتێ. بۆیە دڵنیام زۆر دەنگ وباسان دەزانی. ئەگەر وەرامی ئەو پرسیارەم بدەیتەوە.ئەوە زۆر منەتبار دەبم و هەتا دنیا دنیابێ لە چاکەو پیاوەتیت دەرناچم !))

کەوەکە وەرامی دایەوە:

-((ئەی دار بەڕووە بە هێزو ڕەگ پتەوەکە. ڕاستە من گەڕیدەم و زۆر جێگەو شوێنان دەگەڕێم. زۆر ڕووداو و کارەسات و زوڵم وزۆرداری بە چاوانی خۆم دەبینم. ڕاستیشە تۆ ناگەیتە هیچ شوێنان و ناتوانی تاقە هەنگاوێك هەڵێنی. بەلاّم تۆ چوویتە ناو دڵی ئەم خاکە . هەست بە ترپەکانی دڵی دەکەی . گوێت لەناڵەو زریکەو فیگانی دەبێ. پێویستە تۆ لەمن باشتر بزانی چی رویداوە. ئەگەر من بە چاوان ببینم تۆ بە خوێن دەیبینی ...!))

-((ئەی کەوە ڕەنگ خاکیەکە. بقاسپێنە. توو ئەو ئەوینەی کە تۆی سووتاندوە. وای لێکردووی ڕەنگی خۆشەویستەکەت هەڵگری ، بۆم بێژە... دەزانم برا دەستی لەهەوکێ برا ناوەو فڕ لە خوێنی دەدا.دەزانم لوولە تفەنگەکان سێرەو نیشانەی خۆیان بزرکردوە ! با لەگەڵ یەك ناپاك نەبین و هیچت لێنەشێرمەوە. هەر چەند دەکەم ناتوانم باوەڕ بە هەستم بکەم. واتێدەگەم ڕاست نەماوە ! ئەگەنا چۆن دەبێ لە کاتێکی واناسك ئەو شتانە ڕووبدەن... چۆن دەبێ ؟!))

((ناچێتە مەژیێ کەس. بەلاّم ئەوە بزانە ڕاستەقینەیە. ڕاستەقینەیەو ڕاستەقینەیەکی ڕەق وتاڵە . من بە چاوی خۆم هەموو شتێکم دیوە.تا ڕۆژی هەڵسانەوەش گەواهی بۆ دەدەم ! بەو چاوانەی خۆم دیومە ئەو خاکە . ئەو دایکە

جوان و قەشەنگە. بێدەستی خۆی ، بەنادڵی... بە چاوی تژی ڕۆندکەوە کۆرپەی خۆی لەهەمێز گرتوە. ئەو کۆرپەیەی کە بە دەستی براکانی کوژرا بوو ، زۆر کاروانم دیوە لە نێوەڕاستی ڕێگا. لێك وەرچەرخاینەوەو بەرۆکی یەکیان گرتوە ! چیم پێدەگێڕیەوە ؟ چیت بۆ بگێڕمەوە ! ڕاستە گەڕیدەم وزۆرم دنیا دیوە. بەڵام خۆزگە هەموو شتێکم دیبوایەئەو دیمەنە خەماویە نەبێ. لەبەر چرقەی گەرما. لە سەختترین هەورازدا. قارەمانێك ... پاڵەوانێك. لە جەنگی دوژمنی ڕاستەقینە دەگەڕایەوە. ئەگەر چی ماندوو و برسی بوو ، دڵشادو بەختەوەر، شادمان وخۆشحاڵ بوو. چونکێ توانیبووی دەستی چاك بوەشێنێ. ئەو حەمکە رق و کینەی دڵی بەتاڵ بکا. خڕ ئەو تاوان و زۆرداریانەی دەهاتەوە بەرچاو کە بەرانبەری کرا بوو. وەك هەڵۆ بەسنگێکی قیت دەزووریەوە. وەك هەڵۆ بەسەر چیا هەڵدەزنا. لەودەمەدا.. لەو کاتەدا. چەند هەڵۆیەکی تر. کە بەفیت وفەندی بە ناو گەورەکان فریویان خوارد بوو ! لێی دانیشتن و بۆسەیان بۆ دانایەوە. چەند هەنگاوێکی مابوو بگاتە لوتکە. کە سێرەیان لێگرت و ئاگر لەلوولەی تفەنگێ وان هەڵسا. لەگەڵ یەکەم تەقە. قارەمانە دوژمن شکێنەکە دەستی بە دڵیەوە ناو کەوتە سەر چۆك ! خوێن فیچقەی کردو بەکەلێنی پەنجەکانی شۆڕبوەوە. نرکەی لێوە هات و یەك بە دەنگی هاواری کرد :

-((بۆ ئەو تاوانەتان کرد. هەموو تەمەنم بۆ ئەو ساتە تەرخان کردبوو کە هەواڵی ئەو تۆڵە کردنەوەیەم بە دایکم ڕابگەیەنم. حەزم دەکرد ڕەنگ و ڕووی ببینم وبزانم چ شادیەك دەیگرێتەوە. ئەو ڕوە گرژو تووڕەی ، کەلەبەر زەقەی چاوانی نۆبەرەکەی ... کوڕە گەورەکەیان گوللە باران کرد. کۆرپە ئازیزەکەیان گوللە باران کرد. تەرمەکەشیان زەوت کردو نەیانداوە. خۆزگە دەمبینی کە چۆن شاگەشکە دەبوو دەگەشایەوە. کەهەواڵی کوژرانی بکوژی کوڕەکەی دەبیست! گەلێکم جگەر سۆزین و ماڵوێرانی بینی. لە دیماهی دا بە دەستی ئێوەکوژرام! بریا لەو شەڕەی بەر لە ئێستا کوژرابوام. ئاخ برایە خۆشەویستەکانم ! ئەگەر چی

منتان کوشت وەلێ خاترجەم بن. ئەگەر نیازی سەکەوتنتان هەبێ. ئەگەر گەرەکتان بێ سەر فراز بن. دەبێ یەکبگرن. پێویستە یەکبگرن. بەڵام ئێوەو ئەو دار بەڕو ومازوانە.. بۆ خاتری ئەو کەوەی تازە لە دوورەوە دەیخوێندوسروودی سەرکەوتنی دەچڕی. تەنیا کارێکم بۆ بکەن. بەدایکم ڕابگەینن چۆن تۆڵەم بۆ کردەوە. ئێوە ونمەکی ئەو داروبەردە بێژن لە شەڕی تۆڵەکردنەوەدا کوژرا. نەکەن بڵێن برای خۆی کوشتوویەتی!!!

هێشتا زۆر شتی مابوو بیدرکێنی کەچی کەوتە سەر چاو وگیانی دەرچوو.

ئەدی دار بەڕووی برام. چیت بۆ باس بکەم. چیت بۆ بگێڕمەوە. هەموی هەر ئاهوکەسەروبرا ڕۆیە !))

دار بەڕووەکە لەگەڵ ئەم وشانە پڕی چاوی ئاو بوو. هەر چەندەی خۆی هێناو برد هیچی بۆ نەگوترا. لەداخا بە تووڕەیی و لە جاران پتەوتر ڕەگی لە زەوی بردە خوارەوەو جێی قایم تر کرد!

❊ ❊ ❊

[کاروانەکە دەڕۆیشت. ئاو دەوەستا ئەو نەدەوەستا... هەموو شتێك دەوەستا ئەو نەدەوەستا. ئەو کاروانە زۆر لە مێژبوو بەڕێوە بوو. هەواری لە زۆر ترۆپك و قوچەکان هەڵدابوو. زۆر تاجی مەزنی لەسەر نابوو. گەلێ جاران چەرخی چەپگەردی ڕاست کردبوەوەو لەبنە خۆی نابوو. هێشتا مرۆڤ نەیدەزانی مرۆڤە ، ئەوانە لە دۆڵ و نەواڵ و چیاکانی زاگرۆس دەسوڕانەوە. وەکو شێر جەولانیان دەکرد . کێهەی خۆی بە نێرو زڕتە زەلام دەزانی.. کێهەی شانازی بە قۆڵ وباسکی خۆی دەکردو خۆی بە تاقە سواری سەردەم دەزانی. لەبەریان دەلەرزی ، دەستیان لەخنخنۆکی نابوان نەدەوێران پەل بزاوتی بکەن. جاری واهەبوو سێسەدە. پێنج سەدە. لەترۆپکێکی هەرە بەرزدا سەقام گیر بووینە. جێی خۆیان توندکردوە. شارستانی وایان دامەزراندوە تائەوکاتەهیچ کەسی نەگەیشتوەتێ ! ئەو کاروانە هەر کاتێك بواری بۆ ڕەخسابێ وریێی ڕاستەقینەی خۆی دۆزیبێتەوە

توانیویەتی ڕۆڵی خۆی ببینیٚ. هەرکاتیٚ ڕێگاکەشی گوم کردبیٚ تووشی نەهامەتیەکی زۆر بوە. کەوتۆتە بن دەستی نژدو ڕێگرو پیاو کوژان.]

* * *

هۆمەر لە زگ بو دەست بکاتەوە. ئەگەر چی زانی شەڕەکە خۆترێنییە ! حەزی نەکرد تفەنگ لەدەست بیٚ وکەسێك هەبیٚ بتوانی بیگریٚ. وەلیٚ هێندەی زانی. ئەوانەی لەگەڵ خۆی بوون. لوولەی تفەنگیان تێکرد. هێدم گر بوو. لەجێی خۆی حەپەساو واقی وڕما. دەستێکی کەوتە پاش یەکی کەوتە پێش! بەناچاری ... بێمگێزیخۆی. سەری دانەواندو چەکی فڕێدا، ئەوانیش خێرا ... دەست وبردیان کردو هەردوو دەستیان لە دواوە توند توند بەستا. هەردوو بەرە ... وەك دوو ڕیانێك لێك جوێبونەووە. وەك دوو لقە دار هەریەکەیان بۆ لایەك هەڵسا. چەندەی لە یەکیش دوور دەکەوتنەوە هێندە زیاتر قینیان بەرانبەر یەك زیاد دەبوو. رقێکی ئەستووریان لەیەك هەڵدەگرت. زیاتر شیریان لەیەکتر هەڵدەسوو !!!

شار هەژا ... ڕقابەریەتیەکی وا کەوتە نێو خەڵکەکە مرۆی سەرسام کرد. برا لەگەڵ برای ساغ نەما. هاوسیٚ لەگەڵ هاوسێی بوە دمگۆو شەڕەشەقیان! دوژمنی ڕاستەقینە لەیاد کرا. بگرە زۆر جارانیش بە دۆست دانرا ! لە ڕقی ئەوانەی تر چاوساغیان بۆ دەکرا. بۆیە تاوناتاویٚ تاقمیٚ بەرەو زیندان ڕاپێچ دەکران.کۆمەڵێك شوون بزر دەبوون.

وەك مێرووله تێك هەڵدەقژقژان . وەك سەرخۆش دەهاتن ودەچوون. هەر کەس خۆی پیٚ لەسەر هەق بوو. بە شێوەیەکی واش مکوڕبوو جگە لە گلیەکانی خۆی گوێی لەکەسی تر نەدەگرت ، جگە لە بیرو بۆچونی خۆی ئامادە نەبوو دان بە هیچ ڕایەکی تر بنیٚ! نەخۆشیەکی دەروونی بوو زۆربەی هەرەزۆر دوچاری ببوون. نەخۆشیەکی وا ترسناك بو هەزار پەتای کوشندەی لەبەرپێی خۆ دەنا ! یەکێك دەگریا ...ئەوەی تر لە جیاتی ئەوەی بۆی بگریە بەرانبەری دادەنیشت و عریت

عريت پێدەکەنی. هێندێکی تر دادەمان و سەریان بادەدا. نەیاندەزانی نەلەگەڵ گریاوەکە بگرین نە لەگەڵ ئەوەی تر پێبکەنن. دۆش دادەمان و هەناسەی تژی کول و کەسەریان هەڵدەکێشا !.

تەحۆ ماوەیەك بوو هەواڵی بە دیل گیرانی هۆمەری زانیبوو. ئەمە گەلیٚ زگارو دڵتەنگی کردبوو و بەتەواوی ورەی بەردا بوو. باوەڕی لەق ببوو وتفی لەدارو بەرد دەکرد. لە ماڵیٚ خۆیان دەهزری کە چۆن قەیسەریان لیٚ ببووە کونە مشك. سەیری ڕێڕەوی ژیانیشی دەکرد چۆن دەڕۆیشت. هەر هێندەی نەدەما شێت و شوور بیٚ و دەشت وچۆڵیٚ بگرێتەبەر. گەلیٚ بیرۆچکەی بە مەژی دادەهات. پاشان هەر خۆی وەرامی خۆی دەدایەوە :

((نا... چۆن کاری وا دەکەن. هەرگیز ڕێی تێناچیٚ کاری وا بکەن ، ئەگەر چی ئێستاکیٚ ئێخسیری وانە وەلیٚ ئەوان لە ڕاستەقینەدا هەر برای یەکترن. هەرگیز دەستیان ناڕوا بیکوژن ، ئاخر چۆن دەبیٚ ...چۆن ؟ هۆمەر چوە تۆڵەی ئێمە بکاتەوە. تۆڵەی ئەو بستە خاکە بکاتەوە کە ئاوریان تێبەردا. چۆن دەبیٚ برای خۆی بیکوژیٚ. ئەوەی وەکو ئەو زوڵم و زۆری لێکراوە ! هەموو یەك مەبەست و یەك ئاواتیان هەیە!))

پاشان هەر زوو لێوی خۆی دەکرۆشت و لە ناخی خۆی هەڵ دەچوو :

((بۆنابیٚ... لەم ڕۆژگارە هەموو شتێك ڕێی تێدەچیٚ. وابەنج نەدراون ئاگایان لە خۆیان بمێنیٚ. هیچ دوورنیە بیکوژن !))

-((نا... چۆن هۆمەری برام. برایە شیرینەکەم. ئەو هۆمەرەی هەموو هیوایەکی سەرفرازی ورزگاربوونە. چۆن دەبیٚ بە دەستی برای بکوژریٚ ؟ بابە هێشتا دنیا زۆری بە بەرەوە ماوە. مرۆیەکی چاك وخێر خوا هەررێکدەکەویٚ دەستیان بگریٚ و نەیەلیٚ ئەو کەراتیەی بکەن !))

((جا مرۆی باش لەم ڕۆژگارە کوا ماوە ! ئەو شەڕە هەموو شتێکی بۆگەن کرد. وای کرد هەموو شتێك بە چاوی بەرژەوەندی تایبەتیەوە سەیر بکریٚ.

خەڵکەکەی فێری خۆویستی کرد. فێری کردن بازرگانی بکەن بە هەموو شتێك.
بە خوێن... بەخاك... بە مرۆڤ. بە هەموو شت!))

((نا... چۆن مرۆڤی چاك هێشتا زۆرە ... خێرخوا هێشتا زۆرە.))

ئەمەی لەدڵی خۆی گوت و وێنەی ئەو شوفێرەی هێنایە بەرچاو کە بە خۆش بەزۆکەکەی لێی دابوو ! بەراییێ چەند تووك و جنێویان بۆ رەوانە کرد. پاشانیش چۆن دەرچوو! وەك ئەوەی ئەو دەمە کارەساتەکە روویدابێ. هەموو شتێکی لانرتو نوێ بووەوە.

ماوەیەك بوو لە نەخۆشخانە دەرچوو بوو. هێشتا هەر لە ئاکنجیەکە بوون و نەخزیبوونە شار ! رۆژێك خۆش بەزۆکێك لەبەر دەرگایان راوەستا. لەدەرگا دراو ئەوانیش دەرگایان کردەوە. دوو کەس چوونە ژوورەوە. یەکیان لە خۆگەڕابووەوە ئەوەی تر تەمەنی لە دەوری سی وپێنج ساڵان بوو. چونکێ ئەو رۆژانە راوی ئەو ماڵانە دەکرا کە کوڕەکانیان یاخی ببوون،گەلێ ترسا. دوای ئاخاوتن بۆی دەرکەوت کە ئەمە ئەو شوفێرە بوو کە لێی دابوو!

کابرا بە شەرمەزاری وبەو پەڕی نیگەرانی وزگاریەوە دەیگوت :

((ببوورن کە ئەمە روویدا. شتەکە هات و بەدەست من نەبوو. باوەڕ بکەن تائەوکاتەی ئەو هاوڕێیەم ماڵی ئێوەی بۆ دۆزیەوە لەسەر چاو کەوتبووم و لەژوورەکەم وەدەرنەدەکەوتم. ویژدانم ئازاری دەدام. نەمدەزانی ئەو کەسەی لێم داوە ماوە یا مردوە ! بە تایبەتی کاتێ زانیم هی راگوێزراوەکانە پەژارەکەم دوو قاتی هاتە سەر. نەخەوم مابوو ... نەخۆراك.))

ئەوەی لەو گلیانە هەموانی سەرسام کرد. ئەو هاوڕێیەی چۆن ئەوانی ناسی ومالیانی دۆزیەوە !

بە دیقەتەوە لە کابرا ورد دەبووەوە، لەبەر چاوی نامۆ نەبوو. وای بۆ دەچوو کە دیویەتی. هەر چەندە هەوڵیشی دەدا نەدەچوە سەر زەینی لە کوێی دیوە. کابراش

خۆی مات کردبوو. ناوە ناوە بە تیلە چاوێك سەیری رابۆی دەکردو دەگرژیەوە. هەرچی کەتن کەرەکە بوو. بەردەوام داخاوت و بە سۆزەوە دەدوا !.

((بە پیاو خراوم تێمەگەن کە بۆم نەکرا بوەستم. هیچ شتێکم تەواو نیە ! دڵنیا بووم کەوا تووشی شتێك دەبووم ودەربازبوونم لێی ئەستەنگ دەبوو .))

کە ئەمەی گوت هەموو بە ئاسانی لە مەبەستی گەیشتن. چونکێ لە کاتی شەڕدا وێنەی ئەو بێ شمەکانە زۆر بوو !

رابۆ لە پڕ هاتە ئاخاوتن وگوتی :

((هیچ خەوشەك لە پرسیار کردن نیە. نازانم ئەو هاوڕێیەت چۆن ئێمەی ناسیوچۆن ماڵی ئێمەی بە تۆ نیشان دا ؟!))

کابرا وەرامی دایەوە:

((زانیم نامناسیەوە. ئەی ئەو ڕۆژە کە لەنەخۆشخانەکە دەرچوون کێ بوو ئێوەی گەیاندە ماڵ!))

هەموو هۆپەکیان لەخۆزانی ! رابۆی لێوی خۆی گەستەوە، ئەودەمە زانیان ئەو شوفێرەیە کەلە نەخۆشخانە ئەوانی گەیاندەوە ماڵ و پارەشی لێوەرنەگرتن. لەبەر خۆی گوتی:

((دنیا سەیرە ... لەکوێ دێ و بۆ کوێ دەڕوا !))

تەحۆ کە ئەو دیمەنانەی هاتەوە یاد کزگری لەهەوکێ ما. لە دڵی خۆی گوتی:
دنیا هێشتا زۆری وەبەرەوە ماوە. پیاو چاك زۆرن. گەلێك زۆرن. ئەگەر چی ئێستا وەك بەردی بن گۆمیان لێهاتوە ! بەلاَم رۆژی هەردێ بەدیارکەونەوە. فنەیەکی لێوەهات و دەم وچاوی خۆی هەڵگلۆفت.دڵ تەنگیەکەی لە ئاستی خۆی بەرز بوەوە ! ویستی هەوا گۆڕیبکاو بەو مەبەستە چەند هەنگاوێکی بۆ دەرەوەنا. رابۆ کە لە پەنجەرە بچوکەکە سەیری دەکرد بە لەزی چوە دەرەوە :

بۆ کوێ دەچی ؟!.

دڵم تەنگ بوە ... دەمەوێ نەختێ بچمە دەرەوە.

ئەوە چیدەکەی کوڕم ... گەرەکتە چیبکەی. چۆن دەچیە دەرەوە!.

بۆ نەچمە دەرەوە ... خەریکە دڵم شەق بەرێ.
چـۆن دەچـیە دەرەوە کـوڕی خۆم. لەوە ناترسی شون بزرت بکەن ؟! خۆت دەزانی ئـێمە وەك توتنمان لێهاتوە. بەهەرحاڵ لە ئاکنجیەکە خۆمان دەرباز کرد بۆ لێرە ئۆقرە ناگری ؟! نا هێڵێن دار لەسەر بەردی دابنێی ، کارێك بکەی. هەر بۆ ئەوەی نەچیە دەرەوە. نـەبادا دەسـتی رەشـیان بتگاتـێ. ئـەدی کوڕم. نازانی دیسان مـەرەدی جارانـیان ناوەتـەوە. گـەرەك بـە گەڕەکـی شـار لـە دوای ئێمە مانان دەگەڕێن.ئەیگوێت لێنەبوە... نەتبیە لە چەند گەڕەکێك ... ئەوەی نێرینە بوە ... لەتەمەنی شەش ساڵان بە سەرەوە هەمویان بردوە ؟!
تەحۆ ناو لەپی بە تەوێلی وەناو هێندەی دیکە دەهری بوو.
((بـۆ واناکـەن. ئـێمە وا کەڵبەمان لەیەك گیرکردوە ! وەکو سەگ دێك بەربووین ئەوانـیش وردە وردە داومـان بـۆ دەنێـنەوەو راومـان دەکـەن. نـازانم چی بکەم. خەریکـە دەخنکێم. هەست دەکەم پێویستمان بەزۆر شت هەیە. پێویستە خۆمان بگۆڕین ... پێویستە خۆمان پاك بکەینەوە. پێویستە..پێویستە..پێویستە...))
[کاروانەکـە هـەر دەڕۆیشـت وبـەردەوام بـو.ئەگەر چی جار جارە ماندو دەبون و لەسـەرەخۆ هەنگاویان دەنا. بەلاّم هەربەردەوام بون. چیاو تەپکە شاخەکان هەر لەبـەر قاچەکانیان دەلەرزی. روبار دەوەستا ئەوان نەدەوەستان. هەموو شتێك دەوەستا. ئەوان هەر نەدەوەستان وهەر نەدەوەستان و هەرنەدەوەستان...].

بەشی دووەم

(١)

ئەهریمەن ئاوری شەڕی هەڵکردبوو و لە دیاری دانیشتبوو ! هێدی هێدی داری تـێوەردەدا. هـەر کەللەسەربوو قرچەی دەهات و ئاورینگی دەکرد. هەر خوێنی ئـاڵ و گەشی لاوان بوو بە ئاورەکە دادەکرا. پەنا دیوارێك نەبوو پەڕۆیەکی رەشی پـیا هەڵنەواسـرابێ. کوچـەو کۆڵانـێك نەبوو دەنگی بڵند گۆو قورئانی تیا بەرز نەبێتەوە !
رابۆ دەیگوت :

((شـەڕ بـاش نـیە. خەڵکێکی زۆری بێتاوان لەنێو دەچن. ژمارەیەکی زۆر لە دایکـان جگـەریان دەسووتێ. ژمارەیەکی زۆر لە ئافرەتان بێوەژن و هەش بەسەر دەبن.خواش لە هەمووشت زیاتر رقی لێیەتی. ئەوەی حەز بە بەردەوام بوونیشی بکا، ئەوا بەر تووکی خەڵك و سزای خوای دەکەوێ.))
تاوێ بێدەنگ دەبوو دواتر دەستی پێدەکردەوە

-((ئەوشـەڕە گـورا زۆر کەسی بێتاوان تیا دەچێ. بەلاّنەکونێ لەگەڵ ئەوەش خـوا لـە کـاری خۆی بۆتەوە ! پێویستی بە رێنمایی و رێ نیشاندانی کەس نیە. خـۆی دەزانـی چـیدەکاو چۆن کاری خۆی هەڵدەسووڕێنی. لێگەڕێ با وای لێبێ. هەموو تۆڵەی ئێمەیان لێدەبێتەوە. دەزانی چیان لەو خەڵکە کردو چیان لێدەکەن.

ئەوەی ئەوانە کردوویانە نەکەس دیویەو نەکەس گوێی لێبووە. من بەو تەمەنە گەیشتم ، ئەو هەموو زولم و زۆرەم دیوە... قەت نەمدیوەو نەمبیە بەو دڕندایەتیە ڕەفتار لەگەڵ مرۆڤان کرابێ ! هەر تاوانبار و مل هوڕێ هاتبێ نەختێکی تیا هێشتۆتەوە. وەلێ ئەمانە هیچ ، سڵیان لە هیچ... هیچ هیچ نەکردۆتەوە ! ئەوەی بۆیان کراوە کردوویانە. ئۆی خوایە.. ئۆی. هەرچەندە باش نیە ئەمە بڵێم. بەلاّم خۆت سەرداری هەموومانی دەزانی چۆن تۆلەی بێ پشت و پەناو لێقەوماوان دەکەیتەوە!!!))

تەحۆ.. کە فێربببوو وەك پیاوان ڕەفتاری دەکردو وەك پیاوان داخاوت! هەڵیدایێ :

-((ئەگەر خوا تۆڵە لەوان بکاتەوە ، ئەوان وادەکەن ئێمە گوریەکەی بدەین. تاوانەکە ئەوان دەیکەن ، باجەکەی بە ئێمە دەدەنەوە. دەبفەرمە... کەرەم کە تاوێ بیربکەوەو لێی ورد بەوە ، ئێمە دەمانگوت : ئەگەر دەساڵی تریش شەڕ بەو لەگوینە بەردەوام بێ هیچ کارێکی ئەوتۆی لەسەر ئێمە نابێ. لەو هەڵەشمان هەرگیز چاکتر بۆڕێك ناکەوێ. کەچی هەنوکە لەبەر یەك هەموو شتێکمان لەبیر چۆتەوە. نە ئەوەمان بە مەژی دادێ کە دوێنی چۆن ڕەوتی کرد. نەلەوەش دەهزرین بەیانی چۆن میوان دەبێ ! لەو هەرایە ئێمە وامان نەکردوە شتێکمان بۆ ڕێککەوێ لەیەك سایەو سێبەر کۆمان بکاتەوە!))

ڕابۆ بەنیمچە گرژینەوەو نیوە بزەیەکەوە گوتی :

((تەحۆ... کوڕە شیرینەکەم ئێمە هەروابووینە. لە کاتی ئاوا ناسکدا زەنگی کەرایەتیمان لێی داوە ! بێسوودە. سەرهێشانێکی هەروەیە !))

-((داخی گرانم... هەرچیدەکەین ، هەر چۆنی هەوڵدەدەین. هەموو شتێك بە پێچەوانەو بەرەواژووی خواست و ویستی ئێمەیە. لەگەڵ بەرژەوەندی و ئامانجی

ئێمە ئاسمان و ڕێسمانی نێوانە ! بڕوابکە خواهەر چۆنی لە هەنیەی نووسیبێن هەر ئەو ڕوو دەدا.))

کەژی ماوەیەك بوو خۆی بە گۆڕینی جلەکانی کوڕەکەی خەریك کردبوو. وای نیشاندەدا بە هیچ لە گوینێ بایەخ بە گلیەکانی ئەوان نادا. چونکێ وەك خۆی زۆر جاران دەیگوت و دەیگوتەوە. ئەو قەوانانە کۆن بوون و بێ مفا لێدەدرێنەوە. دڵنیاش بوو کە نەك هەر لە ماڵەکەی ئەوان. بگرە لە زۆربەی ماڵەکان هەر هەمان شت بوو. لەگەڵ ئەوەش نەشیا خۆی لە گێلی بدا. لە ژێرەوە چاوەڕوانی پەیڤێکی دەکرد کە دەبووایە بگوترێ. ئەویش سۆراخ کردنی هۆمەر بوو. کەرابۆ ماوەیەك بوو بەزاری گرتبوو. ئەگەر گلیەکانی گۆڕیبوایە کردار لە مێژ بوو ئاواتەکەیان هاتبووە دی.

تەحۆ گوتی :

((خەڵك هەمووی وەك سەرخۆشانی لێهاتوە. هەریەکە تائەژواریەکە نەکەوێتە ماڵی خۆیەوە هەستی پێناکا. یاخود بیری لێناکاتەوە ! وای لێهاتوە هەر کەس جگە لەبەرژەوەندی خۆی چاوی هیچی تر نابینێت.هەرکەس بۆخۆی دەژی...بۆ خۆی بەتەنیا.))

ڕابۆ لەگەڵ ئەم چەند پەیڤە چاوەکانی وێز بووەوە.

((ڕاست دەکەی کوڕم...! بیناییت دایێ ڕابۆ تۆش وەکو ئەو خەڵکەت لێهاتوە. ئەوەتانێ هۆمەرت لە یاد کردوە. هەروەك ئەوەی لەسەر جادانت دۆزیبێتەوە و پارچەیەك لەجەرگت نەبێ.بینایيت دایێ ڕابۆ،هەروەك پارچەیەك لەجەرگت نەبێ!!!))

ئەمەی گوت و لەگەڵیدا دەستی بەگریان کرد.

کەژێ کەوێدەچوو ئەو بێدەنگیەی ماوەیەك بوو بەسەر خۆی سەپاند بوو دلێ پڕکردبوو. بۆیە نەشیا چیتر بێدەنگ بێ ، پەیڤەکان زۆر بەلەزو خێراییی لە زاری چونە دەرەوە :

((جا ئەمە گریەی بۆ چییە ؟! چ پێویستی بە نوسکەو ڕۆندك باراندنە. شت لە مێران دەقەومێ ، شت لە مێرو بەچکە شێران دەقەومێ ، نوسکەی بۆ چییە. لە باتی ئەوە دەتوانین تەکانێك بدەین. هندی گاوێ سۆراخی بکەین و بزانین لە کوێ ئێخسیرە. هەموو کەس وا سۆراخی براو خزم و خوێشی خۆی دەکا ، بەتەنیا ئێمە نەبین. لە قسەی زل بەولاوە چیترمان پێناکرێ. بە تەنیا ئێمە نەبین!))

رابۆ لەگلیەکان هزری. هەردووکیان راستیان دەگوت. شتەکەیان راست و بەڕێ و جێ بوو. لەگەڵ ئەوەش چ پەڕی لەکلکی خۆ گومان نەدەبرد! کە دەستی لەبەریێی خۆ رادەکرد. ئەو بیرۆچکانەی لەمەژی دەخولایەوە. شتاقی نەدەما. وەکو پەلە هەورێکی دوای باران لەسەرخۆ دەتوایەوە و شوێنەواری نەدەما. هەر چەندە هەموو لە چوارچێوەی یەك خێزان بوون ویەك تیڕکیان هەبوو، دیوارێکیان لەنێوان چێ ببوو ! پێیان شوورەیی و خەوش بوو خۆیان بەدەست کورت و نەبووە ناوبەرن. دەروون فراوان بوون و هەمیشە بەری خۆیان پێ تژی بوو، ئەگەر پوولێکیشی تیا نەبووایە ! رابۆ بڕیەی دا ئەو تۆقە بشکێنێ و ئەوەی لە دڵی پەنگی خواردبووەوە بە گۆڕێ وەربکا:

((منیش حەزدەکەم... گوایا من حەز ناکەم ؟! حەزناکەم کوڕە گەورەکەی خۆم سۆراخ بکەم. سۆمای چاوەکەم ببینم و بزانم چی بەسەرهاتوە. گوایا من حەزناکەم ! واتێدەگەن من بیرناکەمەوە. ئێوە دەزانن لەو ڕۆژەی هەواڵی ئێخسیر بوونیم زانیوە چۆرێك ئاو چییە بە ئاسوودەیی لە قوڕگی من نەچۆتە خوارەوە. ئێوە دەزانن ! بەڵام ئاخ... ئاخ دنیای بێ ئۆفا ... هەر کەس لە دلێ خۆی

دایە. کەس لەناخی کەس دانیە. ئەگینا دەتانزانی چ ئاورێك لەو هەناوە رەش بووەم دایساوە. ئەگینا دەتانزانی.. بەڵام ئاخ... ئاخ کەس لەناخی کەس دانیە. ئەگەر دەتانزانی چیم بەسەر هاتوە و چۆن جگەرم هەلا هەلا بووە، هەرگیز واتان نەدەگوت. هەرگیز بەم لەگوینە نەداخاوتن. بەڵام ئاخ ... ئاخ دنیای بێ ئۆفا. کەس لەناخی کەس دانیە. کچم کەژێ. کچە جوانکیلەو خۆشەویستەکەم کەژێ. ئێوە بە گوێرەی من تام شیری خاوتان لە زاری دێ. ئێوە بە گوێرەی ئەو تەمەنەی من، زارۆ و منداڵن. نکوڵی لەوە ناکەم تالێ و سوێریتان زۆر چەشتوە. نا.. هەرگیز نکولێ لەوە ناکەم. ئێوەش زۆر بەردی ساردوگەرمتان بە قینگ وەنوساوە. ئێوەش بە گوێرەی خەڵکی تر پیرو دنیا دیدەن و لە هەموو شتێك بوونەتەوە. لە زۆر ئاوانتان داوەو تاوڵێتان لە زۆر بناران ختسوە. وەلێ بە گوێرەی من... بە گوێرەی منی کە نەفت و پیر.. هێشتا زارۆنە. زارۆیەکن تام شیری خاوتان لەزاری دێ. ئێوە هێشتا نازانن ئەو پیرە دنیایە چی لەمن کردوە. چۆن وەبەر پێلی خۆی دایمەو بە مگێزی خۆی ئەم بەروئەو بەرم پێدەکا. چۆن منی خستۆتە بەردانەی بەرداشی خۆی و بێ بەزەییانە دەمئەنجنێ. بەڕای ئێوە من هۆمەرۆکم لە یاد کردوە ؟! بەوگلی و توانجانە دیارە من هۆمەرۆکم لە خەیالێ شەوانیشدا وەبیر نایە ! دەزانم ئێوە واتێدەگەن. دڵنیام هەروا تێدەگەن. من هۆمەری ئازیزو خۆشەویستم لە یاد کردوە ! جاتوو ئەو خوایەی ئێمەی گوراندوە. توو ئەو خوایەی لەسەر سەرمانەو ئاگاداری هەموو وردو درشتێکە. بە چاوی خۆی هەمووشتان دەبینێ. ئەوەی تۆزێ... ناڵێم زۆر ، دەڵێم تۆزێ ! ئەوەی تۆزێ شێوەی لە مرۆڤان بچێ و بیربکاتەوە. بای یەك قلە زیوانی ئەقڵی لەمەژییان هەبێ. باوەڕ دەکا پیرو پەککەوتەیەکی وەکو من. کە لەسەر ڕۆخی گۆڕێ وەستاوم و بای فوێکی پێمەردەم تیا نەماوە ! نامەوێ کوڕە گەورەو خۆشەویستەکەم ببینم ! ئێوە نازانن بەچ ماڵوێرانیەکم گەورە کردوە. بە چ هەش وەسەریەکم پەروەردە کردوە. ئەی ئەگەر دەتانزانی ! دڵنیام بەو کلۆجە نەداخاوتن

و بەو شێوازە بیرتان نەدەکردەوە . کەس هەیە نامۆیی کوڕە گەورەکەی خۆی نەکا ؟! بە داخی دووریو نەزانینی هەواڵی دۆن و بەزی بمێنێ و،وەك پارچە دارێکی رەق و تەقی لێنەیە! ئێوە خۆتان بڵێن. بۆ من مەڵێن بۆ خوا بڵێن. بۆ من مەڵێن بۆ راستی و راستەقینە بێژن. کەس هەیە ؟! ئەوە بڕیەمان دا بچین، بەچی بچین، ئەی وانیە ؟!... ئای هەمووشتێك بە حسێو دەبێ. دە بفەرمە بزانم بەچی دەچی...ئای... ئەی وانیە.))

کەژێ بەتوانج و لچ خوارکردنیکەوە وەرامی دایەوە :

((مرۆ ئەگەر گەرەکی شتێك بێ هەر رێکی دەخا. ئەگەر لە کێوی قافێش بێ هەر خۆی دەگەیەنێتێ. وەك هەڵۆ بۆی دێتە خوارەوە وخۆی تێ روودەکا. ئەدی... ئەگەر ئێمەش گەرەکمان بێ لە مرۆ زووتر نیە. دەچینە کنی و هەموو شتێك بەچاوی خۆمان دەبینین. ماوەی مانگێکە لە نێو ئەو گێژەنە دەخولێنیەوە. خەریکە شەق بەرین و ببینە دوو کەرت. هەریەکەی دێت و بە ئارەزووی خۆی بەرێ دەخاتە مزگەوت. بەمگێزی خۆی درۆو دەلەسان قەتار دەکا. خۆمان تەکانێك نەدەین بێ فایدەیە... ئەی وانیە، بەرای تۆش وانیە؟ ئەگەر بمانەوێ چارە دەکرێ !مرۆڤ لە کاتی تەنگانە پێویستی بە یەکتر دەبێ،کەس کەنگرە بێ کەسە نیە ، قەرزیش وەکو دەڵێن دوو ماڵان ئاوەدان دەکاتەوە. دنیایەکە هەروا بووە. ئەمرۆ لەمنە بەیانی لە تۆ.))

رابۆفنەیەکیلێوەهات ولەسەرەخۆئەو رۆندکەی سڕیەوەکە تازەخەریك بوو رچەی دەبەست:

-((لە کێ قەرز بکەم. ئەوانەی وەکو خۆمانن لە ئێمە باشتر نین. راگوێزراوەکان ئەوانەی ئێمە دەیانناسین. ئەگەر حاڵیان لە ئێمە شڕتر نەبێ باشتر نیە ! لێرەش کەسی وا ناناسم. کەسی وا گومان نابەم لێی رابببینم وداوای قەرزی لێبکەم. بەخوای ئەگەر زەوی و ئاسمانیش لێکبدا خۆم تەریق ناکەمەوە. نا...

هەرگیز خۆم تەریق ناکەمەوە ئەگەر داوا بکەم دەستم بەرووەوە بنێن، دەبێ پارچە جلێ تەڕبکەم و بەخۆم دابدەم، ئەی وانیە ؟ مردن باشترە. بەڵام لێرە شتێکی تر هەیە کە تۆ وا داخیوی دەبێ یەکێکت لەمەژێی خۆ دانا بێ ! ئەی وانیە ؟ دەبێ یەکێکت لە هزربێ. کە دەستت رەتنەکاتەوە. دەبێ کونێکت دۆزیبێتەوە ! کچم کەژێ.. وێدەچێ رۆچنەیەکت دۆزیبێتەوە سەیری ئاسمانی تیا بکەی.گەرەکتە بە پلاران وام تێبگەیەنی بچم داوای قەرز بکەم. کچم کەژێ دنیام زۆر دیوە. هێندەم دیوە.. هێندەم دیوە تا خوا دەڵێ بەس. هێشتا گلی لە زارت نەکەوتۆتەوە دەزانم چەند وشەی تیایە. هێندە بەسە بەتیلە چاوێك سەیرت بکەم. دەزانم چیت لەدوڕ دڵی دایە. ناخی ناخت دەخوێنمەوە ! وەکو ئەو چرایەی وا زەق زەق بەرانبەرم دەگرژێتەوە، گەرەکتە بڵێی بڕۆ قەرز بکە. دەم لەبەر دەرو هاوسێیان پان بکەوە ! گریمان وام کرد. ئەوا بڕیەم دا ، پێم لەجگەرێ خۆناو وام کرد. ئەگەر دەستیان رەت کردمەوە چی بکەم ؟! دەزانی ئەوکاتە دەبێ چاو بنوقێنم و چیتر هەڵینەهێنمەوە. ئا... چاو بنوقێنم و بمرم. بە دەست و پای خۆم گیان لەمستی خۆم دەربێنم ! ئەی وانیە ؟ من هەرگیز ئەوە ناکەم. ئەگەر چی لە هۆمەرۆکیشم چاونیە. ناخوا دەزانی لێم چاونیە ! ئەی گوایا پارچەیەك نیە لە جەرگم ؟ ئەیخوێنیمن نیەلەرەهێیەکانی ئەو دەگەڕی ؟ ئای...ئەی خوێنی من نـــــــــــــــیە!؟))

تەحۆ کە بەکزی گوێی رادێرابوو. لەناخی خۆی دەسۆژی و خەریك بوو لەکەوڵی خۆی بچێتە دەرەوە. بە شێوەیەکی سەیر پەست ببوو. خۆیانی لە کاتی سەخت و تەنگانە دەبینی. تەنگانەیەکی رژدو دژوار.. ئەو تاقە زەلامی ماڵەوە بوو. ئەرك و بارگرانییەکە هەمووی لە ئەستۆی ئەو دابوو ! کەچی دەستە وەستان بوو هیچی پێنەدەکرا. نەدەشیا لە جێگەی خۆی ببزوێ ! دەبووایە چاوەڕوانی بکاو ئەنجامی ئەو مشت و مڕەی بۆ دەرکەوێ. لەبەر ئەوەی هیچی لەدەست نەدەهات. هەرچەندەی هەوڵیدەدا نەیدەتوانی بەرێك بخاتە مزگەوت و شتێك بێژی. بۆیە

خۆی مات کرد بوو و قرقەپ دانیشتبوو. لە دوڕ زاری وان رادەما و گوێی قیت کردبووەوە ! چۆن کورە لە نێو خۆیدا ئاورینگ دەکا ، ئەویش ئاوا بە خەمان دەقنایەوە. چاوەکانی واکرابوونەوە قەپێلکی چاوی جێگەی قەزناغە جۆیەکی تیا دەبووەوە ! لەپڕ خۆی بۆ نەگیراو تەقیەوە :

-((دەبێم کاردەکەم.. دەبێن نا.. دەتگرن و شون بزرت دەکەن. دەبێم دەچمە دەرەوەو تەکانێك دەدەم. هەر چۆنێك بێ پیاو دەست چەك بمرێ باشترە لەوەی بە گۆچان پشتت بشکێنرێ ! دەبێژن نیازتە چی بکەی. ئەوا ئەوانیش لە یەکتر بەر بووین و شێر دێك هەڵدەسون. برا لەگەڵ برای راست نەماوە. ئەی باشە چی بکەم!؟ مردن سەد کەرەت مێرانەترو ئەهوەنتر نیە لەو ژیانە ؟ دەبڵێن دەی.. پیاوانە ترنیە ! هەرچی دەبێم بەرانبەرێکی بۆ دەدۆزنەوە. دەست بۆ هەر چیەك دەبەم دەرگایەکی داخراو دەبینم ! هەنگاو بۆ هەرلایەك دەنێم بەربەستێکم بۆ دانراوە. نایەڵن هیچ بکەم. هەرچەندەی هەوڵدەدەم و خۆم دێنم و دەبەم نازانم چۆن بژیم ! لەگەڵ ئەوەش دەبێ بژیم. سزای من لەو ژیانە ئەوەیە کە بژیم. بەرەڤانی کراوم کە بژیم. تووخوا مردن پیاوانەتر نیە !؟))

ئەو وشانەی بە تووڕەییەکی وا دەربڕی قوڕگی ئاوری لەگەڵ دەهاتە دەرەوە. ماوەیەك بەردەوام بوو. لە شێوەو روخساری وشەکان وێدەچوو زۆری مابێ بەلاَم بێدەنگ بوو. بێدەنگ بوونێکی کت و پڕ. بێدەنگیەك کە بۆنی ترس و بێدەنگی بە هەموو شتێکی ژوورەکەوە لکاند. چەند چرکەیەك بەو جۆرە سەیری کردن. هەردووکیان چاوەڕوانی زیاتر بوون. کە چی نەیهێشت نێوان بێدەنگی و وەستانەکەی زۆر بخایەنێ. بە گورجی دانەویەوە و پێلاَوە لاستیکەکانی لەپا کرد. پاشان وەرچەرخایەوەو بە توندی دەرگاکەی کردەوە. بە هەمان توندی دەرگاکەی داخست و چوە دەرەوە !

کەژێ و رابۆ تاوێ لە یەکتر رامان. کەژێ گوتی :

-((بینایێم دایێ کوڕێژگەشمان خەفەتخانی کرد. چەند گوناهە.. بەو مندالێیە باری خەمی لەکۆڵ دەنێین ! پێویستە ئەو باسانەی لەکن نەکەینەوە. مندالەۆ هەست بە شەرمەزاری دەکا. لە هەرەتی هەرزەیی دایە هەست بە شەرمەزاری دەکا. ئەی چۆن.. هەر یەکێك لە جێگەی ئەو بێ ئیوها دەبێ. پیاوی مالەۆەبێ و هیچیشی پێنەکرێ ! لە گوێگرتن زیاتر نەشێ چ بکا. ئەی لەوە ناخۆشتر هەیە ! ئەی ئەوە مردن نیە ؟! ئەویش هەرزکارەو خوێنی گەرمە. هی وەکو ئەو هەر بیر لە خۆیان دەکەنەوە ونازانن لەدەرو دیوەخانان چ باسە ! پێویستە ئاگاداری بین. هەست بریندارببوون مرۆ دەگۆڕێ. تووشی زۆر کەتن و کۆسپانی دەکا. زۆر شتی ناپەسن و دزیۆی پێدەکا. مرۆڤ کە هەستی بریندار بوو وەکو دڕندە بیر دەکاتەوە ! پێویستە ئاگاداری بین. تەحۆ هەرزەکارەو زوو لە داوان دەکەوێ. حەز ناکەم بئەنری.. دەترسم خۆی بە پەلێك دابدا.

تووشی کەتنان دەبێ ؟! هێی.. هێی.. تووشی کەتنان دەبێ. نازانم چیت بەسەرهاتوە، هەست دەکەم تۆش گۆڕاوی ! ئا... گۆڕاوی و زێتریش. پێویست بەوە ناکا شت لەیەکتر وەشێرین. مەری مادامەکۆنێ چاوی هەیەو دەبینێ ، گوێی هەیەو دەبیسێ. هەموو شتێك دەبینێ و هەست بە هەموو شتێك دەکا ! پێویست ناکا شت لەیەکتر وەشێرین. چۆن دەزانم ئەوە چرایەو بەرانبەرم دەگرژێتەوە. واش دەزانم تۆ گۆڕاوی. ئەی ئەگەر وانەبێ بۆ هەردەم لەسەر تەحۆ دەکەیتەوە ! بۆ هەر لای ئەو دەگری ؟! دەباشە بڵێ لەمە زێتر چی بکەم ! ها... لەمە زێتر چیم بۆ دەکرێ ! ئەی وانیە... دەجارێك روو لە راستی وەرمەچەرخێنە ،خۆ لە دین وەرگەڕان نیە ! خۆ دوگرد سووتاندن و تف لە مزگەوت کردن نیە. بۆ جارێك... تەنیا جارێك پشتی راستی بگرە. باشە بەرای تۆ چی بکەم ؟.. بزانم پۆرتی تۆ رەشە دەکرێ بێژم سپییە. خۆت بڵێ دەکرێ ؟! ئەگەر واشم گوت هەر خۆت درۆم لێ سپی دەکەیتەوە. دووسێ جارانیش بە ئۆینەوە دەگرژیەوەو لە بنی لێوان گالتەم پێدەکەی !...))

رابۆ رۆندکی لەچاوان قەتیس مابوو و بەردەوامیش داخاوت :

-((ئەوە دنیایە کچم... دنیایە. تاسەر بۆ کەس نەبووەو بۆ کەسیش نابێ. تۆش رۆژێك دادێ یەکێك پێت بڵێ پیرێژن ! دنیای بێ وەفا تاسەر بۆ چ کەسان نەماوەتەوە. زۆر کەسی لە خشتە بردوە ، بەرزی کردۆتەوە... بەرزی کردۆتەوە... لە نکاوڕا شەقێکی تێهەڵداوە و لە عەردی غارێی بردۆتە خوارەوە. ئەدی کچم... مرۆ نەگۆڕێ چاکە. خۆ بەزل زانین تەنیا بۆ خوا باشە. سەرداری سەرداران ، گەورەی گەورۆنان. لەو زێترئەوەیخۆی بەزل بزانێ کەراتیە!کەراتیەکە ئەمان کەراتی.ئەدی کچم.کچیخۆم. من هەرچی دەبێم تۆ بە بەرەواژووی لێکدەدەیتەوە. خۆت وەرە شوێنی من بزانم چیدەکەی ! نەبوونی شوورەیی نیە کچی خۆم... هیچ شورەیی نیە. ئەوەی بە شوورەیی تێبگا کەرە. کەرەکە ئەمان کەر!. بە چوار پێیان هەڵدەپەڕێ... ئەدی کچی خۆم. بەدەست من نیە. هەر چەندەی هەوڵدە دەم، نەشێم دەست پان بکەمەوە ! چی بکەم کچم... بە دەست خۆم نیە. فێری دەست پان کردنەوە نەبوویم. ناتوانم لەبەر کەس بناورێمەوە. ناتوانم... ئای، خۆ بە زۆری نیە. تەحۆش با بەمگێزی خۆی بکا. هەرچیدەکا بابیکا. هەر چۆنێکی بیر دەکاتەوە بابیر بکاتەوە. نە بۆ ئەو و نەلەبەر باوکی ئەویش دەست پان ناکەمەوە!))

((ئەوە تۆ چی دەبێی ؟! چۆن بیردەکەیتەوە. کێ وای لەگەڵ ئاخاوتی ! کێ بە تۆی گوتوە بڕۆ دەست پان بکەوەو لەبەر خەڵکی بناورێوە. ها... کێ وای گوتوە. قەرز کەی دەست پان کردنەوەیە؟!))

-((زۆران بۆ کەمان مەبێ کەژێ. بازارمان لەیەکتر سپی نەبێتەوە.خۆشت بە هیچ کلۆجێك ماندوو مەکە ! نەسەری من بیەشێنەو نە هی خۆت. هۆمەر چۆن کوڕی منە ئاواش مێردی تۆیە.))

-((من هیچم نەگوتوە.تۆ تەنیا مۆڵەتم بدە باخێوم.ئەوجا تۆ بپەیوە.هەر چیت گەرەکە بیلێ!.))

کەژێ کەزانی رابۆ کزگری لەهەوکێ ماوەو لەسەر کەلی گریانێیە. بێدەنگك بوو. وای بە دروست زانی چیتر نەپەیوی. ماوەیەك بوو هەستی دەکرد رابۆ گۆڕاوە. بەناوساڵ کەتوەو کەم ئەقڵ بووە بزوتنەوە و شێوازی پەیوین و هەڵسان و دانیشتنی هەموو ئەمەیان دەسەلماند. بە تایبەتی بۆ یەکێکی وەکو ئەو کە نیوەی تەمەنی زێتری لەگەڵ ساڵحۆکی باوکی بەسەر برد بوو. بۆیە هەرکە رابۆ زاری ببزواندبووایە دەیزانی چی دەڵێ. هەرگیز و هەرگیزیش لێی نەدەئەنری. بگرە کێهە دەمەی لە هەموو دەمان رەقتر گلی لەگەڵ دەکرد. ئەو زێتر بەزەیی پیادەهاتەوە. لە ناخەوە بۆی دەسوتا. دەیزانی چۆن ژیاوەو ئەو تەمەنەی بە چ دەردەسەریەك بەسەر بردووە. تاڵی و سوێری هێند هێند دیبوو مەگەر هەر خوا بە خوایەتی خۆی بزانێ! مێژووی ژیانی لە رابۆ خۆی چاتر دەزانی. ئەو ناخۆشی و ئەستەنگ و دەردە سەریانەی ئەو لە ژیانی دیبووی ، هەریەکی تر بووایە خۆی لەبەر رانەدەگرت. بە زوویی... یا ماڵئاوایی لە ژیان دەکرد، بارگەو بنەی دەپێچایەوەو بەرەو جیهانی ئەو دیو شۆڕ دەبووەوە. یاخود دەشت و چۆڵستانی دەگرتە بەرو دەبووە هاودەم و هاوڕێی خێو ئەجندان !. رابۆ هێشتا جوان و جحێڵ بوو کە وێسفی مێردی بەو دەردەچوو. راستە رەزو باخیان هەبوو. دەست کورت و نەبووە نەبوون. وە لێ رەزوباخیش پەرای گەرەك بوو. یەکی دەویست بەدوایەوە بێ. لەو دەمەدا هۆمەریشی لەگەڵ خۆی خستە بن نیری رۆژگارو، لێپرسراویەتی ماڵێکی گەورەو گرانی خستە ئەستۆ. لەگەڵ هاتنی ناوی هۆمەرموچڕکێکی تژی خەم و تژی ئەوین سەرتاپای گیانی هێنایە هەژان ! رۆژانی رابردوو... وەك ئەوەی هەنوکە روویدابێ ئیوهای هاتەوە بەرچاو. بە پانە دزێ و بەترسەوە. هەتاوە کونێ بووارێکی وەردەگرت و دووگلی بەدڵێ خۆی لەگەڵ دەکرد بەرد شەقی دەبرد. ئەگەر چی زۆریان یەکتر دەبینی ، وەڵی هەرکە لێی جوێ دەبووەوە. وەك ئەوەی

ماوەیەکی دورو درێژ بێ نەیدیبێ دڵێ دەستی بە لێدان دەکرد ! چونکێ هەر دوای ئەو دووگلیە ژوانیان دەبەست و لەو چیاو چۆلە. .. بە کامی دڵێ خۆیان لە سایەی دارێك دادەنیشتن. هەستیان بە سەربەستیەك دەکرد. هەرچەندەی لە چیای شیرینی بەرز رادەمان. هێندە زێتر هەنیەیان بەرزدەبووەوە ! بە مگێزی خۆیان دەپەیوین. بە گوێرەی خۆیان دەبزووتنەوە. ئای کە رۆژانێکی پڕ شادی و بەختەوەری بوو. هەرچەندەی لە چیای شیرینێ رادەما. زێتر مەست و خومار دەبوو. وای هەست دەکرد کە ئەو چیایە بیرێکی مێرانەو خۆرتانەیان لە مەژی دەگورێنێ ! جارێکیان ئاوا... لە ناو گوندی بەتەك هۆمەر داچوو. بە تیلە چاوێك سەیری کردو بۆی گرژیەوە. هۆمەر پستەیەکی لێوە هات. هەر چەندە باش گوێی لە وشەکان نەبوو. بەلاٚم لە مەبەستەکەی گەیشت. لە دورِ دڵی گراوەکەی گەیشت. بۆیە دوای فراوین. بە نیازی چوونە داران لە ماڵی وەدەرکەوت. جێ ژوان خۆت بگرە هاتم !

هەرکە دانیشتن هۆمەر پێی گوت :

((ببوورە... نەمتوانی پەیڤەکان بەرێکی دەربرم. بۆیە ترسام تێنەگەیشتبی !))

-((چۆن وا دەبێی هۆمەر... گراوی خۆم. هێندە بەسە چاوەکانت ببینم. دەزانم چیت لە دڵ دایەو گەرەکتە چبێژی. ئەی چۆن نازانم هۆمەر... هێ هێی.. گوایا گراو ئەویندارێ خۆم نی ؟! ئەگەر من هەست بەو شتانە نەکەم کێ هەستی پێدەکا ؟!))

-((کەژێ... کەژیلەی خۆم. جوانکیلەکەی بەر دڵێ من. خۆتۆ مارەبڕی خۆمی. هیچ شوورەیی نیە. خەوش و نابەجێ نیە ئەگەر لەناو ئاوایش لەگەڵت باخێوم ئەو روخسارە گەش و جوانەت. ئەو کوڵمە نەرم و خرِەت. حەلاڵی نیگای منن و حەرامی خەڵکین. کەخوا تۆی گوراند منی دیبوو !))

رابۆ هەر منجەی دەهات و لەبەر خۆی دەدوا :

-((ئا... باش ئاگام لێیە گۆڕاوی. گۆڕاوی و زیاتریش ! بەلاٚنەکونێ قەینا.بگۆڕێی و نەگۆڕێی بەمن چ ؟! تۆزقالێك کارم لێناکا. ئەمڕۆ ژیان لێرە وای لێهاتوە. هەرکەس بۆ خۆی دەژی. چۆنی گەرەك بێ ئاوا دەژی. جائەوە بەرژەوەندی ، یاخود زیانی خەڵکی تیابێ گرنگ نیە ! گرنگ ئەوەیە خۆی لەگەڵ دەوروبەر بگونجێنێ و خەڵکی بە پیتۆڵ و زانای تێبگەن ! منیش بۆخۆم دەژیم. ئای.. گەرەکمە بۆ خۆم بژیم. چێژ لەو ژیانە وەرگرم. هەمووی پێنج ودوو رۆژێکم ماوە ، با چێژ لەو ژیانە وەرگرم !))

کەژێ بەنازێکەوە خۆی لەبەردەستی راپچڕاند :

-((بۆ هەڵەبووم... هۆمەرەکەم.. بۆ هەڵەبووم. گوایا تۆ منت خۆش گەرەك نیە. ئەوە چی دەبێی ؟ وێدەچی شتێك رویدابێ. زمان رەشێك غەلغەلەی خستبێتە دڵتەوە ! یاخود لەبن گوێیان خوێندبی و تیخ تیخەیان دابی))

((نا گیانە... نا. نا کەژیلەکەم.. نا. مەبەستم ئەوە نیە. وا رێکەوت ئێمە دڵمان بەیەك چوو. خوای ئەوین خۆی لە دڵی هەردووکان پەستاین. تیری ئەوین دڵێ هەردووکی ئەنگاوتین. خۆ هەموو خەڵکی وانابن. دەزانی چەند کارەساتی ناخۆش و دڵتەزێن لە ئەنجامی ئەوە رویداوە ؟!!!))

رابۆ درێژەی پێدەدا. کەژێش لەو دەمەدا جەرِنەگەی لە وردە ئەندێشان گرتبوو وازی نەدەهێنا !. ئەگەرچی یادەکان وەك مووس جگەریان دەبڕی. هەستی بە خۆشیەك دەکرد. شادیەك ئاوێزانی دڵەٚ تژی کۆڤانەکەی دەبوو. خۆشی سەری لەمە سورِمابوو. سۆنگە و ئەگەرەکەی نەدەزانی. نەیدەزانی چ هێزێکە لە نێو ئەو هەموو ئازارو ژانە تیرۆژکی شادی بۆ دەروونی بەرێدەکا !

رابۆ دەیگوت :

-((نابە خوای... نا... من مەرگ و چوونە نێو گۆڕم لەدەست پان کردنەوە پێ باشترە. سەد کەرەت بە پیاوانە تری دەزانم !. کەی شتی وام کردوە. ئێمە خۆمان نان بدەبووینەو ئاور لەدیوەخانەکەمان نەکوژاوەتەوە. کەس لەو دەڤەرە نەبوو نانی ئێمەی نمەك نەکردبێ. هەنوکەش دەست لەبەر ناکەس بەچان پان بکەمەوە ! من مەرگ و چوونە نێو گۆڕم لەکن باشترە ! خاترجەمم بۆ کن هەریەکێك بچم بەرایێ تەرزە کوتم دەکا. پاشانیش زاری لێکدەکاتەوەو دەفەرموێ :

-((بۆ کوڕەکەتان لەگەڵ ئەوانە کەوتوە. گوایا نازانێ ئەوانە کلکی داگیرکەرانن ! بەکرێگیراون و خۆیان فرۆتوە. بۆ لەگەڵ ئەوانە کەوتوە. گوایا نازانێ ئەوانە ئیوهانە، باشتر وابوو ئەو جلەشی پیس نەکردبووایە!. زۆریش باشتر بوو ! باشتر بوو دەستی لەگەڵ دوژمنان تێکەڵ کردبووایە، چەکی بۆ ئەوانە هەڵنەگرتبووایە ! دەزانم زۆر شتی تریشم پێدەڵێن ئەوجا هەر نەچم باشترە !))

کەژێ کە تاوێ بوو ئاگای لەوبوو. بە شێگیریەکەوە گوتی :

((کێ وا دەڵێ ؟! دڵنیام لە تۆ زیاتر کەس بەو لە گوینە بیر ناکاتەوە!))

-((چۆن وا بیر ناکەنەوە. گوایا من لە شارێکی ترو لە وڵاتێکی تر دەژیم ؟! دەبڕۆ کچم برۆ. خۆم دەزانم دنیا چ باسە. سەد جارانم بەم گوێیانە گوێ لە پلارو توانجان بووە. پلارو توانجی وا بۆنی خوێنی لێبێ! زۆر جاران لە دڵیخۆم دەڵێم تۆ بلێی ئەوانە راست نەبن ؟! بەلانەکونێ هەر زوو پەژیوان دەبمەوە. چونکێ دڵنیام هۆمەرەکەی من چوە تۆڵەی وارەکەی بکاتەوە. تۆڵەی گوندە جوانەکەی بکاتەوە. کە لەبەر زەقەی چاوانی ئاوریان تێبەردا))

کەژێ خێرا گلیەکانی قوت کرد. بۆ ئەوەی چیتر درێژەی پێنەداو زیاتر زامداری نەکا :

-((هەموو پەنجەی دەست وەکو یەك نیە. خوا هەرکەس بە گوێرەی بەشی خۆی مەژی داوەتێ. ئەدی... خۆ هەموو پەنجەکانی دەست وەکو یەك نین !))

-((دەووس بە...وس. توو ئەوخوایە ئەگەر بێدەنگ نەبی. ئەو گلیە قۆڕانە چییە دەکەی. وەکو یەکن و زیاتریش ! ئەوەی دەشبێ وەکو یەك نین درۆ دەکا. درۆیەکی گەورەوگران دەکا. دوژمن هەر دوژمنە ، ئەگەر گەورە بێ وئەگەر بچووك. پەنجەش خۆ هەر پێی دەبێن پەنجە ! کوشتن هەر کوشتنە. تۆ هەر دەمری. ئەگەر بە چەقۆ بێ.. ئەگەر بە نارنجۆك. ئەگەر بە ناپاڵم بێ..ئەگەر بە بۆن.. گرنگ ئەوەیە تۆ هەر دەمری !))

رابۆ وا دیاربوو زۆری مابوو بیڵێ. بەڵام کە کەژێی بینی خۆی بە ((بێوار)) مژوول کردوە. بێدەنگ بوو. تاوێ بێدەنگ بوو. پاشان توڕەییەك ناخی گرتەوە. هەستی کرد خەریکە بخنکێ. نەیتوانی زێتر بێدەنگ بێ. لە هەمان کاتیشدا نەیویست بدوێ ! لە نێوان ئەم دوو هەڵوێستەدا حەپەسا. نەیزانی چیبکا! بە گرانابییەکەوە هەڵسایەوەو چووە دەرەوە.

دنیا ئەنگۆرە بوو، خەریك بوو وردە وردە تاریکتر دەبوو لەگەڵ ئەویشدا ئەستێرەکان زێتر وەدیار دەکەوتن و جوانتر دەبریسکانەوە ! وەك ئەوەی بیانەوێ زووتر خۆیان بگەیەننە دیدەی ئەوانەی کە سەیریان دەکەن ! بەبێئەوەی گوێ بدەنە باری ئەو چاوانەو بزانن چی تیایە ! چ شادیەکی مەزن خۆیان تیا ئاخنیوە.یاخود چ دنیایەك رۆندکی تیا قەتیس ماوە !

بایەکی فێنکی دەهات . ئەگەر چی گەرماییەکەی نیوەڕۆی هێشتا هەر پێوە مابوو. وەلێ ئەوە وای نەکردبوو کە فێنکاییەکەی بە ئاشکرا پێوە دیارنەمێنێ !

تاوێ وەستاو لە ئاسمان راما. پشتی کووڕ ببووەوەو سەر بڵندکردنەکەی لە کن ئەرکێکی گران بوو. بۆیە سەری دانەواندو هەناسەیەکی قووڵی هەڵکێشا. دەرگای حەوشەکەی کردەوەو سەرێکی لە کۆڵان هەڵکێشا. کشتومات بوو. لەبەر دەرگای

هاوسێیەکەیان پشیلەیەك خەریك بوو لەنێو تەنەکە زبڵەکەی بەردەرگا دەگەڕا. ئەگەرچی باش رەنگەکەی لێك نەکردەوە. نەیزانی بۆر بوو یاخود رەش . وەلێ زانی لەڕولاواز و بنێس بوو.پشیلەکە لەگەڵ کرانەوەی دەرگاکە سەری بەرز کردەوەو تەماشای کرد. دڵنیا بوو هیچ نیە. دەستی کردەوە بە پشکنینی خۆی! بە نەرمی دەرگاکەی داخستەوە. سەر لە نوێ بەرامبەر کەژێ رونیشتەوە. تاوێ داما :

((باشە کچم کەژێ. لە وانەیە پیری مەژی منی بێهێز کردبێ. تۆزێ کەم ئاوەز بووبم و لەم رۆژگارە تێنەگەم. خۆ تۆ هێشتا گەنجی. لە هەرەتی لاویدای و سەرت لەم دنیایە دەردەچێ. دەتوانی بە دروستی بیربکەیتەوە. بڵێ چیبکەین باشە ؟! بەڕای تۆ چیبکەین ! ئەگەر هۆمەرۆك شتێکی بەسەر هاتبێ من چیدەکەم. قوڕی کوێ دەکەم بەسەرما !... ها. من چیدەکەم. خاترجەم بە ناتوانم چیتر بژیم. هۆمەر بینایی منە و دنیای روونی پێدەبینم. هێزوشنگی بازوومەو بە هۆی ئەوەوە ماوم. کچم کەژێ. چیتر بەرگە ناگرم. چیتر ناتوانم فێڵ لە خۆم بکەم. ئەگەر هۆمەرۆك شتێکی بەسەر هاتبێ من پشتی ئەو ژیانم ناوێ ! لە دوای ئەو چرکەیەك چییە ناژیم. بێژە چیبکەین باشە. بە رای تۆ قەرزدەست پانکردنەوە نیە ! مردن نیە ؟!))

دەتگوت ئەو پەیڤانەی رابۆ ترسێکی لە دڵ گوراندبوو. بۆیە نەیزانی چ وەرامێکی بداتەوە ! بە زۆری زاری لێکترازاند :

-((دەست پانکردنەوەی چی ! مرۆڤ چۆن دەتوانی بێی یەکتر بژی. نا... هەرگیز ناتوانێ. پێویستیان بە یەکتر هەردەبێ. ئیمڕۆ لەمانەو بەیانی لەوانەی تر. پێویستیان بە یەکتر هەردەبێ. قەرز هەر هەبووەو هەر دەبێ.وەکو دەبینی قەرز دوو مالأن ئاوەدان دەکاتەوە. هەنوکە واز لەم باسە بێنە. برۆ سەر جێگاکەت و بخەوە. بۆ بەیانی خوا کەریمە. جاری برۆ بخەوە. مەژیت ماندوەو

زێتری ماندوومەکە. برۆ پشوێك بدەو نەختێك بحەسێوە.بۆ بەیانی خوا کەریمە. قاتی هەموو دەرگایەك لە بەندەیخۆی داناخا. ئەویش چاوی هەیەو دەبینێ.وردو درشت... ئاشکراو پەنهان. ئەوەی بزرو شاراوەیە ئەو دەبینێ.برۆ بنوە..برۆ بەتەمای ئەو !))

-((هم... هم... برۆ بنوە ، چۆن بنووم. چاوی یەکێکی وەکو من چۆن دەچێتە خەو ! تۆ وا دەزانی کارەکە هێندە ئاسانە. برازێم و تەواو... نا کەژێ.. نا بەو خوایەی خوایەتی دەکاو لەبان سەرانەوەیە. ئەگەر هەنوکە برازێم ئەوا بێ هیچ گومانێك دەبێ تابەیانی لە نێو جێگاکەی خۆم گینگڵ بدەم !))

-((واز لە بیرکردنەوە بێنە. خوا کەریمە. هەموو شتێك جێبەجێ دەبێ. بەیانی دەچمە کن دایکی خولەی. خوا هەڵناگرێ هاوسێی چاکن. قەت وێناچێ دەست بە روومەوە بنێ و داوام رەتبکاتەوە. من دەیناسم. بەڵێنیشی پێدەدەم کە هەر چەندێکم بداتێ بە ماوەیەکی کورت بۆی بگەڕێنمەوە. برۆ بنوە تا بەیانی خوا کەریمە))

رابۆ ماوەیەك لە ئادگاری بووکەکەی ورد بووەوە. پاشان بە کڕی لەسەر جێگاکەی راکشا. سەیری ساپیتەی ژوورەکەی کرد :

-((بەشی ئێمە هەروایە. خوایە شوکور. خوایە شوکرم بە بەشت))

سەری خستەسەر سەرینەکە

((خوایە شوکرم... شوکرم بە بەشت. بەم ئاوارەیی و ماڵوێرانیەش هەر شوکورم. بەم بەلەنگازی و کۆست کەوتنەش هەر شوکورم. لەوەتەی بەبیرم دێ بە ئاسوودەیی سەرم نەختستۆتە سەر سەرین. هەناسەیەکم بە دڵنیایی هەڵنەمژیوە))

لە دڵی خۆی ئەمەی گوت و بە بێزاریەکەوە پێڵوەکانی لێکنا. بەر لەوەی بەری خۆی لە لاکەی تر بکا. سەیرێکی کەژێی کرد. کە ئەگەر چی خۆی لەو

نیگایە هیچ مەبەستێکی لەو نیگایە نەبوو.کەژێ بە شێوەیەکی سەیرو نائاسایی تێگەیشت! ئەگەر جاران بووایە لەوانە بوو لێی هاتبووایە دەنگ. کە چی لەزگی خۆی ناو بە هەندی هەڵنەگرت !

ژوورەکە لەو دەمەدا بە ژووری یەکێك لە قەلەندەرخانەکان دەچوو. بۆن ساردی و بۆنی نامۆییەکی لێدەهات !

بێوار کە لەکن دایکی نوستبوو. هەڵسایەوەو ماوەیەك بە حەپەساوی لە جێگەی خۆی دانیشت. بە چاوی خەواڵووەوە لەدەوروبەری راما. بەدەم باوێشك دانەوە هەڵسایەوەو چوەکن داپیری. لە تەکی راکشا و خۆی لە هەمێزی مات کرد. ئەویش وەك ئەوەی بزانێ لە دەرو دیوەخانان چ باسە. روخساری تۆزی نیگەرانیەکی گرتبوو ! رابۆ زێتر لە خۆی نزیك کردەوە و گەرمتر بە خۆیەوەی نوساند. ئەویش وەك ئەوەی لەسەرمایەکی سەخت و تووش. پەسیوگەیەکی گەرمی دۆزیبێتەوە ، خۆی مات کرد. سەری وا بەدڵی داپیری وەنابوو دەتگوت گەرەکیەتی ترپەکانی دڵی بژمێرێ ! یاخود گوێ بۆ ئاوازی ئەو ژان و ئازارە رادێرێ کە لەو دەمەدا گیانی رابۆی گەرم داهێنابوو. بێوار بووە ئەگەرێك بۆ ئەوەی برینی هۆمەر لە دڵی رابۆ خوێنی لێبێتەوە ! بۆیە فنەیەکی لێوەهات و لەبەر خۆی گوتی :

-((دەبێ هەنوکە لە کوێ بێ ؟ لە کام پەنابەرد راکشابێ. لەو هەراو هۆریایە کێ دەڵێ ماوە ! لەوانەیە لە پەسیوێ کوژرابێ و کەسیشی بەسەرەوە نەچووبێ.بۆ نابێ ؟! چەندین شتی لەو بابەتەمان ژنەوتوە. گەمژەڵ و نەزان زۆرن ! چەندین شتی وامان بەچاوی خۆمان دیوە... ئۆی رابەکە ... ئۆی، زمانت چەند رەشە. تووخوا ئەگەر بیری وا بەد بکەیتەوە.چۆن دڵت دێ رێگە بەو شتانە بدەی بەمەژیت گوزەربکەن. بەلاّنەکونێ بۆ ؟ بینابییم دایێ.. خۆ هۆمەریش مرۆڤە. ئەویش وەك چەندین رۆڵەی ئەو خاکە لە دایك بووە. لەوانەیە وەك چەندیشیان بکوژرێ ! ئەی بۆ نا ... خۆ ئەویش مرۆڤە. بینابیت دایێ رابۆ وەکو داهات. لە

دارەتی دنیایێ ئەوەت گومان دەبرد ئەویش شتێکی بەسەر هاتبێ.قوڕی کام شوێن دەخەیتە سەرت.وای هۆمەر.. وای.. کوڕی خۆم وای... جگەر گۆشەکەم وای.. دەبێ هەنوکە لە کوێ بی؟!.

* * *

چەند کەسانێك پشتیان دابووە دیوارو بەرانبەر یەك رونیشتبوون. هەموو وەکو یەك ماندوو رەنگ بزرکاو بوون. تاو ناتاوێ یەکێکیان چەند وشەیەکی دەردەبڕی. پاشان وەك ئەوەی برپەی مانگرتنیان دابێ، خڕ بێدەنگ دەبوون. یەکێکیان گوتی :

-((تووشی چیبووین...! بۆ چی هاتین ، بۆ چی خۆمان سەرگەردان و ماڵوێران کردو تووشی چیبووین. ئێوە سەیرکەن. ئێمە هەموومان بە کۆمەڵێك بڕواوە، بە کۆمەڵێك خەون و خۆزگەوە. خەو خۆراکمان لەخۆ حەرام کردوە. هەموو بۆ یەك ئاوات. بۆ یەك مەبەست و مەرام لەو چیایانە گیرساوینەتەوە. شەو رۆژ لەیەك گرێدەدەین. بەبێئەوەی یەکێك ماندوویی و وەڕەزی خۆی دەربڕێ. بگرە هەموو خۆشحاڵ و بەختەوەرین بەو گوریانەی کە دەیدەین و ئامادەینە هەموو شتێك بکەین بۆ ئەوەی لەبن نیری زۆرداران رزگارمان بێ. ئێمە هەموو بە مەبەستی وەدەست هێنانی سەربەستی و سەرفرازی هاتوینەتە دەرەوە. سەیرکەن تووشی چیبووین وچۆن بەم براکوژیە قڕانمان خستە نێویەك. ئێوە سەیرکەن تووشی چی بووین. لەوەسەیرتر هەیە ئێمە دیلی بەردەستی برای خۆمان بین ! کە یەك ئاوات و یەك خۆزگە و یەك ئامانجمان هەیە. ئێمە دیل و ئەوانیش وەك دوژمنێکی راستەقینە و باوەکوشتە سەیرمان بکەن ! وەك ئەوەی ئێمە ئاوا خاکمان داگیرو پارچەپارچە کردبن ! تووخوا خۆتان بێژن لەمە سەیرتر هەیە ؟!))

یەکێکی تر گوتی :

((ناواخنی پەتایەکە لێرەیە. ترسەکە خۆی لەو قاوغە شاردۆتەوە. دوژمنی راستەقینە خۆی گوم کردوە. وای کردوە تەنیا چڕنوك هاوێشتن و گەزگرتنی تایبەت بێ مژولمان بکا. ئەویش ئەوەی گەرەکیەتی ئەنجامی بدا. هەموو شێوازێك بگرێتە بەر بۆ زێتر خۆشکردنی ئاگرەکەو قوولکردنی دوو بەرەکیەکە. برایەتیان لەنێوان بسڕێتەوە و وابکا دەست لەبینەقاقای یەك بنێین وەکو ناومانە !))

ئەوان بەو لە گوینە داخاوتن و هۆمەر بەکزی سەری بە ئەژنۆی کرد بوو. گوێی رادێرابوو، لەگەڵ ئەو وشانە دەنگی شێرکۆی لە گوێ دەزرنگایەوە :

-((برام هۆمەر... من خێزانێکی زگ دڕاوو رەش و رووتم بە جێهێشتوە. خێزانێکی وا کە گاور بە گاوراتی خۆی بیدینێ بەزەیی پیا دێتەوە. هەر بۆ ئەوەی خەبات بکەم،.هەولبدەم بۆ وەدیهێنانی ئاواتی گەلەکەم ، هەر بۆ ئەوەی وابکەم برسیەکانی ئەم کوردستانە تێر بن. زارۆیەکان چیتر لە ژاندارم و چەکدار نەترسن. بۆ ئەوەی دایکان چیتر تیتك نەڕننەوە. ئەو ولاٌتە برازێتەوە و ببێتە پارچەیەك لە بەهەشت. هاتووم بۆ ئەوە خەبات بکەم ، تۆو هەزارانی وەکو تۆ بگەرێنەوە گوندو واری خۆیان. بگەڕێنەوە راژەی رەزوباخەکانیان بکەن. من بۆ ئەمانەو زۆری تری ئیوها هاتووم. کەچی دەبینم. ئاخ هۆمەر... برایەکەی خۆم. کەچی دەبینم کار بە شێوەیەکی تر دەڕوا و بە تەواوی بەرەواژبۆتەوە. گەرەکیانە لوولەی تفەنگ لە تۆ بکەم.. گەرەکیانە...))

بیری لەو گلیانەی شێرکۆ دەکرەوە. لەگەلێدا سەری بادەداو چاوی تژی رۆندك ببوو. نەیدەزانی شێرکۆ چی بەسەر هاتوە ! هێندێك شتی دەربارەی بیستبوو ، بەلاٌم باوەڕی نەدەکرد. یاخود نەیدەویست باوەڕ بکا. چونکێ زۆربەی هەواڵەکان وایان دەگەیاند کە کوژراوە. هێندێکیش دەیانگوت نەخێر.. گەڕاوەتەوە شارو خۆی تەسلیم کردۆتەوە ! بەم دواییە ئەوەی کەبەڕاستی بۆی دەرکەوت ئەمە بوو :

دوای ئەوەی شەڕی براکوژی پەرەی سەندو دوژمنی راستەقینە لە بیرکرا. شێرکۆ دلٌی سارد بووەوە، چەکی داناو لەیەکێ لە گوندەکان بەبێلایەنی دانیشت. رۆژێکیان دایکە پیرەکەی دێتە سەردانی. لەودەمەدا هێزێکی بەرەی دووەم دەگاتە گوندی. چەند بڕو بیانگەیەکی پێدەگرن. هەرچەندە پاکانەی خۆی دەکا. مفای نابێ ولەبەرچاوی دایکی دەیکوژن ! دایکیشی هەر ئەودەمە تەرمەکەی لە چارشێوەکەی لوول دەداو دەیباتەوە شاری !

نەیدەویست باوەڕ بەو هەوالاٌنە بکا! لەکاتێکدا دلٌنیابوو هەواڵەکە راست و بێ ئەولاو ئیملا بوون.

ئەوانەی دیکە خەریکی ئاخاوتنی خۆیان بوون:

-((لەوەتەی خۆمانم دیوە هەر ئاوا بووین. لە کاتی ئاوا ناسکدا تەلی کەرایەتیمان لێدەدا. زێتر لە نۆزدە ساڵە لە نێو ئەو هەرایەدام ! خەریك دەبێ بگەینە ترۆپك دەست بە کەرایەتی دەکەین. ئەمە راستەقینەیەو هەر هەموویم بەم چاوانە دیوە. بەلێ... ئەوەپێی دەبێن راستەقینە. نەلە کەسم بیەو نەهیچ. خڕم بەو چاوانە دیوە. هەروەك چۆن باوك وباپیریشم دەیانگێڕایەوەو بە چاوی خۆیان دیبوویان !))

-((بەڕاستی گەلێکی خۆ خۆرو ناپەسەندین ! کەس لەگەڵ کەس ساغ نەماوە هەرچیەك بۆ ئەو میللەتە بکەی بێسوودە. تۆ بۆی هەولدەدەی ئەو لە دواوە سەرەنیزەت بۆ رەوان دەکا! خاترجەم بن ئەگەر هەروا بمێنینەوە تامردن ناگەینە ئاوات. چۆن بە ئامانج دەگەین. خۆتان بێژن چۆن و بەچی دەگەینە ئامانج !؟ ئەو گەلە دەگاتە ئامانج کە رۆلەکانیان یەکبگرن. هەمووی ببنەیەك. یەك دڵ، یەك گیان ، ئەو گەلە دەگاتە ئامانج کە دەروونیان پاك بێ !ئێمە چۆن دەگەینە ئامانج... ها ؟ پێم نالێن چۆن دەگەینە ئامانج. ئێمە کە ئاوا خۆ خۆربین. بۆ چەند دینارێك داوو تەپکە بۆ برای خۆمان بنێینەوە و بیدەینە دەست دوژمن!))

-((هێجگار واش نین... بەو لە گوینەش رەشبین و بەرچاو تاریك مەبن. ئێمەش کوڕینە هیچمان لە خەڵکی کەمتر نیە. خوا ئێمەشی وەك هەموو بەندەیەکی دیکە گوراندوە. قاتی ئێمەی لە جۆرە قوڕێکی جیا نەگوراندوە !))

-((بەسیەتی تووخوا..تواناى گوێگرتنی ئەو قسە پڕوپوچانەم نەماوە ! بانەختێ مێشکمان بحەسێتەوە. تاوێ بێدەنگ بن لەو خۆماندووکردنە بێسوودە باشترە. هەر نەبێ دەتوانین بە دروستی بیر بکەینەوە... هوشیارانە لەدەوروبەر رامێنین !))

ها... ها... های... تا بوواری ئەوەی هەبێ بە دروستی بیربکاتەوە. بیر لە چیدەکەیتەوە؟ نابێژی بیر لە چیدەکەیتەوە...ها. با گاوێ لەگەڵ خۆمان راستگۆ بین. هۆو ئەگەری هەموو تێکەوتن و نوشوستیەکمان ئەوەیە هەرگیز نەمانتوانیوە راستەو خۆ لەگەڵ یەك باخێوین. لە دۆزەکە نەترسین و لەراستەقینە رانەکەین. ئەو ترسەمان لەروو بەروو بوونەوەی راستەقینە تووشی زۆر تووله رێی ئەستەنگ و پڕ قۆرتی کردووین. دەتووخوا بەسیەتی ...وا چاکترە بێدەنگ بن.من لە لای خۆمەوە تواناى گوێگرتنی ئەو قەوانەم نەماوە !))

-((ئەگەر راستیت گەرەکە هەموو سەر لێشێواوین ! هەر چیدەکەین... نازانین چۆن بیر دەکەینەوە. نازانین چیبکەین و بڕیەی چیبدەین. ئەگەر چی ئەو پەیوینەی ئێمە لە بایەك زێتر نیە ! دەلەخۆڕامێنن. هیچ دور مەڕۆن وهەنگاوتان سەر نەکا بزانن چیتان بەسەر هاتووە ! چۆن هەموو دیل و بن دەستی برای خۆمانین. ئەوانەی کە ئێستا نە ئێمە بە برای خۆمانیان دەزانین. نە ئەوانیش وەك برا رەفتارمان لەگەڵ دەکەن. دەسەیرکەن. ئەوە نە مێژووە بێژن بەدرۆ نووسراوەتەوە نە چیرۆکیشە بێژن زادەی ئەندێشەو قسەی هەلەق وبەلەقە ! شتەکە راستەقینەیەو لەبەر چاوی هەموواندایە. لەوانەیە بەو شێوەیەش وازمان

لێنەهێنن وبمانکوژن. ئا... چیتیایە. مادامەکونێ شەڕ بەردەوامە ئەگەر زیانی زۆریان لێبکەوێ لە وانەیە بمانکوژن !))

((نا بابە... چۆن وا دەبێ ؟ قاتی کاری واناکەن ! چۆن رێی تێدەچێ. دەزانی تۆ زۆر سەیر بیر دەکەیتەوە !))

-((بۆ سەیرە، بگرە ئەو پەڕی ئاساییەکە؟! ئێمە لەبەرچاوی ئەوان دوژمنین. دوژمنیش هەموو شتێکی لەگەڵ دەکرێ))

هۆمەر کە بیری لە شێرکۆ دەکردەوە ئەو وشانە زیاتر لە گوێی دەزرنگایەوە. کوشتنی شێرکۆی بە گەورەترین و زەلامترین تاوان وپێ هەڵبڕین دەزانی. بۆیە هەر چەندەی هەوڵیدەدا نەیدەتوانی لە مەژی وەدەرنێ. نەیدەتوانی و.. نەیدەتوانی ، کوژرانی شێرکۆ بەم لەگوینە. ئاوا لەبەر زەقەی چاوانی دایکە پیرەکەی. کارێکی یەکجار نا هەمووار لێکردبوو. چونکێ ئەو چۆن شێرکۆی دەناسی دایکیشی ئاوا. دەیزانی چەند دڵپاك و دڵسۆزە. مێروولەیەکی بە ناگزوری دیبووا دادەنیشت و هوڕ هوڕ بۆی دەگریا. وابە کوڵ دەگریا ئەگەر یەکی دۆزەکەی نەزانیبووایە. داخوا دەیگوت چیبووە. هیچ گومانی نەدەما کە کۆستێکی گەورەی لێکەوتوە. یاخود هێوی وئاواتێکی گەورەی لە کیس چوە.ئەو دەیزانی دایکی شێرکۆ بۆ شتێکی بچووك ئەو دکرەی دەکرد. دەبێ بۆ کوڕە حۆشەویستەکەی چیبکا !لە دڵی خۆی دەیگوت:

-((دەبێ هەنوکە بۆ شێرکۆ چیبکا. ئەو شێرکۆ ئازیزو خۆشەویستەی ئەو شێرکۆیەی پارچەیەکی جگەری بوو !))

بیری دەهاتەوە کە جارێکیان هاتبووە لای شێرکۆ. ئەو دەمە لایەنەکان هەمووی بەیەکەوە بوون وهێشتا کرمی برا کوژی بەجوڵە نەکەوتبوو، دەیگوت:

-((کورِم شێرکۆ لێم ببوورە، نەمتوانی ئەوەی گەرەکم بوو بۆتی بێنم. حەزم دەکرد کورِە شیرینەکەم.وەلێ لەگەڵ نەبوونی چیدەکەی. ماڵی هەژاری و دەستکورتیم بەقورِگرتبێ. باوەرِکە ماوەیەکە زگی خۆمانم گوشیوە، لە زاریبراکانتم گرتۆتەوە. هەتاوەکونێ توانیومە ئەو برِە شتەت بۆ بێنم))

هۆمەر لەو گاوەدا ئەژنۆی خستبووە نێو هەردوو دەستی و خۆی کورژکردبووەوە. وا ئاوێتەو تێکەڵاوی پەیڤەکان ببوو موچرِك لە دوای موچرِکی بەلەشدا دەهات. بەراوردێکی دەکرد لە نێوان دایکی شێرکۆو دایکەکانی تر، کە هاتبوونە سەردانی کورِەکانیان. زۆر ئایری بوون وجیاوازیەکی زۆریان لەنێوان بەدیدەکرا ! جیاوازیەك وەکو مانگی چواردە تریفەی دەهاوێشت.

-((کورِم شێرکۆ. هەنوکە حاڵمان کەمێك باشتربووە.من بوومەتە کارگوزار، برابچووکەکەشت شت دەفرۆشێ. هەرچۆنێك بێ شتێك بە شتێك دەکا. دڵنیابە باشتریش دەبێ. ئەگەر ئێوە سەرکەون وبزورنەوە. ئەو کاتە هەرچۆنێکی بێ تۆش دەستت کارێك دەگرێ. ئەدی کورِیخۆم. ژیان هەر ئاوا بووەو ئاوا رۆیشتوە. وەکو دەڵێن کار تادەمرێ لە بن سەویان نابێ))

هۆمەر گریا. بێدەستی خۆی فرمێسکی لە چاو گلۆربووەوە. رابۆی دایکی هاتەوەیاد. بچمەکی هەرد دەچووەوە سەر ئەو. وا دیار بوو رۆژگار پشتی ئەویشی چەماندبووەوە. خۆی هاتە بەرچاو کە کوژراوەو دایکی لە دیاری دانیشتوە. بەرچاوی تاریك بوو.

-((دەبێ ئەوان چیبکەن، بیر لە چیبکەنەوە. لەوانەیە وا بزانن منیش کوژراوم ! ئا..لە وانەیە وابیربکەنەوە. سەدانی وەکو من کوژراون. سەدان بەچکە شێری ئازاو دوژمن شکێن بەدەستی یەکتر چون ! ئای کەرۆژگارێکی رەشە. دەبێ ئەوان چۆن بن و چیبکەن ؟ لەوانەیە ئەوانیش لەبەر من گیرابن و لە کونجی زیندانێ پەسترابن.ئێمە لەو لایە بەچی خەریکین وئەوانیش چەند ئازایانە

نەخشەکانی خۆیان ئەنجام دەدەن ! بەلێ... لەوانەیە گیرا بن و لەکونجی زیندانێ پەسترا بن. ئەگینا تا ئێستا هەر دیار دەبوون. بێ ئەگەر نیە کە تا ئێستا نەهاتوون. خەڵکی هەموو سۆراخی خزم و خوێشی خۆیان کرد. بێ ئەگەر نیە کە ئەوان دیار نین. بێگومان شتێکیان بەسەر هاتوە ! ئەگەر هەرشتێکیان بەسەر هاتبێ من شەرمەزاری دنیاوقیامەت دەبم!))

تاوێ داما:

-((قەینا... هەر من تەنیا نیم. زۆرانی دیکەی وەکو من هەیە. هێندەی باشە مرۆڤ لە کاتی ئاوادا هاوەڵێکی هەر بۆ پەیدا دەبێ. کەسانێك هەر دەبن وەکو ئەوبن. ئەگەر لەو خەراوتر نەبن باشتر نەبن! رۆژگارەکە ئاوایە. ئەگەر پیاو خەم لەم هەموو شتانە بخوا ئەوا دیماهی زوو دێ !. بەلاّم کێ دەڵێ نەهاتوون ؟ گەرِاون ومنیان نەدۆزیوەتەوە ! ئەمەشیان ئاساییەو رێی تێدەچێ. گرنگ نیە. ئەگەر نەشهاتبن ،گرنگ نیە. گرنگ ئەوەیە ساغ بن. چاویان لە دەست ناکەس بەچەو ونامەردان نەبێ. خەو خۆراکم لەخۆم حەرام کرد هەر بۆ ئەوەی بگەرِێنەوە گوندەکەمان. هەر بۆ ئەوەی ئەوان سەرفراز بژین و لەقون دەریان نەکەون))

* * *

رابۆ هەروەك خۆی دڵتەنگ بوو.لە نێو جێگایەکەی گینگڵی دەداو خەو دەروەستی چاوەکانی نەدەهات :

-((کچم کەژێ... ژیانەکەمان بێبایەخەو هیچ واتایەکی نەماوە. بێهێوی بووینەو نازانین بۆچیدەژین! تەماشاکە چیمان بەسەرهات. تەماشاکە. ئێمە کە خودانی رەزو باخی خۆمان بووین. کاروانسەرای رێڤینگ و مێوانان بووین. کەس نەبوو لەو دەڤەرە نەکی ئێمەی نەکردبێ ! تەماشاکە چیمان بەسەر هات. چۆن چاومان لە دەستی هەتیوچەو خوێرِیانە. چۆن چاومان لە دەستی زۆڵە پیاو و

نامەردانە. ئەوانەی کە دەهاتنە دیوەخانەکەمان و مێچکە مێچکەیان لەبەر دەکردین. کلکیان بۆ بادەداین ! تەماشاکە چیمان بەسەر هات ! چۆن کەوتینە بەردەستی هەتیوچەو نامەردان))

-((گوێ مەدەرێ. هەر باکیشت نەبێ. دنیا هەتا سەر بۆ کەس نامێنێ. کەس تەمەنی خۆی لە ئەستێران نەبەستۆنەوە. هەموو هەردەمرین. مادامەکونێ مردنیش برا گەورەیە گوێ مەدەرێ.هیچ گوێ مەدەرێ.خۆت دەبینی چیان بەسەردێ. ئەگەر نەمری بەو چاوانەی خۆت دەبینی چیان بە سەردێ. ئەو کاتە دەبێی بە خوا راستت فەرموو کچم. چۆنت گوت... ئاوا... راست ودروست. کتومت وەك ئەوەی تۆ گوتت. ئاوا دەرچوو... بزانە دەبینی یا... نا. دەبزانە دەی !.

بێوار چاوەکانی زەق زەق بوون و تەماشای داپیری دەکرد. کەبەدەنگێکی نزم و نامۆییەکی دڵتەزێنەوە لێوەکانی دەبزواندو داخاوت. وا هەستی راگرتبوو دەتگوت بۆنی وشەکان دەکاو تێیان دەگا.سەرسامی وترسێك بە روخسارە پاك وخەواڵوەکەیئەویشەوە لکابوو !

رابۆ دەستێکی بە هەنیەی کوڕەزاکەی داهێناو ئەو چەند دڵۆپە جواناوەی سڕیەوە کە وەکو ئاونگ کەوتبوون، زێتر بە خۆیەوەی نوساند. نەیدەزانی بۆ لەودەمەدا لە هەموو کاتێك زێتر هەستی بە نامۆیی خۆیان دەکرد ! گاوێ نیگاکانی لەسەر بێوار راگرت. وەك ئەوەی گەرەکی ژماردنی کە لەمووەکانی پرچی هەبێ . یاخود شتێکی بە نرخی تیا دۆزیبێتەوە. نەختێ خۆی کێل کردەوە، هەنیشکی لە سەرینەکە چەقاند و وەك ئەستوندەیەك بۆ سەری راگرت. تادەهات رۆندك لە چاوی زیاتر گۆمی دەکرد. لەوکاتەدا زۆر شتی سەیرو سەمەرەی بەبەرچاو دادەهات. ئەوەی دەهاتەوە بەرچاو کە چۆن بە ئارەزووی خۆی ، بە کامی دڵی خۆی لە نێو رەزەکەیان دەخولایەوە. بە مگێزی خۆی هەوای

پاکی هەڵدەمژی. ئەگەر تینووی بووایە لەسەر کانیەکە دادەنیشت. تا ئەژنۆی دەخستە نێو ئاوەکەو تەڕی دەکرد. پاشان چەند جاران ناو لەپی پڕ ئاو دەکردو بەسەر دەمی وەدەکرد.

ئەو کاتەی بیر کەوتەوە کە وێسفی تیا ناسی. ئەو کاتە لە هەڕەتی قۆزی و جوانیدا بوو ! زۆربەی گەنجەکانی گوندی چاویان لێی بوو و لە دەورەی دەخولانەوە. کەچی ئەو وێسفی هەڵبژارد. خۆشی نەیدەزانی لە نێو ئەو هەموو گەنجە رێکە چۆن ئەوی هەڵبژارد ! گەلێ جاران واتێدەگەیشت چاو نەترسی ومێرخاسیەکەی بوو سەرنجی راکێشا. چونکی ئەو کاتە مێر نەبوو چاوی لەبەر چاوی هەڵێنێ ودەنگی لە دەنگی بەرزتر بکاتەوە ! لە چاوی شێری رامابووایە ناچاری دەکرد چاوی بەرداتەوە ! هەندێ جاری تر وای بۆ دەچوو جوانی و پتەویەکەی بوو سەرنجی راکێشابوو. وێسف مرۆیەکی بەوەج و رێك و پێك بوو. سەرباری هەموو ئەوانەش تا بڵێی گران وسەنگین بوو. مەزن و ریش سپی گوندی شەرمیان لێدەکرد. زۆر جاری تر دەگەیشتە ئەو بڕوایە کە کۆی خڕ ئەوشتانە بوو وای کرد کە وێسف لەناو هەمووان گوڵبژێر بکا.

رابۆ لەو کاتە ناسکەدا زۆر چرکەی تژی بەختەوەری ژیانی هاتەوەیاد. ئەو دەمانەی کە بەرانبەری دادەنیشت و بۆی داخاوت. خەون وخۆزگەکانی خۆی لە کن دەدرکاند. وای کە خەونی خۆش وگەورەی هەبوو. ئەگەر بەشێکی کەمی بهاتبووایە دی هەنوکە ئەوان لە بارێکی تر دەبوون !

مرۆڤ ئەگەر چی خۆی بچووکە وەلێ خەونی گەورە دەبینێ. خەونی وا کەلەوانەیە بەچەند پشتان نەیەتە دی. کەچی لە کنی هێند ئاسان و ئاسایی دەبێ، وا تێدەگا هەرکە دەست درێژکا پەنجەی پێی دەکەوێ!

وێسف وای دانابوو ئەگەر ئەو ساڵە بتوانێ بەری رەزەکەی لە کاتی خۆیدا هەمووی بگەیەنێتە شار. ئەوا زۆریان دێتە دەست. ئەوا ئەویش لەگەڵ خۆی

دەباتە شار. هەر چەندە ئەو ئاواتەی تارادەیەك دور بوو. هەموو ساڵێ ئەوە بیرکردنەوەی ئەو بوو. کەچی ڕێگاوبان هێند ناخۆش بوو. هەتا بەکەرو باران بەروبومیان دەیانگەیاندە شارچەند باریان لێ ڕزی وبێکەلك دەبوو.چونکێ هەرهێندە بکەوێتە بەر ئیدی تەواو، ئەگەر... خۆت گورج نەکەی پێی ڕاناگەی!

بڕیەی وابوو ئەویش لەگەڵ خۆی بباتە شار. لەهەر چوار لای شاری بگێڕێ وئەوەی دڵی بخوازێ بۆی بکڕێ. بە خۆشەویستیەوە پێی دەگوت :

-((رابۆ دەستت مەگێڕەوە. ئەوەی دڵت خواستی داوای بکە. ئەی گوایە ئەو هەراو ماندوو بوونەی ئێمە بۆ چییە. ئەو جواناو ڕشتن و خۆکوشتنەمان لە پای چییە ، ئەگەر بۆ خۆشی خۆمان نەبێ؟! ئەی نابێ ئێمەش وەکوخەڵکی بەکام و ئارەزووی خۆمان بژین !.))

وێسف گەلێ خەونی گەورەی هەبوو. وەلێ هەمووی لەگەڵ خۆی بردە ژێر گڵ ، هیچ ئاواتێکی بچووکیشی نەهاتە دی ! لەبەر ئەوەی ئەو ساڵە خراو هات و تەقە دەستی پێکردەوە. ئەوانیش بە یاخی بوو و هەڵگەڕاوە ناویان براو ڕێگای شمەك بردنە شاریان لێ قەدەغەکرا !

لەو زیندە خەوەدا بوو لە پڕ ئەوەی بیرکەوتەوە کە گوندەکەیان ڕاگوێزرایەوە. یاخود بە لە گوێنێکی تر گوندەکەیان ئاور تێبەردراو ئەوان دەربەدەر کران ! ئەو دەردو ئازارەی لە تاراوگەی ژێری بینی. قۆرتێکی وای لە دڵ هەڵکەند کە هەتا دنیا دنیایە لە یادی نەچێتەوە. ئەوان چیایی و زۆزانی بوون چۆن لە ئاران و گەرمەستێرێ دەحەوانەوە. لاشەی وان بۆنی بەفرو چلوورەی لێدەهات بەرگەی ئەو شێ وگەرمایەی چۆن دەگرت!

زۆر شتی بە ئەندێشە داهات. دەتگوت هەمووی لە نێو پۆرتی بێوار حەشاردراوەو یەك بە یەك دەریاندەهێنێ. سەیری کەژێی کرد. هێندەی دیکە دڵتەنگ بوو. گەلێك بەزەیی پیاهاتەوە. ئەویش بەو گەنجیە وەك بێوەژن بوو.

هەستی کرد خەریکە دڵی شەق بەرێ. لە پڕ نوزەیەکی لێوەهات. بەرایێ دەنگەکە نزم و پەیڤەکانی بزرو نادیار بوون. تاوای لێهات هێدی هێدی تەمی سەری ڕوایەوەو ئاشکرا بوو. وەك خۆرێکی دەمەو گزنگ وردە وردە زێتر پڕشنگی بەدەرکەوت. پەیڤەکان بە تەواوی بە دیار کەوتن

لێ ... لێ ... لێ ... هەی لێ ... لێ ... لێ ...

وای لەمنێ.. وەی لێ ...لێ، وای لەدنیای بێ ئۆفایێ ژیان ئەمەکی بۆ کەس نەبووە !

گەلێ دڕندەی بەختیار کردوە، گەلێکیش پەری خستۆتە دۆزەخ

وەی لێ ... لێ ... لێ ... هەی لێ ... لێ ... لێ ...

وەی لێ ... لێ لەمنێ، وای لە دنیای بێ ئۆفایێ ...

پڕ بەدڵ حەزی دەکرد سترانەکە زێتر بچڕێ. تا بە هۆیەوە هەموو ژان وخەمەکانی وەکو نوشتەیەکی کراوە بسووتێنێ وگیانی بەرەو جیهانێکی تر پەلەکێش بکا. جیهانێك نە پەڕاگەندەیی تیا بێ نەماڵوێرانی. نەکۆست کەوتنی تیا بێ نەدیلی وبن دەستی. نەکوشتن وبڕینی تیا بێ نەخاك داگیر کردن وراگوێزانەوە. بەلاَنەکونێ نەیتوانی درێژە بە سترانەکەی بداو زوو پەژیوان بووەوە.، خۆشی لەمە سەرسام بوو ونەیزانی ئەگەرەکەی چیبوو. وای بۆ دەچوو کە ئەو شتانەی لە دەروونی پەنگیان خواردۆتەوەو گەرەکیەتی دەریانبڕێ. وا بە ئاسانی دەرنابڕدرێ ! ناگزوریەکەی هێندە گەورە وخەماوی بوو قاوغی هیچ ستران و پەیوینێك بە خۆوەی نەدەگرت !وا ئاوێتەی ناخی خۆی ببوو. ئاگای لە خۆی بڕابوو فڕی بە دنیایێ نەمابوو. ئەگەر ماڵەکەت هەڵگێڕو وەرگێڕ کردبووا پێ نەدەحەسیا.لە نکاوڕا گوێی لە دەنگێك بوو. دەنگێکی یەکجار ناسك و باریك. دەنگێك هەر لە دەنگی فریشتەو پیاوچاکانی دەکرد. وێنەدەچوو ئەو دەنگە لە

تیرەی مرۆیان هەبیّ! گەلیّ جاران بەرگوێی کەوتبوو کە فریشتەش گۆرانی دەڵێن وئاهەنگ و بەزمی خۆش دەگێڕن. گۆیندەو دەنگ خۆشی بەرزیان تیایە بەلاّنەکونیّ هەرگیز گوێی لە دەنگی نەببوون. واش تێدەگەیشت کە گۆرانی ئەوان مەگەر هەر خوا خۆی بزانیّ چۆنەو چۆن دەگوتریّ. ئەگینا ئەمە لە توانای بەندەی بێدەسەلاّت وکەم ئاوەزدانەبوو!

دەنگەکە وردە وردە نەرمتر لە گوێی دەزرنگایەوە. لەگەڵ ئەویش تەزووی سۆزێکی ناسك. بە شێنەیی و لەسەرەخۆ لە تەلی پەردەی هەستی دەدا. چەند جارێك خۆیلێك کێشایەوە باوێشکی هاتیّ. هەناسەیەکی هەڵکێشاو بەنەرمی پێڵوەکانیلێکنا.

((٢))

لەنێو گوڵ و گوڵزارێك بوو نەسەری دیار بوو نەبن. بە گوێرەی ئاوەزو بیرکردنەوەی خۆی لە بەهەشت دەچوو. بەلاّنەکونیّ دڵنیا نەبوو کە هەوە... یان! هەر چەندە لای گرنگ نەبوو کە هەو بیّ ، یا نا. ئەوەی جێگەی بایەخی ئەو بوو ئەوە بوو. ساتێکی خۆشی تیا بەسەر بەریّ !.لە هەموو لایەك تاڤگە و قەڵبەزە بوو ئاورنگی لێبەرزدەبوەوە. دەوروبەر یەك پارچە سەوزایی بوو. مێلاقەو شلێرو گوڵە هێرۆو کولیکەنیسان ، هەمووی بە یەکجار پەخشان ببوون و ئەو ناوەیان خەملاندبوو. بۆن و بەرامەیەکی وای دەهات مەلای دوازدە عیلمی سەرخۆش دەکرد!.

هەستی دەکرد گەنجیەتی گەڕاوەتەوە. لەش سووك و بەهێز بوو. وەکو منداڵ لەم سەر تائەو سەر رای دەکرد. پاشان بۆ تاوێك دەوەستا. زاری دادەخست و یەك بە کونە تفنکی هەناسەیەکی قوڵی هەڵدەکێشا. چەند جارێك یەك لە دوای یەك ئەو کارەی دووبارە دەکردەوە. هەمدیس دەستی بەڕاکردن دەکردەوە. لە قەراغ جۆبارەکە رایدەکرد. بە قاچەکانی شڵپە شڵپی لە نێو ئاوەکە دەکرد ، یاری

لەگەڵ ماسیە وردەکان دەکردو بەدوایان دەکەوت. لە مامرە ئاویەکان رادەما چۆن جوجەڵەکانی بە دوایەوە قەتاریان بەستبوو. کە ماندو دەبوو بەدەم پێکەنینەوە دادەنیشت و لەسەر تریقەی پشتیّ رادەکشا. سەیری ئاسمانی دەکرد کە تابڵێی شین و جوان بوو. وێسف لەبەرئەوە خەریکی دار بڕین بوو. قووڵ و مەچەکی توندو پتەو دیار بوو. تاو ناتاو بە گرژینەوەیەکەوە سەیری رابۆی دەکردو هاواری دەکرد:

((دانیشە رابە دانیشە...دەڵێی تێکچویی و بەکێوان کەوتوویی،دانیشە..بۆ واکەم ئاوەز بووی.وێدەچی فڕ هۆشت نەمابیّ!))

رابۆ عریت عریت پێدەکەنیوهێندەی دیکەگەرم دەبوو.

وێسف دەسکەکی وای بۆ بیورەکەی چێکردبوو. بە دروستی دەهاتە نێو دەستی و هێزی پیادەشکا. دارەکانی پەل پەل دەکردو بەڕێزەی دادەنا. ماوەیەکی زۆر بەو کارەی خەریك دەبوو. کەماندوو دەبوو پشتی بەدارێك دەداو سەیری رابۆی دەکرد. دەگرژیەوە و لەبەرخۆی منجەی دەهات. پاشان دەنگی بەرز دەکردەوەو لاوکی دەچڕی. وێسف ئەگەر چی گۆیندە و ستران بێژنەبوو. وەلیّ دەنگێکی تابڵێی بە سۆزو خۆشی هەبوو. سەرباری ئەوەش گەلێکی لاوك دەزانی. شارەزایی تەواویشی لە هەموویان هەبوو. رووداو بەسەرهاتەکانی یەك یەك و بەوردی دەزانی. دەیزانی بۆچی و بەچ ئەگەرێك گوتراوە بگرە ناسیاویشی لەگەڵ هێندێك لەو کەسانە هەبوو کەببوونە هەوێن و لاوکیان بەسەر هەڵگوترا بوو! بۆیە کاتیّ دەنگی هەڵدەبڕی و دەیچریکاند گاوری لە سیّ دینانی دەتاواندەوە!

پۆلە کەوێك لەسەر ترۆپکی چیای شیرنیّ نیشتبوون. بە گەردەن بەرزیەوە سەیری دەوروبەریان دەکردو دەیانخوێند. وەك ئەوەی ئەوانیش بەلاوکەکەی وێسف مەست بووبن و گەرەکیان بیّ وەرامی بدەنەوە ! هەر چەندە رۆژ بە تاقی

ئاسمانەوە بوو. کپی وخامۆشیەکی وا لە ئارادا بوو بە ئاسانی دەنگی خوڕەی ئاو دەهات و تێکەڵ بە دەنگەکانی تر دەبوو.رابۆ دوای ئەوەی تەواو ماندوو بوو. لە تەك مێردەکەی دانیشت و بە بزەیەکەوە تێی راما:

-((ژیان گەلێ خۆشە ! خۆزگە ئاوا بەردەوام دەبوو. خۆزگە هەزار ساڵی تریش بەم لەگوینە دەژیاین. ئێرە وەك بەهەشت وایە. تۆ دەزانی ئەم کوردستانە بەهەشتە ! ئەو مەل و باڵدارانەی لێرە هەیە هەمووی هی بەهەشتن ! ئەی نابینی دەنگیان چەند خۆش و کاریگەرە. ئەی نابینی چەند جوان و ئەفسووناوین. ئەی ئەگەر کوردستان بەهەشت نەبێ بۆ هێندە جوانە ؟! بۆ هێندە دڵگرە... بۆ هێندە ... ئەی وانیە ؟.))

وێسف دەستی لەملی کرد:

((بێئاوەز مەبە... گوایا تازە دەزانی بەهەشتە ! ئەگەر وابێ تۆ ئەو رابە نی کە هەتاوەکو ئێستا من ناسیومە ! بە گێل و بێئاوەزت سەیر دەکەم. چما بەو تەمەنە گەیشتووی نەتزانیوە. گوایا چیرۆك وداستانت هیچ گوێلێنەبووە. قەت ئەو لاوك و سترانانەت نەبیە کەبەسەرهاتی ئەو بەهەشتە... ئەو کوردستانەت بۆ دەگێڕنەوە.لێرە ژیابی هەرگیز ناگونجێ نەتژنەوتبێ! نەتزانیوە کاتی خۆی خوا بەدەستی خۆی پارچەیەکی لە بەهەشت دەرهێناوە و پێشکەش باپیرانی ئێمەی کردوە ؟! پارچەیەك لەبەهەشت بە هەموو شتەوە. بەداروبارەوە.. بەزنەو زەمەندو کانی و روبارەوە. بە کەو شالوول وسۆفیلکەو هەموو باڵندەکانەوە.، لەدەست باپیری ئێمەی نا.. ئەدی رابۆ وشەی بەهەشتیش کەس نەیدەزانێ هەتاوەکونێ کوردستانیان نەبینی ! ئەوسا وشەی بەهەشت کەوتە سەرزاران ودۆزرایەوە ! تۆ باش لە ئەفسانەو داستان و سترانان وردبەوە. باش لە ئاوی سازگار رامێنێ. ئەو حەلە دەزانی لە کانیەکانی دوڕ بەهەشت سازگارترن !

دوو شالوول سەریان بەیەك کردبوو و دەیانچریکاند. ئاواز وگۆرانیان لەم ناوە دەنگی دەدایەوە. بە جۆرێکی وا کە لەگەڵ هەموو ئەو دەنگ و ئاوازانەدا دەگونجا کە لەوناوەدا بەرز دەبووەوە.

-((سەیرکە... سەیرکە. ئەو شالوولە دەبینی ؟ ئەمەش کاتی خۆی لەگەڵ ئەو پارچە بەهەشتە هاتوە ! سەیرکە ... ئەوە راستی گلیەکانم بەدەردەخا. تۆ سەیرکە...))

وێسف لەگەڵ ئەوە دەنگی نزم کردەوە. نوزەیەکیلێوەهات کەبەرایێ هیچیلێ تێنەگەیشت. وردە وردە دەنگەکەی روونتر بووەوە. تا وایلێهات بە ئاسانی زانی ئەوە بەسەرهاتی مەمی ئالانی بۆ دەگێڕێتەوە!

رابۆ گوتی :

((بینابیم دایێ زینی ماڵوێران. زینی بەدبەخت وخێر لە خۆ نەدیو. بە جوانی سەرت نایەوەو بە مرازی خۆت نەگەیشتی. بینایم دایێ شازادەی کوردان بەری ئەو ئەوینە پاکەت نەنۆشی و سەرت نایەوە. تۆ وەك پەپوولە ناسك بووی، بەرگەی ئەو ئەوینە پاکەت نەگرت و هەڵپڕوزکای، بینابیم دایێ شۆخە نازدارەکەی کوردان. دەککە بە گوری ئەو چاوە گەورە وجوانەت بم. کوردستانی ئێمە کوردستانی چاو جوانانە. تفوو بە کرۆکەی شۆفار. بەکرۆکەی بەدخوو.نەك جارەك هەزار جاران تفوو.))

رابۆ ئەمەی دەگوت وێسفیش بەردەوام لاوکەکەی دەچڕی کە دیماهی پێهێناو مەم وزینی بە خاکی کوردستان سپارد. دلۆپە رۆندکی لە چاوان دەتکا! رابەش بە هەناسە هەڵکێشانێکەوە بەردەوام بوو:

-((راست دەفەرمی وێسف. ئەگەر ئەو کوردستانەی ئێمە پارچەیەك لە بەهەشت نەبووایە هەرگیز ئەوینداری وا خوایی تیا هەڵنەدەکەوت !کە ئەو سۆزو

ئەوینــە بـێگەردەی لــە دڵ بــێ. راســت دەفەرمــی وێسف ئێمە رۆڵەی خاکێکین لەبەهشــتەوە هاتــوە. سەیری هەر شتێك بکە بۆنی ئەوین و خۆشەویستی‌لێدێ.؟ بۆنــی گــوڵ وریحانــەو سوێســن و بەیبوونی ئەوینی‌لێدێ. وێسف لەبەروەیە ... هەرزۆرداریێ.. هەرشێت و شووریێ. هەرگەلحۆو کەرە پیاوێ هاتبێ. هەوڵێداوە ئەو گوڵە سیس بکاو خاری رق وکینەی لە جێگە بچێنێ. تاوان... خراپە... کرمی خـۆ خـۆری لە جێگە بچێنێ، هەموو رێگەیەکیان گرتۆتەبەر هەر بۆ ئەوەی ئەو ئەوینە لە نێو بەرن.))

((تـەڕ دەتـوانن! بەخـوا ســەریان لە داروبەرد بدەن ئەوەیان بۆ ئەنجام نادرێ و ناچـێتە ســەر. ئەگــەر بـۆ ماوەیەکـیش بۆیان مەیسەر بێ ! بێگومان تەمەنی کورت دەبێ. مادامەکونێ خاکەکە بەهەشتیەو رەگەکەی بەپاکی چۆتە خوار.))

ئــەوان لــەو مشــت و مڕەدا بوون. وەك دوو چۆلەکە داخاوتن و بەرانبەر یەك دەیانجریواند. باســی ئــەوین وئەوینداریان دەکرد. باسی‌ئارامی و دەروون پاکیان دەکـرد. باســی سوارچــاکی و مێرخاسی و نان بدەییان دەکرد. کەلە دوورەوە. لە شـوێنێك ئاســمـان و زەوی تیابەیەك وەنوسابوون. تارماییەکی رەش بەدیارکەوت. تارماییەکـی رەش رەش! زەندەقـیان چـوو. بەرایــێ وایانزانی خۆرگیراوە. پاشان هەموو شتێکیان بۆ وەدەرکەوت. لەشکرێکی گەورەو لە خوانەترسی دوژمن بوو. لەشـکرێکی دڕو دڕندە ودەست رەش و لەخوانەترسی دوژمن بوو. خۆشی نەیزانی کێـڕاو چـۆن وازولێــیان نـزیك کەوتەوە وگەیشتە سەریان. بە چاو تروکانێك هەر چــواردەوری خـۆیان بینــی ئابڵۆقە درابوو ! وا تەنرا مێرولە رێگەی دەرباز بوونی نەبوو.

بەترســەوە چــاوەڕوانی چارەنوســیان کــرد. ســەرکردەی لەشــکرەکە کــە لەندەهۆرێکــی گەڵحـۆ بــوو. لــە ئەسـپە رەشــەکەی دابــەزی. کەبینی ئەوان وا باوەشـیان بەیــەك کـردوە بە چاوسووربوونێکەوە لە تریقەی پێکەنینێدا. دەنگی

پێکەنیــنەکەی لــە نێو دۆڵەکان دەنگی دایەوە. پنچك بە پنچك ... بەرد... بە بەرد لەبەر دەنگەکە لەرزی. پەڕندەو باڵدار هەموو هێلانەیان بەجێهێشتن. ئەوەی دەشـیا بفـڕی لــە شەقەی باڵێی دا. پیڕۆو گیانلەبەرە کێویەکانیش سەریان قیت کردەوەو بەزیرەوانیەکەوە هەستیان راگرت. سەرکردەکە بەتەوسەوە گوتی :

-((دەبــێن ئێـرە خاکــی ئەویــندارانە. خاکـی دڵدارو دەروون پاکانە. لەهەر کوێــیەك هــەنگاو بنێـی تووشـی ســاویلکەیەك و دەروون پاکێك دەبی ! تووشی گۆمــی ئــەوین و خۆشەویستی دەبی. وادیارە ئەو گلیانە هەمی دروستن. ئەوا لە یەکەم هەنگاو تووشی جوتێك لەم بابەتە بووین. بەر لە هەموو شت ئەوا دووانمان وەك ئەسپیندار لەبەردەم قیت بوەوە.

رابــۆ سەیری کابرای کرد. لەبەر چاوی نامۆ نەبوو، دەتگوت دیویەتی. یەکی ورگ زلی چاویلکە لە چاو بوو!

-((دەبێن ئێرە خاکی ئەویندارانە. وارو ولاتی ئەویندارانە. هە های.. خاکی ئەویندارانی ! خێرا دەی ئەو پیاوەم بۆ بێنن.))

لــە پەیــوەکەی ئــەو خێراتــر وێسـفیان بــردە بەردەمــی. کابرا ماوەیەك تێی راما.پاشان بەرزتر پێکەنی:

-هــەر ئەوەشە ئەویندارەکەیان؟ هێ هێی...ی... هەر ئەوەشە بەسۆزو جوان پەرسـت و دەروون پاکەکــەیان. هێ هێی... با بزانین ئەویینداری چی بۆ دەکا. با بـزانین دەروون پاکـی و ئـەو پەیوییــنە قـۆڕانەی دەیکەن کێهەی بە کەڵکی دێن. کــێهەیان لەبــەر دەســتی منــی دەربــاز دەکــەن.. دەی کــورە چــاپوك وشۆڕەسوارەکەمان. دەی بزانین ئەوین چیت بۆ دەکا ؟!.))

وێسف ئەو دەمە روی لە مانگی چواردە زەردتر بوو. هەر لە رووی پیاوچاك و فریشتەكانی دەكرد. بە هیچ جۆرێك ... نیشانەی تۆزقاڵە ترسێكیشی بەرِوەوەنەبوو. بە دەنگێكی فریشتەییەوە گوتی :

-((بەناوی خوای ئەوینەوە. بەناوی ئەهرۆمزداو خوای جوانی و چاكەوە لەگەڵت داخێوم. وا دیارە خۆت چاك دەزانی ئەو خاكەی ئێمە خاكی ئەویندارانە. خاكی جوانی و بەهرەو وپاكی ودڵسۆزیە. وێدەچی خۆت ئەو شتانە هەموو چاك بزانی. بەلاّنەكونیێ لەوانەیە ئەوە نەزانی كە ئەوەی دەستی بۆ درێژ بكا. ئەوەی بە تیلە چاوێكی سوورو مۆنەوە سەیری بكا.ئەوەی نەك دەستێك بەڵكو پەنجەیەك... تاقە پەنجەیەك بۆ هێلینی ئێمە درێژ بكا. زۆر شتی وای بەسەردێ كە بە خەونی شەوانیش بیری لێنەكردبێتەوە. بە ژیانی چاوەڕوانی شتی وای نەكردبێ. بە مردوویش بووبێتە دڕك وخارو خەڵك سوتاندبێتی ! خاكی ئێمە خاكی فریشتانە. كوردستانی ئێمە كوردستانی شۆڕەسوارو مێرخاس و بەچكە شێرانە !ئەوەی بە چاوی مۆن وپیس سەیری بكا. شتێكی وای بەسەردێ كەنەبە ئەندێشەی داهاتبێ ونەبیریلێكردبێتەوە! ئەگەر هەر باوەڕیش ناكەی بڕۆ لەو گۆڕستانانە بپرسە كەلێرەدا دروست كراون. بڕۆ سەیریلاپەڕەكانی دیرۆك و شوێنەواری رووداوەكان بكە. ببینە چیان بەسەر هاتوە ! ئەوینی ئێمە ئەو كەسە دەگرێ كە پەنجەی بۆ درێژ بكا.))

وێسف تاوێ وەستا.بەبێباكیەوە دەنگی لاوكی بەرز كردەوە. لاوكەكەی گوتی :

ئەرێ برا ... لەخۆت دەروون رەشیێ. لە خۆت چارە رەشیێ. ئەوە گەرەكتە چیبكەی. ئەو بیرە رەشە چییە وا خۆی لەمەژیت حەشارداوە. ئەو بیرەرەشە چییە وا هەراسانی كردووی وخوردو خۆراكی لیێ حەرام كردووی. گویێ رادێرە با بۆتی بدركێنم. ئەوەی لە ئەستۆو هەوكیێ مندایە پێتی بێژم. بڕۆ بزورەوە واری

خۆت.ئەوە ئەجەلە وا دەتگێڕی و تیخ تیخەت دەدا. خاك هەر خاكی خوایەو ئێمە مێوانین. چۆن بەڕووتی لەدایك دەبین ئاوا بەڕووتیش دەزورینەوە.لەوانەیە لە پەنابەردێك بمری !ببیتە خۆراكیقەل ودالاّن وكفنت نەبیێ. ئەریێ هۆ شێت و شوورەكە.هۆی گەمژەڵ وگەلحۆیەكە. بۆ وا خۆت هەراسان كردوە وژیانی خۆت كردۆتە دوودڵی ودڵەڕاوكیێ. گاڵتەت پیێ نەیە. ئێرە خاكی ئەویندارانە. لە خاكی ئەوینداران وشەی نادروست وبەد دەكار نایە. لە فەرهەنگی ئێمە دا وشەی رەش و دزێو نابینی. بۆیە دەبێم برا ... برا... هۆی برا. بۆ خوات پێدەبێم. دەبەر رێزو خۆشەویستی ئەهرۆمزدار خوای ئەوینت پیێ دەبێم. ئەو بیرە رەشەت بسڕەوە. چۆنی هاتی ئاوا ...ڕیێ وڕیێ بزورەوە. خاك هەر خاكی ئێمەیە. رەزوباخەكان ئێمە چاندومانن. باڵدارو تەیروتوارو گیان لەبەرەكان بەزمانی ئێمە داخێون ! گۆڕستانەكەمان لاشەی باب وباپیری ئێمەی تیایە. ئەگەر گەرەكتە كەرەمكە گۆڕی سەدەمین ... هەزارەمین باپیرەمت پیێ نیشاندەم ! بۆیە پێت دەبێم بڕۆو ئێرە جێبهێڵە. ئەگینا خۆشت نازانی چیت بەسەر دیێ. خۆشت نازانی لە چ ئالێكەوە ئاورت لێدەباری. چۆن نەفرەت وتووكی خوای ئەوین كارت لێدەكا. هەروەك چۆن كاری لە زۆرانی بەر لە تۆ كردوە. ئەوانەی وەك تۆ وازیان لە كەراتی نەهێناو ناولەپی خۆیان بە پیاوەتی ماچ نەكرد. پێت رادەگەیەنم كە ئەوان چۆن وبەچ دەردیێ چوون و تۆش بەمەرەدی ئەوان دەچی ! ئەگەر خەراوترنەبی باشتر نابی. چاكتر وایە چۆنی هاتی ئاواش بزوریەوە. ئەو ئەندێشە رەشە لە كەللەی خۆت دەركە. زێدو واری كەس نابێتە هی كەس. ئاخ وخۆڵی كەس نابێتە هی كەس ... بگەڕێوە !))

كابرای سەركردە تاوێ وەستا... لەچڕوچاوی وێسف ورد بووەوە :

-((هە های...هەهای... واری ئەوینداران ، زێدی مێرخاس ودەروون پاكان! تۆ بەسۆزو وئەویینداری.. پاك و دڵناسكی.. وانیە ؟! فریشتەی.. هەر چیەك بی.خاترجەم بە ئەمانە هەمووی پوولێكیسووتای ناهێنیێ. بە هیچ كلۆجیێ

ناتوانن لەبەر دەستی ئێمەت دەرباز بکەن. ناتوانێ ئەو پەتەت لەمل کاتەوە کە ئێمە بۆتی تەیار دەکەین.واریئەوینداران... هەهای... کوڕی باوکم ئەم وشانە ئەمڕۆ کۆن بوون و باویان نەماوە. لە ڕۆژگاری ئەمڕۆدا ئاخاوتنی مرۆی ساویلکەو گێل ونەزانە ! هەر بێژن واری ئەویندااران. بەڵێن بێ دەبێ بیکەینە واری دەروون پیس و ناحەزان ! دەبێ بیکەینە واری مرۆڤ کوژو خۆ خۆران. ئەو وارە دەبێ ببێتە هی ئێمە. لەچڕوچاوی ئێوە ناوەشێتەوە ! بۆیە دەبێ لەناوتان بەرین. وەلێ بە یەکجاری نا ... قۆناغ ... قۆناغ. پلەپلە. لەناوتان بەرین.))

وێسف بزەی هاتێ. پاشان گرژیەوە. گرژینەوەکەی وردە وردە زێتر بوو. وەك مانگی چواردە گەشایەوەو لە تریقەی پێکەنینێدا:

-((ئەوەی تۆ دەیبێژی زۆران کەس تاقیان کردۆتەوە. بەلاَنەکونێ هەر هەموویان سەریان لەبەردی ئەلحەدێ داوە. سەریان لە تاش و بەردە ڕەقەکانی کوردستان داوە. لووتیان لە چیا گەردن کەشەکان چەقیوە. زۆران کەسی وەك تۆ بەختیان تاقی کردۆتەوەو بەسەر ئەو توولە ڕێیە کەوتوون. ئەوەی بۆیان مابێتەوە. بەری ئەو هەوڵ و تەقەلاَیەیان. ڕووڕەشی وشەرمەزاری بووە. نسکۆو تێکەوتن وملی پانی بووە! بۆیە دووبارە پێت دەبێم. بۆ خوای جوانی و ڕاستی وئەویننت پێ دەبێم. چۆنی هاتی وا بگەڕێوە. بە کیژ ڕێگای هاتووی هەر بەودا بگەڕێوە. ئەگینا داروبەردی کوردستان نەفرەتت لێدەکا. ئەوانەی تریش وەك تۆ لەسەر هەمان تاش وەستان. هەمان هەواو لووت بەرزی تۆیان هەبوو. گوێ ڕادێرە با باسێکت بۆ بگێڕمەوە. ئەگەرچی تۆ خوێن بەری چاوی گرتووی ودەزانم ماوەی گوێگرتننت نیە. بەلاَم هەڵەی... زوریش هەڵەی. تەمەن زۆری وەبەرەوەیەو بەشی زۆر شتان دەکا. بۆیە ئەو باسەت بۆ دەگێڕمەوە بەڵکی ئەهرۆمزدا بەزەیی پێت دێتەوە. بەڵکی واز لەو کەراتی وملی شکانە دێنی ولەسەر کەلی شەیتان دادەبەزی. ئەوە بزانە کە تۆ ئێستا دەبینی. ئەو چرکەیە کەتیایدا دەژی. من دوارۆژم لە بەرچاوە. دیماهی و ئاکامەکەتم لەبەر چاوە.

جارێکیان یەکی وەك تۆ هاتە ئەم کوردستانە. بەهەمان هێوی وخۆزی و مەبەستی تۆ. واتێگەیشت دەتوانێ داروبەردی کوردستان بۆ خۆی بەرێتەوە. خاك وخۆڵ و ئاو کانیاوی ئەم کوردستانە بۆ خۆی بەرێتەوە! ئەو بابان وێرانە. ئەو کەرە گەمژەیە ئەوەی لە یاد کردبوو کە خاکی کەس نابێتە هی کەس. ئەوەی لە یاد چووبوو کە ڕەگی بەڕووەکان لە ناخی ئەم خاکە چۆتە خوارەوەو لەو دیوی گۆی زەوی دەرهاتوە ! ئەگەر بیەوێ هەڵیکەنێ پێویستە گۆی زەوی تێك وپێك بدا. هاتە ئەم کوردستانە واتێگەیشت هەموو بەرەوپیلی دەچن ومافوری لەبەر پێیان رادەخەن. بەو فڕوفێڵ و مەکرو ئۆین وبلحاتەی دایبابوو فریو دەخۆن ! بەراییێ کە گەیشتە ئێرە کزەبایەکی فێنکی بۆ هات. لەبەر ئەوەی کزە بایەکە هی بەهەشتێ بوو و ئەوشتی وای نەدیبوو. وایزانی ئەمە نیشانەی ئەوەیە کە خوا چارەنوسێکی باشی بۆ نووسیوە! بە مگێزی خۆی دەستی بۆ ڕەزو باخەکان درێژ کرد. ئەوەی خواردی.. خواردی، ئەوەی بڕی ... بڕی.. ئەوەی سووتاندی... سووتاندی. دەستی لە هیچ نەپاراست، سڵی لە هیچ نەکردەوە. ماوەیەك ئاوای رابووارد. شەوێك لە گەرمەی خەوێکی خۆش فریشتەی خوای ئەوین چوە گژی. پێی گوت: کورە هۆ گەلحۆ...قەت شەرم وشوورەییان لە خۆ ناکەی ! بەو لەگوینە تەڕو وشك بەیەکەوە دەسوتێنی !

کابرا واقی وڕما. ئەقڵی دەمەژیێ نەما ، شێت وشوور بوو وچۆل و بێروونی گرتەبەر. هەتاوەکونێ ئێستاش بە شێتی لەسەر ئەو گۆی زەویە دەسوڕێتەوە! ئەدی برا... تۆ هێشتا نەکەوتوویتە ١٢٧ ئەویندااران. بۆیە داوات لێدەکەم چۆنی هاتی... ئاواش ڕێ ورێ بگەڕ

رابۆ بە خۆشەویستیەوە لە دوڕ زاری وێسف رادەما. پەیو بە پەیوی دەقۆستەوەو لە مەژی خۆی چاپ دەکرد.

سەرکردەکە بە توڕەیی گوتی :

-((ئێوە زۆر گەمژەڵن ! ئەو هێزەی لەگەڵ مندایە هیچ شتێك دەروەستی نایێ وبەری ناگرێ. ئەو هێزەی لەگەڵ مندایە دێوە ڕەشەکانی کێوی قافێش زەندەقیان لێی چووە ! لە ترسان خۆیان لە پەنا بەردو ئەشکەوتەکان وەشێردوە. بەو هێزە بەسەر هەموو ئەوانە زاڵ بوویمە کە خۆیان باداوەو بە شان وشکۆی خۆیان نازیون. بەو چیرۆکە ئەندێشەیی وقسە پڕوپوچانە گەرەکتە لەخشتەم بەری ! من نەلە هیچ ترساوم ونەلە هیچیش دەترسم! چیتریش ماخێوە.))

ئەمەی گوت فەرمانی هێزەکەی دا. دەم ودەست وێسفیان لەدارێك بەستەوە!

رابۆ هەتا ئەو دەمەش هەر بە گاڵتەی تێدەگەیشت. خۆشی سەرسام بوو ونەیدەزانی بۆ فشەی پێدەهات ! بە دەنگێکی فریشتەیی. کەخۆشی سەیری پێهات. دڵنیا نەبوو کە ئەوە دەنگی خۆیەتی. چەند پەیڤێکی لەدەم دەرچوو. کەچی نەکابرا بایەخی پێداو نەوێسفیش ئاوڕی لێیدایەوە. وەك ئەوەی هیچی نەگوتبێ !

لەپڕ وێسف کە چاوەکانی وەکو خۆر دەگەشانەوەو تیشکێکی زێڕینیان لێدەردەچوو. بەبێئەوەی ترسی پێوەدیاربێ. گوتی:

-((ئەگەر ڕاست دەفەرمی خۆت لە کن مرۆڤێکی مەزنە. مرۆڤی مەزن دەروونیان فراوانە. وەك کەسانی ئاسایی لەگەڵ تڕی خۆیان بەشەڕ نایەن! گوێ ڕادێرە بالە یەکتر بگەین. ئەگەر ڕاست دەفەرمی خۆت لا مرۆڤێکی بەهێزە.مرۆڤی بەهێز نازانی ترس چییە ! دەست وپلم بکەوەو گوێ ڕادێرە. وا لەبەر دەستی تۆم. هەر گاوێکی گەرەکت بێ دەتوانی بمبەستیەوە. لە جاران توندترم ببەستیەوە. وام ببەستیەوە هەناسەم لەگەڵ ببڕێ. بەڵام من ئەوەندەم زانیوە کە مرۆڤە مەزنەکان دەروونیان فراوانە ! ئێمەی خەڵکی شاری ئەویندااران هەتاوەکونێ بۆمان بلوێ بە نەرمی داخێوین. ئاشتی خوازین و حەز لە ئازاردان و

کوشتن وبڕین ناکەین. حەز بە وتوێژ دەکەین. حەز دەکەین تابلوێ بە نەرمی داوای مافەکانی خۆمان بکەین.))

-((هەهای.. ئەگەر یەکێك نەتناسێ دەلێ وایە ! من وەکو ئەوانەی تر نیم. من ئێوە لە خۆتان باشتر دەناسم. شتاقتان وەك من خۆتان ناناسن! ئەگەر حەز بە ئاشتی وسڵ لە کوشتنی مرۆڤان دەکەنەوە. ئەی ئەو هەموو تاوانە چییە دەستۆی وەخراوە ؟ لە هەموو شوێنێك باسی دڕندەیی ئێوەیە ! دەزانم دەستی خۆتان ببینن بابی خۆتان ناناسن !.))

-((ئێمە هەرگیز مرۆڤمان نەکوشتوە. ئەوەی ئێمە کوشتومانە وەك دڕندە بووینەو هاتووینە ئاخ وارێمە داگیر بکەن. هاتووینە ئەو خاکە بگەچلێنن، کەخوا بە دەستی پیرۆزی خۆی پێشکەش بە باپیرانی ئێمەی کردوە. ئەوانە هاتوون هێلینمان تێکبدەن و دەست بۆ ئابڕوومان درێژ بکەن. گوێ ڕادێرە با ئەو پارچە ئاوازەت بۆ بژەنم. ئەو ئاوازە هەموو ڕووداوەکان وەکو خۆی دەگێڕێتەوە.ئەگەر یەك لەکەوناپاکی تیا بوو ماف بەلای تۆ وەیە. ئەگەر نەختێ دڵپیسی تیا بوو ماف بەلای تۆوەیە! گوێ لەم ئاوازە ڕادێرە. جا ڕاستەقینە خۆی بەدیار دەکەوێ. بەدیار دەکەوێ و وەك مانگ دەدرەوشێتەوە.))

بەبێئەوەی مۆڵەت بداتە کابرا دەستی درێژ کردو شمشاڵەکەی لەبەر پشتی دەرهێنا.وەك ئەوەی نە دەستی بەسترابێتەوەو نە هیچ، ماوەیەك تێی ڕاماو پاشان کەوتە ئاخاوتن :

-((شمشاڵەکەم ... هۆ شمشاڵە بەسۆزەکەم. هۆ ئەو شمشاڵەی بە دەستی فریشتەی حەوت تەبەقی ئاسمانان ئاوازت ژەنیوە. بە هەنسکی ئەویندااران نوزەت لێهاتوە. هۆ ئەو شمشاڵەی کە خۆت دەنگ ورازی ئەویندارنی. بگەرە فریام وەدەهانام وەرە. با ئەو دڕندەیە تێبگەینین کە خاکی ئەویندااران بۆ دوژمنان بەدو پڕ ئەستەنگە. شیرێکە لە زەوی چەقیوە. بە خاوەنی ڕاستەقینەی خۆی نەبێ

هەرگیز نالەقێ! هۆ شمشاڵەکەم. بچریکێنە... بلۆرینە... بەسەرهاتی ئەو خاکە بریندارەی بۆ بگێڕەوە. پاڵەوانیەتی هەزارەمین باپیرەمانی بۆ باس بکە. پێی بێژە چۆن بوون. هەموو چ نەرە شێرو چ قارەمان وچ زەبر بەدەست بوون. خڕیش دەروون پاك و ئەویندار بوون. بۆی شیبکەوە کە ئەوانەی بە مەبەستی داگیرکردن و بن دەستخستنی هاتوون چییان بەسەرهاتووە ! هۆ شمشاڵەکەم... بچریکێنەو بەو گەمژەیە بڵێ کە ئەو خاکەی ئێمە پارچەیەك لە بەهەشتەو وکاتی خۆی خوا بە دەستی بەموفەڕکی خۆی پێشکەش بە باپیری ئێمەی کردوە. خاکی ئەویندااران خاکێ مەیە. وارێ مەیە. نشیمەن و جێنزرگایێ مەیە. پێی بڵێ ... شمشاڵ بە سۆزەکەم پێی بڵێ. بەو گەمژەیە چاو سۆرە بڵێ چۆنی هاتوە ئاواش بگەڕێتەوە. پێی بڵێ واز لەو کەراتیە بێنێ. وەکو ئەوانەی بەر لە خۆی هاتوون سەری لەو بەردە نەدا ! ئەو خاکە خاوەنی خۆی هەیە. ئەو خاکە لە خاوەنی خۆی زیاتر کەسی دیکە بەخۆیەوە ناگرێ... پێی بڵێ شمشاڵە خۆشەویستەکەم ...پێی بڵێ!))

وێسف کە ئەو پەیوانەی دەربڕی ڕۆندکی لەچاو قەتیس مابوو، گریەش خۆی بە قوڕگی هەڵواسیبوو. رابۆ هەروەك خۆی. بە دیقەتەوە سەیری دەکرد. وەك ئەوەی گەرەکی بێ ڕەهێیەکانی روخساری بژمێری ئەویش تووشی لاشە سڕبوونێك ببوو. لەلایەك دەترسا. لەلایەکی تر هەڵس وکەوتی وێسف وا سەرسامی کردبوو وایدەزانی لە دنیایەکی تر دەژی و فڕ هۆشی لەکن خۆی نیە.

وێسف دوای ئەوەی تێر تێر لەگەڵ شمشاڵەکەی دوا. بۆ دەمێ بەرزکردەوە. تا هێز لە سیەکانی هەبوو هەناسەیەکی هەڵمژی ! وەك ئەوەی بیەوێ هەوای ئەو کوردستانە گەورەوگرانە بەیەك جار هەڵمژێ! پاشان لەسەرەخۆ، هێدی.. هێدی فووی لە شمشاڵەکە کرد. شمشاڵەکە وەك مرۆیەکی پیری دڵ ناسك. کە بیری لە گەنجێتیەو رابردووی خۆی کردبێتەوە. نوزەیلێوە هات وکورکە کورکی ئەو ناوەی هەژاند. گریانێك گریا ... بەرد دڵۆپ دڵۆپ لە شوێنی خۆی

دەتاوایەوە.دەنگەکە بەنزمی دەنگی دەدایەوەو زێتر خامۆشی ئەو ناوەی بەدەردەخست. ئەو شالولانەی کە سترانی ئەوینیان دەچڕی زاری خۆیان گرت و قرقەپ بوون. ئەو کەوانەی کە لە دوورەوە بە دروستی گوێیان لێنەدەبوو. لە شەقەی باڵیان داو بەرەو رووی هاتن. ئەو زیندەوەرو گیانلەبەرانەی لە ژێر زەوی، یاخود لە کونە شاخ وژێر بەردەکان بوون. سەریان دەرهێناو گوێیان رادێرا! کزەبایەکی فێنك فێنك. لەرۆژهەلاتەوە هەڵیکردو گەلای دارەکانی هەژاند. بۆن و بەرامەی خاك ودارو گوڵ وگیا تێکەڵ بوو وئەو ناوەی پڕکرد.

کابرا لە جێی خۆی تاسا. واسڕبوو دەرزیت لێدابووایە هەستی پێنەدەکرد. کاتێ ئەو هەموو شتەی بینی وچاوی بەو دڵۆپە ئەسرینە کەوت کە لە چاوی وێسفی دەتکا... یەك بە دەنگی هاواری کرد ونەڕانی :

-((دەبێژن ئێمە لە بەهەشتین. لەخاك واری ئەویندارانین. ئەی ئەو دڵۆپە فرمێسکە چیە؟! خاکی ئەویندااران نابێ فرمێسکی تیا بێ. نابێ هەنسك وخەمی تیا بێ !.))

-((ئەو فرمێسکە فرمێسکی ئەویندارانە. لە ئاوی زمزم موفەڕك ترە!.))

هێشتا ئەو وەرامە ناکاویە تەواو نەببوو کاتی کابرا چاوی سوورکردەوەو خۆی گیف کردەوە. کێردە بریسکە دارەکەی لەبەر پشتی دەرهێناو بە تووڕەیی بۆ لای وێسفی هەنگاوی نا. رابۆ کە ئەمەی بینی یەك بە دەنگی زریکاندی. زریکاندی وتێر تێر گریا. دنیای لەبەر چاوان تاریك بوو نەیزانی وێسف چی بەسەرهات.

کەژێ بە گورجی تەنگە تاویەوە خۆی گەیاندە ژوور سەری. لە رابۆ خراوتر دڵی کوتەی هات !

-((چی بوو... چیبوو؟. خوایە هاوار پەنامان بەرتۆ. خوایە هاوار!.))

ئەمەی چەند جارێك دووبارە کردەوە. تاوناتاویش بە قورگ وشك بوونێکەوە. کە دەتگوت ئەم سەرو ئەو سەری دنیا گەڕاوە قومێ ئاوی چنگ نەکەوتوە. دەنگی بسمیللای بەرز کردەوە.

بێوار لەو دەمەدا واگا هاتبوو. لەدیار داپیری دانیشتبوو ودەگریا ! ترس سیمای ئەویشی لەبنەخۆ نابوو. ئەو نزیکترین کەس بوو لە رابۆ. سەری بەدڵی کردبوو وگوێی بۆ ترپەکان رادێرابوو !

رابۆ پشتی دایە دیوارەکەو قاچەکانی درێژ کرد. بە ئەستەنگیەوە ئەو پەرداخە ئاوەی خواردەوە کە کەژێ بۆی هێنا. هەستی بەماندوبوونێکی زۆر کرد. مشەیەکی لێوەهات ودەستی بەپاڕانەوە کرد:

-((خوایە تۆبە ... هەزار هەزار جاران تۆبە.لەگونەو تاوانەکانم ببەخشە!))

تاوێ زاری داخست وبێدەنگ بوو. پاشان بە هەمان شێواز دەنگی هەڵبڕی :

-((کچم کەژێ. خەونێکی سەیرم بینی ... خەونێکی زۆر زۆر سەیر. خوایە هاوار... پەنام بەر تۆ... خوایە هاوار ... خەونێکی سەیر بوو!.))

بەحەپەساویەوە سەیری کەژێی کرد:

-((تەحۆ تا ئێستی نەهاتۆتەوە ؟! دەترسم شتێکی بەسەرهاتبێ. هەرزەکارەوتازە پێدەگا. دەترسم خۆی لە پەلێك بداو بکەوێتە داوێکەوە. دەترسم خۆی بەفەتارەت بداو ئێمەش لەگەڵ خۆی بفەوتێنێ !.))

کەژێ دوای ئەوەی گلی وگازاندەکانی رابۆی قوت دا. بەدەنگێکی نزم گوتی:

((مەترسە... گەرەك بە هیچ ترسێ ناکا. تەحۆ ئاوا ساویلکە وگەلحۆنیە.. مەترسە !.))

رابۆ باوێشکێکی هاتێ :

-((دەبێ چ کات بێ.بێژە کەژێ شەو زۆری ماوە ؟!.))

—((هێشتا بەیانی نەداوە.. بخەوە بیر لە هیچ مەکەوە. خوا کەریمە.))

دڵی زۆر سەخلەت ببوو. هەر هێندە بوو گوێی لە گلیەکانی کەژێ دەبوو و نەدەبوو. تێی دەگەیشت ونەدەگەیشت ، وەك ئەوەی لە رێگایەکی دوورەوە هاتبێ و گەرمایەکی زۆری لێدابێ. بەگرانایییەکەوە قاچەکانی خستە سەر لێفەکە وسەری خستەوە سەر بالیفەکە. کەژێ گاوێ لە دیاری دانیشت. کە گەیشتە ئەو بڕوایە خەوی لێکەوتەوە. بێواری-بردەوە کنە خۆیی-و لەسەر جێگای راکشایەوە. خامۆشی وکپیەکە هەمدیس باڵی بەسەر ماڵەکە کێشایەوە. هەروەك چۆن زۆربەی کوچەو کۆڵاڵن وماڵەکانی تری گرتبووەوە.

* * *

کەزیلەکان وەستان بۆ یەکەم جاریان بوو ئەو شوێنەیان دەبینی. ئەو بایە گەرم وشکەی هەڵیکردبوو دڵی یەکجار تەنگ کردبوون. بە درێژایی ژیانیان گەرمای ئاوایان نەدیبوو. دەموچاویان کزو سەر گوێلاکیان تۆزاوی بوو. گەلێ جاران باسی ئەم شوێنانەیان لە پیرو دنیا دیتەکان بیستبوو. بەڵام هەرگیز ... قەتاوقەت بەئەندێشەیان دانەهاتبوو کە چارەنوس بۆ ئەوێیان راپێچ دەکا. ئاوا بە ئاسانی لەوارو نشیمەنی باب و باپیرانیان دەکا و وەکو پووشی دەم با لەوێیان فڕێدەدا. نەیزانی ئەگەری چیە ئەو یادە تاڵ ورەشانە. ئەو بیرەوەریە پڕژان و ترسناکانەی وەبیردێتەوە. ترسی خەونەکەشی تا ئەودەمەهەرلە دڵ دابوو. تووشی بارێکی دەروونی زۆر سەیر ببوو. بەرلەهەموو کەسێك خۆی واقی وڕمابوو. لەیەك کاتدا چەند شتێکی لەمەژیدا دەخولایەوە ، بۆیە بە ئاسانی نەیدەزانی هەست بەچیدەکا !

ئەو رۆژگارە تالانەی چرکە بە چرکە دەهاتەوە بەر چاو.بەدرێژایی رێگاکە دەڕۆیشتن. هەر چەندەی سەیری ئەم لاوئەو لای دەکرد. هەر چەندەی نیگاکانی

تیژتر ئاڕاستەی دوورتر دەکرا. سەوزاییەك چیە... لقە دارێك چیە ... هەر بۆ فێنکایی وبووژانەوەی چاوان بەدی نەدەکرد. نەبوو...و... نەبوو. بە پێچەوانەی وارەکەی خۆی. کەلەبەر سەیرکردنی دیمەنەکانی قەراغ ڕێگا نەیدەزانی ڕێگاکە چۆن دیماهی دەهات و تەواو دەبوو. ڕێگاکە گلۆڵە بەنێك بوو نەسەری دیار بوو نەدوایی. هەرچەندەی دەڕۆیشتن تەواو نەدەبوو. تەواو نەدەبوو نەدەبوو.

گەرمایەکە یەکجار شپرزەی کردبوون. وەك باڵدارێکی هەڵەتە بووی هێلانە تێکدراو... کە تێنوویەتی بڕستی لێبڕیبێ. زاریان بستێك کرابووەوە ولادەمیان تەنکە جواناوێك وگژنیژەکی سپی گرتبوو !

کەزیلەکان لەو دەشتە چۆلە وەستان. وایانزانی ئەوەش قۆناغێکەو بۆ تاوێ دەمێننەوە. چونکێ هیچ شتێکیان نەدەبینی بۆنی ژیانیلێبێ ! هیچ ڕچەیەکیان گومان نەدەبرد کە بۆ ئەو بڕوایەیان ببا مرۆڤ دەتوانێ تیایدا بژی.لەگەڵ ئەوەش ترسان. ترسانەکەشیان لە جێی خۆی بوو. چونکێ هەر دوای دابەزینیان بە تاوێ خێوەتیان بەسەر دابەش کرا ! کاتێکی ناخۆش و بەوەی بوو. کوردگوتەنی تاسەر بمێنێ قینگ عاجباتیان دەبینێ ! بەرایێ هەر چەندەی دەیانکردو هەولێاندەدا، لەگەڵ ژیانی ئەوێ هەڵیاندەکردو نەدەخوارن. وایاندەزانی کەوتوونەتە دۆژی سەر رووی زەمین. زۆربەیان خۆزگەیان دەخواست بەدۆژی ئەو دنیا... ئێرەییان بەوانە دەبرد کە لە گوندەکەی خۆیان. لەوارو کاولگۆکەی خۆیان چاویان لێکناو بەرەو دۆژ بەڕێکەوتن !

بەرایی هەرکە گەیشتنە ئەوێ. وات دەکرد مێر منداڵێك ... زارۆیەك پەلەقاژ دەبووەوە. کەس بەهانای نەدەگەیشت. چەند جارێك پاژنەی لەزەوی دەدا. وەك بەرخۆڵەیەکی سەربڕاو هەڵدەبزرکاو وگیانی دەردەچوو.

چرقەی نیوەڕۆیەکی گەرم. نیوەڕۆیەکی تابلێی گەرم. زەوی واگەرم داهاتبوو هێلکەت دانابووا دەیبرژاند! سێ چوار کەس بە خێرایی بەبەردەم خێوەتەکەیان

ڕەتبوون. ئەو کاتە هۆمەر لەسەرگازەرەی پشتی ڕاکشابوو. نەیدەزانی ئەو کاتە بیری لەچیدەکردەوە ! لەگەڵ بیر کەوتنەوەی ناوی هۆمەر. وەك ئەوەی دەرزیەکیان لە برینی ئاژنی بێ، موچڕکێکی بەلەش داهات. چاوەکانی بەتوندی نوقاندو ماوەیەك هەناسەی ڕاگرت.وەك ئەوەی بیەوێ بەم هەڵوێستە بەرەنگاری دەروونی خۆی بێتەوەو ڕکابەرایەتی بکا ! وەلێ بێهودە بوو. چرکەکانی تەمەن ... ساتەکانی ژیان. ڕۆژگارە تارو ئەستەنگەکان وایان فێر کردبوو نەتوانێ ئاوا دابنیشێ. بۆیە دیسان کەوتەوە بیرکردنەوە...

هۆمەر لە جێگاکەی ڕاپەری وچوە دەرەوە. بەبێئەوەی بزانێ چی ڕوویداوە شوێن پێی ئەوانەی هەڵگرت، کەبەرەو یەکێ لە خێوەتەکان ڕایاندەکرد. ڕابۆش بەدوای کەوت. گوڵخانیان بینی لەسەر پشت درێژکرابوو و چەند ئافرەتێك دەوریان دابوو.

گوڵخان ڕەنگی وازەرد ببوو. دەتگوت خوێنی لە جیاتی سور زەرد بووە! یاخود تنۆکێك خوێنی لەلەش نەماوە ! دەینالاندو منگەیلێوە دەهات. شتی وای دەگوت کە شتاقیان لێی حاڵی نەدەبوون و نەیاندەزانی چی دەبێژێ !

ڕابۆ هێند خەمی بۆ ئاویلکەدانی گوڵخان نەبوو. هێندەی بەزەیی پیا دەهاتەوەو زگی بۆی دەسووتا. گوڵخان بە تاقی تەنیا مابووەوە. نەبرایەکی هەبوو پشتی پێی ئەستوور بێ و نەدایکێکی هەبوو لەژوور سەری دابنێشێ وبیلاوێنێتەوە. گوڵخان خەڵکی گوندێکی نزیك گوندەکەی ئەوان بوو. کاتێ چوار دەوریان گیراو ڕاگوێزرانەوە. جگە لەخۆیوبرایەکی گچکەی کەسی دیکەیان لە ماڵەوە نەبوو. گوڵخان خاوەنی چوار برایان بوو. سێ برایە گەورەکەی. وەك بەشێکی زۆر لە خەڵکی ، کە هەرای گەورە بەر نەخشەوپیلانی دوژمنان کەوت وکوژایەوە. پێیان شوورەیی بوو بگەڕێنەوە. خۆیان بخەنەوە باوەشی دوژمن وملی خۆیان بخەنە بەرکێردی ئەو. هەر لەو دیو سنوور مانەوە. خەریکی دانانی

بناغەیەکی تر بوون بۆ هەرایەکی تر ! براکانی تا بڵێی پیاوی بەوەج ودیاربوون. دوژمنێکی هەرەگەورەو جێگەی ترسی داگیرکەران بوون. بۆیە ناوبانگیان رۆیشتبوو ،کەس نەبوو ناو شۆرەتیانی نەبیستبێ. بەتایبەتی برا بچووکەکەیان. ئەوەی لە هەرە بچووکەکەیان گەورەترو لەدوانەکەی تر بچووکتربوو بەچکە شێرێك بوو بۆ خۆی. لەهیچ نەدەگەڕایەوەو سڵی لە هیچ نەدەکردەوە. ئەگەر لەهەرهەمووی نەبێ. لەزۆربەی شەڕەکان بەشداری کردبوو. لەهەر هەمووشی لە ریزی پێشەوە بوو زەبری کاریگەری لە دوژمن دەوەشاند. بۆیە کە نێوی دەهات ترسی لەگەڵ بڵاو دەبووەوە. ئەوەی نەختێك گومانی لەخۆی هەبووایە ئەژنۆی دەلەرزی ولەو ناوە نەدەما. شوێن نەبوو ئەو دەستی نەگاتێ. بستە خاکێك نەبوو لەو چیاو چۆلانە شارەزای نەبێت و شەوێکی تیا بەسەر نەبردبێ.ئەو برایەی گوڵخان نێوی ئێزدین بوو. بەم دواییە لە شەڕی براکوژی کەوتە بۆسەیەك و بەسەختی بریندار کرا. لەبەرئەوەی دووربوون شەڕیش ئەو ناوەی تەنیبوو. بۆی نەکرا چ بە ئاشکرا چ بە نهێنی خۆی بگەیەنێتە هیچ نەخۆشخانەیەك و چارەیەکی خۆی بکا. بۆیە برینەکەی لێی پیس کردو بەهۆیەوە سەری نایەوە!

گوڵخان لێوی تەترەی دەکردو نەدەشیا باخێوی. رابۆ لە دیاری دانیشتوو دەستی بە گریان کرد ! زۆری لەکن دژوار بوو گوڵخانی وانازدار ، گوڵخانی وا شۆخ و شەنگ. خاوەنی ئەو برایە شۆڕە سوارانە. ئاوا لە ئاوارەیی و بەناگزوری سەربنێتەوە. هەموو دەیانزانی دووپشك پێی وەداوە. لەبەر ئەوەی دنیا گەرم بوو ژارەکە کاری خۆی کردبوو. ئەگەر چی شوێنی پێوەدانەکەیان زامار کردو خوێنی لێتکا. وەلێ هیچ سودێکی نەبوو. دووپشکەکە لەو جۆرانە نەبوو کە مرۆ لێی دەرباز بێ ! زۆری پێنەچوو گوڵخان دواهەناسەی هەڵکێشاو وزاری پێکدادا. چاوەکانی چۆن لەمۆلەق وەستا بوو هەروامایەوە.

رووداوەکان چۆن رویاندابوو ئاوای دەهاتەوە بەرچاو. وەك ئەوەی هەر ئەو چرکەیە رویاندابێ وا بوو.رۆژێك بوو دیبوویان وهەرگیز لە یادیان نەدەچووەوە. ئەو

باس و خواسانەی دەربارەی دۆژێیان گوێلێ ببوو. لەوێ بە چاوی خۆیان دیان. چەند دەردو پەتا خوا گوراندویە لەنیۆیان بڵاو ببووەوە. دوپشکی سەگباب خێو دکرێکی خراوی پێدەکردن. بۆیە هێندەی لێدەترسان خوردو خۆراکیان نەمابوو. زۆر جاران خەونیان پێوە دەبینی. لەخەو بۆیان دەچوو چزیلکێلێ بەرز دەکردنەوە. کە رادەپەڕین و واگا دەهاتن دەم و لچیان دەپەنما!

بێ ئاویش ئازاری لەو کەمتر نەبوو. سەرباری ئەوەی ئاو نەبوو وبەتانکەر بۆیان دەهات. ناوە ناوە لەیاد دەکران وبێ ئاو دەمانەوە ! ئاوەکە هێند سوێروتاڵ بوو لەبەر سەگت دانابووایە رایدەکردو لچ و لێوی خۆی لێ بادەدا! نەیاندەزانی چۆن بیخۆنەوە. هەرکاتێ تێنوویان بووایە یەکسەر باس دەبووە باسی کانیاوەکان.یەکێك بە تامەزرۆییەوە دەیگوت:

-((ئاو هەر ئەو ئاوبوو. بەخوا. لەهەرچواردەوری دنیایێ بگەڕێی چوڕە ئاوێکی وات دەست ناکەوێ. جارێ ئەو کانیەی خوار گردەکە. پێت خستبووا ناوی بە چەند چرکەیەك دەیبەست ! هێندشیرین بوو... هێند شیرین بوو. سەدسوێندو قورئانت دەخوارد شەکری تێکراوە ! هەر زێنەت بوو بیخۆیتەوە.لێی تێر نەدەبووی و نەدەبووی. بەڵام ئاخ...))

یەکێکی دیکە دەیگوت:

-((بەخوا ئەو کانیەی نێوەڕاست گوندێ مەش چی لەو کەمتر نەبوو. مرۆ کە دەیخواردەوە هەستی بە نوێبوونەوە دەکرد. هێزو گوڕێکی تری دەهاتەوە بەر. وای بمرم بۆ ئەو ئاوە ... هەزاران جار بینابییم دایێ.))

پیرێژنێك دەیگوت:

-((ئەی بۆ باسی ئەو کانیە ناکەن کە لە بن کەڤرەکە هەڵدەقولا. ئەها... های شتێکی نایاب بوو. دڵنیام ئەو ئاوە لەبەهەشتەوە دەهات. ئەرێ بەو

خوایەی لەژوور سەرمانەوەیە سەرچاوەکانی لەدوورٍ بەهەشت بوو. ئەی چۆن... بێ ئەگەر نیە کەدەڵێن ئەم کوردستانە پارچەیەکە لە بەهەشت. پارچەیەکی بەهەشت بووەو خوا بە دیاری پێشکەشی ئەم گەلەی کردوە !.))

هەر کە ئەو باسانە دەکرایەوە زۆر بەیان دوای ئاخاوتن لەپەسیوگەیەك هەڵدەکورما، تاکوڵی دڵی دادەمرکا دەگریا ، هەندێکیشیان بە ستران و لاوك ئەمەی دەردەبڕی. لەبەر خۆی نووزەی دەهات و بەنەرمی لاوکی بەسەر نامۆیی وقەلەندەری خۆی دەگوت.

رابۆ هێشتا دڵی هەرکوتەی دەهات و کاری خەونەکەی هەر پێوەمابوو. ماوەیەك لە خۆی هزری. ویستی بیر لە هەندێك شت بکاتەوە کە حەزی نەدەکرد بیری‌لێ بکاتەوە ! دەستی بەرز کردەوە. چەفتەکەی سەری نەختێ لارکردەوەو سەری خوراند. باوەڕی دەکردو نەدەکرد. دەترساو نەدەترسا ! منجەی لێوە دەهات و لەبەر خۆی شتی دەدرکاند. هەولێدەدا ئەو بیرۆچکەیە بڕەوێنێتەوە کەتاولێی لە هەواری مەژی هەڵدابوو !

-((دەڵێن خەون پێچەوانەیە. بەیەکێکی ببینی ئەوە یەکێکی ترە ! دەترسم هۆمەرۆك شتێکی بەسەر هاتبێ !))

لەگەڵ ئەمە لەقولپەی گریانێیدا

-((دەترسم هۆمەر شتێکی بەسەر هاتبێ. ئۆی خوایە ئۆی. بۆ دەبێ بەشی ئێمە هەر ئەو دەردە سەریە بێ. بەشی ئێمە هەر ناگزوری ولێقەومان بێ. ئۆی خوایە ئۆی.. ئەگەر لە سەرەتا وات لە چارە نوسیبووین ، بۆ دەتگوراندین؟! نەگوراندنمان گەلێك باشتر بوو. ئەی چۆن ... گوایا باشتر نەبوو لەم ژیانە. هەر خۆت مەگەر بزانی چیمان بەسەر هاتوە. ئێمە هەر تۆ بەپشت و پەناو هەرتۆ بەفریاگەر دەزانین...بەناشوکری نالێم تۆش ...!))

کەژێ کە تازە لەزگ بوو چاوی گەرم دەکردەوە.سەری بەرزکردەوەوبەدەنگێکی‌ناساز گوتی :

-((وا دیارە ئەم شەو بڕیەت داوە نەخەوی. نازانم چیت پێ بێژم!؟.))

رابۆ بەردەوام دەگریا:

-((لەخۆت هەش بەسەرێ رابۆ ...لەخۆت بابان وێران ودڵ پڕ کەسەرێ رابۆ. ئەگەر هۆمەر ... کوڕە گەورە وچاونەترسەکەت شتێکی بەسەر نەهاتبێ. هەرگیز ئەو خەونەت نەدەبینی ! هۆمەرۆك ... هۆی بابان وێرانی لە من بابان وێرانتر. بە درێژایی تەمەنت تۆش وەکو دایکە پیرو کلۆڵەت خۆشیەکت نەبینی !.))

بە گورجی لە جێگاکەی قیت بووەوە. ویستی بچێتە دەرەوەو هەست راگرێ. بزانێ تەحۆ دەنگی هەیە ! بەلاَنەکونێ خێرا پەژیوان بووەوە. بۆ چەند چرکەیەك داماو پاشان لەسەر گازەرەی پشتێ راکشا.

ئەو چوست هەڵسانەوەی شتێکی هێنایەوە بیر. ئەو شەوە رەش وشومەی هاتەوە بیر کە پیاوەکانیان شوون بزر کردن. چەند چەکدارێك خۆیان هاویشتە حەوشەکەیان. دەستیان بە پشکنین کرد.دوای ئەوەی هیچیان دەست نەکەوت. کولێی دڵی خۆیان بەو دامرکاند !

هەتاوەکونێ ئێستاش هەر شوکری خوای دەکرد کە هۆمەر رۆیشت. ئەگینا ئەویش وەکو ئەوانەی دیکەی لێدەهات. وەکو ئەوانەی دیکە کەنەیاندەزانی چییان بەسەرهات! بەم دواییە گەلێ قسەو قسەلۆکیان دەربارکرا. هێندێك دەیانگوت هەموویان بردۆتە ولاَتی قولە رەشان و لەنێو سیمێیان بەند کردوون ! هێندێکی تر دەیانگوت نەخێر...هەرلێرەن. لە شوێنێکن کە جگە لە خۆیان کەس نازانێ کێندەرە ! بەشێکی دیکە دەیانگوت: نابابە... مانێچی. بەخوا

ئـەو دڕندانـە هەمـوویان کوشتوون ! بەشێك دەیانگوت : ئەگەر نەشیان کوشتبێ ئـەوا شریقەیان لەهەمووان داوەو لە پیاوەتیان خستوون ! هەتاوەکونیّ تۆ بڕین و توانای زاوزێ و وەچەنانەوەیان نەبێ.

((باش بوو ڕۆیشت وەدەرباز بوو. خوا بەزەیی بە ئێمە هاتەوە.بەزەیی بە بێوار هاتـەوە. بـاش بـوو ڕۆیشت ئەگینا ئەویش بە دەردی ئەوانی دیکە دەچوو. ئۆی خـوایە ئـۆی...نـازانم بـۆ وامان بەسەرهات ! سەیرە... خۆشم نازانم چی دەڵێم وچۆن بیر دەکەمەوە. سەیرکە... تەنانەت بیریشیان بەربەست کردووین ! تووشی هەورازێکـی وا سـەختیان کـردووین ولاّخ خـۆی تـیادا هەڵدەدێرێنـێ ! ئـۆی خـوایە...ئۆی. مەگەر هەر خۆت چارەیەکمان بۆ بدۆزیتەوە. هەر خۆت بەزەییت بـەم نەتـەوە هـەژارە بێـتەوەو دەروویەکیان لێبکەیتەوە. هەر خۆت ببیە پشت و پەنایان و بەهانایان بگەی. لە گێژاوی ئەو سەرلێشێواویەیان ڕزگار بکەی و ڕەش و سـپیان لەبـەر چـاوی ڕوون بکەیـتەوە. خـوایە ڕێـیان بـۆ ڕۆشـن کەوە.خوایە هاوار...خوایە ڕێیان بۆ ڕۆشن کەوە.خوایە هاوار ...))

هەتاوەکونیّ خەو دووبارە چاوی داگرتەوە. هەر نووزەی لێوەهات و گریا، هەر نزای کردو لەبەر خوا ناورایەوە.

((٣))

چـۆن گـۆمە ئاوێـك لە شوێنی خۆی دەلەنگی ، کاروانەکەش ئاوا دەلەنگی ! قاچـەکان سڕ و بێزار ببوون و توانای هەنگاوێکیان نەمابوو. ئەژنۆکان دەلەرزین و پەنجەکان لەسەر پەلاپیتەی تفەنگان سارد ببوونەوە.

پیرێژنەکـە خانـوەکەی خـۆی لـەکن بـبووە کـونە مشك ئۆقرەی نەدەگرت و نەدەگـرت. بـەردەوام دەگـریا. دەگریاو دەگریا. تادەهاتیش گریانەکەی بەکەف و کـولتر دەبـوو. فرمێسـکی سـوورتر دەبـوو هەناسـەی خێراتـر دەهـات و دەچوو.لاوکەکەی بە جۆرێك دەگوت هیچ شتێك بەرگەی ئەو ڕقەی نەدەگرت کە خـۆی لەقاوغـەکـەی پەسـتابوو. لاوکەکە لاوك نەبوو گریان بوو. گریانەکە گریان نەبوو سۆژین بوو. ئاوری لە دلاّن بەردەدا. کەسی نەدەهێشت بە ئارامی دابنیشێ و وەك سەیرکەر تەماشا بکا.پیرێژنەکە ئەگەر چی ئەو تووڕەییەی لەدڵ بوو. ئەگەر چـی ئـەو هەموو فرمێسکەی لەچاو دەتکا. چەندەی بێژی هێمن ولەسەرخۆ بوو! دەنگەکەی زۆر بە سۆزو بەنەرمی دەلەراندەوەو دەیگوت:

-((ئـەرێ بـراینە ... گـەلی مێـرخاس و شۆڕەسوارو بەچکە شێران. دەزانم نوشـتەتان لێکـراوەو لەبـەر چـاوی یـەك ڕەش بوویـنە. دەزانم خوێنتان کەوتۆتە نـێوان. دەزانم وایـان تـێگەیاندوون کـە ئەگـەر بـراکانتان لەنێو بەرن و بە تەنیا بمێننەوە. ئەوا تاجی سەرکەوتن لەسەری ئێوە دەنرێو هەموو مافەکانتان دەدەنێ ! دەزانم چـیتان بەسـەر هاتـوەو چ بایان لەکەوڵێ کردوون. دەزانم ودەزانم ... بـەلاّم بـۆ خـۆاتان پێدەبێم. دوژمن هەر دوژمنە. هەرکە براکانتان توانەوە ئـێوەش دەبـنە چیلکەیەك وبە ئاسانی دەشکێن.ساڵە هایە دوژمن درۆتان لەگەڵ دەکـا. جـۆرەها داوتەپکەتان بۆ دەنێتەوە. هەتاوەکونیّ ئێستیّ هێندە ئاوەزەتان پەیدا نەکردوە تەڵەکەی بناسنەوەو دووجاران بەتراویلکەیەك هەڵنەخەڵەتێن ! هۆ

براینە ... گەلی عەگیدو مێرخاسان. ئەو چرکانەی‌ئێستا ئێوە وا یەکتری تیا دەکوژن. ئەو چرکانەی ئێستا ئێوە رقی بەرانبەر یەك تیا دەچێنن. دڵنیا بن ئەوە وەدیهێنانی گەورەترین ئاواتی دوژمنە. خۆشتان نازانن چۆن لەرەوتی راستەقینە دوورکەوتونەتەوەو چۆن راژەی ئەو دوژمنە دڕندەیە دەکەن ! بەسیەتی...دایك وباوك وبراو خوشك وزارۆکانتان چاویان لە دەستی ئێوەیە وئێوەش ... ئاخ لە ئێوە.... !.

پیرێژنەکە هێندێ جاران ئەمەی بەلاوك دەردەبڕی. هێندێ جاری تر دەیکردە سەردولکە. هێندێ جاریش نووزەی لێوە دەهات و بە ئاستەم دەنگی دەبیستڕا.. لەکن ئەو گرنگ ئەوە بوو نەدەوەستا...بێدەنگ نەدەبوو. کۆڵی نەدەداو نەدەدا.

❊ ❊ ❊

هۆمەر هەمیشە لەبیر کردنەوە دابوو. نەیدەزانی بۆ وایان بەسەر هات ! چۆن ئەوانەی خۆیان بەزیخ رۆشنبیر تێدەگەیشت. ئاوا بە ئاسانی کەوتبوونە داوی دوژمنەوەو لوولەی تفەنگانیان لە برای خۆیان کردبوو. دەیزانی کەلەبەرێك لەشتەکە هەیە ! ئەگەر دارەکە کرمێکی زۆر گەورەی تیا نەبێ. لەوەرزی نەش ونماو گەشە کرندا هەرگیز بەو لەگوینە سیس نابێ ! هەر چەندە بەرایێ زۆر شتی دەبیست. وەلێ گوێی نەدەدایێ و نەیدەویست باوەڕ بکا ، وای بۆ دەچوو کە ئەمە پڕوپاگەندەو داوی دوژمنانەو پێویستە دیزە بەدەرخۆنە بکرێ.

بەم دواییە بۆی دەرکەوت کە گەورەترین ئەستەنگ وئەژواری لە کاتی ئاوادا تێکەڵ بوونی راستی وناراستیە. ئەوەشی دەگوت کە ئەگەر دزو خاوەن ماڵ یەك بن گای لە پەنجەرەی دەبەنە دەرەوە !

گەلێکی سو لەوانە دەبووەوە کەبەدەستی برای خۆیان بەکوشت دەچوون. ئەوانەی کە وەکو ئەو هاتبوون ورقێکی پیرۆزیان لەدڵ دادەیسا. هاتبوون تۆڵەی گوندەکەیان بکەنەوە کە خاپوور کرابوو. هاتبوون تۆڵەی براکانیان بکەنەوە کەلە سێدارە درابوو. هاتبوون تۆڵەی ئاخ و گڵ و نەتەوەکەیان بکەنەوە کە لەژێر

پۆستاڵی رەش گەچلاۆو لەکەدار ببوو! ئەوان بەوێ خۆزی ومەبەستێ هاتبوون. کەچی بەفەندوفێڵ ودرۆو دەلەسەی دوژمنان دەستیان لە هەوکی یەك نابوو مێژوویان بۆ دواوە وەردەچەرخاندەوە ! دڵنیا بوو کە ئەوانە هیچ تاوانێکیان نیە. سەودای سەربەستی لەکەللەی داون و ئەشقیایکردوون. خەو خۆراکیان لەخۆ قوزەل قورت کردوەو بۆ سەرفرازی هەموو شتێك دەکەن ! تاوان و سوچەکەی بەهی گەورەکان دەزانی. ئەوانەی خۆیان بەرێبەرو ئالاّ هەڵگر دادەنا....

مرۆڤ بۆ هەموو مرۆڤێك دڵگیر دەبێ. بۆ هەموو هاوخوێنێکی دڵگیر دەبێ. بۆ هەموو ئەوانە دڵگیر دەبێ کەهاوخەمینەو وەکو ئەو لەبن نیری بن دەستی دەناڵن. وەلێ بیرەوەری ئەوانەی لێیەوە نزیکن وهاوڕێی بوونە گەلێ زێترە لەوانەی کەنەیبینیون ونەیناسیون. هۆمەر گەلێ شەڕوشۆڕی دیبوو. زۆر هاوڕێی لەتەك شەهیدکرابوو. زۆر کەڕەتیش بەدەستی خۆی تەرمەکەی دەرباز کردبوو. نەیدەزانی لەنێو هەمووواندا بۆ هێندە بیری لە شێرکۆ دەکردەوە ! بەدرێژایی ئەو ماوەی لە زیندان بوو شەورۆژ وێنەی ئەوی لەبەرچاو بوو. ئەو شتانەی وەبیر دەهاتەوە کە شێرکۆ لەکنی درکاندبوو. ئەو شێرکۆی بەمامۆستاو رێبەری خۆی دەزانی. زۆر شتی لێ فێر ببوو....

ئەگەر چی شێرکۆ بۆی نەلوابوو خوێندنی تەواو بکا. خوێندنەوەی زۆر لەهەموو شتێکی قاڵ کردبووەوە. ژیان فێری زۆر شتی کردبوو. ئەو شەوە لەگەڵ تەقەکردن لەیەکتر دابڕان. نەیزانی چی بەسەر هات و بۆ چ لایەك چوو. ئیدی چاوی پێی نەکەوتەوە تا هەواڵی کوژرانی بیست. زۆری بۆ گریا. زۆری بۆ خەمبارو پەریشان بوو. وەلێ ئەمانە نەیانتوانی شتێك بکەن. چرکەیەك ژیان بە هاورێیە خۆشەویستەکەی ببەخشن ! ئەگەر چی ئەویش ئەوەی چاك دەزانی. لەگەڵ ئەمەش بەدەست خۆی نەبوو. رابردوێکی پڕشانازیان بەیەکەوە هەبوو. نانێکیان بەیەکەوە خواردبوو ! زۆر تاڵی شیرنیان بەیەکەوە چەشتبوو. بەیەکەوە

لە دەرگای زۆر ماڵیان دابوو. سەریان بە زۆر کونە ئەشکەوتان کرد بوو، لەزۆر پەنا بەردان سەرخەویان شکاندبوو.

هۆمەر لەهەر وتەیەکی شێرکۆ شتێك فێر ببوو. بەرایی چۆنی لێدەبیست ئاوای دەگوتەوە. وەلێ بەم دواییە، پاش ئەوەی فێری خوێندن و نووسین بوو. بۆ خۆی کتێبانی دەخوێندەوە ! هەولێدەدا شێوازی خۆی لە ئاخاوتن بەکاربێنێ! زۆر کەس گاڵتەیان پێدەکرد. لەسەرەوە وایان نیشاندەدا کەهانی دەدەن. لەبنەوەش پێیان رادەبوارد!

وای لێهاتبوو بێ خوێندنەوە هەڵی نەدەکرد. هەردەم سەری لەسەر کتێبان بوو. ئەوەی تەواو دەکرد دەچوە سەر یەکی تر. شێرکۆش هەموو جارێك پێی دەگوت:

-((کاکی خۆم.. هۆمەر.گوی مەدەرەکەس. هەرکەس بە جۆرێك لە ژیان دەگاو بە جۆرێك بیردەکاتەوە. تۆش پێویستە خاوەن بیرکردنەوەی خۆت بی. بزانی چۆن ولەچ روانگەیەکەوە سەیری ژیان دەکەی.نابێ گوێ بدەیتە ئەوانەی چەند وشەیەك فێربووین و گاڵتە بەهەموو شتێك دەکەن ! ئەوانە نەخۆشن. دەبێ ئەوە چاك بزانی مرۆڤ چەندەی بزانێ هێشتا هەر نەزانەو پێویستی بەزانین هەیە. بەردەوام بە لەسەرئەو ڕێگایە. من ئامادەم وبەهەموو توانایەك یارمەتیت دەدەم.))

شێرکۆ راستی کرد. بەهەموو شێوەیەك یارمەتی هۆمەری دا. بە ماوەیەکی کێم فێری خوێندەواریەکی باشی کرد. ئێواران بەیەکەوە لە پەسیوێك هەڵدەکورمان. هۆمەر دەفتەرو پێنوسەکەی لە کۆڵەپشتەکەی دەردێناو دەستیان بە خوێندن دەکرد. زۆر مکوڕ بوو لەسەر کارەکەی وزۆری حەز لێدەکرد. کە ئەمەش ببوە هاندەرێکی باش و یارمەتیەکی باشی دەدا بۆ ئەوەی زوو فێربێ.

هۆمەر زۆربەی کاتی لە زیندان بە خوێندنەوە بەسەر دەبرد. پاسەوانی زیندانەکە کە گەنجێکی رەشتاڵەی کۆك بوو، زۆر یارمەتی دەدا. بەگوێرەی تواناو

زیاتریش کتێبی بۆ دەهێنا. بۆی دەرکەوت کە ئەستوندەی پێشکەوتن وتاوڵێی سەربەستی. فێرکردن و رۆشنبیرکردنی خەڵکە. بەرایی ئەو دەمەتەقێ وگفتوگۆیانەی زۆر لەکن گرنگ بوو کە لە نێوان هاوڕێیەکانی دەکرا. تاڕادەیەکیش راو بۆچونەکانیان کاریان تێدەکرد. بەم دواییە گەیشتە ئەو بڕوایە کە ئەوانەی ئەوان دەریاندەبڕی زۆربەی سادەو سەرزارەکی بوو! بەشێکی زۆریان لەبابەتەکان قووڵ نەببوونەوە و خۆشیان نەیاندەزانی چیان دەگوت و بەرگەیان لەچیدەکرد ! وەکو تووتی ئەوەیان دەگوتەوە کەگوێیان لێ دەبوو. ئەمەی بە کۆسپێکی گەورە دادەنا لەبەردەم لەیەك گەیشتن و لەیەکتر نزیك کەوتنەوە ! زیاتر هەراو هوریاو ئاژاوەی ناوەخۆی خۆشدەکرد.سەیری دەکرد خەڵکەکە هەموو یەك مەبەست ویەك ئامانجیان هەبوو. فڕیان بەسەر ئەو باسانەوە نەبوو کە قاچیان تیا لەزەوی دەچەقاندو لوولەی تفەنگیان لەسەر ئاڕاستەی یەکتر دەکرد. بەزەیی بەنەتەوەکەی دەهاتەوە کە ئاوا ساویلکەو خۆش باوەڕ بوون. دەیزانیدوژمن وناحەزان تاچ ڕادەیەك چونەتە ناخی نەتەوەکەی ولە خۆیان زیاتر شارەزایان بووە ! زۆربەی کات هەوڵیاندەدا تۆوی رق و کینەیان لە نێو بلاو بکەنەوە. بەو بیرو بیرۆچکە نارەسەنانە لەیەکیان دووربکەنەوە. گاڵتەی بەوانە دەهات کە خۆیان لە نێو ئەو هەموو ژان وئازارە لەیاد کردبوو فرمێسکیان بۆ خەڵکی تر دەڕشت ! بە کەرو بێئاوەزیان تێدەگەیشت. خاترجەم بوو کەئاکامەکەیان پوچەڵە ! بە تایبەتی دوای ئەوەی شەڕی براکوژی باوی پەیداکرد. لەگەڵ ئەوەش بەردەوام بوون وکوڵنەدانی لە کن باشتر بوو. زۆرجاران لەگەڵ خۆی دادەنیشت ودەیگوت :

-((نازانم بۆ دەبێ لە هەموو شتێك خەڵکی دیکە تێکەڵ بکەین وبیروباوەڕی خۆمانی پێ ببەستینەوە. بەزۆر وزۆردارەکی بیانئاخنینە نێو باسەکانمانەوە ! دۆزەکەی ئێمە تایبەتە بە خۆمان ... بیری نەتەوەیی... خوێنی نەتەوەیی ... مێژووەکەی ئێمە تایبەتە بە ئێمە. ئەوەی لەوشتانە لەگەڵمان نەبێ هەر قۆناغێك

هاوڕێیەتیمان دەکا. کەبەرژەوەندی خۆی پەیدابوو بێ سێ ودوو دادەبڕێ.لەوانەیە لەدوژمنە کۆنەکانیش خەراوتر بەرەو روومان بێتەوە. زۆر نمونەش لەوبابەتە هەیە ! تا دەستی خۆیان نەبینیوە هەمیشە دروشم وئالأی برایەتیان بەرزکردۆتەوە.کەلەتە گۆشتێکیشیان وەگیرکەوتبێ نەبرا ماوەو ونەهیچ. لەگەڵ دوژمن بە جووتە و شان بەشان کەوتوونەتە وێزەی ئەو خەڵکە هەژارە. بوونەتە هاوڕێی دوژمن وبە بەژن وبالأی ئەو دوژمنەیان هەڵداوە کە ئێستا گوندو واری ئێمە دەسووتێنێ !)) زۆر جاران لەگەڵ شێرکۆ دەبووە گفت وگۆیان. بەگەرمی ئەو رایەی پەسەند دەکرد کە شێرکۆ بە شانازیەوە دەریدەبڕی : ئێمە لەگەڵ ئەوانە زۆر شتمان بەیەکەوە هەیە. بۆیە پێویستە گەرمتر دەستیان بخەینە نێو دەست. گەرمتر لێیان بچینە پێش. چونکێ دوژمنمان هاوبەشە !

بەم دواییە گاڵتەی بەو بۆ چوونە دەهات ودەیگوت:

-((راستە دوژمن هاوبەشە. بەلأم دوژمنەکە خوێنی لە خوێنی ئەوانە. بۆ ئەوان هەرگیز وەکو ئێمە نابێ. ئەوەی لەگەڵ ئێمە دەکا لەگەڵ ئەوانی ناکا ! پاشان ئێمە نەتەوەیەکی ترو ولأتی خۆمان هەیە. سنوورمان لەگەڵ سنووریان جیایە.ئەگەر چی بەزۆرو زۆردارەکی دەیانەوێ بیسڕنەوە. وەلێ ناتوانن... تۆ سەیرکە ... سروشت خۆی سنووری ئێمەی دیار کردوە. هەوامان... خاکمان ... ئاومان... هەمووی جیایە ، چیامان لەنێوانە ... چیا ...!))

لە شوێنەکەی هەڵسایەوە وسەیری دەوروبەری کرد. هەموو خەوتبوون. ئەوەی نەشخەوتبوو خەوی لەخۆی خستبوو ! ژیانی بەندی لەخەو زیاتر چیتری هەیە ... بەیانیان ... نیوەڕوانان و ... شەوان...هەرنووستنەوهەر نووستن.

لەبەر ئەوەی ئەو رۆژە وەڕەزو بێزار بوو بڕیەیدا لە جیاتی هاوڕێیەکەی هیرباران بشۆرێ، بۆ ئەوەی نەختێك خۆی خەریك بکاو مەژی لەبیرکردنەوە دووربخاتەوە ! لەژوورە گچکەکە چووە دەرەوە. چێشتەنگاوێکی درەنگ بوو. خۆرخەریك بوو گەرمایەکەی بەتێنتر دەبوو. سەیری ئەم لاو ئەو لای خۆی کرد.

وەك هەموو جارێك چەند تەپکەشاخێك لەبەر چاوی زیت بووەوە. دەورەوبەر یەك پارچە سەوزایی بوو. لەسەر گردۆڵکەکەی بەرانبەر زیندانەکە. کەکەوتبووە لاپەڕی گوندەکە دارگوێزێکی گەورە هەبوو.ئەوەی سەیری ئەم ناوەی کردبووایە ئەو دار گوێزە یەکەم شت بوو لەبەر چاوی زیت دەبووەوە. شنەیەکی فێنکی دەهات. بۆیە هۆمەر مشەیەکی لێوەهات وچەند هەناسەیەکی یەك بە سیەکانی هەڵمژی.

کە یەکەم جار روانیە چیایەکە. لەبەر ئەوەی روەو خۆر بوو ... بەرگەی رووناکیەی نەگرت وخێرا چاوەکانی نوقاند. کەرووی بۆ لاکەی تر وەچەرخاند. لە شوێنەکەی نەجولایەوە. یەکێك کەلەسەر کانیەکەی نزیك ئەو دانیشتبوو، پرسی:

- ((ها... ئەوە چیتە ؟!))

- ((هیچ... نەختێك سەرم سوڕا))

- ((گوێ مەدەرێ. نیشانەی کەم خوێنی وبێهێزیە !))

هۆمەر زۆر جاری تر لەگەڵ ئەو کوڕە دوابوو.؟ ئەگەرچی نەیدەناسی وناوی نەدەزانی. خاترجەم بوو لێی کە مرۆیەکی پاك ودڵسۆزە. شێوازێکی تابڵێی جوانی هەبوو لە ئاخاوتن. بەگلیەکانی دیار بوو کە ئەویش ناڕازی بوو لەو بارەی تیادەژیان. هەمیشە دوورە پەرێز بوو بەتەنیا دەگەڕا.جارێکیان بە ئاشکراو بەبێترس رووی لەهۆمەر کردو گوتی:

-((جاکێ ئەوەی لەکن راستە. ئەوەی لاشی راست بێ ئەوا بێ هیچ گومانێك دەڵێم دەست وچاوساغی دوژمنە ! ئەگینا کەی راستە برا لەجیاتی ئەوەی یارمەتی برای بدا لولەی تفەنگی لێهەڵشەقێنێو بیکوژێ... یالەکونجی زیندانێی باخنێ ! چۆن دەبێ ئێمە دوای ئەو هەموو تاقیکردنەوەیە بەوادەو بەڵێنی دوژمن هەڵخەڵەتێین. توو ئەو خوایە شوورەیی نیە هەتاوەکونێ ئێستێ دوژمنی خۆمان نەناسین. تۆ تەماشاکە. لەلایەك بە درۆیان ئێمەیان راگرتوە ! لەلایەکی تر سیخوڕو چڵکاوخۆری دەنێرێتە ناومان وئاژاوەمان لەنێوان تیردەکا. تا بوواری بۆ

هەڵدەکەوێ بە ئارەزووی گونی خۆی بەردەبێتە وێزەی خەڵك ! توخوا بڵێ... کەی ئەمە راستە ؟

نەك هەر ئەو. ئەو باسانەی لە زۆر کەسی تر گوێی لێدەبوو. نارەزایی بە ئاشکرا بە چرچاوی زۆر بەیانەوە دیاربوو ، تەنیا ئەوانە نەبێ کەبەرژەوەندیان لەگەڵ ئەمەدابوو !!!

هیربارەکەی بردە سەرکانیەکەو دەستی بەشتنی کرد. بە تیلە چاوێك سەیری کورەکەی دەکرد.؟ چەکەکەی لە تەك خۆی دانابوو کەوتبووە ئەندێشیەیەکی قووڵەوە. ئاگای بە تەواوی لەدنیای راستەقینە بڕابوو.

لەو دەمەدا هۆمەر بیرێکی بە مەژی داهات. لەگەڵیدا دڵی کەوتە کوتەو گشت گیانی تەزی ! خۆشی نەیزانی چۆن ئەو بیرەی بۆ هات. رۆژێك لە رۆژان بە ئەندێشەی دانەهاتبوو مەژی ئەو جێی ئەو جۆرە بیرکردنەوانەی تیا بێ. لێوی خۆی گەستەوەو بە توندی ئاخێکی وەبادا. بەهەمان شێوە تەماشای کورەکەی کردەوە. چۆن بوو هەر ئاوا مابووەوە. سەیری چەکەکەی کردو ماوەیەك لێی ورد بووەوە. پاشان خێرا نیگاکانی لەسەر وەلادا. نەبادا لەو کاتە کورەکە رووی بۆ لای ئەو وەرچەرخێنی وبە شێوەیەکی تر لە مەبەستی بگا ! مافی خۆشی بوو لەو کاتەدا بەهەرجۆرێکی‌لێکدابوایەوە !

زۆر بەزەیی پیاهاتەوە. لەهەمان کاتدا رقی لە خۆی بووەوە. بیری لەوە کردەوە کە ئەگەر یەکێکی تر بووایە لەوانەبوو کارەکەی ئەنجام دابوایە ! ئەو دەمە ئەو لاوە خوێن گەرمە دەبووە گوری ولەترِی سەی دەچوو.کە بێ هیچ گومانێك ئەو بە مەبەستێکی تر چەکی هەڵگرتووە. لەوانەیە ئەویش وەکو ئەو گوندی سووتێنرابێ. پەرستگایان. خۆشەویستەکەیان هەتك کردبێ. یاخود برایەکی.... هاورێیەکی.. لە کونجی زیندان مردبێ ، یا لەسێدارە درابێ ! دڵنیا بوو کە ئەویش وەکو ئەو رقێکی ئەستوورو پیرۆزی لە دڵدایە. بەهیوای ئەو رۆژە دەژی تۆڵەی بکاتەوە. دەشێ وەکو شێرکۆ خێزانێکی رەش و رووت ونەداری

بەجێهێشتبێ. ئێستا ئەندێشەی لە کن ئەوان بێ ! کە چۆن برا وردیلەکەیان قووتی رۆژانەیان پەیدا دەکەن. چۆن برا گەورەی. ئەگەر هەیبێ لە خۆشاردنەوە دایە لە ترسی ئەوەی نەوەك لە جێگەی ئەو بگیرێ ! چۆن دایکی لە ماڵەوە دانیشتوەو هەواڵی شەری برا کوژی دەبیستێ. ئەوگەنجانە دێنیتە بەر چاو کە چۆن لەو چیاو چۆلە بێخاوەن ماونەتەوە.

لەگەڵ ئەوەدا هۆمەر دڵی تێکچوو. خەمێکی ئەستوور بەربینی گرت. ئەو چرکانەی وەبەرچاو تێپەری کە چۆن لەگەڵ دەنگی لرمەکان ئاوریان لە گوندەکەیان دایەوە. لەتۆزو دوکەڵێکی رەش بەولاوە هیچی تریان نەبینی. ئەو وێنانە لە مێشکی وا چاپ ببوو ئەگەر سەریشت قوت کردبوایە نەدەسرایەوە ! دەزانی کاتێکی چۆن بوو ! هەر بە وشە ئاسانە ئەگینا لە توانای بەرگەگرتنی ئادەمیزاد نیە.لەگەڵ دیتنی چەکەکەو هاتنی ئەو بیرە رەشانە لەوەدەمەدا. هێندێك شتی بۆدەرکەوت کە تا ئەو کاتە نەیدەزانی. زۆر هەڵوێستی وا هەیە بیر دەگەرێنێتەوە دواوەو وەکو دڕندەیەك رەفتار دەکا. هۆی ئەمەش ئەوەیە مرۆڤ هێندێك شتی زگماکی ئاژەلانەی هەرتیا دەمێنێ. کە لەبەر باق و بریقەی شارستانیەت شاردراوەتەوە! لە کاتێ ئاوا نەبێ بەدەرناکەوێ ! نەیزانی شتنی هیربارەکە چۆن وابە خێرایی دیماهی هات وتەواو بوو. کەشتەکانی گەراندەوە جێگەی خۆی لەبەر دەرگا دانیشت. چەندەی سەیری دیمەنەکانی دەوروبەری دەکرد. بچمەکی هەر دەچۆوە سەر گوندەکەی ئەوان. لە زۆر شتان کت ومت ئەو بوو. بۆیە ئەگەر چی زیندانیش بوو گەلێ کەرەت پڕبەدڵ هەستی بە بەختیاریەك دەکرد!

لەو دەمەی بەدیل گیرا بوو. نەیتوانیبوو سەردانێکی گوندەکەیان بکا. ئەگینا پێشان ناوە ناوە سەردانێکی هەر دەکرد. دەچوە ناو گوندی. یەك بەیەك چاوی بە ماڵەکان دەگێرا. لەگەڵیدا وێنەی خانوەکان و رووداوەکانی دەهاتەوە بیر. لە گوندێکی وا بچووك خەڵکەکەی ئەو هەموو ئازارو پەراگەندەییە ببینن وئاوایان

بەسـەر بـێت ! پـیاوەكان زۆربەی بەر شالاَوی دڕندانە بكەون وسەرنگون بكرێن. ئافـرەتەكان هەمـوو ناگـزور بن و بكەونە سەر جادان. زارۆیەكان روتەڵەو بێناز بمێنـنەوە ! ئـەوەی لە هەمووان زیاتر قازانجیان كرد.ئاكنجیەكەیان بەجێهێشت و زورینەوەگوندەكەیان.

هـۆمەر بۆ دوا جار.... بەر لەوەی شەڕی برا كوژی دەست پێبكا سەردانێكی گوندەكەیانی كرد. كات دەمەو ئێوارە بوو ... لەگەڵ چەند كەسانێك بڕیەیان دا ئـەو شـەوە لـەوێ بەسـەر بـەرن. نان وخواردنیان تەواو پێ بوو. وەكو جاران كە چوونە ناو گوندەكە رێو راست رێگەی كانیان گرتەبەر. بە پێچەوانەی پێشان كە تابلێی كپ و خامۆش بوو. گوێیان لە دەنگە دەنگێك بوو.

هەمـوو ترسان وپەرت بوون. وایانزانی دوژمن بۆسەی بۆ ناونەتەوە ! بەلاَم كە زیاتـر چـونەپێش چـەند كەپـرێكیان بینـی ، كـە نـزیك بوونەوە هۆمەر ئەحەی ناسیەوە، كـە لەسـەر بـەردێك دانیشـتبوو. ئەحە بەگەرمی بۆی چوو باوەشیان لەیـەكتر وەریـنا، تێـر تێـر یەكـدیان ماچ كرد. بەشادمانیەكەوە لەبن كەپرەكە دانیشتن و دەستیان بە ئاخاوتن كرد:

- ((بێژە ... ئەحە ... چی تۆی گەیاندە ئێرە ؟))

- ((بۆ ... مرۆڤ ئەگەر گەرەكی هەر شتێك بێ دەتوانی بیكا!.))

- ((باشە ئەی لەگەڵ ئەوانەی تر نەبووی.))

- ((نەخێـر... بەرلـەوەی ئەوان بگیرێن وشوون بزر بكرێن من رەوم كرد.))

- ((سەیرە ... چۆن شیای ئەو ماڵە دەرباز بكەی ؟!))

- ((هـا... های... ماڵ دەرباز كردنی چی برام هۆمەر ... ماڵی چـی... بـزگوڕێك چییە لەگـەڵ خـۆم نەهێنا. ماڵەكە چۆن بوو ئاوا دەرگـام داخسـت. نابەخوا هۆمەر... لەو بڕە پارەو پوولەی هەمانبوو زێتر شتێكی دیكەم نەهاورد!))

- ((بەخوا كارێكی پیاوانەت كرد ... دەككە دەستەكانت خۆش بێ))

- ((ئـەی چۆن.. برای خۆم ... سەر ساغ بێ ماڵی دنیابەچی دەچێ ، ئـەرێ خـوا دەزانـێ. دەرگـام چـۆن داخسـت هەر ئەو داخستنەبوو، یەكسەر ئاودیو بووم ؟))

- ((یانی یەكسەر نەهاتیەوە ئێرە))

- ((نەخێر... نەمدەتوانی ! ئەگەر ئەو بڕە شتە دەبینی ئەوا خڕیم لـەو دیـو كـڕی. ئەگـینا وەكـو پێمگوتـی عەشتەبا چییە لەگەڵ خۆم نەهێنا !))

- ((ئـەوەی راسـتی بێ منیش ناوە ناوە سەردانێكی گوندەكەم هەر دەكەم. دێم ساتەوەختێ دەمێنمەوەو دەگەڕێمەوە !))

- ((چـاك دەكـەی هـۆمەر. مـرۆ پێویسـتە بـە ئەمەك بێ. ئەگەر بەرانـبەر ئـاخ واریێ خـۆی بـە ئەمـەك نەبێ جێی چاوێ نابێ و پشتی پێنابەستریێ!))

- ((ئەگـەر وێـرانیش كـرا بێ. یادگارەكان هەر زیندوون. دەزانی چ ژیانـێكمان تـیا بەسـەر بـردوە. هـەر بستێكی پـەڕەی یادێكـی تیا بەجـێماوە. گـوێ رادێـڕە بـا شـتێكت بێژمـێ، هەنوكە ئیوها تەماشا دەكـەی كەسـی تـیانەماوە. وەلێ ئەگـەر باش لێی وردبینەوە دەبینی سـالحۆك وپیرەكانـی گـوندی وەكو جاران كۆمەڵەیان بەستوە. هێندێك جگەرە دەپێچن و هێندێكی تر مژوولی ئاخاوتنن ! دەباشی لێوردبەوە. بزانە ئەو شتانەی هەموو تیا دەبینی ، یا نا !))

- ((بەخوا راست دەبێی هەموومان لەبەرچاو دێت ودەچێ !))

- ((جـا بـۆیە كـەمن دێمـەوە گوندی وەك ئەوەی دایك وخێزانەكەم دیبێ وایە. هەست بە ئارامی وشادیەك دەكەم. رقیشم بەرانبەر دوژمن ئەسـتوورتر دەبـێ. باوەڕبكـە مـن خـۆم تاقیم كردۆتەوە. ئەگەر هەر

جارێکی سەردانی گوندەکەم کردبێ. لە هێرشدا گەرمتر بوویمەو بەزەییم بە دوژمن نەهاتۆتەوە. ئەوەی رقت لێیەتی بێژە یا خوا بە دەردی ئێمە بچـێ، لەماڵوێـران بـوون وگـوند خاپوور کردن کێوە ؟ لەماڵی خۆیان وەدەرنـاین. گـوندیان ئاورتێـبەردان و پەڕاگەنـدەیان کـردین. زەلام ومێـرەکانیان شـوون بـزر کـردین. جـا توو ئەو خوایە لەمە زیاتر چی هەیە. ئەوەی لە دەستیان هاتبێ کردوویانە و درێغییان نەکردوە.

ئـەوان خەریکـی ئاخـاوتن بـوون کـە یەکـێك هاتـە ژوورەوە. بەخێرهاتنـی مێوانەکانـی کـردو لێی دانیشت. کەرووی بۆ لای هۆمەر وەرچەخاند... لەسەر خـۆ گـرژیەوە. بەگەرمـی بـۆی چـوو ... دوای ئـەوەی یـەکتریان مـاچ کـرد ودانیشتنەوە ، هۆمەر بە نیوە شەرمێکەوە گوتی :

-((بۆ ناتناسم ؟!))

ئەحمەد بە دەنگێکی بەرز پێکەنی :

-((چۆن نایناسیەوە. مەلۆی برامە !))

- ((تووخـوا ئەوە مەلۆیە ؟..لێم مەگرە برام.. کە دواجار من بینیم هێشتا مووی لێنەهاتبوو.))

هـۆمەر کـە ئەوانـەی بینـی زۆر دڵشـاد بوو. یەکسەر بیری لەوە کردەوە کە ئەویش خێزانەکەی بگەڕێنێتەوە !

لەو دانیشتنەدا نیوە نیگایەتی هەر لەسەر مەلۆ بوو. سەرنجی دابوو لێی ورد دەبـووەوە. دەیزانـی شـتێکی لـە دڵ حەشـارداوە. چاوەڕێ دەکا قافی بێ ئەوجا بیدرکێنـێ ! بـۆیە بەو پەڕی هێمنیەوە چاوەڕوانی دەکرد. هەتاوەکونێ لە نکاورا رووی لە هۆمەر کرد :

- ((کەی دەگەڕێیتەوە ؟.))

هۆمەر بەبزەیەکەوە وەرامی دایەوە. مەلۆ بە شەرمەوە گوتی :

- ((دەمەوێ بێمە رێزی ئێوە !))

هـۆمەر هـەرزوو زانی مەلۆ مەبەستی ئەوەیە. چونکێ لەو کاتەی دانیشتبوو هەمـوو گلیەکانـی دەربـارەی شـەڕو شۆڕو جۆری ئەو چەکانە بوو کەتیای بەکار دەهێنـرا. بە خۆشیەوە گوێی بۆ هۆمەرو هاوەڵەکانی شل کرد بوو کە بەسەرهات و رووداوە سەیرو پڕ مەترسیەکانی خۆیان دەگێڕایەوە. کە مەلۆ ئەو گلیەی کرد. هـۆمەر ماوەیـەك بێدەنگ بوو ، رووی وەرچەرخاندە لای ئەحمەد و نیگایەکی پڕ واتای ئاڕاستەکرد. ئەحمەد یەکسەر تێی گەیشت و دەم و دەست وەرامی دایەوە :

-((بۆ سەیرم دەکەی هۆمەر.. گوایا مەلۆ لە ئێوە زێترە ؟! ئەویش پیاوەو با وەکو پیاوان رەفتار بکا. زۆر شانازی پێوە دەکەم. بەڵام...!))

لەگـەڵ ئـەو بەڵامـە ئـەو زەردە خەنەی روخساری مەلۆ کە تازە خەریك بوو دەگەشـایەوە. کـزبووەوەو موچـڕکێکی سـاردی بەلـەش داهـات بەسەرسامیەوە سـەیری بـرایەکەی کـرد. ئەویش بێئەوەی گوێ بەوبدا یاخود سەیری بکا درێژەی پێدا :

-((بـەڵام وا بـەباش دەزانم چـەند رۆژێکـی تـر خۆی کڕکا. بەڵکو یارمەتیم دەدات و بـە یەکـەوە ماڵەکـە رێـك دەخەیـنەوە . هۆمەر خۆت دەزانی ئەمەش بەشێکە لە خەبات. بناغە دانانەوەیە بۆ گوندە خۆشەویستەکەمان.. بەڕای تۆش وانیە ؟))

کـە نـاوی گـوندەکە هات خۆشیەك دڵی گرتەوە. سەیری بەرانبەر خۆی کرد، پاسەوانەکە هەروەك خۆی داما بوو. بەردەوام بوو لە ئەندێشەکەی. لە دڵی خۆی گوتی :

-((لـە وانەیـە هەنـوکە خـەون بـە ولاتـێکەوە ببێنـی. ولاتێکی سەربەست لەسـێبەرو سـایەی بحەسـێتەوە. ئـێمە هەمـوو یـەك هێوی و خۆزگەمان هەیە. هیوامان وایە لەوکوردستانە، لەو پارچە بەهەشتەی سەرزەوی بە ئاسوودەیی بژین. بـە ئارامـی و دڵنـیایەوە بـژین. هەمـوومان حەزدەکـەین لەگەڵ یەك تەبا بین و یەکگـرتنمان لەنـێوان بێ. کەچی داخەکەم ئەوشتە نییە، بۆ ؟... نازانم ! وەلێ

بـێ هیچ گومانێك تەلەکەو داوی دوژمنە. ئەی ئەگەر وانەکا چۆن دەتوانێ وا بە ئاسانی یاری بە هەمووان بکا. ئاوا برا بکاتە خۆخۆرو دوژمنی برای خۆی !))

لـەو دەمــەدا ، کـە ئـەو خـەریك بـوو هەڵسـێتەوە. دوو گـەنج هاتـنە کـن پاسـەوانەکە. زانـی شـتێك لـە ئارادایـە. بـۆیە بـەدەم خـۆ خـەریك کـردن بـە چـیلکەیەکەوە لە جێگاکەی دانیشتەوە. دوای ئەوەی گەنجەکان دانیشتن دەستیان بـە ئاخـاوتن کرد. لەبەر ئەوەی هێندەیان دوور نەبوو بە ئاسانی گوێی لە هەموو شتێك دەبوو،پاسەوانەکە پرسی :

-((بێژن... شار چۆن بوو ؟))

یەکێکیان پێکەنی :

-((بێژم چۆن بوو... ئەگەر بووێرم دەبێم خەڵکەکە هەمووی بێزارە!))

-((یانی چی ؟!))

لەسەرە خۆو بە کورتی وەرامی دایەوە

- یانی خەڵکەکە هەمووی بێزارەو کەس باوەڕی بە هیچ نەماوە !))

ئەوەی تر گوتی :

- ((بـاوەڕی چـیان بمێنـێ... کاکـە ئەوانـیش گلەیـیان لێناکرێ. دوای ئەو هەموو شتە باوەڕیان بەچی بمێنێ !... ئەی وانیە؟))

- ((باشـە شـتێکم گـوێ لێبوو. دەڵێن گوایە ئاگربەستەکە نەگەیشتۆتە هیچ ئەنجامێك !))

-((... !))

- ((جا ئەمە شتێکی زۆر ئاساییە !))

-((چۆن!؟))

- ((خـۆ گێل کردنی گەرەك نیە. هەموو دەزانین دوژمن ئەوەی مەبەستی بوو ئەنجامیدا. هەنوکەش چ کارێکی بە ئێمە نەما!))

هـۆمەر. نەشـیا چـیتر گـوێ رادێری. بەرقێکەوە چوە ژوورەوە. دڵی هێندەی دیکـە تـوند بـوو. دەسـتێکی بە نێو چەوانی داهێنا کە تازە خەریك بوو تەنکە جواناوێکی دەکرد،لەسەر جێگاکەی راکشایەوە،لەدڵی خۆی گوتی:

-((دەبـێ هەنـوکە ئەحمـەد چـی کـرد بـێ ؟ لەوانەیـە گوندەکەمان ئاوەدان کـرابێتەوە. ئـای دەست خۆش ئەحمەدبەخوائەگەرئەو کارەیکردبێ ئەوا پێویستە تادنیاماوە راژەی بکەین.))

هەناسەیەکی هەڵکێشاو :

-((دایکمـوان نـەهاتن ! وادیـارە هەواڵەکـەیان پێنەگەیشـتوە. ئەگـینا وەرامێکـیان هـەر دەبـوو، لەوانەیـە کابرا نەوێرابێ لێیان نزیك کەوێتەوە. ئەو مانـدوو بـوو گەڕایـەوە نـێو ڕژێم ! نەوێـرایە.. ئەگـینا هـەر دەهـاتن. یاخود نەیدۆزیـوەتەوە.. دەڵـێن چـوونەتە شـار. شـاریش گەورەیەو ماڵێك و دوان نیە. لەترسـی گـرتنیش خوا هەر خۆی دەزانی خۆیان لەکێهە کون حەشاردراوە ! ئەگەر هەواڵەکەشـیان پێگەیشـتبووایە دوو قاچی تریشیان قەرز دەکردو دەهاتن. ئەوان لـەزووەوە خـەون بـە گەڕانـەوە دەبیـنن. ئەگەر زانیبیان هەرگیز دەستیان لەسەر خەزێـنە ناکێشـنەوە. ئەگـەر بهاتـبووان دوای ئازادکـردنم یەکـەم شـت ئـەوانم دەگەڕانـدەوە گـوندەکەمان. هـەر چـۆنێك بـێ راژەی گـوندەکەم بکـەم لەشەڕی براکوژی باشترە...))

گەیشتە ئەو بڕیەی ئەگەر ئازاد کرا چەك دابنێو لە گوندەکەی خۆی دابنیشێ !. بچێتەوە نێو رەزەکەی و ژیانی جارانی دەست پێبکاتەوە. لە هەمان کاتدا دو دڵ بـوو. دەیزانـی وازی لێناهێنن بە ئارامی دابنیشێ و تووشی نسکۆیەکی هەر دەکـەن! ئەگـەر جارەکـەی تر رایانگواستەوە. ئەوا بێگومان ئەمجارە لە سێدارەی دەدەن !

لـە نـێو ئـەم بیرۆچـکانە سەرسـام بـوو نەیزانـی چیبکا باشە... لە هیکڕا بزەیەکـی هاتـێ و پێکەنینـی بـە خۆی هات ! ئەو هێشتا ئازاد نەکرابوو خەمی

لەوە دەخوارد کە وازی لێناهێنن بە ئارامی دابنیشێ.لەگەڵ ئەوە چیرۆکێکی دایکی بەیاد هاتەوە کە هەرکاتێ بیری تۆزی سەری کردبووا. بەدەم پێکەنینەوە رووی تێدەکردو چیرۆکەکەی بۆ دەگێڕایەوە. درۆ نیە ئەگەر زێتر لەسەد جارانی بۆ گێڕابێتەوە. هەرگیزو هەرگیزیش لێی بێزار نەدەبوو. چیرۆکەکەش ئەمە بوو :

((جارێکیان کابرایەك هێندی هێلکە دەکڕێ و بەرەو ماڵ دەبێتەوە. لە ڕێگادا بیر دەکاتەوەو لە دلێ خۆی دەڵێ: ئەو هێلکانە دەبەمەوە لەبن مریشکە کورکەکەیان دادەنێمەوە. بە ماوەیەکی کەم هەمووی هەڵدێنێ. ئای شتی چاکە. دەبمە خاوەنی کۆمەڵێ جوجەڵە. جوجەڵەکان گەورەدەبن. کە گەورەش بوون مریشکی قەڵەو پان و پۆڕیان لێدەردەچێ! ئەوانیش هێلکە دەکەن و هێلکەکانیان دەبێتە جوجەڵە. سەرئەنجام ئەوانیش دەبنە مریشك و هەموویان دەفرۆشم. بە پارەکەی جووتێ تاژی و ئەسپێکی باش دەکڕم. هەموو ئێواران سواری ئەسپەکەم دەبم و تاژیەکان پێش خۆم دەدەم. قامچی لە ئەسپەکە دەدەم و هەیهای لێدەکەم. لەگەڵ ئەمە هەیهایەکی کردو رایکرد. لەو دەمەدا هێلکەکان هەموو کەوتن و شکان !))

-((کێ دەڵێ ئازاد دەکرێین. گومانی تیایە بمانکوژن !))

- ((نەخێر... هەرگیز شتی واناکەن. دوژمن وایکردوە بیرمان بەرانبەر یەك رەش بێ. بە لایەنی چاکە بیر لە یەکتر نەکەینەوە! هەمیشە بەرچاو تاریك و رەشبین بین. رق و کینەیەکی وایان لە دەروونی چاندووین. مەگەر هەر خوا خۆی بزانێ چۆنە. تووشی گێرەشێوینیەکی وایان کردووین راستی و ناراستیمان لێ تێکەڵ بووە. پێویستە چارەیەك بۆ ئەمە بدۆزینەوە. بەر لە هەموو شتێك پێویستە سەری ئەو کرمە پاك بکەینەوە. دەروونمان پاك بکەینەوە.))

هەڵسایەوە و دانیشتەوە. دەنگێك زنجیرەی بیرکردنەوەی پچڕاند. یەکێ لەزیندانیەکان بە چاوێکی خەواڵوو بەدەم باوشێك دانەوە گوتی:

- ((وا دیارە لە هیچ شوێنێك ئۆقرە ناگرێ ! گوێ مەدەرێ.. ئەو کاتەش وەك ئەو تەمەنەی رامانبووارد بەسەر دەچێ.))

هۆمەر بەبزەیەکی خەماویەوە تێی روانی !

-((چی بکەم...مێشکم هێندە ماندووە نازانم چی بکەم. خۆت بلێ تووخوا کەی ئەمە ژیانە. باوەڕبکە دڵم هێندە تەنگە دەبێم هەنوکە شەق دەبەم !))

شێرزاد مرۆڤێکی بنێسی رەنگ زەرد بوو. هەرکە سەیرت کردبووایە بەزەییت پیادەهاتەوە. ئادگاری ئەوەی ئاشکرا دەکرد کە بەبێ تامی چەوسێنراوەتەوە ! جەوروستەم وایان داپلۆسیبوو بە ئەستەنگ هەناسەی دەهات و دەچوو.

هۆمەر لە زۆر شتان حەزی دەکرد یارمەتی بدا. نەشیدەویست بە شێوەیەکی زەق ئەو هەستەی بەدەرخا. نەبادا کوڕیژگە بە خۆدا بشکێتەوەو هەست بە ناگزوری بکا. دڵنیابوو شێرزاد لە خێزانێکی هەژارە. ئەمە پێویستی بە پرسیارو وەرام نەبوو بە ئاسانی لە نێو چەوانی دەخوێنرایەوە. قەتیشی وەبەر هەڵنەدێناو لێی نەدەپرسی. پاشان بیری لەوە دەکردەوە ئەگەر ناوی راستەقینەی خۆی ئاشکرا بکا. سیخوڕو چاوساغ زۆر بوون. ئەمەش لەسەر خێزانەکەی لە نێو شار بەگران دەوەستا !

دوای ئەوەی ماوەیەك لەگەڵ شێرزاد ئاخاوتن. هۆمەر خڕ ئەو شتانەی لەکن درکاند کە گوێی لێبوو. پێی راگەیاند کە ئاگر بەستەکە لەگەڵ دوژمندا نوشوستی هێناوە. ئەمە پەلکێشی نێو زۆر باس و خواسی کردن. وای لێهات شێرزاد خۆی دەستی بە گێڕانەوەی بەسەرهاتی خۆی کرد !

- ((پیاو راست بلێ باشە. من بەرایێ هیچم دەربارەی ئەو دوژمنە درندەیە نەدەزانی. باوەڕ بکە نەمدەزانی لە سێدارەدان هەیەو زیندانەکان پڕ لاوی خوێن گەرم و دڵسۆزە. لە جیهانێکی تر دەژیام! هەموو ئاواتێکم ئەوە بوو کاربکەم و خۆم پێ بگەیەنم. ئەی چۆن... دڵنیا بووم ئەگەر من کارنەکەم هەر لە نێو خۆمدا گێژ دەخۆمەوە و ژیانم یەك دنك بەرەو باشی ناڕوا. لەنکاوڕا رووداوێك

رووی‌دا هەموو ژیانمی گۆڕی. ئەویش گیرانی سەرهەنگی برام بوو. باوەڕبکە هۆمەر من هێندە لەو ماڵە بووم نەمدەزانی سەرهەنگ دەست لە کونان وەردەداو لە بنەوە کاردەکا. گەنجێکی کرو هێمن بوو هەرگیز خۆی لە شتان هەڵنەدەقورتاند. بەڕاییێ کە گیرا وامزانی لەسەر شتێکی ئاسایی گیراوە. هەر بۆیەش و بێترس بە دوایدا چووم هێندەم زانی منیشیان گرت و لە کونجی زیندانێیان ئاخنیم. جا باسی زیندانەکان لەوانەیە خۆت باشی بزانی. سەرت نەیەشێنم جارێ بەرلەوەی بزانم منیان بۆ گرتوە فەلاقەیەکی باشیان کردم. چەند ڕۆژێك بەو شێوەیە مامەوە. ئەوەیان خستە ئەستۆم کە دەستم لەگەڵ سەرۆی برام هەبووە و یارمەتیم داوە هێندە سوێندو قورئانم خوارد کەمن ئاگام لە هیچ نیە بێسوود بوو. هەموو زیندانی شارەکانیان پێ گێرە کردم.هەموو جۆرە ئازارێکیان دام. لە کێبڵ و کارەبا تادەگاتە شتە ئەلکترۆنیەکانی تر! ڕۆژێکیان چێشتەنگاوێکی درەنگ وەکو ئێستا. یەکێکیان هێناو فڕێیان دایە ژوورەوە. لەبەر ئەوەی لە بەتانی لوول درابوو نەمناسیەوە. ئەوەی راستیش بێ لەبەر ئەوەی ئەو دیمەنە بەردەوام دووبارە دەبووەوە زۆر سەرنجم نەدا. هەر یەکێك لە ئێمە نۆرەی بهاتایە بە قاچی خۆی دەچوە دەرەوەو بەو شێوەیە دەیانهێنایەوە ژوورەوە. پاشان نازانم بۆ. کاك هۆمەر زۆر سەیر بوو. لەنکاوڕا سۆزم بزواو موچڕکێك گیانمی گرتەوە. حەزم کردلێی بچمە پێش. بەر لەمن دوو کەسی تر گەیشتبوونە کنی. پەڕۆیان بەدەم و چاوی دادە هێناو ئەو خوێن و جواناوەیان دەسڕیەوە کە لەسەر روخساری تێکەڵ ببوو. لە هۆش خۆی چوبووەوەو نوزەی لێوەنەدەهات. کە سەیری روویم کرد دەتگوت گوللەیەکیان لێدام! دڵم ڕۆیشت و تاسام ، وا شلەژام ئاگام لە هیچ نەما. کەلێی وردبوومەوە سەرهەنگی برام بوو ! دەم و چاوی بە شێوەیەکی ترسناك شێوێنرابوو. هەر ئەو هۆیەش بوو وایکرد دوانەکەی تر،کە بەرلە من گەیشتنە کنی بسەنگرێنەوە. پەنگرێك کەوتە هەناوم. گریانم لە قوڕگی ماو نەمتوانی بگرییم. چاوەکانم کرانەوەو برژانگەکانم لەرزەی تێکەوت.

باوەڕ بکە چۆنت بۆ دەگێڕمەوە ئاوا بوو. لەو کاتەدا ئەوەی ئازار چیە لە لەشم دا نەمابوو. تووڕەییەکی وا لە دەروونم سەری هەڵدا بە درێژایی ژیانم هەستم پێنەکردبوو. وەلێ پیاو راست بڵێ باشە. هەرچەندە برای خۆم بوو. کە بینیم لێی ترسام راستە برای خۆم بوو. بێ هیچ گومانێك لە گیانی خۆم خۆشترم دەویست. کەچی وایان لێی کردبوولێی ترسام. سەرم بردە بن گوێی و چرپاندم :

- ((سەرهەنگ... سەرەکە... منم شێرزاد ... برات، نامناسیەوە؟!))

چەند جارێك بەدەم هەنسك دان و گریانەوە ئەوەم دووبارە کردەوە. وا دیاربوو بۆ دواجار هەستی بە دەنگم کرد. بۆیە چاوەکانی بە ئاستەم کردەوەو تۆزێ گرژیەوە ! ماوەیەکی زۆر لە دیاری دانیشتم. چەند خەمم لەدڵ گورا. چوار هێندەش... هەزار هێندەش رق و تووڕەیی. لەو کاتەدا ئەگەر لەدەستم بهاتایە گۆی زەویم دەکردە کوتەك و لە تەپڵی سەریانم دەدا. زۆری پێنەچوو... هێشتا هیچ پەیوێکم لە زاری نەژنەوتبوو کە ناویان خوێندمەوە. هەمدیس چاویان بەستمەوە. وە پێش خۆیان دام و بۆ ژوورێکیان راپێچ کردم. کە گەیشتمە ژوورەکە لەسەر ئەسکەملیەکیان دانام. هێشتا بە تەواوی دانەنیشتبووم کە رووی پرسیاریان ئاڕاستەکردم:

- ((برایەکەت بینی چی بەسەر هاتوە ؟))

-((...!))

- ((دڵنیابە تۆ زۆر لەو دژوارترت بەسەر دێت. ئامۆژگاریت دەکەین وەکو ئەو لەخۆت مەکە. ئەگەر گەمژەڵ وبێئاوەز نی دان بە هەموو شتێکدا بنێ. ئەو غەزری و قاچی لەزەوی چەقاند... تۆ وامەکە.))

-((من هیچ نازانم... باوەڕبکە ئەگەر هەر شتێکم زانیبووا دەمدرکاند!))

- ((چۆن ئاگات لە هیچ نەبووە. ئەی ئەو چەکانەی لە ماڵی ئێوە دۆزراونەتەوە ؟!))

من تا ئەو دەمە نەمزانیبوو هیچ پارچە چەکێك لە ماڵی ئێمە دۆزرابێتەوە. بۆیە واتێگەیشتم گەرەکیانە لەخشتەم بەرن ! دوای ئەوەی ئازاد بووم زانیم ئەو شتە راست بوو چەند پارچە چەکێکیان لە ماڵی ئێمە دۆزیبووەوە ! دوای ئەوەی چەند پرسیارێکیان لێکردم. وەك ئەوەی. وایان بەباش زانیبێ چیتر خۆیان ماندوو نەکەن. یەکسەر بەرەو ژووری ئازاردانیان رەوانە کردم.ئیتر تا ئەو کاتەی خۆم لە ژووری زیندانەکە بینیەوە.))

-((شێرزاد لەگەڵ ئەم گێڕانەوەیە نیشانەی خەم و ماندوو بوونێکی زۆری بەروەوە لکا. بۆیە جگەرەیەکی داگیرساندو بە پەرۆشەوە قومێکی لێدا. دوای ئەوەی تاوێ داماو دوکەڵەکەی لەسەر خۆ بەبا کرد. دەستی بە ئاخاوتن کردەوە :

- ((لە زیندان زۆر شت فێر بووم. لە کاتی ئازاردانا بیرم بۆ لایەك بەرهەڵدا دەکرد. زۆر جاران خۆشەویستەکەم دەهێنا بەرچاو. لەگەڵی داخاوتم و رازی دڵی خۆم بۆ دەدرکاند. ئەو کاتانەم دەهێنایە بەرچاو کە بەیەکەوەمان بەسەر بردبوو. ئیترتائەو کاتەی دەبوورامەوەو ئاگام لەخۆم نەدەما خۆم بەو بیرانە مژوول دەکرد. سەرەتا ئەوشتانەم نەدەزانی بۆیە ئازارەکە زۆر هەراسانی دەکردم. کەچی وردە وردە زیندانیەکانیان فێری زۆر شتیان کردم.))

هۆمەر زانی شێرزاد زۆر پڕ بووە. بۆیە ویستی برێك شێنەیی بداتە باسەکە. بەو مەبەستە پرسی :

- ((وا دیارە خۆشەویستیشت کردوە ؟))

-((ئەی چۆن... برام هۆمەر... ئەمەش باسی خۆی هەیە !))

شێرزاد خەمێکی قووڵ لە چاوەکانی بریسکەی دەدا. کە بینی هاوڕێیەکەی هەستی لەخۆی بڕیوە و بەتامەزرۆییەوە گوێی رادێراوە. دەنگی هەڵبڕیەوە :

-((باوەڕ بکە خۆشەویستیشم وەکو هی خەڵکی دیکە نەبووە. زۆر یەکترمان خۆشدەویست. حاڵی ئەوان گەلێ لەهی ئێمە باشتر بوو. رۆژێکیان بینیم و پێی راگەیاندم کە یەکێك چۆتە خوازبێنی. داوای لێکردم شتێك بکەم.! ئەوەی راستی

بێ تووشی سەخڵەتیەکی زۆر بووم. من هەرگیز بیرم لەو شتە نەکردبوەوە. بەرایێ وامزانی درۆم لەگەڵ دەکا. ئەمەش بە گوێرەی قسەی برادەرێکم.. ئامۆژگاری کردم و گوتی ئەمە بۆ ئەوە وادەکا تا تۆ تەنگاو بکا. وەلێ کەلێم کۆڵیەوە راستی دەکرد. ئەوەی چوبووە داخوازیشی کابرایەکی هەبووەی دەولەمەند بوو، نەمزانی چی بکەم.. ناچار بووم خۆم لێشاردەوە! تائێستای لەگەڵ دابێ نەمدیەوە... هەتا ئێستاش هەر خۆشم دەوێ. ئەم هەویرە ئاو زۆر دەکێشێ. با لە باسەکە دانەبڕێم و ئەوەت بۆ تەواو بکەم... وەکو هەموو جارێك لەگەڵ لێدان بوورامەوە. کە هاتمەوە هۆش خۆم بینیم هەموو دەوریان لەسەر هەنگ دابوو. یەك دوانێك لە سوچێکی دوورەوە دانیشتبوون و بۆی دەگریان. شێت بووم. هەر چۆنێکی هەبوو خۆم گەیاندە لای و سەریم خستە سەر کۆشم :

- ((سەرهەنگ ... سەرهەنگ.. باخێوە.. من شێرزادم.))

بەهەمان شێوەی جاری پێشو گرژیەوە. بەلاَنەکونێ ئەمجارەیان چاوەکانی بە ئاستەم هەڵێناو بە دەنگێکی زۆر نزم. کەوێدەچو بە زۆری لە قوڕگی وەدەردەنا گوتی :

-((ببوورە... شێرزاد... برام... تۆش بە ئاوری من سووتای ببوورە...))

منیش بە دەنگێکی پڕ بڕواوە گوتم :

- ((بە ئاوری تۆی چی برام ، خۆ تەنیا دوژمنی تۆنیە .. دوژمنی هەمووومانە. دوژمنی داروبەردیشمانە !))

خۆشم نەمزانی لەو کاتەدا چۆن ئەوەم هاتە سەرزار. بە شێوەیەکی واشم دەربڕی زیاتر لە ئاخاوتنی مرۆیەکی دەکرد کە سەری لەو شتانە سپی کردبێ! وا دیاربوو سەرهەنگ بەمە زۆر شادمان بوو . بەڵام کە فرمێسکی بە چاوانمەوە بینی هەستم کرد گریانێك خۆی بە قوڕگی هەڵواسیێ، ویستی دەستی بەرز بکاتەوەو فرمێسکەکەم بسڕێتەوە. کە دەستی بزواند. دەستی بەگرانایییەکەوە کەوتە سەر زەوی. کە دیقەتم دایە زانیم دەستی شکا بوو، چەند بزمارێکیش لە

باسکی درا بوو! که سەیری پەنجەکانیم کرد هەمووی قوت کرا بوون ! باوەڕم بەچاوی خۆم نەکرد ! برام هۆمەر... تۆ خۆت بێنە شوێنی من، ئەگەر لە جێگای من بووای هەرگیز باوەڕت دەکرد ؟ نا دڵنیام کە باوەڕت نەدەکرد، ئیدی شێگیر بووم. خۆم بۆ نەگیراو دەستم بە جنێودان کرد. لە هەمووی سەیرتر ... تۆ چی دەڵێی ئەگەر بێژم ، تەرمی سەرهەنگی دوو رۆژ ، دوو رۆژی رەبەق لەوێ مایەوە ! رۆژی سێیەم ئەوجا بردیانە دەرەوە. ئەو دوو رۆژە لەکنم بە دوو ساڵ هەبوو. بەردەوام گریام. نەك من هەموو ئەوانەی لەوێ بوون. لەمن بە کوڵتر دەگریان. برام هۆمەر... ئەوەی بۆتی باس دەکەم گێڕانەوەی بەوشە ئاسانە ئەگینا...))

شێرزاد دڵۆپە رۆندك بە لاچاویەوە رێچکەی بەستبوو. جگەرەکەی تەواو کردو یەکی تریشی داگیرساند.

-((دوای ئەوەی هیچم لەسەر ئاشکرا نەبوو ئازادکرام. هەر چەندە سەرهەنگی براشم هیچی نەدرکاندبوو. بەڵام ئەو کاری تەواو بوو هاوڕێیەکەی دانی بە هەموو شتێك نابوو. کە ئازاد کرام نەمزانی چی بکەم. وێنەی براکەم هەمیشە لەبەر چاو بوو. چەند رۆژێك مامەوە تارێگەم دۆزیەوەو هاتمە دەرەوە. با ئەوەشت پێ بێژم... لەو رۆژەوەی هاتومەتە دەرەوە. ماڵەوەمان هەموو گیراون! دایك و باوکی پیرو خوشکی جحێل... هەمووی گیراون. سەیرکە بۆ چی هاتین تووشی چیبووین. باوەڕبکە کەمن هاتمە دەرەوە لام گرنگ نەبوو بچمە کن هەر لایەنێك. ئەوەی لەکن من گرنگ بوو چەك هەڵگرتن و تۆڵە کردنەوە بوو.))

هۆمەر کە بەتەواوی ئاوێتەی باسەکە ببوو ، مشەیەکی لێوە هات و خیزی لەگەڵ قوتدایەوە. زۆر زۆر دڵگیر بوو. شێرزادی لەکن خۆشەویستتر بوو. بۆیە نەیکردە نامەردی و ئەویش بەسەرهاتەکەی خۆی سەرلەبەری بۆ گێرایەوە. لەو کاتەی دەوریان گرتن و، رایانگواستنەوەوگوندەخۆشەویستەکەیان ئاورتێبەردان.تائەوکاتەی تیادا دەژیان

- ((باشە ئەگەر لێرە ئازاد بووی. نیازت وایە چی بکەی ؟))

هۆمەر بە نیگەرانەوە ئەو پرسیارەی کرد.

- ((نازانم... هەتاوەکونێ ئێستا هیچ بڕیەیەکم نەداوە. ئەی تۆ ؟))

- ((لەوانەیە بگەڕێمەوە گوندەکەم. بەدوای ماڵەوەم ناردوە. جا نازانم رۆژگاریش بۆ کوێمان راپێچ دەکا .))

-((دەبوایە لە زوەوە خێزانەکەت بگەڕاندبووایەوە.))

- ((لە مێژە بە دوامدا ناردوون. نازانم بۆ هیچ وەرامێکیان نیە .))

-((لەوانەیە پێیان نەگوترابێ!))

- ((منیش هەروای تێدەگەم. ئەگینا ئەوانیش هەموو هێویەکیان هەر زورینەوە بوو. بۆ ئەوە دەژین جارێکی تر بگەڕێنەوە گوندەکەیان.))

- ((لەوانەیە گوندەکەتان خۆش بێ ؟))

- ((تواهوو... تواهووجا ئەوە پرسیارە دەکەی !))

وێنەی گوندەکەیانی هاتەوە بەرچاو. دەنگی شمشاڵەکەی بە نزمی بەرزبووەوەو لەبن گوێی لەریەوە. چاوی پڕگریان بوو. حەزی دەکرد لەو دەمەدا شمشاڵەکەی لەکن بووایەو هەتا کولێ دڵی دادەمرکا بیژەندبووایە. بە هەموو هێزێکی فووی پیا کردبووا. جا خوای دەکرد خوێن لە زاری فیچقەی دەکرد و شمشاڵەکەی سوور سوور دەبوو.

- ((باشە یەك کوڕت هەیە ؟))

- ((بەلێ... ئەگەر هەنوکە هیچی ترمان زیاد نەکردبێ !))

— ((دیارە شتێك لە ئارادا هەبوو !))

هۆمەر بەبزەیەکەوە سەری بۆ لەقاندو بەبەڵێ وەرامی دایەوە.

- ((کوڕەکەت ناوی چییە ؟))

- ((بێوار...))

-((بێوار... بێوار یانی چی ؟!))

ئەو پرسیارەی کرد و تاوێ بێدەنگ بوو. پاشان بەشەرمێکەوە گوتی :

- ((بـبوورە کاك هۆمەر ئەو هەموو پرسیارە دەکەم. هیوادارم لێم زویر نەبی !))

- ((نا.. هەرگیز وابیرمەکەوە. تۆ برای منی.))

ئەمەی گوت و دەستی بەلێکدانەوەی وشەی بێوار کرد، بێوار یانی بێهەوار ، بـێلانە ، مـرۆڤ کـە لـە خاکـی خـۆی هەڵکەنـرا دەکەوێـتە قون دەریان و بێوار دەمێنێـتەوە. ئێمەش وەکو بۆم باس کردی. لە خاکی خۆیان هەڵکەندین.ماڵیان وێـران کـردین و خاکـیان ئاور تێبەردانین. تەنانەت کانیاوەکانیشیان تەقاندەوە ! ئەوەی راستی بێ دایکم ئەو ناوەیلێنا.))

هۆمەر و شێرزاد هاوڕێیەتیەکەیان رۆژ بەرۆژ پتەوتر دەبوو. هۆمەر شێرزادی وەك شێرکۆ دەهاتە بەرچاو. رەفتارو هەڵسان و دانیشتنی کت و مت شێرکۆ بوو. وەلێ وەکو ئەو چوست و چاپوك نەبوو. وەکو ئەویش رۆشنبیر نەبوو. دەنا هێمنی و لەسـەرخۆی و شـێوازی ئاخاوتنـی زۆر لـەوی دەکرد. دوای دانیشتنەکەیان بە ماوەیـەك ئـەوجا هۆمەر بیری لەو پەیڤانە کردەوە کە دەربڕی. بیری لەوەکردەوە کە هەنوکە بێوار خوشکێك یاخود برایەکی بۆ پەیدا بووبێ ! خۆشیەك ختوکەیدا. بـۆ ماوەیـەك خۆی پێوە خەریك کرد. کژی لەشی هاتەوەو چرای هیوایەکی لەدڵ دایسـا. باوێشـکی هاتـێ. حەزی کرد رابکشێ و سەر خەوێك بشکێنێ. کە چی لەو کاتەدا یەکێك گازی کرد. لە جێگاکەی هەڵسایەوە بە دوای دەنگەکە چوو

((٤))

کاروانەکـە ئەگەرچی وەڕەزو بێزار ، شل و خاو ببوو. هەناسەی هەردەهات و دەچـوو. ژیـان وەك دوو چـەرخە وەدەرچـەرخاو بـەردەوام بـوو. چـرکەی میلی کاتژمێـریش هێدی هێدی پەڕی بۆ مێژوو زیاد دەکرد. بیری مرۆڤیش لەو خێراتر و بەلەزتر هەنگاوی دەنا

دەنگـی لاوکەکـە بەتووڕەیـی بـەرز دەبـووەوە ! لە نێو چیاودۆڵەکان دەنگی دەدایەوە . خۆی لە هەموو کونج و کەلەبەرێك دەپەستا. سەری بە هەموو کوچەو کۆلانـێکدا دەکـرد. لە نێو هەموو بۆشاییەك ئارامی دەگرت. بەرەنگاری هەموو بەربەسـتێك دەبـووەوە. هـێلانەی لـە دڵێ هەمـوو کەسـێکدا چێدەکرد. خەڵکی بەوریاییەوە گوێیان بۆ رادەدێرا. بە ئاگاداریەوە وشەکانیان هەڵدەسەنگاند.لەگەڵ ئـەوەش... لەگەڵ ئەو هەموو گریەو شیوەن و زاریەی لە قاوغی لاوکەکە بوو، لەگـەڵ ئـەو هەموو فیگان و ژان و واتایەی لاوکەکە دەریدەبڕی. بەشێك هەر لە گوێی گادا خەوتبوون. بەردەوام لەتەلی کەراتیان دەداو و سترانی سەر لێشێواویان دەچڕی !.

* * *

کەژێ بەپەشۆکاویەوە لە دیار مەلۆتکەکەی دانیشتبوو، سەرنجی دابووە بێوار کە لەم ناوەدا یاری دەکرد

- ((کـوڕێژگەکەم روونـە ... تکـات لـێدەکەم روونـە. خوا لەسەر سەرانە و دەزانێ تینی هیچم نەماوە !.))

ئـەو پەیوانە وای لە بێوار دەکرد گەرمتر بێ لە یاری کردندا. ناوە ناوە ئاوڕی لێ بداتەوەو بەرووی بزیقێتەوە.

-((روونـە کـوڕێژگەکەم روونـە... تکات لێدەکەم روونە. خوا دەزانێ تینی هیچم نـەماوە. دڵـم بەرگـەی ئـەو هەموو خەمە ناگرێ، ئاخر بێژە ئەو دڵە بچـکۆلەیە چـۆن بەرگـەی ئەو هەمـوو شتە بگرێ ؟! تکا دەکەم روونەو مەرەدی باوکت مەنێوە !))

ئەگەر چی تووڕەو ئەنری بوو، زوو پەژیوان بووەوە. هۆمەر چ کارێکی سووك و نابەجێـی نەکـردبوو. پاشـان ئـەو هـەردەم شـانازی پێوەدەکـرد. بەشـان و باڵێ هەڵدەگـوت و پێـیوە دەنازی. لە کۆڕوکۆمەلێ ژنان. کە ئەگەر چی زۆر کەمیش

دادەنیشتن ، باسی دەکرد و خۆی پێ هەڵدەدا. خۆشی نەیزانی بۆ لەو دەمەدا ئەو وشەیەی هاتە سەرزار !

— ((وەرە کورِم روونە. وەرە کن دایکی خۆت. گوێم بۆ رادێرە. من هەنوکە هەموو شتێکی تۆم. باوکت... خوا دەزانێ هەنوکە لەکوێیە! لەکام یاڵ واژی دەبێتەوە. یاخود بەسەر کام ترۆپك هەڵدەزنێ.. کێ دەزانێ ؟ مەگەر هەر خوا خۆی نەبێ.))

مەلۆتکەکەی توندتر بەسینگی نوساند. بە چاوێکی پڕ فرمێسك تێی راما. دەستی بە ماچ کردنی کردو لەباوەشی رایهەژاند :

-((بینابیم دایێ کیژۆڵەکەم... بینابیم دایێ.))

رابۆ لەگەڵ دەنگی گریانەکە تاوتاو چوە ژوور سەری

-((ئاگات لێی بێ کچی خۆم... ئاگات لێی بێ. کا بیهێنە وێیدە من.))

لە هەمێزی خۆی ناو بەدەم هات و چوونەوە دەستی بەلاواندنەوەی کرد:

- ((ژیربەوە شیرنۆکەکەم... ژیربەوە بەرخۆڵەکەم. من قەتم نەزانیوە شیرین گریا بێ ! ئەو هەموو شتەی بەسەرهات. هەموو چەکێکی لەسەر تاقی کرایەوە. قەتم نەزانیوە جارێك... تەنیا جارێك تاقە نووزەیەکی‌لێوە هاتبێ. تۆ بۆ دەگریی، بەرخۆلەکەم تۆ بۆ دەگریی ؟!))

ماوەیەك بەرلەوەی شیرین لە دایك بێ. کە هێشتا شتێکی ئەوتۆ لە ئارادا نەبوو. هۆمەر برِیەی دابوو کە دوای بێوار ئەگەر کوریان بێ ناوی بنێن هەڵۆ. هەتاوەکونێ وەکو هەڵۆ بەرزەفرِەکانی شیرینێ ئازاو بووێرو چاو نەترس بێ. ئەگەر کچیش بێ.. ئەوا ناوی بنێن شیرین. هەتاوەکونێ وەکو چیای شیرین جوان و روو سوور و گەردەنی وەکو لوتکەکانی بەرزو بڵند بێ. کەژێ ئەو داخوازیەی هۆمەری لەکن رابۆ نەدرکاندبوو. بۆیە کە لە دایك بوو. رابۆ لە بێوار چی کرد. لەمەش هەمان شتی دووبارە کردەوە. لە لایەك بەختیاری پێوە دیار بوو لە

لایەکی ترمات و مەلوول دەهاتە بەرچاو. بە پەشۆکایەوە لە حەوشەکە دەهات و دەچوو لەبەرخۆی منجەی دەهات.

کەژاڵ دەیزانی رابۆ بیر لەچی دەکاتەوە. هەر لەبەر ئەو ئەگەرەش دەترسا. دەترسا ئەگەر بەدڵی نەکا. لەوانەیە بغەیدی و زویر ببێ. بەهیچ جۆرێکیش حەزی نەدەکرد دڵی بشکێنێ. ئەگەرچی بووك و خەسوو نێوانیان بە باشی باس نەکراوە. زۆر کەم هەبووە لەگەڵ یەك تەبا بن. بەلاّم ئەوان وانەبوون. ئەو تەواو وەك کچی خۆی تێی دەروانی. ئەمیش وەك دایکی خۆی رەفتاری لەگەڵ دەکرد!

کە رابۆ کت پڕ وەستاو چوە ژوور سەری. ترپەی دڵی هێندە دیکە زیادی کرد. وەك ئەوەی چەقۆی لەسەر راگیرابێ ئاوا بوو. رابۆ بوواری ئەوەی نەدا ئاوا بمێنێتەوە. کەوتە گلیان :

-((دەزانی کچم ناوێکی خۆشم بۆ بەرخۆلەکەمان هەڵبژاردوە .))

کەژی بە قورِگ وشك بوونێك و زمان تەتەلەییەکەوە وەرامی دایەوە :

- ((هۆمەریش ناوێکی داناوە !))

رابۆ رووی گرژ بوو. دەم و چاوی هەڵگلۆفت و هەستی بە زامدار بوونێك کرد کەچی بەسەر خۆی نەهێنا. بە چاوێکی فرمێسك تێزاوەوە گرژیەوە:

-((یانی چی ؟!))

کەژێ هێدم گربوو تاماوەیەك نەشیا هیچ بێژێ.پاشان بەشەرمەزاریەوە گوتی:

- ((مەبەستم هیچ نەبوو. باوەرِ بکە مەبەستم هیچ نەبوو. هەتاوەکونێ تۆ هەبی کەس بە هیچ ناچێ. هەر تۆ مەزن و گەورەی هەموومانی.))

رابۆ بێدەنگ بوو. بە ناگزوریەوە دانیشت و پاڵی دایە دیوارەکە. هەناسەیەکی هەڵکێشا کە بۆنی نامرادی ودڵشکاوی لێدەهات. لەو دەمەدا بێوار چوە کنی ، بەکرِی لەسەر کۆشی خۆی دانا.

-((نەتگوت... بێژە بزانم چ ناوێکت هەڵبژاردوە !))

- ((هیچ... بەردێکی لەسەر دانیٚ!))

- ((تکا دەکەم ئازارم مەدە. من بە ئەنقەست وام نەکرد. چەند پەیوێك بوو لەزارم دەرچوو،. بە هیچم وانەگوت. ئەگەر هۆمەر باوکیشی بێ. وەلیٚ تاوەکو ئێستیٚ چەندی بۆ بێوار کردبێ بۆ ئەمەش هەر هێندەیە.تۆ لە جێی باوك و دایك و هەموو کەسێکی ئەوی !))

- ((وامەلیٚ کچم... وامەلیٚ. ئەو زۆری بۆ کردوە. ئەگەر هەر یەکێك لەو میللەتە وەکوئەو بووایە و وەکوئەوی بکردبووایە هەنوکە کاربە جۆرێکیتر دەبوو. هەرگیز وامەلیٚ.

هەتا ئەو دەمەش دڵنیا نەبوون و بە تەواوی نەیاندەزانی هۆمەر چی بەسەر هاتوە.ئەگەر چی لاونیو وێکەوتبوون کە بەدیل گیراوە. وەلیٚ باوەڕیان نەدەکرد. ئەو دەمەی ئەو هەواڵەیان زانی.رابۆ یەکسەر رووی لەکابرا کرد، ئەوەی هەواڵەکەیبۆ هێنابوون، پێی گوت:

- ((هیچم لیٚ مەشێرەوە. ئەگەر هەرشتێك روویداوە ئەوا پێم بڵیٚ. پێویست بەم بینەو بەردەیە ناکا. بڵیٚ تەرمەکەی لە کوێیە با بچین بیهێنینەوە !))

رابۆ ژیانی لە نێو شەڕو ئاژاوە بەسەر برد بوو. دەیزانی شتی وا سەرەتا بە پێچ و پەنا دەگوتریٚ. بۆیە بەراییٚ باوەڕی نەکرد. هەر چەندە کابرا سوێندی خواردو سیٚ بەردی فڕێدا. هێشتا دڵی ئۆقرەی نەدەگرت و بڕوایی نەدە هێنا ! هەر بەو ئومێدە بوو سەردانێکی بکاو هەموو شتێك بە چاوانی خۆیەوە ببینیٚ. سەرباری ئەو خەمە ،خەمی تەحۆشی هاتبووە سەر. لەو شەوەی بە تووڕەیی چوە دەرەوە. لەو شەوەڕا زۆر گۆڕانی بەسەر داهات. بەیانیان زوو دەچوە دەرەوە تا ئێوارەیەکی درەنگ نەدەگەڕایەوە. کە دەگەڕایەوەش ماندوو هیلاك بوو، جلەکانی نیشانەی کارکردنیان پێوە دیاربوو. شتاقیان لە نهێنی تەحۆ نەدەگەیشتن. ئەویش هیچی لەکن نەدەدرکاندن.

تەحۆ ئەو شەوە کە لەماڵ چوە دەرەوە زۆر بیری دزێوونابەجیٚ خۆیان لە مەژی ئاخنی. زۆر نیازی خەراوی لە دەروون گەلاڵە بوو. هەر کە قاچی راستەی لە دەرگا ئاودیوی دەرەوە کرد بڕیەیدا ئەو شەوە بیٚ پارە نەگەڕێتەوە! بۆ ئەم مەبەستەش یەکسەر بیری لە هەمزە کردەوە. ئەو هەمزەیەی کە بەرۆژ چەرچیاتی دەکردو بەشەویش قومارو مەیخانە پیشەی بوو! وا خووی دابووە خواردنەوە ، ئەگەر شەوێك پارەی خواردنەوەی نەبووایە ئامادە بوو بەهەرچی رێگەیەك بیٚ پارە پەیدا بکا. پیاوی قوماربازیش لە دەشەوان شەوێك گیرفانی پڕ نیە. بۆیە هەردەم بەدوای داو تەلەکەدا دەگەڕا، هەموو زیندانەکانی وڵاتیشی بینیبوو !

تەحۆ ماوەیەك بەر لەوەی لەترسی گرتن و شون بزرکردن خۆی بشارێتەوە. لەتەك ئەو کوڕە پاکەتی دەفرۆشت. باشی دەناسی و زۆر جاران باسی خۆی بۆ کردبوو. ئەگەر چی مرۆڤێکی زۆر دڵ و دەروون فراوان بوو زۆر پیاوەتی لەدەست دەهات. تەحۆ لەبەر ئەو قومار کردنەی کەیفی پێنەدەهات. هەوڵیشی دەدا لێی دووركەوێتەوەو تێکەلیٚ نەبیٚ. خۆشی نەیزانی لەو دەمەدا چۆن بیری لە هەمزە کردەوە!

بە خەمبارییەوە هەنگاوی دەنا. هێند دە ترسا لە سێبەری خۆی دەڕەویەوە. لەوە دەترسا وەکو زەلامەکانی تر شوون بزربکریٚ. ئەو ماوەیەی کە لە ماڵەوە بوو دەرەوەی نەدیبوو هەست بەترس کردنەکەی لە جاران زیاتر ببوو ! کە دەستی بە سمێڵی داهێناو گەندە مووەکانی سمێڵی بەردەست کەوت. هەترەشی چوو ! گلیەکەی ئەو شەوەی وەبیر هاتەوە کە چەکدارەکە کردی. ئەو شەوەی پیاوەکانی تیا شوون بزر کرا:

-((هێشتا گوجیلەیە... کەی بوو بەسەگ چارەیەکی دەکەین !))

وەك ئەوەی کەتنێکی گەورەی کردبیٚ بەپەشۆکاویەوە ئاوڕی لەم لاو لەولای خۆی دەدایەوە. هەستی ڕاگرت. دنیا کپ و خامۆش بوو هیچ لە ئارادا نەبوو، هاتنە دەرەوەکەی زۆر بە هەڵە زانی !

- ((نەدەبوایە بەو شەوە بێمە دەرەوە !))

هەزار بیرو وردە ئەندێشەی بۆ هات. بیری کردەوە ئەگەر لەسەر کارێکی ئیوها بگیرێ چیدەکا ؟! ئەگەر هەموو کەسێك لێی خۆش بێ. ئەوا بەبێ هیچ گومانێك هۆمەر سەری دەبڕێ. هەربەسەربڕین سەری دەبڕی ! هەستی بەشەرمەزاریەك کرد .نەیزانی چۆن ئاوای بیر کردۆتەوە. نەبوایە رێگە بە مەژی بدا لە سنووری خۆی زێتر پێ درێژبکاو لاق لێهەڵبڕێ.

- ((مرۆڤ پێویستە لە کاتی تەنگانەدا زانایانە بیر بکاتەوە. ئەو شڵپە شڵپە لە تەنکاوێکی وادا شورەییە !))

هێندە خەمی لە خۆی خوارد چاوی پڕ گریان بوو.

- ((تەحۆ... چۆنی ؟))

کە سەیری کرد شۆڕش هاوڕێی بوو. شۆڕش دانێك لە قوتابخانە دەیخوێندو دانێکیش لەگەڵ ئەو پاکەتی دەفرۆت. گەنجێکی هێمن ولەسەرەخۆ بوو. تەحۆ زۆر باوەڕی پێدەکردو زۆریشی خۆش گەرەك بوو. لە کاتی تەنگانەدا هانای وەبەردەبردو سوودی لە ئامۆژگاریەکانی وەردەگرت. شۆڕش ئەگەر چی تەمەنی لە دەوری شانزە حەڤدە سالاَن بوو. هێندەی پیرەمێردێکی دنیا دیتەی دەزانی. سەری لە زۆر باس وخواسان دەردەچوو. کە دەربارەی هەر شتێك باخاوتانە زۆر لە سەرخۆ پەیوەکانی قەتار دەکرد. بە دەنگێکی نەرمیش دەریدەبڕی

- ((سوپاست دەکەم کاك شۆڕش تۆ چۆنی ؟))

شۆڕش خەم ونامۆییەکی لە وەرامەکە بەدی کرد ! وەلێ وەسەرخۆی نەهێنا. دڵنیا بوو شتێك لە ئارادا هەیە. ئەگەرنا تەحۆی بەشەو لەدەرەوە نەبینیبوو. ئەو ئاگاداری هەموو شتێك بوو. دەیزانی دیسان راو دەستی پێکردۆتەوەو تەحۆ پارێزگاری خۆی دەکاو ناگەڕێ !

- ((خێرە... بەو شەوە بۆ کوێدەچی !))

ویستی زانایانە پەردە لە رووی نهێنییەکە هەڵمالێ.

- ((دڵم تەنگە ... حەزم کرد هەوایەك وەرگرم .))

تەحۆ خۆشی نەیزانی ئەو وەرامەی چۆن بۆ هات. بۆیە کە دیماهی پێهێنا وەك ئەوەی بارێکی گرانی لەئەستۆی هێنابێتە خوار، هەستی بە حەسانەوەیەك کردو پشیەکی وەبەر هاتەوە.

-((منیش هەروەك تۆم. دڵنیام بێزار نابی ئەگەر بەشداری پیاسەکەت بکەم !))

- ((نا... بە پێچەوانەوە. کەرەم کە ...))

بە جووتە دەستیان بەڕێیشتن کرد. شۆڕش هەوڵیدەدا بێئەوەی تەحۆ هەست پێبکا رێگەیەکی بێ مەترسی بگرێتە بەر. بۆیە هەر بۆ نێو کۆڵانانەکانی دەبردەوە. لە هەمان کاتدا دەیویست گرێی نهێنیەکانی دڵی بکاتەوە. بۆیە هێدی هێدی دەزوەکەی شل دەکردەوەو داخاوت.

-((نازانم بۆ ئەمشەو هەست بەدڵتەنگیەکی زۆر دەکەم ! چەندی کردم نەشیام لە ماڵەوە دانیشم. وام هەست کرد ئەگەر هەر لەژوورەوە بم لەوانەیە شەق بەرم. ئەی چۆن کاکی خۆم. دوێنێ ئەنجامی تاقیکردنەوەی سەری ساڵم وەرگرت. بە هیچ جۆرێ لەگەڵ ئەوە ناگونجێ کەمن هەوڵم بۆی داوە. ئەو شوێنە وەرم ناگرێ کە من گەرەکمە. ئەگەر بێتە سەر راستەقینە مافی ئەوەم هەیە وەربگیرێم. بەلاَم تۆ ئاگات لەمە نیە ... دڵنیام ئاگات لێی نیە. هەر قوتابیەك بە شێوەیەك نمرەی بۆ زیاد دەکرێ. ئەمەئەوەیە... ئەوەی تر شتێکی ترە ... ئیتر هەروا. ئەو ماندوو بوونەی من وزۆری وەکو من بە فیڕۆ دەڕوا ولەبن پێی ئەوانەدا بزر دەبێ لەو شەونخونی خۆماندوو کردنە هەمووی بە فیڕۆ دەچێ ... جا خۆت دەزانی ئەو ماندوو بوون بە فیڕۆچوونە یانی چی !))

تەحۆ بەکزیەوە بزەیەکی هاتێ:

- ((وا دیارە خۆت ماندو نەکردوە !))

- ((هـا. هـا. های... ئەوە چی دەڵێی. برای خۆم... کاکی خۆم. چما وازدێنن بە ئارەزووی خۆت بخوێنی ، هەر ڕۆژەی یەکێکت دەنێرنە ژوور سـەری. هـەر ڕۆژەی بە بیانگەیەك لە قوتابخانەت دەردێنن. هەر ڕۆژەی بـە جـۆرێك دەتتۆقێـنن ! ئەگـەر لەگـەڵ ئـەوان نەبـی مافـی ئاژەڵیشت پێ ڕەوا نابینن))

- ((هەر ئەوەشە هۆی دڵتەنگیەکەت ؟! لە چاو خەمی من دڵۆپێك نیە لە دەریا !))

- ((ئەگـەر ئەمـەت لا کـەم و چـکولانەبێ ، بـێژە بـزانم خەمـی تۆچیە؟!))

- ((هەر واز بێنە باشترە !))

- ((وا دیارە خاترجەم نی لێم !))

- ((ببوورە مەبەستم ئەوە نیە. حەز ناکەم تۆش ئازاربدەم. نامەوێ بە خەمی خۆم قەڵس وماندووت بکەم.))

- ((ئـەوە چـی دەبێـی تەحـۆ..مـن شانازی بەوە دەکەم بەشداری خەمت بکەم. دڵنیاش بە ئەوەی لەدەستم بێ دریغی نەکەم.))

- ((چـیت پـێ بـەژم شـۆڕش. خۆت دەزانی برایەکەم لەدەرەوەیە. لـەدوای دەست پێکردنی شەڕی براکوژی بزربووەو هیچ هەواڵێکی نیە. دەڵێن گوایە دیلە لوەلێ شتاقمان بڕوامان نایێ!))

- ((ئـەوجا ئـەوە چـی تـیایە ... خـۆت یا دایکت بڕۆن سۆراخی بکـەن. بـەلام بـەڕای مـن دایکـت بچـێ باشترە. نەوەك تۆش تووشی نسکۆیەك بی. هەر چۆنێك بێ ئەو ئافرەتەو نەختێ باشترە !))

- ((باشتری چییە ... ئەوانە دەزانن ئافرەت چییە ؟!))

- ((باشترە ...هەر چۆنێکی بێ... باشترە !))

- ((باشـە گـریمان ئەوا دایکم نارد. نا بێژی چۆن بینێرم. باوەڕبکە تاقـە پوولـێك چییە لەماڵێی گومان نابەین. دەبێن زگی تێر ئاگای لە هی برسی نیە. ئەمە زۆر ڕاست گوتراوە !))

شۆڕش تاوێ داما:

- ((گـرنگ نـیە. ئـەوە چارەکەی ئاسانە. من نەختێکم هەیە بۆتی دێـنم. ئەگەر هەت بوو بیگەڕێنەوە. ئەگەرنا گەردنی باوکیشت ئازاد بـێ. بـەلام یـەك تکـام هەیە. حەز دەکەم شتەکە لە نێوان خۆمان بێ ونەچێتە دەرەوە !))

تەحۆ لەو دەمەدا گلیەکانی کەژێی لە نێو گوێی زرنگایەوە:

- ((جـا تـی تـیایە ... بڕۆ قەرز بکە. نەشوورەییەو نەهیچ. قەرز دووماڵان ئـاوەدان دەکاتـەوە. ئەمـڕۆ لـە ئـێمەیە سبەهی لـەوان. لەوەتەی دنیا دنیایە هەروەها بووەو هەر ئاواش دەبێ !))

پەیوەکانی دایکیشی بەرەنگاری بووەوە :

- ((نا... هەرگیز خۆم تەریق ناکەمەوە. ئەگەر داوا لە یەکێ بکەم دەسـت بەرووەمـەوە بنـێ؟ ئـەو کاتـە دەبێ جلێ تەڕبکەم وبە خۆمی دابدەم !))

-((ببوورە کاك شۆڕش مەبەستم ئەوە نەبوو !))

-((پێویست ناکا شەرم لەیەکتر بکەین، منیش برای تۆم.ئەگەر لە کاتی وادا بەکەڵکی یەکتر نێین کەی دێیین !))

تەحـۆ باسـەکەی بـۆ لایەکـی تـر بـردەوە.کەوتـە گێـڕانەوەی ئـەو ژیانـە تاڵەیکەرایاندەبـوارد ! ژیانێکـی وابـوو ئـەوەی لـە تـیرەی مرۆیان بووایە زگی پێدەسـوتاو بەزەیـی پیادەهاتەوە. بەبێئەوەی ئاگای لەخۆی بێ پەیڤی وای لە زار دەردەچوو، زۆر ترسناك بوو. گەلێ جاران بیری‌لێدەکردەوەو بڕیەی دابوو ئەو جۆرە گلیانە نەکا. کەچی بێدەستی خۆی باسەکە رایدەکێشاو دەیکرد! هەتاوەکونێ بۆی

دەردەکەوت کە هەڵەیەکی کرد تووشی هەڵەیەکی تر دەبوو. بۆیە بەتووڕەییەوە بەردەوام دەبوو لەسەر ئاخاوتن وگوێی نەدەدایە :

- ((کاك شۆڕش ... ئەو ژیانەی ئێمە هیچ ئاژەڵێك پێی رازی نابێ. من سەرم لەوە سوڕماوە نازانم بۆ دەژین! ئەگەر هەر بۆ ئەوە بێ لە ئاخ وارێ خۆ ببینە خزمەتکارو ستۆکەچی خەڵکی،وابزانم مردن سەدکەرەت پیاوانەترە ,ئتۆ سەیرکە ... هیچ شتێکمان پێ رەوا نابینن. لەوەش سەیرتر ئێمە خۆمانین. هەر یەکی بەدوایی کلاوێکی بابردو کەوتوەو لەسوچێکەوە زورنا دەژەنێ. هەموو واتێدەگەن دەرمانی راستەقینەی ئێمە بەکار هێنانی بیری خەڵکی دیکەیە ! جا هەر کەسێ یەکێك دەکاتە جێ روانگەی خۆی. فلاَن وفیسار دێنێتە گۆڕی و خۆی لەیاد دەکا. دەبێ ئەوە بزانین پێویستە ئێمەلە نێو ئازارەکانی خۆمان ، لەنێو لاپەڕەکانی مێژووی خۆمان لە داو دەرمان بگەڕێین. تو ئەو خوایە ئەوە راستە لە کۆتایی سەدەی بیستەمین خەڵك لەسەر خوانی تۆ هەڵپەڕن وتۆش لەبرسان خەوت لێنەکەوێ ! هیچ دینێك وئاینێك ئەمە پەسن دەکا ؟!))

شۆڕش بە هوشیاریەوە گوێی رادێرابوو، ئاوێتەی وشەکان ببوو. دەم نادەمیش ئاوڕی ئەم لاو ئەولای خۆی دەدایەوە. چونکی تەحۆ وا گەرم داهاتبوو ئاگای لە دەنگی خۆی نەمابوو ! گەلێ کەرەت زیاد لە پێویست دەنگی هەڵدەبڕی.ئەوەی شۆڕشی حەپەساندبوو ئەوە بوو تائەو کاتە ئەو تەحۆی بە مرۆڤێکی ئاسایی و تا رادەیەکیش گێلۆکە تێدەگەیشت. کەچی بۆی دەرکەوت کە تەحۆ زۆر لەوە گەورەترە وەکو ئەو تێی گەیشتبوو مەژی و جۆری بیرکردنەوەی زۆر لەخۆی گەورەتر بوو! لەوەترسا بەوشەوە دەنگی تەحۆ تووشی شتێکیان بکا ! هەر بۆ ئەو مەبەستەی رێرەوی گفت وگۆکە بۆ ئالێکی تر وەرچەرخێنی دەستی بەپرسیاران کرد !

- ((ئەو ماوەیە ناتبینم. وێدەچی کارێکی تر بکەی ؟))

- ((نەخێر... هیچ کارێك ناکەم !))

- ((...ئبۆ ؟))

- ((وا دیارە ئاگات لە هیچ نیە. ئەی نازانی دیسان راوی ئێمە دەستی پێکردۆتەوە. هیچ کەسێك لە ئێمە لەژیانی دڵنیا نیە ! لەلایەکی تر لەبەر هۆمەر. لەوانەیە بزانی ئەوەی براو کەسی لەدەرەوەیە بەشێکی زۆری گیراون !))

شۆڕش لە نێو ئەو هەموو پرسیارو وەرامە بۆی دەرکەوت کە بێکاری رۆڵێکی گرنگی لە دڵتەنگی هاوڕێیەکەی هەیە. بەڵام نەبادا بە جۆرێکی تر لێکبداتەوە بە هیچ جۆرێك باسەکەی بەو لایەوە نەشکاندەوە.

- ((باشە خۆ هەر وانابێ ... پێویستە چارەیەك بدۆزیتەوە !))

- ((دەزانم نابێ... چارەیەکیشم دۆزیوەتەوە))

ماوەیەکی زۆر رۆیشتن شۆڕش چیتر باسی قەرزی نەکرد. تەحۆ زانی شتەکە هەر پیاوەتی نواندن بوو، ئەگەر کەوتە کاری راستەقینە هەمووی پوچەڵ دەبێتەوە ! نەك لە شۆڕش بەتەنیا. لەزۆران کەسی تر ئەوەی هەست پێکردبوو. پەژیوان بووەوە لەو باسانەی لەگەڵێ کردەوە.

-((نەدەبوایە ئەو هەموو شتەی لەکن بدرکێنم. هەر کەس لە ماڵی خۆی. ئەویش سای ئەو خەڵکە. خۆ فریشتە نیە. نەخێر... نەدەبوو وابلەزی ئەوەی بن بەرێ بخەمە سەربەرێ.ئەوەی لەدڵمدایە بەچرکەیەك بە گۆڕێی وەربکەم. ئەو خەڵکە کە گوێ لە ئازارەکانی کەسێك دەگرێ بۆ ئەوە نیە یارمەتی بدا. بەڵکو بۆ ئەوەیە خەوشەکانی بزانێ!))

شۆڕش بۆی داخاوت :

-((مرۆڤ پێویستە گەورە بێ. لەهەموو ئەو کۆسپانە گەورەتر بێ کە بەرەورووی دەبنەوە. ئەگەر هاتوو بەرانبەر هەر ئەستەنگێك وتەگەرەیەك

چاشمیش وشپرزەبێ. ئەوا بێگومان بەرگە ناگرێو زوو چۆك دەدا. لە کاتی ئاواش زۆر جار بیری ناپەسنی بەمەژیدا دێ ! ئەگەر بێتو ئاگاداری خۆی نەبێ لەوانەیە وەرچەرخێ ولەڕێ لابدا !))

-((هەمووی لەسەرەوە شتێك دەڵێن. لەناخەوەش شتێکی دیکەن. ئەگەر هەموو مرۆیەك باش بن وەك خۆیان دەردەخەن. ئەو هەموو تاوان وچاوساغیە لەکوێ دێ ! باشتر وابوو هەر نەمدیبووا. توانای گوێگرتنی ئەو جۆرە گلیانەم نیە !))

لە هیکڕا وەستا. بێئەوەی گوێ بداتە هاوڕێیەکەی کەبەبایەخەوە بۆی داخاوت. یەکسەر دەستی بۆ تۆقە درێژ کردو گوتی :

-((ببوورە کاك شۆڕش وابزانم لێرە دەبێ بگەڕێمەوە !))

شۆڕش بەسەرسامیەوە تەماشای کرد. ویستی شتێك بڵێ. وەلێ بێدەنگ بوو هیچی نەگوت. کە تەحۆ ماڵئاوایی‌لێکردو خەریك بوو بڕوا. ئەو جا گوتی :

-((دەبێ ببووری هەنوکە هیچم لەکن نیە. کاتێك دیاری بکە هەتاوەکونێ بەیانی پارەکەت بۆ بێنم !))

-((سوپاست دەکەم پێویست بەو ماندووبوونە ناکا))

لەسەر داخوازی و مکوڕ بوونی شۆڕش ، بەیانی کات و شوێنی دیاری کراویان دانا تیادا یەکتر ببینن. تەحۆ هەر چەندە بەسەر خۆی نەهێناو هەرێی پێدا. وەلێ لە ناخەوە باوەڕی پێنەهات. لەگەڵ ئەوەش چۆنی گوتبوو وای کردو هەرێی خۆی بەجێهێنا. بەیانی لە کاتی دیاری کراو گەیشتە ئەو شوێنەی دیاریان کردبوو.

تەحۆ تا رادەیەکی زۆر دەترسا. زۆر بەسەرهات و روداوی گوێ لێببوو. بیری لەوە دەکردەوە کە بچێ ...یانا. ئەگەر چی چوونەکەی لەکن راست نەبوو. بەڵام لەبەر ئەوەی هەرێی دابوو ئەوەی هەڵبژاردو بڕیەی چوونیدا !کە شۆڕشی بینی

لەسەرەوە گرژیەوەو لەناخەوەشەرم دایگرت ، وەك ئەوەی سواڵ بکاوابوو !لە دڵی خۆی پاڕایەوەو دەستی بەرزکردەوە :

- ((خوایە کەس تووشی قەرزان نەکەی))

تەحۆ کە پارەی نەبوو وایدەزانی کەی پارەی دەست کەوت رێ وراست دەگاتە کن هۆمەر ، کەچی وانەبوو ! لەوکاتە شەڕ گەرم بووەوەو رێوبان بوونە کونە مشك. ئەوانەی کە شارەزای رێگاکە بوون ئامۆژگاریان کرد کە بۆ ماوەیەك خۆی بگرخێنێ ونەچێ !

کەژێ کە مەلۆتکەکەی هەروەکو خۆی بە توندی لە باوەش گرتبوو دەیهەژاند. بەردەوام بیری دەکردەوە. تاوێك دەگرژیەوە. تاوێکی تر کزو غەمبار دەبوو :

- ((ئێ توو ئەو خوایە ... توو ئەو خوایەی‌لەبان سەرانەوەیە ئەگەر ناوەکە نەڵێی‌من وام نەگوت تۆوای لێبکەی.ئەی وانیە.من وام نەگوت تۆ وای‌لێبکەی‌خۆت.))

رابۆ سەری شۆڕ کردەوەو نقەی لێوە نەهات. بگرە نیگایەکیشی ئاڕاستە نەکرد. وەك ئەوەی هەردوو گوێچکەی پڕی لۆکەکردبێ وابوو.

- ((ئەگەر بمزانیایە ئیوها پێ دڵگیر دەبی قەت ئەو گوەم نەدەخوارد. خۆ کفرم نەکرد. چ تفم لەئاسمان نەکردو چ پۆلیە ئاوریشم لە قورئانێ نزیك نەکردەوە.گلیەکی راست ودروستم پێگوتی. واباشتربوو. توو ئەو خوایە واباشترنەبوو ؟ حەزت دەکرد درۆم لەگەڵ کردبووای ... حەزت دەکرد...؟!))

رابۆ بەسەری زاری وەرامی دایەوە

-((ئەوجا دایکم بۆ خۆت زویر دەکەی ! ئێوەژن ومێردی یەکن و زارۆش زارۆی خۆتانە. من کەرم خۆم تێکەڵ دەکەم، سەری سیرم قونکی‌پیوازم ! کەراتیەکە لەمەڕ خۆمەو سووچی کەسی دیکە نیە.)) کەژێ دەستی بەگریان کردو پاڵێکی بەبێواری وەنا. کە خەریك بوو دەچوە کنی. کەوتە سەر عەردی و

ئەویش دەستی بەگریان کرد. رابۆ هێندەی دیکە ئەنری. لەگەڵ ئەوەش بڕیەیدا هیچ نەکا. بەتیلە چاوێك سەیری کردو لە جێگەی خۆی نەبزووت. لەدڵی خۆی گوتی:

- ((ئۆی لەو کەرە ...وادەزانی بەو رەفتارەی والەمن دەکا باخێوم. ئۆی لەوکەرە!))

لەدڵی خۆی وای گوت. کەچی کە بێواری بینی بەو رەنگە گریا. ئاوری لە هەناوی دایسا. بەگورجی هەڵسایەوە ولەهەمێزی کرد :

- ((بینابیت دایێ کەژێ ... بۆ وات لەو کورپێژگە کرد. بینابیت دایێ کەژێ، دەککە بە گوری بی. من کورپێژگەم بۆ تۆ بەخێو کردوە! چۆن دڵت بەرایی دەدا وایلێبکەی، دەککە بە گوری بی!))

کەژێ کە ئەمەی ژنەوت سەرسام بوو! لەگەڵ ئەوەش کەیفی پێهات وگرژیەوە. رابۆ کە ئیوهای بینی. هێندەی دیکە غەیدی:

- ((بەچی پێدەکەنی سەیە... حاڵت خۆشە. بەچی پێدەکەنی ؟!))

ساڵحۆکی باوکیشی ئاوا بوو. کە شتێکی ئەقڵ نەگرتبووا عەرش وقورشی دێنایە گۆڕی وتەزرەکوتی دەکرد. تا ئەو دەمەش شتەکان وەکو خۆی لە مێشکی مابوونەوە. لە ئەستەنگ و شادمانیدا دڵی خۆی پێی دەدایەوە.؟ ئەو ماوەیەی لەتاراوگەی ژێریان بەسەر برد ، وای لێکرد گەلێ جاران دەست بخاتە بن گوێچکەی و لاوك و ستران بۆ پەڕاگەندەیی نامۆیی خۆی بچڕێ. کە هەرزەکار بوو تازە هەڵدەهات. گاڵتەی بەو جۆرە لاوکانە دەهات. کەپێگەیشت وقەیرە بوو.گاڵتەی بەبیرکردنەوەیپێشانی دەهات،کە دادەنیشت وسەیری ئەو گەرما سووتێنەرەی دەکرد دەیگوت :

- ((تۆ بلێی لەو دنیایە لەدەربەدەری و پەڕانگەندەی ناخۆشتر هەبێ ؟ دەبێ چ لەوە ناخۆشتر بێ ،لەسەرماو سۆڵە وشەختەو بەفروبۆران لە دیار ئاگردا لە خانۆچکەی خۆت دانیشتبێ وهەموو خێزانەکەت دەوریان دابێ. لەو ئاگردانەت

جوێبکەنەوە. لەخانوو گوندو وارو نشیمەی خۆت هەڵکەنن. ئۆی خوایە گەورەکەم دەبێ شتی لەوە ناخۆشترت گوراندبێ ؟!))

رابۆ هەر قڕەی دەهات :

- ((هەتیو چەکەی گەزبەل بەڕشك ... بۆ وات لەو زارۆیە کرد ؟!))

کە هێور بووەوە. بەخاویەوە چەند جارێك ناو لەپی بە تەوێلی بێوار داهێنا. ئەو زەنگوڵە جواناوەی سڕیەوە کە وەك ئاونگ لەسەر تەوێلی نیشتبوون. پاشان بە نەرمی خۆی لارکردەوەو تەوێلی ماچ کرد. کەژێ ئەو مەراقەی هەر لەدڵ بوو. بۆیە دوای تاوێ بێدەنگی دەستی پێکردەوە :

-((تۆ ناوەکەت نەگوت ... تەنیا گەرەکمە بزانم چ ناوێکت هەڵبژاردوە ؟!))

-((هۆمەر چ ناوێکی هەڵبژاردوە ؟))

-((شیرین ...))

رابۆ وردە وردە گرژیەوە. وەك ئەوەی هەواڵی زیندوبوونەوەی وێسفی پێگۆترابێ خەنی بوو! پاشان بەگەرمی لە تریقەی پێکەنینێی دا :

- ((توو ئەو خوایە راست...!))

-((قاتێ درۆت لەگەڵ ناکەم!))

دەستیان بە ئاخاوتن کردەوە. وەك ئەوەی نەپیکیان بێ نەبەلاً ! رابۆ گوتی :

-((دڵمان یەکە. ئەوەی راستی بێ منیش هەر ئەو ناوەم دانابوو ... خوایە لە کاری تۆ!))

ئەوەی راستی بێ کەژێ زیاد لە پێویست حەزی لەناوەکە بوو. ناوەکە بە گوێرەی ئەو واتایەکی مەزنی هەبوو. بە منداڵی ساڵحۆکی باوکی بەسەرهاتی ئەو ناوەی بۆ دەگێڕایەوەو دەیگوت :

- ((کچی خۆم شیرین نیشانەی سەربەرزیە. ئەی نابینی چەند گەردن بەرزانە بەرانبەر هەموو هێرشێکی دڕندانە وەستاوە ! ئەی نابینی گاڵتەی بە هەموو ئەو گەمژەلانە دێ کە بەنیازی خاپوورکردنی دێن.

کچی خۆم... شیرین زیندوەو وەك ئێمە بیر دەکاتەوە. وەکو ئێمەچاوی هەیەو هەموو شتێك دەبینێ. برۆ سەری پێبکەو گوێی بۆ بگرە. بزانە بەسەرهاتی ئەو ناوچەیەت هەموو بۆ دەگێڕێتەوە یا نا. ناوی هەموو ئەوانەت بۆ دێنێ کەنوکە ڕم وسەرەنێزیان لە جەرگی زارۆکان راکردوە. باسی ئەو کێوی وپێپەتیانەت بۆ دەکا کە هاتنە کوردستان و پڕیان دایە ئابڕووی ئافرەتەکان. ماڵی هەژارو نەدارانیان هەتا شارەزور خاپوور کرد ! گوێ رادێرە بزانە چۆن و بەچ ئاوازێك ئەوانەت بۆ باس دەکا !گیانی شیرین گیانی پیرۆزە بۆ ئێمە. گوێ بدەرێ کچی خۆم. دەبێژن لەو دەڤەرەی ئێمە پاڵەوانێك هەبوو. کوڕێك بووە لە کوڕە ئازاکانی ئێمە. ناوبانگ و شۆرەتی دنیای پڕکردبوو. ببووە کۆسپێکی گەورە لەبەردەم دوژمنان. لەشەڕێکدا هەستی بە شتێك کرد. بیری کردەوە کە ئەو دەڤەرە چیایەکی کێمە. ئەگەر بێتو چیایەکی ئاوایان هەبێ ئەوا کەس دەرەقەتیان نایێ. بۆیە کە خاترجەم بوو لەو شەڕەدا شەهید دەبێ. بڕیەی دا ببێتە چیا! واشی کرد. هەر چەندەی لێیاندا لە شوێنی خۆی نەجولا. هەتاوەکونێ بووە ئەو چیایە گەردەن بەرزە. کەلێیان پرسی بۆ وات کرد :

- ((هاواری کرد ... هۆی گەمژەلێنە ... کەرو بێئاوەزینە. گوایا نازانن وار چەند شیرینە.))

لەو رۆژەوە ئەو پاڵەوانەیان لەکن شیرین بوو، ناویان لە چیایەکە نا شیرین. زامەکانی لەشی بوونە کانی و هەڵقولان !

کەژێ لەو دەمەی کە ئەوەی لە باوکی ژنەوت. حەزی دەکرد شیرین ببێتە پتکە خۆڵێك وقووتی بدا. هەر لەبەر ئەوەش زۆر زۆر کەیفی بەو ناوە دەهات کە هۆمەر دایناببوو!

لەو کاتەدا لەدەرگای درا. کەکەژێ دەرگاکەی کردەوە ئەو کەسە بوو هەموو جارێك هەواڵی هۆمەری بۆ دەهێنان هەرکە چاویان پێکەوت یەکسەر زانیان چی دەبێژی ! هەر لەگەڵ دانیشتنی کابرا گوتی :

-((ئەگەر گەرەکتانە بچنە کن هۆمەر. لەو کاتە باشترتان وەگیر ناکەوێ!))

تەحۆ ماوەیەك بوو کاری دەکردو تەیارو ئامادەبوو. هێشتا ئەو گلیەکانی تەواو نەکردبوو کە ئەو خۆی گۆڕیبوو لەتەکی دانیشتبوو. رابۆ وێدەچو بەم هەڵس وکەوتە قەڵس بووبێ. حەزی کرد هێندێك شت بە کوڕەکەی بڵێ. بۆیە بە هەنجەتی چالێنان چوە دەرەوەو بە تیلە چاوێکیش دیاردی بۆ کوڕەکەی کرد. ئەویش تاوێ دوای ئەو چوە دەرەوە. رابۆ چرپاندیە بن گوێی :

-((کوڕم کەر مەبە. ئاگاداری خۆت بە. دەزانی دنیا گۆڕاوە، کەرو خۆش باوەڕ مەبە. زوو فریو مەخۆ.کێ دەڵێ بۆ ئەوە نیە تۆ بخاتە داوێکەوە. کێ دەڵێ پارەی سەری تۆشی وا لەبەرێی دانیە ! ئاگاداری خۆت بەو تەواو باوەڕی پێمەکە. ئەگەر ئەقلت شتێکی نەگرت نەیکەی.. ها.. باشە ؟ ئەگەر گومانیشت کەوتە دڵ خۆتیلێ بشارەوە!))

تەحۆ بە بڕوا بەخۆبوونێکەوە گوتی :

- ((وا دەزانی مندالم ! چۆن دەتوانی من فریو بدا. هەهای... دایکم... وا دەزانی دنیام نەدیوە. هیچ خەمت نەبێ ، قەت ناتوانێ من پێوە بکا. ئەگەر شتێکی ئاواشی لێگومان بکەم. خۆیلێناشارمەوە. نا... ئەوە کاری پیاوان نیە. دەست لە خنخنۆکەی دەنێم و دەیخنکێنم!))

رابۆ لەگەڵ ئەو گلیە ترسێکی لەدڵ گورا ، رەنگیشی کەمێك تێکچوو، شتێکی سەیری لە روخساری کوڕەکەی بەدی کرد. کە تا ئەو رۆژە هەستی پێنەکردبوو !

- ((وا بزانم من بچم باشترە. پیرێژنێکی وەکو من کەس هیچی پێ نالێ!))

- ((هێی... دایکم ، دەڵێی قەت لێرە تاقە هەناسەیەکت هەڵنەمژیوە. ئەوانە پیرو جحێل دەزانن !))

- ((کوڕم کە بیردەکەمەوە ئیوهام پێ باشترە.))

- ((دڵ لە دڵ مەدە. تکا دەکەم نەبترسەو نەدڵ لە دڵ بدە. هۆمەر پێویستی‌بە پیاوێکە پشتی بگرێ ، نەوەك ژنێك بۆی بگریێ!))

رابۆ ماوەیەك دیقەتی دایەو ونەختێك گرژیەوە :

-((بڕۆ کوڕم ... خوا ئاگادارت بێ. خوا پشت وپەناو پشتیوانت بێ. وەلێ چۆنم پێگوتی وا بکە.. باشە کوڕم ؟))

تەحۆ بەخۆشحاڵیەوە سەری بەڵێی بۆ لەقاند. بە غەمگینیەوە بەرووی گرژیەوە! رابۆ چیتر خۆی بۆ دەربەست نەکرا. لەنکاوڕا پڕی دایەو ماچی کرد.

لەگەڵ کابرا بەجووتە وەدەرکەوتن ومالّ ئاواییان کرد. بەر لەوەی لە دەرگای حەوشە بچنە دەرەوە. کەژێ بە شەرمێکەوە گازی کرد. بەدەم نزگرەیەکەوە قورئانێکی بچووکی دەرهێناو دایە دەست تەحۆ :

- ((ئەوە بدە هۆمەر. پێی بێژە ئاگای لە خۆی بێ و لەبەرییێ خۆی بنێ. بەڵکو خوا بە هۆی ئەو قورئانەوە دەیپارێزێ ! پێی بڵێ ... باشە؟ پێی بڵێ لەبەرییێ خۆی جویێ نەکاتەوە !))

تەحۆ قورئانەکەی وەرگرت هیچی نەگوت. دەرگاکەی کردەوەو لەگەڵ کابرا چوونە دەرەوە.

* * *

دنیا پەردەیەك تاری و رەشی بەسەر دادرابوو. خەڵکەکە هەمووی بێزار، کەس باوەڕی بەکەس نەمابوو ! خۆ فرۆشتن وهەڵگرتنی چەکی نامەردی کەوتبووەبرەو! دوژمن لە جاران دڕندەتر بەربووە گیانی خەڵکەکە. دەستی بەخاپوورکردن و سووتاندنی گوندەکانی کوردستان کرد.

کاروانەکە بەماتیەوە هەنگاوی دەنا. هەموو لەیەکتر رادەمان وبەچاو یەکتریان دەدواند. دلتەنگ و بێ هیوابوون. لەگەڵ ئەوەش چەکیان هەر لەشان بوو. فیشەکدانیان وەکو جاران لەمل بوو. خەنجەرو شەشاگریان لەبەر پشتێبوو. وەلێ خوێن مەیوولاشە ساردو سڕ بوون!

* * *

یەکێك چوە بن سەری هۆمەرو هەواڵی ئازاد بوونی پێگەیاند !بە پێچەوانەی هەموو زیندانیەك کە ئازاد دەکرێ.. خەنی دەبێ. ئەو هیچ خۆشیەکی پێوە دیاری نەدا. بگرە لە جاران زگارتر بوو. دوای ئەوەی ئازادکران. لەگەڵ شێرزاد بەجووتە ئەوێیان بەجێهێشت. بەبێ هیچ نەخشەیەك ملی رێگایان گرت و لەوێ دوورکەوتنەوە. ماوەیەکی باش رۆیشتن ئەوجا شێرزاد گوتی :

- ((باشە چی بکەین ... بۆ کوێ بچین ؟!))

هۆمەر تاماوەیەك هیچ وەرامێکی پێ نەدرایەوە.پاشان گوتی :

- ((خۆت دەزانی من باوەڕم بە هیچ نەماوە. بۆیە ناتوانم چیتر چەك هەڵگرم ! بڕیەم داوە بگەڕێمەوە و گوندەکەم ئاوەدان بکەمەوە.))

- ((دوژمن وا خەریکە گوندەکانی ئەو لایەش دەسووتێنێ. چۆن دەتوانی گوندەکەی خۆتان ئاوەدان بکەیەوە!.))

-((گوندەکەی ئێمە دوورەو جارێ دەستی دوژمنی ناگاتێ.))

هۆمەر ئەمەی گوت و بێدەنگ بوو. کەوتە بیرکردنەوە. هەر بیری کردەوەو بیری کردەوە. هەموو لاپەڕەکانی خەباتی هێنایەوە بەرچاو. هەموو ئەوانەی هاتەوە بەرچاو کەمابوون. ئەوانەی کەکوژرابوون. شێرکۆو هەزارەهای وەکو شێرکۆ. بەزەیی بەخۆی بە هەموو نەتەوەکەی هاتەوە. ئەوان چیان دەچاندو بۆ چیان دەڕوانی ، چیان دەدووریەوەو چیان وەبەر چاو دەکەوت ! رووداوێك بوو تا بڵێی لەدڵ گران وسووتێنەر.

شێرزاد بە بێزاریەکەوە گوتی :

-((ئەگەر لەدڵت گران نەبێ منیش لەگەڵت دێم !))

هۆمەر بە خۆشەویستیەکەوە سەیری کردو بزەیەکی هاتێ یەك دووجاران دەستی لە شانیدا و پێی گوت :

- ((گوندەکەی ئێمە هی تۆشە !))

شێرزاد نەیدەزانی بۆ کوێ دەڕوا ، هەر چی هۆمەر بووبە گورجیەوە هەنگاوی دەنا. شێرزاد لەنکاوڕا بەناکامیەوە وەستا:

-((پێویست ناکا ئێمە خۆمان لە یەکتر ببەستینەوە. هەر یەکە دەبێ ئەو ڕێگەیە بگرێتە بەر کە چارەنوس بۆی نوسیوە !))

-((مەبەستت چییە ؟!))

-((وا بزانم من بڕۆم باشترە !))

-((بۆ کوێ؟))

- ((بۆ ئەو دیو...ئەگەر ڕێککەوت دەچمە دەرەوەی وڵات. چاوم بەرایی نادا لێرە بمێنمەوە !))

بەبێدەنگی بەردەوام بوونەوە لە ڕۆیشتن. هەردووك کزو مەلول ناگزورو پەریشان بوون.

شێرزاد گوتی :

- ((من دەڕۆم... وەلێ دواجار حەزدەکەم ماڵەوە ببینم !))

ئەگەر چی هۆمەر لەو ڕاراییە سەرسام بوو. بەسەر خۆی نەهێنا ! هەستی دەکرد چەکەکەی ببووە بارێکی گران بۆی. بە پێچەوانەی پێشان کەهەر هەستی پێنەدەکرد. بگرە زۆر جاران بە خۆشەویستیەوە بە هەمێزی خۆی وەدەناو ڕازو نهێنیەکانی خۆی لەکن دەدەرکاند. بیری کردەوە کە ئەویش ماوەیەکی زۆر بوو ماڵەوەی نەبینیبوو. بۆیە وای بەباش زانی ئەویش سەردانێکی ماڵەوە بکا.

-((ئەگەر ڕێککەوت هەر بەیەکجار ئەوانیش لەگەڵ خۆم دێنم. لەمێژە بە هێوی و خۆزگەی گەڕانەوەن. وا باشترە کارەکە هەر بکەمە یەکجارەکی !))

وێنەی گوندەکەی هێنایەوە بەرچاو. دەیویست شوێنێك هەڵبژێرێ کەسەر لەنوێ خانووی تیا بنیات بنێتەوە. هەر چەندە هێنای وبردی لە شوێنەکەی خۆیانی باشتر نەدۆزیەوە ! وای بەدروست زانی گوندەکە هەر لە شوێنی خۆی ئاوەدان بکرێتەوە !

- ((بیر لەچی دەکەیتەوە ؟!))

-((منیش لەگەڵ تۆ دێم. پێویستە منیش سەردانێکی ماڵەوە بکەم ، ئەگەر بشگونجێ ئەوا لەگەڵ خۆمیان دێنم. ئەی بەڕای تۆش وا باشتر نیە.))

- ((با.......!))

ئەوان لەو ئاخاوتنە بوون کە گەیشتە گوندێك و بۆ فراوین لایان دا

* * *

لەم لایە هۆمەر دەگەڕایەوە. هێوی بڕو دڵشکاو، زویرو زگار بوو. لەولایە تەحۆ بە گەرمیەوە هەنگاوی دەنا. بەخۆشەویستیەوە. وەك ئەویندارێکی دڵ ناسك وهەست بەرز لە لوتکە چیایان ڕادەما ! سەیری خەڵك ودیمەنە جوان و قەشەنگەکانی دەکرد. لەدڵی خۆی دەیگوت :

-((ئەگەر بگەمە کن هۆمەر ناگەڕێمەوە ! نا... هەرگیز ناگەڕێمەوە. باش بوو دەرباز بووم. لەئەنجامدا ئاواتەکەم هاتە دی. چەك هەڵدەگرم و بەرەنگاری دوژمنان دەبمەوە!))

خۆی بە مرۆڤێکی مەزن و بە دەسەڵات هاتە بەرچاو وشانازی بەخۆی کرد !

- ((ئا.. چەك هەڵدەگرم ...وای ئەگەر چەکێکی باشم دەکەوێتە دەست ! دەچمە ناوەندی شار ... ئا... چی تیایە. دەچمە ناوەندی شارو تۆڵە لەوانە دەکەمەوە کە چاو لە خەڵکی سوور دەکەنەوە. ئەگەر چەکیشم لەدەست بێ ناتوانن بمدەنە بەر زللان. ناتوانن لێم نزیك بنەوە. ئەی چۆن ئەو کاتە ئەو پیاوە نابن کە بووێرن لێم نزیك بنەوە!))

ئەو هەستە وای لێکرد گەرمتر... بەگوڕتر... بە جۆشتر هەنگاوان هەڵێنێ ، لەگەڵ هەر هەنگاوێکیش ئەوەی دەهاتەوە بەرچاو کە لە گوندەکەیان دەردەچوون. دەنگی لرمەکانیان لە نێو گوێی دەزرنگایەوە. تۆزو دوکەڵەکەی وەك خۆی بینی بەرز دەبووەوە. فرمێسکی وەکو جاران لەچاو گلۆربووەوە.

* * *

[کاروانەکە بەردەوام بوو لە ڕۆیشتن. ئەهریمەنیش زێتر داری لە ئاورەکە وەردەدا. هەر کەس خۆی لە کن ڕاست و ڕاستەقینەبوو. هەژارو چەوساوانیش بەردەوام دەبوونە خۆراکی شەڕ. قەل وداڵ بەلاشەو گۆشتی گەنج ولاوان خەنی ببوون. کاروانەکەش هەر بەردەوام بوو. دەنگی لاوکەکەش بەردەوام دەهات! بە سۆزتر بەرز دەبووەوە. تەلی سۆزەکان زێتر زرینگەی دەهات. ئەگەر چی چرای هیوایان کز ببووەوە، باوەڕیان لەق وشلۆق ببوو. هەرگیزاو هەرگیز کۆڵیان نەدەدا، هەنگاویان هەردەنا. هەوا دەوەستا... ئەوان نەدەوەستان. ڕووبار دەوەستا ... ئەوان نەدەوەستان. هەموو شتێك دەوەستا ... ئەوان هەر نەدەوەستان وئەگەر بەکەمیش بووایە ڕێگاکەیان هەر دەبڕی ...]

نوسەر لە چەند دێرێکدا

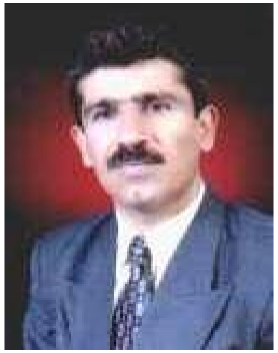

- کامەران احمد محمد امین(کامەران مەنتك)
- لەساڵی ١٩٦٣ لەشاری هە ولێر لە گەرەکی تەیراوە لە دایك بووە.
- لە ساڵی ١٩٨٣ ئامادەیی پیشەسازیی بەشی کارەباییەکانی تەواو کردووە.
- لە ساڵی ١٩٩٢ بە تاقیکردنەوەی دەرەکی گە راوەتەوە خوێندن.
- لە ساڵی ١٩٩٦-١٩٩٧ بە کالۆریۆسی لە بەشی مێژوو لە زانکۆی سەلاحەددین هێناوەتەوە.
- لە ساڵی ١٩٩٩-٢٠٠٠ ماستەری لە بەشی مێژووی نوێ لە هەمان زانکۆدا وەرگرتووە .
- لە ساڵی خوێندنی ٢٠٠٠ بەکالیۆریۆسی لە ماف وەرگرتووە .
- ئێستا خەریکی کارنامەی دکتۆرایە لە زانکۆی مووسڵ.

بەرهەمەکانی نوسەر :

بڵاوکراوەکان

١- سۆشیالیزم ئێستاو لەداهاتوودا (وەرگێڕان ١٩٨٤)

٢- فرمێسکی ئەستێرە (شیعر ١٩٨٨)

٣- پریاسگەی ڕێگای سەرکەوتن (چامە ١٩٩٢)
٤- کوردستان لەنێوان ململانێی نێو دەوڵەتیو ناوچەییدا (١٨٩٠- ١٩٣٢)، توێژینەوەیەك لە مێژووی سیاسی و ئابوریدا .مێژوو
٥- ململانێیە نێودەوڵەتییەکان لەسەدەی بیستەم دا(وەرگێڕان) بەهاوکاریەوە.
٦ — بێوار (ڕۆمان) بەرگی یەکەم، کۆچ، ٢٠٠٤
٧- لەگەڵ چەندین وتارو توێژینەوە لەگۆڤارو ڕۆژنامە کوردیەکانو سایتەکانی ئەنترنێتدا ...

بڵاو نەکراوەکان

توێژینەوە

١- ئازادی لە نێوان فەلسەفەو یاسادا، توێژینەوەیەك لە فەلسەفەی مێژوویاسا .
٢- ئازادی و شارستانیەت، توێژینەوەیەك لە فەلسەفەی مێژوو.
٣- کوردستان لە پەیوەندیە ناوچەییەکاندا، توێژینەوەیەکی سیاسی، شرۆڤەکاری
٤- کوردستان لە هاوپەیمانیەتیە نێو دەوڵتیەکاندا
٥- نەتەوایەتی و بزووتنەوەی نەتەوایەتی کوردی
٦- شۆڕشەکانی کورد لە ژێر ڕۆشنایی گۆڕانکاریە ئابوریەکاندا

ئەدەب

١- بێوار بەرگی سێیەم ((گەڕانەوە))
٢- تۆڵە ((ڕۆمان))
٣- گوڵی ئەفسووناوی، کورتە چیرۆك
٤- هاواری بێدەنگ ((شیعر))

زنجیرەی کتێبی چاپکراوی سەنتەری نما

ژ	ناوی کتێب	ناوی ن، و
١	گێروگازی چەمکی کۆمەڵی مەدەنی	ئیسماعیل کوردە، ڕەوشت ڕەشید، نووری بێخاڵی
٢	دیموکراسیەت جیاوازیو پێکەوەژیان	ئیسماعیل کوردە
٣	چەمکە ئەنترۆپۆلۆژییەکان	دیار عەزیز شەریف
٤	قوتابخانەی فرانکفۆرت	ئیسماعیل کوردە، ڕێبین ڕەسول، نوری بێخاڵی
٥	ڕاپسکانێ لەدنیای سیاسەت	ماجید نووری
٦	دەنگو سێبەر	ئازاد صبحی
٧	ئوشێنکاتی یەکەم، لەدووەم ئێستای سەگوەڕ	موتەڵب عەبدوڵلا
٨	فروغی فەروخ زاد	سۆران نەقشەبەندی
٩	سێبەری با	د. موحسن ئەحمەد عومەر
١٠	مۆمیای عەرشی سپێدەیەك	ئیسماعیل کوردە
١١	ترسی ژمارەکان	شەهرام نامق
١٢	باخی زەمەنە بەزەخیەکان	بابان حەمە
١٣	لەسەرما ئاژاوەیەك هەیە بۆ خۆکوشتن	ڕامیار مەحمود

١٤	بۆشایی دنیا	نەبەز گۆران
١٥	رۆژێك كە تاكو تەنیایە	سەرهەنگ حەمە عەلی
١٦	جەژنی مەرگ	كەژاڵ ئیبراهیم خدر
١٧	سەفەرێ بۆ رۆژهەڵات	كەریم دەشتی
١٨	قوڵاپی ماسی	دڵشاد كازم محەمەد
١٩	لەو دیو دەرگا داخراوەكان	ئاریز عەبدوڵلا
٢٠	گەمەی وردە ماسی	صەلاح عومەر
٢١	مۆدێرنەكان	ئازاد بەزنجی
٢٢	دەربارەی عەلمانیەت	بەختیا عەلی، شاهۆ سەعید، هەڵكەوت عەبدوڵلا،ئیسماعیل كوردە،جەمال حسێن،توانا ئەحمەد
٢٣	مارتن هایدگەر	ئیسماعیل كوردە
٢٤	سوننەت، مۆدێرنە، پۆست مۆدێرنە	راسان موختار
٢٥	بیرمەندان لەهەزارەی سێیەم رادەمێنن	رێبین رەسوڵ
٢٦	عەلمانیەتی ئەوانو نیگەرانی ئێمە	ئیسماعیل كوردە
٢٧	عەلمانیەتو كاریگەرییەكانی	جەمال پیرە
٢٨	دەسەلاتو حەقیقەت	ئیدریس شێخ شەرەفی
٢٩	گلگامێش	ئیدریس شێخ

		شەرەفی
٣٠	پێكهاتەو راڤەی دەق	مەسعود بابایی
٣١	رۆژهەلاتو رۆژئاوا	ئاسۆ جەلال
٣٢	لەهۆكهایمەرەوە تا هابرماس	ئیسماعیل كوردە، جەمال پیرە
٣٣	دەروننزانی	یوسف عوسمان حەمەد
٣٤	كۆمەڵناسی	ستار باقی كەریم
٣٥	هیگڵ	رێبین رەسوڵ
٣٦	فەلسەفەی كۆچەری	هەندرێن
٣٧	ئەدۆنیس	موتەڵیب عەبدوڵلا
٣٨	داستانی سەفەر	باهۆز مستەفا
٣٩	ئیسلامو رۆشنگەری	هێمن مەحمود
٤٠	پێكهاتەو راڤەی دەق/٢	مەسعود بابایی
٤١	ئاشنابوون بەهیگڵ	رێباز مستەفا
٤٢	بێوار/ رۆمان	د. كامەران مەنتك
٤٣	رێگای یاخیان/ رۆمان	ئاریز عەبدوڵلا